

# “Un arc? Si és una noia!”

## Estudi sobre l'evolució dels rols de gènere a Disney

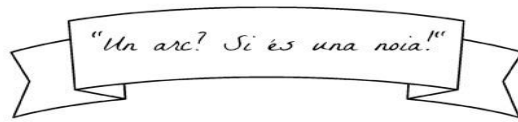


Irene Trota Ochoa de Eribe

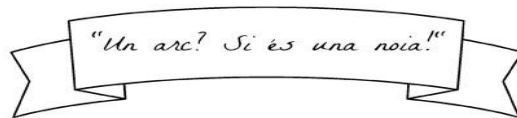
Tutor: Pere Pena

Institut Màrius Torres

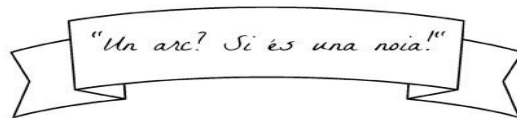
2n de Batxillerat G



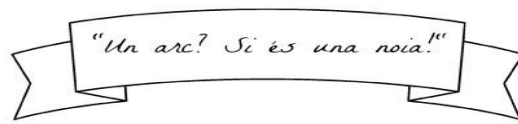
# ÍNDEX



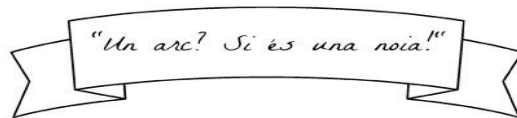
I. Introducció . . . . .	pàg.4
1. Objectius	
○ Com encara Disney els diferents rols de gènere?	
○ Ha canviat a través del temps la manera de tractar Aquest tema per part de Disney?	
○ Afecta la manera de la qual tracten els estereotips als infants?	
2. Agraïments	
II. Marc Teòric	
1. Rol de gènere. . . . .	pàg.12
1.1. Els rols de gènere a la publicitat. . . . .	pàg.18
1.2. Els rols de gènere a la família . . . . .	pàg.19
1.3. Els rols de gènere a l'escola. . . . .	pàg.20
1.4. Els rols de gènere a les xarxes socials.. . . .	pàg.21
1.5. Els rols de gènere en els contes. . . . .	pàg.22
2. Rol de gènere al cinema. . . . .	pàg.24
2.1. Estereotips de gènere en els mitjans de comunicació.. . . .	pàg.25
2.2. Visions de gènere en el cinema. . . . .	pàg.26
3. Anàlisi de les pel·lícules seleccionades	
3.1. Blancaneus	
3.1.1. Sinopsis. . . . .	pàg.29
3.1.2. Missatges que transmet. . . . .	pàg.29
3.2. Ventafocs	
3.2.1. Sinopsis. . . . .	pàg.42
3.2.2. Missatges que transmet. . . . .	pàg.43
3.3. La Bella i la bèstia	
3.3.1. Sinopsis. . . . .	pàg.53
3.3.2. Missatges que transmet. . . . .	pàg.54
3.4. Brave	
3.4.1. Sinopsis. . . . .	pàg.65
3.4.2. Missatges que transmet. . . . .	pàg.65
III. Marc Pràctic. . . . .	pàg.73
1. Estudi sobre la influència en el infants dels rols representats en el cinema. . . . .	pàg.74
1.1. Proves escrites	
1.1.1. Prova 1: relacionar diversos valors a un grup de personatges de les pel·lícules seleccionades. . . . .	pàg.74
1.1.1.1. Buidatge de les opinions dels infants per conceptes. . . . .	pàg.137
1.1.2. Prova 2: relacionar diversos valors a un grup de	



personatges d'una sola pel·lícula de les seleccionades.	pàg.141
1.1.2.1. Blancaneus. . . . .	pàg.141
1.1.2.1.1. Buidatge de les opinions dels infants.	pàg.158
1.1.2.2. Ventafocs. . . . .	pàg.161
1.1.2.2.1. Buidatge de les opinions dels infants.	pàg.178
1.1.2.3. La Bella i la Bèstia. . . . .	pàg.180
1.1.2.3.1. Buidatge de les opinions dels infants.	pàg.195
1.1.2.4. Brave. . . . .	pàg.197
1.1.2.4.1. Buidatge de les opinions dels infants.	pàg.213
1.1.2.5. Frozen. . . . .	pàg.216
1.1.2.5.1. Buidatge de les opinions dels infants.	pàg.231
1.2. Entrevistes (DVD). . . . .	pàg.234
IV. Conclusions. . . . .	pàg.235
V. Annexos	
1. Fitxa de les proves escrites. . . . .	pàg.240
2. DVD	
VI. Bibliografia. . . . .	pàg.243
VII. Webgrafia. . . . .	pàg.245



# I. INTRODUCCIÓ



A l'hora d'elegir sobre quin tema faria el meu treball de recerca vaig decantar-me un tema que normalment no s'acostuma a tractar però que està molt present al dia a dia de tots nosaltres. Per aquesta raó vaig elegir treballar com els *rols de gènere* que es veuen reflectits en les pel·lícules d'animació infantil influeixen a la societat i, en especial, als més petits.

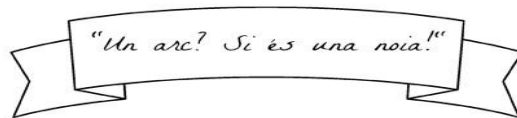
Per començar, és adient clarificar el concepte de "*rols de gènere*". Per definir el concepte, citaré la definició d'aquest article de Nataly Comizzo i col·laboradors:

*"Els rols de gènere són comportaments apresos en una societat, comunitat o grup social, en els quals els seus membres estan condicionats a percebre com a masculines o femenines certes activitats, treballs i responsabilitats. Aquestes percepcions estan influenciades per l'edat, classe, raça, ètnia, cultura, religió o altres ideologies, així com el medi geogràfic, econòmic i polític. Sovint es produeixen canvis dels rols de gènere com a resposta al canvi de les circumstàncies econòmiques, naturals o polítiques, incloïen també els esforços pel desenvolupament, els ajustaments estructurals o altres forces de base nacional o internacional. En un context social donat, els rols de gènere dels homes i les dones poden ser flexibles o rígids, semblants o diferents, i complementaris o conflictius."*<sup>1</sup>

Els estereotips són utilitzats freqüentment pels mitjans de comunicació. D'aquesta manera poden arribar al gran públic fent que les imatges dels diferents grups socials transmesos a través de la premsa, ràdio, televisió, siguin immediatament reconegudes per un gran número de persones i així transmetre els missatges més fàcilment. Això minimitza els costos de producció, tot i que, al mateix temps, suposa transmetre uns valors basats en prejudicis sobre un grup al qual aquestes imatges representen. En aquest sentit, la televisió i el cinema tenen un paper fonamental perquè són considerats un important instrument per a la socialització i la transmissió de valors, ja que mostren les pautes de comportament que les persones adoptem inconscientment i que es converteixen, en ocasions, en models de referència per a la societat. De manera inevitable acaben creant una "realitat" que afecta la nostra visió del món i la seva comprensió. I per tant els mitjans de comunicació podrien convertir-se en els motors per iniciar el canvi cap a una societat sense discriminació de gènere a l'hora de transmetre una imatge femenina no estereotipada.

---

<sup>1</sup> COMIZZO, Nataly i col·laboradors, *Rol de Género*, NELSON CASTRO MÉNDEZ, <http://apsic.blogspot.com.es/2005/10/rol-de-gnero.html>, [26-10-2014]



La perspectiva dels *rols de gènere* al cinema suposa comprendre la relació entre homes i dones a través de la història i prendre consciència sobre com aquesta continua reproduint-se a través d'estereotips o, en un altre cas, elimina els estereotips i que, per tant, suposi un canvi per les noves generacions.

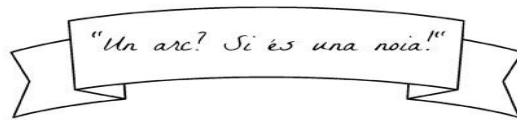
Per poder arribar a superar els estereotips, és necessari descobrir els missatges latents o patents que proposen amb molta freqüència els mitjans de comunicació, especialment aquells que suposadament estan destinats al divertiment i l'evasió, ja que resulten els més eficients a l'hora de configurar la mentalitat de la societat. Per aquest motiu, analitzaré diverses pel·lícules d'animació infantils perquè aquestes són les que tenen més influència en els futurs adults i la seva concepció dels *rols de gènere*.

Els diferents medis de comunicació afecten a la forma com les nenes i els nens perceben la realitat i la seva pròpia vida. La construcció de la feminitat i la masculinitat es realitza no només en funció de l'experiència personal, dels models familiars i educatius d'identificació, sinó que també a través de les representacions que elaboren els medis de comunicació, en especial la televisió i el cinema, que ocupen un lloc privilegiat en la socialització, particularment durant la infància.

El que som, com ens relacionem i com interpretem el nostre entorn, depenen de la nostra herència, però estan molt més condicionats per la influència de la cultura que ens envolta. Especialment durant la infància, on no hi ha hagut temps per experimentar, la realitat es interpretada a través del que veuen els ulls dels infants. Per exemple, si en el nostre entorn no es dona el cas de que hi hagi una família homosexual ni que aquesta estigui representada en els mitjans de comunicació (televisió, cinema, contes, publicitat, etc.) serà més difícil que vegis representada l'idea de "família" en una família homosexual. Per tant, les imatges i actituds dels mitjans de comunicació prenen un gran protagonisme en aquesta etapa de la vida, on es calcula que quan una nena o nen arriba al final de l'adolescència, ha passat més temps davant de pantalles com el televisor o cinema que a l'escola.

Per aquesta raó és tan important la manera que utilitzen la televisió i el cinema per expressar-se: les paraules que utilitzen per simbolitzar el que volen transmetre, les històries que s'expliquen, les emocions que s'associen al que volem mostrar, etc. D'aquesta manera es va creant la nostra idea del que és i el que significa ser home o dona i els valors que associem a cada identitat.

Parlarem del concepte d'estereotip i prendrem com a exemple el de la dona "ploramiques". Donat que els homes plorant produeixen inquietud a qui els mira, la tradició cultural ha representat, a través de les imatges, casi de manera exclusiva, a les dones com a representació de la tristesa, del sofriment, del



dolor i de la desesperació, ja que la imatge de la dona dèbil sembla més freqüent. De fet, la imatge de la dona “ploramiques” no només sembla ser més freqüent sinó que produeix un sentiment de pena cap a la dona.

Les persones que han tingut el poder de representar (tant els artistes, com els directors, com els escriptors, etc.) han anat reforçant les representacions de l'estereotip de la dona “ploramiques”. Els mitjans de comunicació (especialment la televisió, el cinema i també la premsa) segueixen estereotipant a les dones com ploramiques, representant abundantment el dolor a través de les figures femenines.

Aquesta representació de les dones com a “ploramiques” i dèbils, doncs, té diverses conseqüències. L'autopercepció es va formant a través de les representacions a les quals ens exposem i als models expressats per les persones amb les quals interactuem. A les nenes i joves se'ls hi reforçarà la idea que el món que les envolta les farà sofrir i, com a protecció davant de la inevitable mala sort, desenvoluparan trets de la seva personalitat basats en la passivitat, la inseguretat i la por.

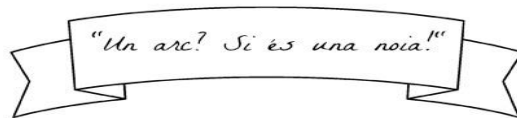
Aquestes “autobarreres” són conegudes amb el nom de “*sostre de vidre*”. El terme “*sostre de vidre*”, que es va fixar per primera vegada el 1986, es refereix als obstacles invisibles que fan difícil per a una dona tenir una carrera professional ascendent en la mateixa proporció que la que pot tenir un home.

Si assignar estereotips negatius a les dones ha limitat el seu desenvolupament personal, educatiu i el potencial vocacional, i les col·loca, fins i tot, en una situació de risc, la assignació tradicional dels *rols de gènere* ha col·laborat també a la situació actual de desigualtat en què ens trobem dones i homes en tots els països del món; a causa d'aquesta situació s'han creat lleis per facilitar la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

En quant a mi, sempre he tingut un interès particular pel paper de la dona en la societat i com aquest ha anat canviant segons el pas del temps. Però qui jutja com s'ha de comportar una dona? Actualment els mitjans de comunicació són els que, sense que nosaltres siguem conscients, ens inculquen uns valors o uns altres i van modelant el nostre caràcter perquè, segons el nostre sexe, actuem d'una manera o d'una altra.

Com des de ben petita m'ha agradat el cinema, i vaig decidir analitzar com els *rols de gènere* influencien als nens petits que miren aquelles pel·lícules de Disney que en un principi semblen inofensives. Si vas més enllà però, podem veure com aquestes imatges han ajudat subtilment a crear una societat plena d'estereotips.





Sota la meua perspectiva és un tema molt important, ja que si no som conscients d'aquesta subtil influència, els mitjans de comunicació poden manipular-nos amb molta més facilitat.

Els *rols de gènere* encara els trobem presents al cinema actual i encara més al cinema infantil. Últimament les pel·lícules de Disney han fet un gran salt i els estereotips de les anteriors pel·lícules i en especial el de "la dona que necessita un home perquè la salvi ja que aquesta és dèbil" van, a poc a poc, desapareixent de les pel·lícules. Tot i així encara queda molta feina per fer.

La meua teoria és que, si eliminem els *rols de gènere* del cinema, la societat aprendrà a acceptar les diferents maneres de comportament sense que aquestes hagin d'estar sotmeses per si som un home o una dona. Per exemple, la imatge de l'home dèbil i que plora no seria tan criticada, fet que portaria a que els homes poguessin mostrar els seus sentiments sense tenir por a ser jutjats i ser molt més sincers amb ells mateixos. D'altra banda, la imatge de la dona intel·ligent i capaç d'obtenir càrrecs socials o polítics d'alta importància seria vista com una imatge normal i ajudaria enormement al seu desenvolupament professional.

Per tant, si la societat no estigués influenciada pels *rols de gènere* o els estereotips, els éssers humans no ens veuríem tan limitats. Llavors la societat milloraria i seria més igualitària, oberta i justa.

L'anomenada violència de gènere, que en realitat vol dir "violència contra les dones", encara és present avui en dia, en una societat aparentment avançada. Això em porta a preguntar-me si realment la dona pot viure tranquil·la en una societat en la qual la dona és menyspreada, maltractada psicològicament i físicament, i si la societat està influenciada d'alguna manera per actuar així.

Si la gent que és violenta és així per l'entorn del qual formaven part de petits, el cinema, la televisió i els contes també van contribuir d'una manera o una altra a acabar de crear la personalitat d'aquestes persones violentes, ja que els mitjans de comunicació també formen part del nostre entorn.

Les persones amb que un nen/a petit conviu o les actituds que veu reflexades en els adults del seu voltant no les podem canviar, però si almenys els mitjans de comunicació ensenyen una actitud menys violenta cap a l'altre sexe, una actitud molt més respectuosa, aquests nens i nenes acabaran tenint una ment molt més oberta i pacífica i d'aquesta manera, quan aquests siguin adults, ensenyaran als seus fills uns valors diferents, creant a poc a poc una societat millor.



\*\*\*\*\*

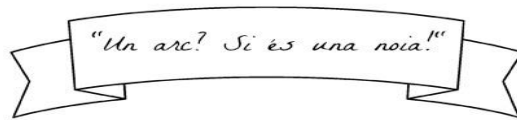
El nen i la nena, en néixer, no tenen identitat personal i són incapaços de distingir el seu propi jo d'allò que l'envolta. Mitjançant la interacció amb el medi van adquirint la seva pròpia identitat personal; la veritable assignació de gènere s'adquireix en el procés de socialització, el qual s'inicia des del naixement. Els mitjans de comunicació juguen un paper important, així com els contes tradicionals, les pel·lícules, etc. que transmeten informació dels papers propis de cada sexe i que els nens i nenes aniran assimilant de forma inconscient, fins integrar-los com una cosa natural en el seu comportament.

En les pel·lícules de dibuixos animats, apareixen personatges amb una càrrega de valors i actituds molt estereotipats: prínceps valents que interpreten el paper d'herois o salvadors; princeses porugues, bones, obedients, afectuoses, etc. que tenen com a premi al Príncep, qualitats amb les que podran optar a un canvi classe social, arribant a convertir-se en princeses.

En concret, en la filmografia de Disney es poden trobar històries idíl·liques on les princeses al final troben al seu Príncep (el seu premi), que ha servit i continua servint per transmetre i mantenir els estereotips de gènere, en ser els seus personatges imitats pels nens i nenes. Així doncs, l'objectiu general d'aquest estudi consisteix en veure l'evolució dels *rols de gènere* en les produccions Disney, desemascarant així la falsa innocència amb la qual es ven Disney. Estudiarem els estereotips femenins representats en les seves princeses, per la qual cosa serà necessari posar al descobert on es troben els missatges, que seran localitzats realitzant una anàlisi de les pel·lícules. Per poder tenir una visió global de com Disney representa els estereotips, serà necessari estudiar l'evolució dels *rols de gènere* al llarg del temps. Per tant, compararem les primeres filmacions de Disney amb les més actuals per veure si realment la evolució que hi ha hagut de la imatge femenina al llarg dels anys també és visible en les filmacions de Disney.

L'objectiu bàsic d'aquesta recerca passa per interpretar les imatges i el discurs implícit en les escenes, per així veure fins a quin punt les multinacionals poden oferir una cultura sexista.

Una altra part del treball es basarà en veure fins a quin punt les pel·lícules analitzades afecten a la visió que tenen els infants dels rols de les dones i els homes. Per poder veure la influència dels estereotips en els nens i nenes duré a terme unes entrevistes amb preguntes simples perquè divideixin els protagonistes dels films segons els rols que els nens i nenes creguin que els hi pertoca. A més a més passaré un parell de proves escrites: en una hauran d'elegir un personatge de totes les pel·lícules per cada pregunta, així tindrà una visió més general, i en l'altra, es limitaran les opcions només en una pel·lícula i



d'aquella pel·lícula hauran de triar un personatge per cada pregunta, d'aquesta manera tindrà una visió més concreta dels *rols de gènere* que tenen inculcats els nens. Les preguntes de les proves seran les mateixes que les de les entrevistes i hauran d'enraonar cada elecció que facin, és a dir, m'hauran de dir la raó per la qual han elegit un personatge i no un altre.

El treball pretén que, dels resultats obtinguts al final d'aquest, es pugui demostrar l'existència d'aspectes sexistes i discriminatoris en les pel·lícules analitzades, que són utilitzades tant a l'escola com a casa d'una manera lúdica.

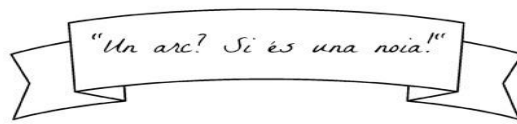
\*\*\*\*\*

A Pere, per mai perdre els nervis amb mi i la meua habilitat de procrastinar.

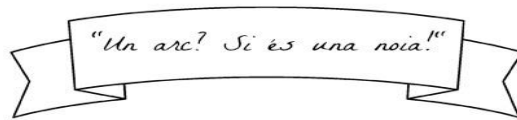
A la mare, per haver-me deixat dur a terme la part pràctica a la teua escola i, sobretot, per sempre estar al meu costat per qualsevol cosa. Perdre els nervis amb tu per l'estrès de no acabar aquest treball ha estat un plaer.

A totes les companyes amb les que comparteixo l'estrès d'intentar sobreviure segon de batxillerat.

A tots els nens i nenes que amb moltes ganes i il·lusió m'ajudaren a realitzar la part pràctica,



## II. MARC TEÒRIC



# 1. Rol de gènere

Començaré amb una primera definició de *rol* i de *gènere* acudint a l'arrel d'aquestes paraules.

*Rol* és un terme que procedeix de l'anglès *role*, encara que el seu origen etimològic es troba en el francès *rôle*. Aquesta paraula fa referència a la funció o el paper que assumeix un individu en un determinat context.

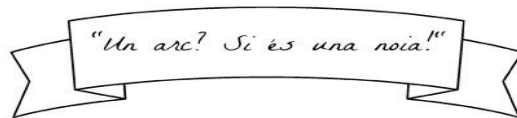
*Gènere*, d'altra banda, és un concepte amb diversos usos. En aquest cas, ens interessa la seva accepció com el grup d'éssers vius que disposen de certes característiques en comú.

La idea de *rol de gènere* està associada al concepte de gènere en les ciències socials. El gènere és una construcció social que atribueix a homes i dones diverses característiques diferents segons el seu sexe. Així doncs, el *rol de gènere* és el paper que han d'assumir homes i dones segons les regles de la nostra societat.

El *rol de gènere*, en altres paraules, es refereix a les conductes que es consideren adequades per a homes i dones en una societat. Aquests comportaments depenen de la idea que la comunitat té sobre la masculinitat i de la feminitat. Podríem deduir que aquests rols no són immutables i que varien segons la cultura on ens trobem. Tanmateix es podria intuir que també variaran segons l'època on ens situem.

Els experts afirmen que nosaltres mateixos tenim una sensació personal del *rol de gènere*, aquesta sensació es coneix com a identitat de gènere: d'una banda la identitat de gènere és la percepció que té una persona sobre si mateixa respecte a sentir-se dona o home, i d'altra banda, el *rol de gènere* és la manifestació pública d'aquesta percepció.

En la sociologia, la identitat de gènere descriu el gènere amb el qual una persona s'identifica (és a dir, si es percep a si mateix com un home, una dona, o d'una altra manera menys convencional), però també pot utilitzar-se per a referir-se al gènere que altres persones atribueixen a l'individu sobre la base del que saben d'ell per les indicacions que dóna de *rol de gènere* (conducta social, vestimenta, pentinat, etc...). La identitat de gènere pot estar afectada per una varietat de diferents elements socials, incloent el grup ètnic de la persona, el seu estat laboral, la seva religió o irreligió, i la seva família.



L'Encyclopaedia Britannica assenyala que la identitat de gènere consisteix en la "concepció pròpia d'un individu sobre si és home o dona, distingit del sexe biològic."<sup>2</sup>

Identitat de gènere i identitat sexual, tot i que són dos qüestions diferents, es troben estretament vinculades (resultaria impossible parlar d'identitat de gènere sense fer referència a les diferències físiques entre el sexe masculí i femení de l'espècie humana).

Per tant, gènere i identitat de gènere són dos coses completament diferents però que tot i així estan relacionades.

Troblem el sexe, el qual és biològic. Aquest inclou la nostra constitució genètica, les hormones, i parts del nostre cos, sobre tot el nostre sexe i els òrgans reproductors.

Quan parlem de gènere però, ens referim a les expectatives de la societat sobre com hem de pensar i actuar com nenes i nens, i en l'etapa adulta, dones i homes. Aquesta pot influenciar a la identitat de gènere, tot i això no significa que la determini, ja que estem parlant de dos conceptes relacionats però diferents. Així doncs la identitat de gènere és com ens sentim sobre els *rols de gènere* i com els expressestem – ja sigui a través de la roba, el comportament o l'aparença personal.

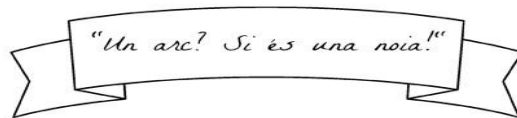
La consciència de pertinença a una de les categories de gènere existents sembla desenvolupar-se molt aviat i en relació amb els estereotips socials que es refereixen als papers que han de representar els membres de cada gènere. Alguns autors (Vasta, Haith i Miller, 1996 i Shaffter, 2002) refereixen que al voltant dels dos anys d'edat, els infants ja tenen coneixement de les categories de gènere existents en la societat i que aquest coneixement es dona a la vegada que el nen pren consciència de la seva identitat sexual (consciència del propi sexe biològic). No obstant això, no serà fins als set anys d'edat, quan aquesta identitat es consolidi.

També hi ha el cas de les persones que troben que la seva identitat de gènere no es correspon amb el seu sexe biològic. Llavors, quan això succeeix, ens referiríem a aquesta persona amb el terme transgènere.

Centrant-nos en els *rols de gènere*, si prenem els *rols de gènere* més tradicionals i difosos, podem dir que, en la societat occidental, la dona ha de cuidar als seus fills i fer les tasques de la casa mentre que l'home ha de sortir a treballar per garantir el manteniment material de la seva família . Per descomptat, aquesta visió és estereotipada i ja no es dona amb tanta freqüència.

---

<sup>2</sup> Gender Identity, Encyclopædia Britannica Online, 2007.



Per trencar amb els estereotips però, és necessari que existeixin persones conscients de la desigualtat de gènere que lluitin contra aquest model de comportament que ens imposa la societat per poder-lo canviar. Al segle XIX comença la lluita del moviment sufragista pel vot de les dones, encara que les arrels històriques del concepte de gènere les trobem abans, a l'obra de Poulain de la Barre, autor de *De l'égalité des deux sexes*, publicat l'any 1673, que subratllava que la desigualtat social entre homes i dones no era conseqüència de la naturalesa sinó que estava directament lligada a factors culturals. Però qui va aprofundir en el concepte de gènere com a instrument per estudiar les relacions de les persones de manera científica foren Simone de Beauvoir i Margaret Mead i les seves investigacions que es van dur a terme a mitjans del segle XX.

Lourdes Benería el defineix així:

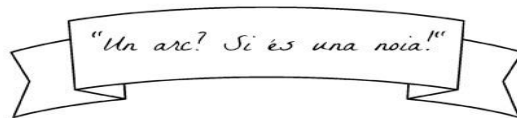
*“El concepte gènere pot definir-se com el conjunt de creences , trets personals, actituds, sentiments, valors, conductes i activitats que diferencien a homes i dones a través d'un procés de construcció social que té diferents característiques. En primer lloc, és un procés històric que es desenvolupa a diferents nivells tals com l'estat, el mercat de treball, les escoles, els mitjans de comunicació, la llei, la família i les relacions interpersonals. En segon lloc, aquest procés suposa la jerarquització d'aquests trets i activitats, de tal manera que als definits com a masculins se'ls hi atribueix més valor.”<sup>3</sup>*

Aquest estudi profund del concepte gènere va ser útil, no només per la investigació científica, sinó que va resultar fonamental per transformar comportaments socials i comprendre els nostres estereotips i actituds, en referència als papers de l'home i la dona. Així el concepte gènere, com diu Aurèlia Martín Casares<sup>4</sup>, afecta a la ciència, la societat i la construcció de la identitat personal. L'assignació dels caràcters de gènere comencen abans del naixement del nadó, encara que els pares i les mares no vulguin pintar l'habitació o vestir al nen i/o nena de blau o rosa, l'ordre simbòlic ja establert fa que alguns pares o mares es neguin a vestir als seus fills de rosa per por a que desenvolupin actituds femenines o es mofin d'ells a jardí d'infància o a l'escola. Les persones som educades des de la nostra infantesa segons els models socials d'allò que s'interpreta el que és un home o una dona.

---

<sup>3</sup> BENERÍA , L.; “¿Patriarcado o sistema económico? Una discusión sobre dualismos metodológicos”, en AMORÓS, C. et al., *Mujeres , ciencia y práctica política*, Madrid, Universidad Complutense, 1987, pàg. 24

<sup>4</sup> MARTÍN CASARES, A.; *Antropología de género*, Editorial Cátedra, Madrid, 2006



No només ens relacionem o actuem d'una manera segons el nostre gènere, sinó que els nostres moviments també són diferents, depenent del nostre sexe, ja que els moviments corporals s'aprenen igual que una llengua. Ray Birdwhistell, el pare de la cinesis (popularment conegut amb el nom de llenguatge corporal), va establir que els moviments corporals masculins i femenins no són programats per la biologia sinó per la cultura. El problema no es redueix a que existeixin uns marcadors culturals de gènere ja construïts, sinó a que les característiques associades a l'estereotip de gènere masculí siguin valorades com a superiors a les de les dones. El plantejament social del gènere posa de manifest que les diferències socials entre homes i dones no són inamovibles, ni universals, ni objectives, per tant, les relacions de gènere poden canviar per aconseguir la igualtat.

Des la perspectiva de l'antropòloga Teresa del Valle<sup>5</sup> les representacions de gènere constitueixen elaboracions simbòliques no solament visuals sinó també reflexives sobre les relacions entre homes i dones i el seu lloc a la societat. Són un conjunt de idees, creences i significats de grups socials a través dels quals cada societat en un temps històric concret defineix els atributs socials i psicològics, així com els estereotips de gènere. Les representacions de gènere tenen un dimensió simbòlica que afecta i es afectada per la divisió del treball, per les estructures de poder i contribueixen a la construcció de la idea que te cadascú sobre si mateix. Aquestes representacions marquen unes normes que regulen les pautes de interacció entre els individus i així proporcionen models de relació social. Aquestes pautes de relació i comportament es el que definiríem com a socialització, terme que es refereix a les formes que utilitza la societat, per transmetre a l'individu les expectatives que té aquella pel que fa a la seva conducta.

La Psicologia Social és la ciència que analitza com els mitjans de comunicació de masses tenen un paper importantíssim en la formació i transmissió de models i com la seva influència és certament poderosa ja que es relaciona amb la creació de la consciència social a més de legitimar idees, estereotips, crear estats d'opinió i fins i tot inventar esdeveniments a mida.

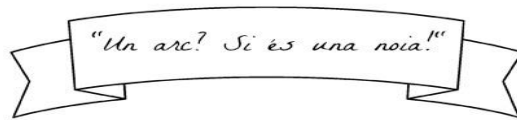
Segons Aurèlia Martín Casares, alguns conceptes associats al camp del coneixement del gènere són els següents:

- **Relacions de gènere**: Són les relacions de dominació, conflicte o igualtat que s'estableixen entre els gèneres en una societat determinada. No hi ha relacions de gènere per si mateixes, hi ha relacions de gènere socialment construïdes. Analitzar les relacions de gènere en una societat determinada no consisteix en apuntar repetidament les desigualtats

---

<sup>5</sup> DEL VALLE Y OTROS.; *Modelos emergentes en los sistemas y las relaciones de género*, Narcea Ediciones, Madrid, 2002





entre homes i dones, el que podria portar-nos a un punt mort en el discurs, sinó en estudiar com s'originen, s'accepten (legitimen) socialment i es construeixen simbòlicament les relacions entre les persones a partir de les ideologies de gènere.

- **Rols de gènere:** Són les activitats, comportaments i tasques o treballs que cada cultura assigna a cada sexe. Els rols varien segons les diferents societats i al llarg de la història, influenciats per a diferents factors com l'economia, la religió o l'ètnia. Els *rols de gènere* apareixen entre els dos o quatre anys en la majoria de les societats. És l'edat en que nens i nenes comencen a qualificar les diverses activitats com a femenines, masculines, neutres o ambivalents. Aquestes idees infantils estan influenciades per la família, i per l'escola o els mitjans de comunicació que influeixen contundentment en la percepció i assignació dels *rols de gènere*.
- **Estratificació de gènere:** Es refereix a les desigualtats entre homes i dones, reflectint la jerarquització social i la dominació masculina existent a la majoria de les societats. A moltes cultures, l'espai públic, la capacitat de decisió, els mitjans de producció i el poder econòmic i polític està en mans dels homes. Mascia- Less y Jonnson (2000) es refereixen a l'estratificació de gènere com:

*“El sistema d'accés desigual d'homes i dones als recursos socials, els privilegis i oportunitats, i al control diferenciat sobre aquests recursos i privilegis en raó del sexe.”<sup>6</sup>*

- **Estereotips de gènere:** Són construccions socials que formen part del món d'allò simbòlic i constitueixen una de les armes eficaces contra la igualtat de les persones. Rosa Cobo el descriu així:

*“El primer mecanisme ideològic, barroer però eficaç, que apunta a la reproducció i reforçament de la desigualtat per gènere és l'estereotip. Aquest pot definir-se com un conjunt d'idees simples, però fortament arrelades a la consciència que fugen al control de la raó.”<sup>7</sup>*

---

<sup>6</sup> MASCIA-LEES, F. i JOHNSON BLANCK, N.; *Gender and Anthropology*, Prospect Heights, Waveland Press, Illinois, 2000

<sup>7</sup> COBO, R.; «Género», *10 palabras claves sobre la mujer*, editorial Verbo Divino, Estella Navarra, 1995

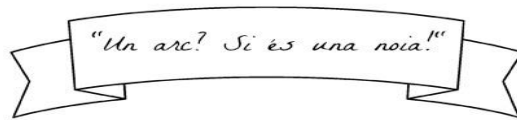


Els estereotips de gènere no són estables sinó que canvien d'una societat a l'altre, ja que les característiques socials de gènere es creen i varien al llarg de l'espai i del temps. L'estabilitat dels estereotips de gènere es deguda a la contínua retroalimentació d'aquests: assumim uns estereotips i els reproduïm, d'aquesta manera els enfortim.

- **Transgènere:** És un terme de recent aplicació en els estudis de gènere que es refereix als individus, comportaments i grups que presenten divergències amb els *rols de gènere* masculins i femenins més tradicionals, ja que traspassen les fronteres d'identitat genèrica comunament assignades. En aquest sentit engloba a un variat grup de persones transsexuals, tenint en compte que no es determina el desig de reassignació quirúrgica de genitals ja que aquest no té perquè considerar l'essència de la construcció de la identitat de gènere.
- **Identitat genèrica:** Virginia Maqueira (2001) defineix la identitat genèrica com "*el complex procés elaborat a partir de les definicions socials rebudes i les autodefinicions dels subjectes*"<sup>8</sup>. En conseqüència, la identitat genèrica no és estable i evoluciona a mesura que adquirim més experiència i així canvia també la forma en que es perceben les persones a sí mateixes. D'aquesta manera, la identitat genèrica té a veure amb la imatge que les persones, de forma més o menys conscient, projecten a l'àmbit social en relació amb la ideologia dominant; així com l'acceptació/rebel·lió interiorització dels valors tradicionals en cada moment de la seva vida. Conceptuar el món en masculí o femení exclou altres possibilitats d'identitat de gènere condiona enormement la percepció de l'essència humana. Precisament, els transsexuals persegueixen una reassignació anatòmica del sexe, privilegiant allò biològic per sobre d'allò social, és a dir, el sexe per sobre del gènere. Tanmateix, Aurèlia Martín Casares manté que fins que es produeixi un canvi profund en les mentalitats col·lectives, com l'acceptació d'altres formes de construcció de identitat i de les relacions de gènere, és important recolzar als col·lectius de persones que es defineixen com a transsexuals, gais, lesbianes i bisexuals. Al territori de l'estat espanyol les discriminacions per orientació sexual han evolucionat positivament gràcies a la consciència de grup i a les reivindicacions dels gais i lesbianes, que han ajudat a l'aprovació en el parlament el 30 de juny de 2005, de la llei que permet a les parelles del mateix sexe contraure matrimoni i adoptar nens o nenes. Hi ha moltes persones que

---

<sup>8</sup> MAQUIEIRÍA, V. i BELTRÁN, E.; *Feminismos: debates teóricos Contemporáneos*, Editorial Alianza, Madrid, 2001, pàg. 168



han fet pública la seva realitat, oferint models alternatius i afavorint la integració social encara que els col·lectius que presenten més grau d'exclusió social per raons de gènere són els transexuals.

\*\*\*\*\*

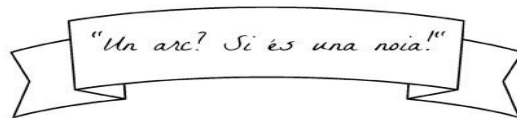
Els *rols de gènere* formen part del nostre dia a dia. A vegades, es manifesten subtilment sense que en siguem conscients però d'altres són evidents, tot i que sempre estan presents. La pròpia família, altres famílies, l'escola, els amics, la feina i els mitjans de comunicació de masses, transmeten informació sobre els papers assignats als gèneres.

### **1.1. Els rols de gènere a la publicitat**

Cada dia rebem conscient o inconscientment centenars de missatges publicitaris que ens impacten de diferents formes: a través de la ràdio, la televisió, la premsa, Internet, les enormes tanques publicitàries que ens acompanyen al llarg de els nostres viatges en cotxe etc... Estem envoltats de llenguatge publicitari; per això és tan important utilitzar un discurs responsable i que fomenti la igualtat i els valors socials, que mostri a les dones i als homes tal com són, iguals en la seva condició d'éssers humans, encara que hem de reconèixer que actualment és més important el desig de vendre en el missatge publicitari que el desig d'inculcar valors de profund calat?? social. Els *rols de gènere* en la publicitat perjudiquen principalment la imatge femenina; també la masculina, encara que aquesta es troba afectada en una quantitat de missatges molt menor.

La publicitat ens remet a un món màgic, un espai ideal al qual hem d'aspirar, un mirall en el qual mirar-nos per a ser acceptats socialment i assolir el èxit professional, familiar etc... La publicitat és l'aparador dels nostres desitjos i somnis, els públics i que compartim amb els altres i els més íntims i inconfessables. El discurs publicitari té una gran força de persuasió, que influeix en la transmissió de valors i creences; per això és tan important eradicar d'aquest llenguatge tan quotidià els estereotips i clixés que promouen les desigualtats socioculturals.

Les dones han lluitat i continuen fent-ho per aconseguir transformar l'estructura social que limitava la dona al terreny domèstic. En aquesta revolució dels rols femenins, la publicitat, com a transmissora de missatges i valors, hauria de contribuir a transmetre una imatge constructiva del paper de les dones en la societat, ajudant a eliminar i eradicar els obsolets estereotips sexistes que durant anys limitaren al gènere femení a les tasques de la llar. Els missatges publicitaris intenten atraure els consumidors a través de discursos sexistes que tracten de mantenir els rols que històricament s'han associat al gènere femení



eclipsant aquells que, gràcies als avenços socials, les dones han anat conquerint.

Tradicionalment, tant a homes com a dones se'ls ha «etiquetat» sota diferents rètols que així han aparegut reflectits en els mitjans de comunicació, que no són més que el mirall de la societat, i per tant en la publicitat com a part essencial dels mateixos. Tot i que el discurs publicitari ha evolucionat molt en els últims anys, un dels rols femenins més representats és el de mestressa de casa. Fins mitjans dels vuitanta era completament normal que la dona aparegués reflectida en la publicitat exercint únicament el paper de mestressa de casa, mare i esposa, dependent de l'home i amb una escassa o nul·la participació en els assumptes de caràcter social. Actualment aquest panorama ha canviat, però un dels rols més representats per la dona en publicitat segueix sent el de mestressa de casa i un 79% dels anuncis de productes de neteja reproduïxen estereotips sexistes perquè presenten explícitament o implícitament a la dona com l'encarregada d'executar aquestes tasques.

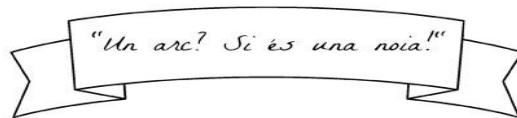
## **1.2. Els rols de gènere a la família**

També podem veure en el sector familiar com es va estimulants el sistema de diferenciació de valors i normes entre ambdós sexes, assentant així tant la identitat com el *rol de gènere*. La societat també per la seva part va dictant regles que de manera clara tracen les expectatives relacionades amb els rols que les persones han d'assumir, també la idea que es té sobre el paper de pare, mare, marit o dona, estan condicionades en gran mesura per la societat a la qual pertanyem.

El context familiar en traçar les línies de formació i educació dels seus fills, si ens referim al cas d'una família tradicional s'hi veu reforçada la diferenciació segons el sexe, donant-li als fills activitats diferents, a les nenes se'ls destinen aquelles relacionades amb la llar, servir, atendre altres, mentre que els nens es reserven activitats de competència que li permetin tenir un major control sobre el medi extern, la qual cosa és una forma d'anar delimitant les normes de comportament i, per tant, d'anar seguint les expectatives socials sexistes.

Tot i això, s'ha produït una ruptura progressiva amb la família típica tradicional caracteritzada per la categoria rígida entre l'home i la dona, entre pares i fills, en el model de la mare caracteritzada per l'entrega i abnegació, i el pare proveïdor i representant de l'autoritat suprema.

De manera que, des del punt de vista emocional en la institució familiar d'avui poden conviure emocions resultants d'aquesta tradicional "designació" de papers associats a la masculinitat o feminitat, al costat de les que obeeixen als canvis estructurals de la família.



Separant les creences, estereotips, prejudicis que poden determinar *els rols de gènere*, i a les desigualtats conseqüents contra la qual una part del món d'avui ja s'ha aixecat, els canvis que s'operen en la família van exigint gairebé de manera natural una interpretació diferent del tema.

### **1.3. Els rols de gènere a l'escola**

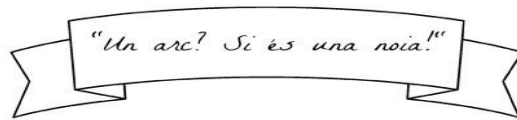
Els diferents espais on la persona es desenvolupa en la seva infantesa, adolescència i joventut contribueixen a interioritzar els estereotips de gènere, reforçar normes de conducta i formar actituds cap a altres gèneres que contribuiran a la construcció psicològica de la identitat, la qual pren gran part de la seva constitució de la identitat de gènere.

L'escola és un espai de socialització molt influent en la formació d'actituds i en el desenvolupament de la personalitat, representa el procés educatiu escolar. L'escola és l'escenari privilegiat del desenvolupament humà perquè permet al nen i la nena fer els seus primers passos cap a l'autonomia personal, la qual es pot retardar per la influència dels adults del seu entorn. L'escola reforçarà en el nen i la nena aquelles conductes socialment convingudes que reflecteixen la cultura predominant.

Es pot dir que a la majoria de països predomina una cultura masclista que promou la desigualtat entre homes i dones. L'activitat educativa que moltes organitzacions de la societat civil i l'estat desenvolupen està produint un canvi en la manera de percebre el paper de la dona en la societat, destacant des de fa anys que el canvi en la percepció del rol de la dona ha qüestionat el paper de l'home, parlant d'una crisi de la identitat en l'home. Ara mateix els nens i nenes s'eduquen en la mateixa classe, però els professors i les professores ho fan en valors diferents inconscientment. L'escola encara reproduceix els *rols de gènere* tradicionals i com a agent de socialització té l'obligació de transmetre sabers, formar valors i establir normes de comportament. Per tant s'ha de projectar cap a models no sexistes i més democràtics, de manera que les presents generacions estiguin capacitades per afrontar els reptes d'aquesta complexa societat en condicions de equitat.

El sexisme es manifesta en l'escola a través del currículum explícit i del currículum ocult.

- En el cas del currículum explícit o obert, aquest es posa de manifest en els llibres textos, material didàctic, programes, entre d'altres, on es ressalten les activitats realitzades per homes, mentre es subestima, s'omet o s'invisibilitza les dones i nenes .



- En relació amb el currículum ocult, el sexisme es manifesta a través del tracte diferenciat a dones i homes per mitjà del llenguatge, els gestos, el to de la veu, la freqüència i la durada de l'atenció proporcionada a unes i altres, el tipus de preguntes i respostes, l'acudit, la caricatura i el sarcasme a l'alumnat per part del professorat.

#### **1.4. Els rols de gènere a les xarxes socials**

En quant a les xarxes socials, l'exposició de intimitats i fotografies, podria comportar conseqüències negatives per a noies i nois, però la normalització d'aquests comportaments en les noies les porta a la desigualtat de gènere i el sexisme a les xarxes socials. Ells, reproduint el rol masculí, prefereixen no posar-se sentimentals, prefereixen no explicar massa d'ells mateixos, prefereixen un ús més instrumental de les xarxes socials per a l'entreteniment i l'oci enfront de l'ús més social, i a més, semblen ser agredits o assetjats en menor mesura que les noies. Identifiquen també que les conductes d'assetjament vénen més freqüentment d'un usuari identificat amb el sexe masculí.

Les noies, usuàries habituals i freqüents de les xarxes socials, es mantenen més exposades a través del relat de les seves intimitats, mantenen major nombre de contactes i de fotografies, tenen un major nombre d'actualitzacions, i, alhora, reben més sol·licituds d'amistat per part de nois, coneguts o no tan coneguts. Les xarxes socials s'han convertit per a les noies en el referent del seu espai íntim i una font fonamental en la construcció de la seva imatge i autovaloració. El risc d'aquesta nova realitat, és que qualsevol persona entri en la seva intimitat i pugui fer-li mal.

Atenent que les xarxes socials no s'utilitzen de la mateixa manera per noies i nois, ni amb les mateixes implicacions i conseqüències, hem vist que la desigualtat en les relacions de gènere és una constant en les xarxes socials.

Ells són els que proposen, qualifiquen, llancen iniciatives per relacionar-s'hi i elles tenen la possibilitat del rebuig. Si bé en les relacions elles tenen més possibilitat de control, ja que n'hi ha prou amb un clic per esborrar al contacte no desitjat, no semblen estar fora de perill d'aquestes intromissions constants que demostren que en realitat són altres els que tenen el control.



## 1.5. Els rols de gènere en els contes

D'altra banda, els contes tradicionals són una manifestació dels valors que tenim interioritzats, una construcció cultural, estan també impregnats de valors discriminatoris de tot tipus.

Fa dècades, la crítica feminista, en l'àmbit de la coeducació, va posar sota la lupa la ficció, considerada exclusivament infantil -el que és en si mateix un altre prejudici- per denunciar els rols i els estereotips de gènere. Els contes populars van ser els primers a ser analitzats.

Si ja els contes clàssics tenen una forta càrrega de diferenciació en els *rols de gènere*, podem posar a Disney com a exemple de manipulació d'aquests rols, diferenciant-los així encara més. La versió dels germans Grimm de Blancaneus comptava:

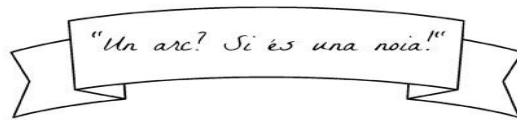
*"Tot en aquella casa era petit, però més bonic i net del que es pugui imaginar. A prop de la xemeneia estava posada una tauleta amb set plats molt petits, set tasses de fang i a l'altre costat de l'habitació s'alineaven set llitets molt ordenats ... 'Si vols cuinar, cosir i rentar per a nosaltres -van dir els nans- pots quedar-te aquí i et cuidarem sempre '. Blancaneus va acceptar contenta. Vivia molt alegre amb els nans, preparant-los-hi el menjar i cuidant de la caseta."*<sup>9</sup>

En canvi a la versió filmada, tot canvia. Abans de ser irremeiablement reemplaçada per la pel·lícula de la factoria Disney, de major i més profunda influència en la societat ja que es presentava amb imatges, la versió tradicional ens parlava que en la caseta dels nans tot era molt bonic, estava net i ordenat. Es pot considerar com una de les majors perversions de la versió filmada, convertir als set "savis" en bruts i desordenats. Blancaneus va passar a exercir de criada per als nans, sense que ells contribuïssin en absolut a la neteja de la seva pròpia llar.

En el relat clàssic, els nans fan un pacte amb Blancaneus, d'acord amb els usos i costums de l'època en què es va transcriure el conte. Pel que trobem el repartiment tradicional de les tasques entre homes i dones. Aquest tipus de "sexisme" no és tan perjudicial com altres, perquè les nenes i els nens que escolten o llegeixen un conte aprenen a distingir perfectament el transfons històric de cada historieta.

---

<sup>9</sup> GRIMM, W. i GRIM, J.; *Contes de fades dels germans Grimm*, Alemanya, 1812

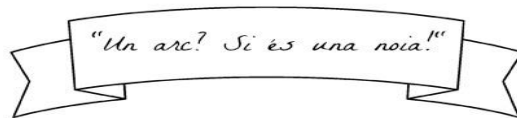


Un bon nombre de nous contes, amb una evident perspectiva de gènere, com la col·lecció *A favor de les nenes*, creada per Adela Turin i editada per Lumen, van donar la volta als *rols de gènere* en el folklore donant un caire positiu a les bruixes i omplint-se de prínceps somiadors i de princeses que no tenien com a única meta a la vida el matrimoni.

Les princeses o els prínceps dels contes no tenen res a veure amb la classe política. Una princesa és aquella que encara no mana sola però aspira a aconseguir el seu propi poder. Són prínceps i princeses, reis i reines els personatges dels contes que representen la nostra pròpia "noblesa" de l'ànima.

Associar les princeses amb la submissió i amb la domesticació exclusivament és un altre prejudici. Amb aquest prototip de princesa, les nenes no es poden sentir identificades.





## 2. Rol de gènere al cinema

La indústria cinematogràfica és actualment un poderós mitjà de transmissió social que arriba a milions de persones mostrant històries reals o fictícies carregades de visions subjectives sobre el món, els seus rols, etc.

El cinema té un gran poder d'informar i, si ho utilitzem correctament, pot tenir un enorme potencial pedagògic. Llavors es converteix en un recurs per ampliar les bases de la formació humanística de nois/es i orientar en temes com la violència, la promiscuïtat sexual, el materialisme, les relacions abusives etc.

Els mitjans de comunicació més influents en la societat actual, especialment els audiovisuals - televisió i internet- , ja orienten els nostres gustos -en gran part per la força i l'astúcia de la publicitat- i creen opinió.

El cinema, per la seva part, és un mitjà de comunicació de masses que reflecteix i difon un acostament a la realitat i, per tant, també una aproximació, una forma d'entendre els homes i les dones actuals. Amb això contribueix d'una manera important al procés de socialització en quant al gènere, alhora que reflecteix la situació confosa en què es troben avui dia moltes dones que, davant el ràpid avanç social, veuen augmentada la possibilitat d'exercir rols que van molt més enllà dels tradicionalment exercits per les dones de generacions anteriors.

Per tant podem afirmar que el cinema contribueix a la formació, manteniment o eliminació d'estereotips, segons recolzin o no les creences acceptades socialment.

*"A més, genera models que influeixen en la creació de la identitat social. Models que poden ser interpretats com un mirall on es reflecteix la cultura d'un país, i la matriu en què aquella es forma i es transforma"<sup>10</sup>*

Així doncs al cinema podem veure les representacions socialment dominants sobre el gènere femení i el masculí i les característiques assignades a cada un.

Al la dècada dels 70 va ser quan va sorgir la unió entre els estudis de gènere i el feminisme. Eren temps en els quals la teoria feminista, realització cinematogràfica i estètica d'avantguarda es combinaven amb l'objectiu de produir un fet polític: es tractava de construir noves representacions sobre la dona.

---

<sup>10</sup> GILA, J. i GUIL, A.; La mujer actual en los medios: estereotipos cinematográficos, *Comunicar* , 1999, 12, 89



Però per generar representacions alternatives sobre el femení primer era necessari conèixer la ideologia de les companyies cinematogràfiques dominants.

La crítica cinematogràfica feminista va començar amb una metodologia sociològica i política que abordava els papers sexuals que ocupaven les dones valorant-los com positius o negatius d'acord a certs criteris externs que servien per definir a una dona autònoma.

Des dels seus inicis, els relats que compta el cinema han afectat generacions de persones mitjançant els seus arguments, els seus continguts, les seves imatges i les seves idees. La dona ha tingut un paper preponderant i significatiu en tot això. El cinema, però, com altres mitjans, ha evolucionat el seu llenguatge al mateix temps i ritme que ho ha fet la societat. També en la creació i ajust d'estereotips. El tractament que s'ha fet de la dona en el cinema ha passat per totes les fases des de la seva invisibilitat i dependència a la seva visibilitat i independència ha calgut recórrer cent anys.

Cada vegada és més freqüent en el cinema descobrir visions que tenen a veure amb la situació actual de la dona, des de punts de vista molt diferents, existeixen cada vegada més dones cineastes, directores i productores, i la societat respon, i el cinema reflecteix, cada vegada amb més èmfasi, una forma de plantejar el món i els seus conflictes en què la dona és cada vegada més visible i responsable, en contra de la visió majoritàriament masculina i patriarcal que predomina encara en la societat.

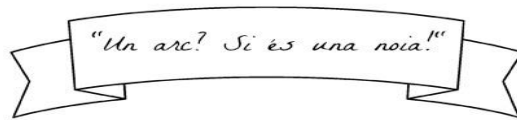
## **2.1. Estereotips de gènere en els mitjans de comunicació**

Els texts de crítica feminista que es publicaren a la dècada dels 70 pretenien anar més enllà de les seves diferències, era examinar el lloc que ocupava la dona en el cinema clàssic, amb el convenciment que existia una relació entre la representació cinematogràfica i el "món real".

Les preocupacions que es produeixen sobre les estructures textuais i les "imatges femenines" presents en les pel·lícules, si bé no han desaparegut del tot, han cedit el seu protagonisme a perspectives que proposen l'encreuament d'aspectes textuais i contextuais.

Els mitjans de comunicació de masses solen reflectir les situacions socials més estereotipades, contribuint consegüentment amb la seva difusió i el seu increment o amb la seva desaparició.

Així doncs el cinema està criticat pel sector feminista a causa de la postura tradicional que adopta aquest mitjà de comunicació i l'escassa evolució dels



seus esquemes bàsics narratius, així com un sistema estructurat a partir dels rols masculins i femenins clàssics.

Per tant, segons el repartiment de *rols de gènere* que trobem al cinema clàssic, la dona es troba dividida en dues classes: dones negociables (mares, esposes ...) i dones consumibles (prostitutes, vampiresses...) i col·loca a les primeres per sobre de les segones.

Com sabem, els estereotips socials sobre les dones emfatitzen la idea que aquestes es troben agraciades per la naturalesa de diferents aptituds que els homes, per tant, seguint amb aquesta creença, el «natural» és que elles realitzin treballs remunerats i tinguin responsabilitats diferents a ells. Això constitueix un prejudici el qual representa una realitat no afavoridora a la igualtat entre sexes.

Com a conseqüència d'això ens trobem les resistències de la majoria dels homes que, en haver estat educats en el convenciment de la seva superioritat, difícilment accepten que les dones, l'anomenat «sexe dèbil» puguin estar presents en tots els nivells de la jerarquia social. Amb això les dones segueixen excloses de la cúpula del poder i de la majoria dels alts càrrecs directius, i no solament per com exclou la societat en la qual vivim, sinó també pels límits que les mateixes dones es marquen (l'anomenat *sostre de vidre*).

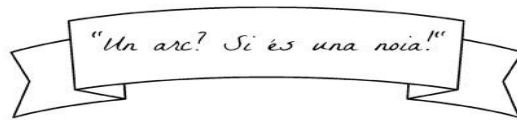
El sexisme és la implicació més clara de l'existència dels *rols de gènere*, ja que declara el masculí com a superior enfront del femení, creant relacions de subordinació i discriminació entre els homes i les dones. El sexisme es manifesta a través de diferents visions.

## **2.2. Visions de gènere en el cinema**

Al cinema, els ideals de feminitat s'han limitat convencionalment en l'aparença física i en aconseguir l'atractiu sexual de cara als homes. Mentre que els ideals de masculinitat no han estat tan lligats a l'aparença física ja que es venien com atractius encara que no reunissin un conjunt de característiques determinades per ser-ho. Pel contrari, l'ideal de feminitat sempre s'ha hagut de sotmetre als dictats de la moda i els cànons de bellesa vigents en cada època.

Mentre que les dones sempre s'han representat juvenils i, per tant, molt vulnerables al deteriorament del pas del temps, els homes, en canvi, són de qualsevol edat i la vellesa no es presenta com un problema.

Cal assenyalar que un percentatge molt petit de personatges femenins estan per sobre dels quaranta anys en el cinema de Hollywood, fet indicatiu que una feminitat per sobre d'aquesta edat no resulta desitjable.



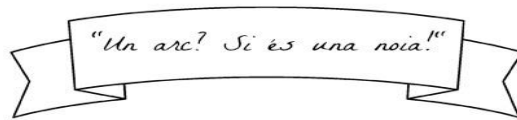
Els valors actuals giren contínuament al voltant de la joventut, el valor social més apreciat i valorat. Així podem observar en els anuncis de publicitat, al cinema, a la moda, a la televisió, on tot sembla estar encaminat a evitar l'envelliment. En les dones, la joventut esdevé un requeriment fonamental segons l'ideal de feminitat.

Les actrius són cada vegada més joves de la mateixa manera que les models, però no passa el mateix amb els homes. Fins i tot en les comptades ocasions en què veiem a dones madures intentant seduir homes joves aquestes solen estar relacionades amb el món del crim, o per aconseguir determinades ambicions, com per exemple a "La novena porta", on Johnny Deep interpreta el paper d'un jove aventurer que intentarà seduir una dona madura (en la mateixa pel·lícula Deep diu d'ella quan la descriu que té uns 40 anys i és atractiva) que persegueix robar-li el que tots persegueixen en la pel·lícula. És una dona capaç de matar per aconseguir el que vol, per aconseguir utilitza el seu atractiu. És un tipus de personatge que té moltes similituds amb la vella i sàvia bruixa.

Conseqüentment, podem dir que el missatge que el cinema transmet és molt clar: l'home no té edat per ser atractiu i desitjable, mentre que les dones tenen un límit d'edat, que sol rondar com a molt els 40 anys per seguir sent atractives. A més quan veiem dones madures en papers de seductores solen estar relacionades amb l'ambició i la foscor, el misteriós, el que és comparable a la mitologia amb les formes de la bruixa. Però predominen els estereotips lligats a la joventut i és freqüent veure a dones molt joves interpretant qualsevol tipus de paper i la franja d'edat d'aquestes es situa entre els 17 anys i els 35 anys. Fins i tot les actrius més ben pagades i més ben valorades de Hollywood són joves, mentre que entre els actors més ben pagats de Hollywood trobem actors ben madurs. Per tant podem dir que en els homes la qüestió de l'edat no condiciona tant les seves carreres professionals.

Els actors grans solen protagonitzar papers d'homes seductors que sedueixen a dones molt més joves que aquests. D'aquesta manera, les identitats femenines queden definides com "fràgils i transitòries". Amb el pas del temps les imatges sobre la feminitat ideal queden marcades en una posició estàtica i visualment agradables pel que fa a la representació simbòlica; mentre que les imatges de les estrelles masculines, solen ser recordades per la seva acció, aventura, les seves heroïcitats. Se'ls recorda més aviat pels seus gestos o per les seves accions que per la seva aparença física.

El cinema reforça i legitima estereotips sobre la dona representant en papers secundaris i tradicionals que tenen un efecte sobre els joves que de manera acumulativa i repetitiva la veuen així representada configurant una imatge



sobre la dona que no es correspon amb la realitat. La joventut veu així els seus horitzons limitats als mateixos rols de sempre.

Per fer una primera aproximació al tema, quan veiem una pel·lícula ens podríem fixar en el Test de Bechdel (1985):

Una pel·lícula no és sexista si:

- Apareixen almenys dues dones en pantalla i els seus personatges tenen nom.
- Aquestes dones han de parlar entre elles.
- El tema de la conversa no és un home.

Els mitjans de comunicació estan, majoritàriament, en mans masculines i aquests són els que dicten les normes, trien els continguts i, per tant, això es reflecteix en el tipus de cinema que tenim, en el qual la dona no té poder, ni rellevància social, ni protagonisme. El sexisme com a fenomen social es produeix unes vegades de manera evident, però moltes altres és més subtil i per tant més difícil de detectar.

Hem de reconstruir els rols de la dona i de l'home i canviar com aquests apareixen reflectits en el cinema. Però primerament hem d'obrir els ulls i descobrir la ideologia que s'amaga darrera de la història que se'ns es explicada i els mètodes que s'utilitzen per fer-nos manifestar les nostres emocions més primàries i oblidar així la racionalitat del relat. D'aquesta manera els mitjans de comunicació poden fer que el sexisme i la dominació d'un sexe sobre l'altre sembli una cosa natural i lògica. El cinema és un gran provocador d'actituds i transmissor de valors i aquests segueixen sent estàtics pel que fa a la transformació essencial dels dos sexes. La imatge que transmet el cinema col·labora a la creació d'una identitat de gènere que segueix col·locant a les dones en situacions de submissió i diferència enfront del evident protagonisme masculí. El problema fonamental a què ens enfrontem és que el públic segueix considerant normal aquesta situació de desigualtat.

### 3. Anàlisi de les pel·lícules

#### 3.1. *Blancaneus i els set nans* (1937)

##### 3.1.1. Sinopsis

La primera pel·lícula que analitzaré serà Blancaneus i els set nans. És una pel·lícula realitzada l'any 1937, per tant Blancaneus és la primera princesa Disney. Degut a les diferències en quant a la representació dels rols de gènere avui en dia i la seva percepció d'aquests fa 78 anys, l'anàlisi de Blancaneus i els set nans serà més extensa.

La protagonista de la pel·lícula és Blancaneus, que després de la mort del seu pare, la seva madrastra, gelosa de la bellesa de la noia, mana a un caçador que se l'emporti al bosc i que, un cop allà, la mati (per així poder ser la dona més bella sobre la faç de la Terra). El caçador no té el valor suficient per matar-la i la deixa escapar, dient-li que s'amagui al bosc ja i la princesa ja no torna palau, ja que si ho fa la seva madrastra la matarà.

A partir d'aquest moment, Blancaneus s'amagarà a una caseta enmig bosc on viuen set nans (sense cap tipus d'ordre, neteja o higiene personal).

Blancaneus pren el paper de mare, de dona i de mestressa de casa mentre espera que el seu príncep blau, amb el qual només ha coincidit una vegada, la trobi.

La madrastra, gràcies al seu mirall màgic, descobreix que Blancaneus no està morta i decideix disfressar-se com una vella captaire i així sotmetre-la a un encanteri: una poma enverinada que, en mossegar-la, la farà caure en un somni etern del qual només un petó d'amor la despertarà. Així, la bruixa es vesteix de captaire i va a la casa dels nans de dia, aprofitant que ells estan treballant a la mina. Li ofereix a Blancaneus la poma enverinada i ella, després de rumiar-s'ho una mica, demostra una vegada més la seva ingenuïtat, l'accepta i la mossega. Llavors, Blancaneus cau en un somni profund.

Al final del film, el Príncep blau la troba i, prenent-la per morta, la besa i trenca l'encanteri. Llavors el Príncep i Blancaneus se'n van junts i viuen feliços per sempre.

##### 3.1.2. Missatges que transmet

###### ➤ **Bellesa com a requisit per l'èxit social**

Primerament, un tema amb molta rellevància dins de Blancaneus són els cànons de bellesa, que és un dels temes centrals en els quals es basa la trama



de la pel·lícula, els quals marcaran el prototip de dona amb èxit dintre de la societat en la que es troba. Com a exemple tenim la madrastra, que obsessionada amb la bellesa, pregunta repetidament al mirall màgic qui es la dona més bella del regne (00:03:10). La bellesa és representada com un aspecte molt valuós i desitjat, tan desitjat que inclús pot portar al desig d'ordenar la mort de la seva fillastra (00:07:34), per així poder ser la dona més bella. A més a més cal tenir en compte que la persona que jutja la bellesa és un home (l'esclau del mirall màgic). Això ens mostra que en la societat occidental les dones estava marcades per unes característiques exigides pels homes, ja que les decisions d'aquestes no entraven en consideració.

Per començar el seu nom "Blancaneus", ja porta implícit l'ideal de bellesa de la Grècia clàssica (pell blanca, cos perfectament proporcionat, etc.) i de fet la noia representa els cànons de bellesa típics dels anys 40 a la perfecció, els quals es caracteritzen per: una mitjana cabellera de color negre atzabeja que contrasta amb una pell blanca com la neu i uns femenins alhora que naturals llavis vermells, una alçada més baixa que la seva idealitzada parella, una complexió prima i esvelta i unes faccions delicades, entre d'altres. D'aquesta manera, gràcies a aquests cànons Blancaneus va aconseguir nombrosos beneficis.

Com a exemple tenim el moment que els nans descobreixen que el monstre que està suposadament dormint als seus llits és una noia que està dormint plàcidament (0:35:08). La seva bellesa frena als nans de matar-la, els quals la descriuen així:

Sabio: "*Es una niña*".

Mocoso: "*Sí..., es muy bonita*".

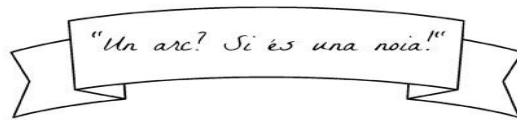
Tímido: "*Es muy hermosa, parece un ángel*".

Un altre exemple és quan els nans, tot i no voler dutxar-se i resistir-se, acaben sucumbint a la voluntat de Blancaneus (0:40:13). Els nans doncs, se'n van a dutxar afirmant:

Sabio "*Así se pondrá contenta*".

Feliz: "*Ajá! Yo lo haré por ella!*".

Un altre fet important de menció pel paper que té la bellesa, és quan en les escenes protagonitzades pels nans i Blancaneus, aquests primers es troben en un estat "d'atontament" causat per la bellesa de la noia. A mesura que avança la pel·lícula, aquest estat es va accentuant i inclús es pot dir que arriba a un punt d'hipnosi, fet que es veu clar en el moment que cada nan espera que li arribi el seu torn per rebre un petó de Blancaneus quan aquesta s'acomiada, ja que ells se'n van a treballar i ella es queda a casa. Aquesta bellesa hipnòtica fa



que els nans idealitzin la Blancaneus i que els set homenets a poc a poc intentin comportar-se correctament per així agradar a la noia.

A més a més es veu com Gruñón, el personatge que més li costa acceptar la presència d'una noia, acaba rendint-se als encants de Blancaneus (1:08:08). També cal tenir en compte el fet de que quan els nans la creuen per morta, no l'enterren com es fa amb la gent normalment, sinó que la posen dintre d'una tomba amb la tapa de vidre, per així contemplar la seva bellesa eternament.

Com a punt final cal mencionar que al llarg de tota la història he pogut observar com els personatges més agraciats solen ser els protagonistes i fan el paper d'heroi, però no només això, sinó que també són els únics personatges que canten, donant per fet que una persona que sap cantar ha de ser per força una persona bella. Els personatges menys agraciats però, solen ser els antagonistes i que, per tant, fan el paper d'antiheroi. Així doncs als "dolents" se'ls hi atorguen uns trets molt més foscos i durs.

### ➤ **Diferència de rols entre l'home i la dona**

Un altre dels missatges que es transmet, és la diferència pel que fa al paper social que exerceixen les dones i els homes.

Seguint amb les característiques de bellesa nombrades anteriorment, cal destacar que no es limitaven únicament a l'aspecte físic, sinó que també englobaven el tipus de rol i comportament que havien d'adoptar en la seva vida diària segons el seu sexe.

Alguns dels exemples més destacats pel que fa a l'actitud que se suposa havia de adoptar la dona són:

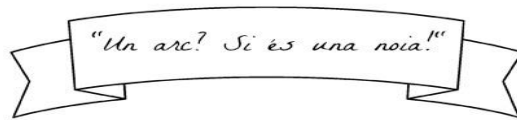
- **La tímidesa, i el caràcter reservat**

Aquest comportament, el podem observar quan el príncep va al castell al que habita Blancaneus, però quan aquest apareix del no res i continua la seva cançó, ella fuig a l'interior del castell per ocultar-se, mostrant vergonya i tímidesa (0:05:42).

- **Rol passiu**

Com podem veure al llarg de la trama, Blancaneus, tot i ser la protagonista, exerceix un paper bastant passiu, ja que sembla que les coses succeeixen perquè altres les realitzen però no per participació seva. Per exemple, Blancaneus fuig del castell, però perquè la madrastra ordena matar-la (0:07:33). Després, quan es troba a casa amb els nans, aquesta ha de





romandre dins esperant que tornin mentre ells surten a treballar fora (1:08:13). A continuació, cau al terra rodona a causa de la poma i són, novament, els nans, després de ser avisats pels animals del bosc, que van en la seva ajuda i intenten venjar la seva "mort" (1:16:04), i finalment, és el príncep qui la retorna a la vida (1:20:57). Inclús els animals es mostren molt més actius que ella, ja que són aquests els que avisen als nans que Blancaneus necessita ajuda (1:12:00).

- **La feminitat**

Com podem veure, tots els trets que posseeix Blancaneus pel que fa a la forma de caminar pel bosc, dormir, netejar, entre d'altres, és molt femenina. Això dóna a entendre que mai pot perdre les formes la qual cosa la converteix en un ser irreal i poc natural. Un exemple concret d'això, el podem veure en un dels diàlegs d'aquesta quan, fugint espantada, s'endinsa al bosc i comença a plorar trencant amb el silenci que hi havia, a la qual cosa diu:

*“Esperen, no se vayan. Por favor, no les haré daño. No quise espantarlos, en verdad lo lamento. Pero no saben lo que he sufrido, y todo por haber tenido miedo. Me apena mucho haber hecho tal escándalo.”* (0:11:45).

- **La bondat, la ingenuïtat i la innocència**

Altres característiques que defineixen la nostra protagonista són: la bondat, la ingenuïtat i la innocència. Aquestes queden visibles per exemple, quan presta la seva ajuda a la madrastra encarnada en el paper de la captaire amb la finalitat de matar-la, creient que al menjar-se la poma es compliran els seus desitjos (1:15:25).

- **La dependència, la incapacitat de prendre la iniciativa per si mateixa**

La dependència és un altre dels trets que presenta Blancaneus i que podem veure en diverses ocasions. Per exemple, en l'escena en la qual es perd al bosc i apareixen els animalets per animar amb una cançó, ella diu:

*“Ya me siento feliz ahora, ya no tengo por qué sentir miedo. Ustedes me protegerán, ¿verdad? Pero tendré que buscar dónde dormir, ¿No creen? (...) Tal vez saben de algún lugar”* \*els animalets fan que si amb el cap\*  
*“¿ah sí? ¿Quieren mostrarme dónde es?”*(0:13:53)

Una altra escena semblant és quan busca refugi a casa dels nans perquè la



cuidin i la posin fora del perill que és la seva madrastra, per així no haver de quin preocupar-se, tal com afirma en un dels diàlegs:

*"Por favor no me echen, ¡si me encuentra me matará!"(0:38:22).*

Per tant, podem veure que Blancaneus exerceix un paper molt dependent en el qual ha de ser ajudada contínuament, ser guiada o protegida del perill ja que ella és molt feble i innocent per cuidar de si mateixa. De fet el que la porta a situacions difícils és el fet de anar pel seu compte sense supervisió masculina. Això transmet un missatge molt pejoratiu sobre la dona, ja que dóna a entendre que necessita estar en companyia i servir-se de l'ajuda d'altres (generalment del gènere masculí) per poder sobreviure, és a dir, no és capaç de valdre's per si sola.

- **La intuïció femenina, la curiositat i l'excessiu afany d'intromissió**

Aquests són alguns dels trets més o menys pejoratius que calen destacar de la Blancaneus, trets que reflecteixen la imatge que Disney te de les dones.

Un exemple d'això és quan aquesta xafardeja totes les estances de la casa dels set nans, sense ni tan sols coneix-se'ls ni saber de qui és aquesta llar (0:16:13).

- **Les escasses aspiracions, l'exclusivitat a les tasques de la llar**

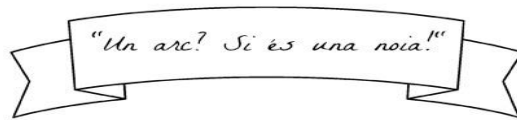
Com podem veure al llarg de la història, el moment en què presenta un paper més actiu, és per exercir les tasques de la llar com ara netejar i cuinar.

A més, cal destacar que ofereix això com a única carta d'intercanvi per aconseguir que l'acullin a casa dels nans tal com diu en nombroses ocasions en diversos diàlegs:

*"¡Ya lo sé! Les daremos una sorpresa limpiando bien la casa. Tal vez así dejen que me quede." (0:17:55)*

*"¡Y si me dejan vivir en su casa les servire de mucho! Sé lavar, coser, barrer, cocinar..." al que els nans responen molt emocionats "¡Bravo, se queda!" (0:39:06)*

També cal destacar que entre les cançons que recita Blancaneus, la neteja és



un dels temes més reiterats i nomenats al qual li dóna una gran importància juntament amb l'amor. Com a exemple tenim la cançó que canta Blancaneus quan està netejant la casa dels nans (0:18:24):

Silbando al trabajar  
Cualquier qué hacer  
Es un placer  
Se hace sin pensar  
Se entona una canción  
Y es un gozar el trabajar  
Al ritmo de un prensor  
Si el cuarto hay que barrer  
Escoba hay que tener  
Y sin sentir bailando vas  
Barriendo al ritmo y al compas  
Y el tiempo pronto pasará  
Silbando al trabajar

Aquí podem veure reflectit el rol sexista el qual dicta que les dones s'han de limitar a les feines de la llar. Els nans deixen que es quedi a casa perquè així la jove els hi farà la feina de la llar que Blancaneus ha dur a terme segons els paradigmes socials, sent, d'aquesta manera, útil pels homes de la casa.

- **L'obsessió per la recerca de l'amor únic i veritable**

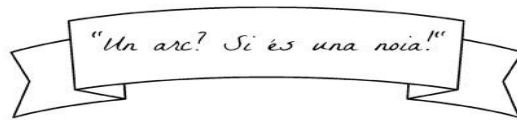
Tal i com podem veure al llarg del film, aquest aspecte resulta ser l'eix motor de tota la trama, ja que tota ella gira entorn del desig de Blancaneus de trobar al seu príncep blau amb el qual viurà eternament i feliços per sempre. Aquest és un dels paraments més reiterats (0:57:15 i 1:23:32) i profundament emfatitzat al llarg de la pel·lícula, el qual transmet un missatge que no s'ajusta amb la realitat, d'una banda perquè difon la idea d'un primer amor que serà per a tota la vida, i en segon lloc, perquè dóna per fet que viuran feliços per sempre el qual, com és sabut, en l'amor també es pateix.

\* \* \*

D'altra banda, en contraposició als ideals establerts per a la dona, es fa evident la diferència amb els requisits exigits per al gènere masculí. Els més característics són:

- **La iniciativa i el rol actiu**

A diferència del rol que exerceix la dona en la pel·lícula de Blancaneus, en aquest cas el gènere masculí té un paper molt més actiu i mostra una major



iniciativa a l'hora de dur a terme la seva activitat. Aquest fet es fa visible per exemple quan el príncep va al castell on viu Blancaneus per cantar i així conquerir-la (0:05:24); quan els nans surten a treballar fora de casa mentre ella els espera netejant i cuinant (1:09:13), quan Blancaneus cau al terra després de mossegar la poma i els nans van a ajudar-la per venjar la seva "mort" (1:13:47), i finalment, quan el príncep la salva amb un petó d'amor verdader (1:20:27).

A més cal destacar que, tal com podem veure al llarg del film, els homes solen ser molt xerraires i sociables, cosa que sobresurt per sobre del que presenta la protagonista. En tot moment són "ells" qui porten la veu cantant i que, com dèiem, exerceixen un paper més actiu.

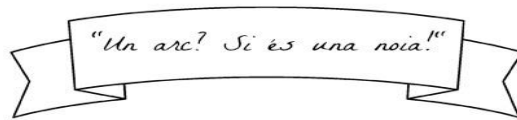
- **La virilitat, l'autonomia, la valentia, el coratge i l'heroïcitat**

De la mateixa manera, valors com la virilitat, l'autonomia, la valentia, el coratge i la heroïcitat, entre d'altres, són alguns dels principals trets distintius que marquen el caràcter del gènere masculí. D'aquesta manera, queda clar el missatge que es transmet pel que fa a la incapacitat de la dona de valer-se per si mateixa i la necessitat d'estar acompanyada en tot moment per l'home el qual és més fort i valent, i no dubtarà de salvar-la de les urpes de l'ésser maligne que vol acabar amb ella. Aquest fet el podem observar en qualsevol de les escenes en què la jove és rescatada per un home, ja siguin els nans (1:13:47) o el mateix príncep (1:20:17).

- **Diferència de classes socials**

Un altre dels missatges que transmet, és l'ordre jeràrquic dels estrats socials els quals vénen donats de manera arbitrària segons l'origen familiar. Un fet que podem destacar és la profunda diferència que s'observa entre els personatges que pertanyen a la reialesa (madrastra, Blancaneus, príncep) i els plebeus (nans, caçador, dona que encarna la madrastra), ja que els primers tenen una major bellesa física seguint els cànons descrits anteriorment, mentre que els segons són més grassonets, tenen trets més deixats i durs, menor altura, berrugues, grans nassos, etc.

Una clara mostra d'aquest fet, és quan la madrastra es converteix en una captiva, transformant-se en una persona gran de trets durs i prominents (nas punxegut, barbata prominent, pell arrugada i amb berrugues, etc.) (1:51:37). Per tant, queda aquí palès que els integrants de les classes socials més baixes presenten trets poc agraciats. Un altre indicatiu d'aquesta desigualtat entre classes, el podem observar quan els nans cedeixen les seves confortables llits perquè pugui dormir la princesa, tot i haver de dormir ells de manera més



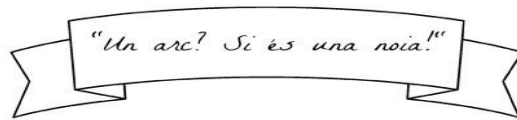
incòmoda (1:59:30). La tercera evidència, fa referència al color de pell dels personatges. Com podem veure, Blancaneus posseeix una pell molt pàl·lida, característica de les classes més adinerades les quals es podien permetre no treballar, protegint-se així dels raigs solars. Com a últim exemple de la distinció entre classes, podem destacar l'elecció que realitza la protagonista quan escull al príncep com la seva parella tot i que fossin els nans els que la cuidaren quan aquesta ho va necessitar.

### ➤ **La supremacia de l'amor**

Un altre dels missatges més destacats i evidents que tracta d'inculcar-nos aquest film és la supremacia i la importància de l'amor per la humanitat. En aquesta història, es pot apreciar amb més claredat la importància que li atorga la dona, ja que en el cas de les intervencions realitzades per ella, quan està sola i / o parla dels seus interessos i aspiracions, Blancaneus parla exclusivament sobre com espera que el seu amor verdader la vagi a buscar per així poder viure feliços per l'eternitat o de la neteja.

D'altra banda, cal destacar que aquest amor ens descriu unes característiques específiques, exigents, alhora que idealitzades, transmetent així com ha de ser l'amor i com aquest s'ha de trobar. Primerament cal destacar una frase que Blancaneus diu repetidament durant el film: "*mi Príncipe vendrá*" (1:58:07). Amb aquesta afirmació, ens presenta clarament l'actitud que ella adopta davant la recerca de l'amor, que destaca per la seva total passivitat, esperant que l'home es fixi en ella, la triï i es decideixi a conquerir-la. No obstant això, a l'espera que aparegui el seu amor, ella es dedica pràcticament de manera exclusiva a realitzar les tasques de la llar tancada a casa, fet que dificulta considerablement que algun home pugui conèixer-la i enamorar-se d'ella.

Algunes de les escenes que reflecteixen a la perfecció aquesta mentalitat és pot trobar a l'inici de la pel·lícula, quan el príncep comença a cantar (1:05:39) i ella ràpidament es refugia al castell, sortint tímidament al balcó, sense pronunciar paraula mentre deixa festejar pel príncep. Seguint amb aquest tipus d'actitud, cal destacar una imatge en concret que promulga més normes socials, aquesta es situa al final de la pel·lícula, quan el príncep encantador, després de besar-la dolçament i que ella desperti després de molt temps adormida, l'agafa entre els seus braços i la porta fins el seu cavall blanc on la senta dolçament (1:21:31), sent aquesta escena possible gràcies a la fortalesa de l'home i l'esvelta figura de la dama. Per finalitzar amb el repàs als tòpics més rellevants que apareixen, destacarem la romàntica i idealitzada de l'estació de l'any en la qual s'enamora la princesa, és la primavera, símbol sens dubte de la vida i de l'amor. Ho podem veure quan el príncep li canta la princesa per primera vegada entre els ametllers florits, l'atmosfera clarament representativa de l'amor (0:06:04).



Una altra aspecte a destacar de la manera que es tracta l'amor que està molt relacionada amb la bellesa i les classes socials, és quan amb només haver vist una vegada (des del seu balcó real) al príncep, afirma sense dubte que amb només mirar-lo, va saber que seria l'home de la seva vida (0:57:25). Amb aquesta sentència, Blancaneus posa l'accent en l'amor a primera vista, és a dir, basat exclusivament en la bellesa física del príncep (el qual és ben plantat, encantador, alt, entre altres qualitats) en el seu cantar i en la classe social a la qual pertany. D'aquesta manera, es reafirmen en la seva superficialitat i diferenciació de classes.

Altres de les característiques més rellevants sobre la manera en la qual han enfocat la temàtica amorosa són les afirmacions sobre el senzillesa per enamorar-se i el convenciment sobre la durada d'aquest sentiment mutu, ja que la protagonista parla de l'enamorament i del seu futur en la relació com si tot això fos una cosa senzilla i fàcil. Aquesta ideologia es veu clarament reflectida quan Blancaneus els narra als nans la facilitat amb la qual es va enamorar (0:57:22), afirmant que no hi ha romanç com el que ella va viure, dient-ho ben convençuda. Encara que en contraposició a la facilitat amb la qual afirma Blancaneus que es va enamorar del príncep, podem observar que tots dos en les seves cançons, en el moment de trobar-se (0:04:50) canten el següent:

Blancaneus:  
“(...)Deseo, deseo,  
Que no tarde más,  
Que venga, que venga,  
Mi bien.”

Si observem detingudament aquests paràgrafs, podem detectar que no ha trobat de manera fàcil i immediata l'amor, sinó que ha estat temps esperant i desitjant trobar-lo, de manera que els humans no ens enamorem de qualsevol persona que ens creuem.

D'altra banda, un aspecte molt relacionat amb els paràgrafs anteriors, és la idea de una vegada que la princesa aconsegueixi per fi trobar el seu amor tots dos seran feliços per sempre, tal com afirma al final de la història el narrador (01:22:58). D'aquesta manera la pel·lícula ofereix una imatge de l'amor idealitzada, transmetent que un cop t'enamores per primera vegada, amb el primer petó d'amor, aquest dura per tota la vida. Així doncs s'ofereix la visió d'un amor que es mantindrà viu sempre que els dos cònjuges ho estiguin.

Un altre fet que voldria destacar és la importància atribuïda al fet que la noia protagonista trobi el seu amor sent aquest el primer. Així doncs, la importància que li atorga Blancaneus a aquest podríem dir que es troba perillosament a



prop de l'obsessió pel fet que en cada moment que s'expressa, sense tractar temes de la cura de la llar o de neteja en general, ens parla de l'amor i del profund desig que aquest vingui a per ella.

Finalment destacarem la importància que té trobar un príncep que l'estimi. Per això decideix a menjar-se la poma que li ofereix la captaire. No obstant, en un primer moment, quan l'anciana li informa que aquesta fruita és la poma dels desitjos, dubte a menjar-la. Però quan la malvada madrastra li recorda l'amor que busca i com la poma li pot donar, l'agafa decididament i la mossega (1:15:25), produint així l'enverinament. D'aquesta peculiar manera, cobra una gran importància el primer petó d'amor, el qual la salva del seu son etern, i d'aquesta manera es necessita l'actuació heroica d'un home que la besí. Aquest fenomen està estretament lligat a la castedat i la puresa de la dona que tradicionalment per mantenir el seu honor s'havia de "guardar", perquè si encara no havia trobat la seva parella, no podia haver estat besada per altres homes, (tradició molt lligada a les costums religioses).

### ➤ Elements sexistes

Com podem veure, al llarg del film apareixen nombroses referències que transmeten missatges de tipus sexista i masclistes. Un exemple d'això, apareix en un dels diàlegs de Blancaneus quan recentment entra a la casa i ressaltant el bruta que està diu:

*"¡Mirad la escoba! Se ve que no la han usado en años. Debería hacerlo la mamá, ¿No creen? ¡AH! ¿Tal vez no tengan mamá? Son huerfanitos, pobrecitos..." (0:17:40)*

Un altre dels exemples més destacats sobre aquest fet, l'encarna un dels nans en el seu paper com a "Gruñón". L'escena en què es fa més visible és quan els nans descobreixen a Blancaneus adormida en els seus llits i diuen (0:35:20):

Sabio: *"¡Es una niña!"*

Mocoso: *"Si, es muy bonita."*

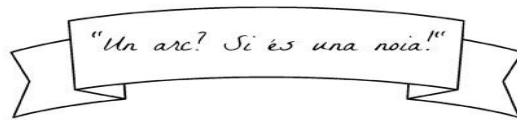
Tímido: *"Es muy hermosa, parece un ángel."*

Gruñón: *"¿Ángel? ¡Bah! ¡Es una mujer y todas son veneno! ¡Llenas de remilgos femeninos!"*

Mocoso: *"¿Qué son los remilgos?"*

Gruñón: *"¡No lo sé, son malos!"*

Acte seguit, la protagonista ofereix les seves habilitats en les tasques de la llar per aconseguir que deixin que es quedi. Tal i com podem veure en els diàlegs, aquesta afirma:



*"Les daremos una sorpresa limpiando bien la casa y tal vez así dejen que me quede" (0:17:57)*

*"¡Y si me dejan vivir en su casa les servire de mucho! Sé lavar, coser, barrer, cocinar..." al que els nans responen molt emocionats "¡Bravo, se queda!" (0:39:06)*

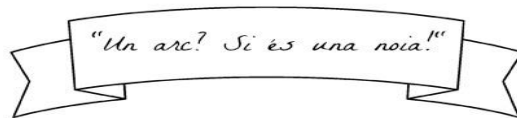
Així doncs, queda clar que a través d'aquests i molts altres comentaris, la visió que es mostra de la dona transmet el missatge de com les dones s'han de comportar, ja que en tot moment es dona per fet que és "ella" qui s'ha d'ocupar de les tasques de la llar, sense fer cap tipus de referència en cap moment a la figura masculina del pare.

### ➤ Representació del bé i el mal

Un altre missatge que ens presenta aquesta pel·lícula és la representació dels personatges que encarnen el bé i el mal. Primer parlaré sobre la clara representació de la madrastra. Aquesta presenta una sèrie de trets molt característics: una greu veu de dona, una vestimenta fosca i apagada, uns plans malèvols i cruels, el domini en la màgia negra, un cor corromput per la venjança/gelosia/odi/vanitat i desitjos d'aconseguir la seva meta a qualsevol preu. El tipus de sentiments i sensacions que desperta en tot ésser que està al seu voltant és por i poca estima, ja que totes les seves accions són malèfiques. Com a reflexió personal afegeixo que la representació malèvola de la madrastra pot ser deguda a que un segon matrimoni no sigues acceptat o estigues mal vist per la societat que vivia segons els criteris de la religió catòlica.

D'altra banda, si analitzem a Blancaneus, podem observar una sèrie de característiques contraposades a les de la seva madrastra. Aquestes són: una veu dolça i angelical, una bellesa enlluernadora i fins i tot entabanadora, una actitud sempre bondadosa i somiadora, està permanentment al servei dels altres, de caràcter alegre, afable i vitalista. Sense oblidar la seva gran feminitat, la seva delicada manera de caminar, l'estreta relació que té amb tots els animals del bosc, els quals l'adoren, igual que tots els éssers vius que al conèixer-la queden enamorats per la seva bellesa i la seva dolçor. A més, podem veure que totes les accions que realitza estan plenes d'innocència i bondat. A partir de l'anàlisi dels rols del protagonista i l'antagonista, es fa evident la irreal representació d'aquests personatges, ja que la primera sempre actua amb maldat, mentre que Blancaneus sempre realitza accions amb bondat.





D'aquesta manera estableixen una profunda diferenciació entre els dos personatges, donant com a resultat que se'ls pugui etiquetar de "bons" o "malvats". Aquesta representació no s'assembla a la realitat ja que les persones no tenim tendència a actuar de manera correcta o incorrecta per naturalesa, sinó que la nostra manera de ser es sol compondre per una barreja de tots dos.

D'aquesta manera, hem d'evitar que els nens i les nenes interpretin que hi ha persones dolentes o bones, ja que la manera d'actuar de les persones es troba fortament determinada per les condicions en què aquest es troba immersa. Per tant hem de fer comprendre als infants que el nostre entorn condiciona en gran mesura les nostres actuacions.

### ➤ Recursos humorístics

Al llarg de la pel·lícula de Blancaneus, es pot observar que s'usen com a principal recurs humorístic les caigudes, els cops, les situacions vergonyoses, entre d'altres. Els personatges que protagonitzen de manera prioritària aquestes situacions són els animals i els Nans. Cal destacar que cap d'aquests formen part dels personatges protagonistes ni de les altes esferes. D'aquesta manera es reafirma la diferència entre classes, sent així el poble pla l'objecte de mofa i burla.

Així doncs, les escenes en què podem trobar aquest fet són, per exemple quan els set nans, estant al voltant dels llits, descobreixen la princesa i es presenten pels seus noms, el nan anomenat Feliz afirma (0:37:20):

Feliz: *"Feliz, y soy feliz, este es Tontín, es muy bobo, no habla."*

Blancaneus: *"¿No puede hablar?" \*tots riuen\**

Feliz: *"No lo sé, ¡Nunca lo intenta!" \*tots riuen\**

Blancaneus: *"¡Qué lástima!" \*rient\**

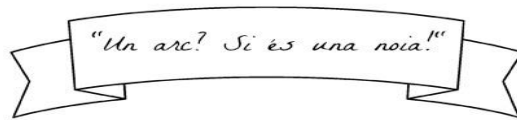
### ➤ Violència com a recurs per a la resolució de problemes

Un altre missatge transmès al llarg de la pel·lícula en diverses ocasions és l'ús de la violència com a primer recurs en la resolució de problemes quotidians. El primer cas a destacar, seguint un ordre cronològic del llargmetratge, és quan la Madrastra, a causa de la seva pèrdua d'estatus com la més bella de totes, li ordena al seu fidel súbdit el caçador que assassini a traïció a la princesa Blancaneus (0:07:33) i com a mostra d'això li porti el seu cor en una caixa mostrant així la gran crueltat i sadisme del personatge.



Una altra situació en la qual es veu l'ús de la violència com a solució és quan envien a Tontín a descobrir qui està descansant en els llits dels Nans, ja que tots desconeixen l'existència i presència de Blancaneus a casa seva. A causa d'aquest fet i la por que li provoca veure una figura desconeguda reposant en els seus llits, Tontín surt corrents. Llavors, els nans, en veure la reacció de Tontín, s'armen amb pals i pics amb la intenció de matar a la persona desconeguda. (0:33:02)

L'última de situacions les més representatives en què es mostra una actitud agressiva és quan descobreixen que la malvada madrastra, caracteritzada com a una captaire, que ha enverinat a Blancaneus. Un cop l'han acorralat en un abrupte precipici pretenen atrapar-la i donar-li el seu merescut quan accidentalment cau un llamp que fa que s'esquerdi la pedra situada sota els seus peus, caient així al buit. (1:16:06)



## 3.2. **La Ventafocs (1950)**

### 3.2.1. **Sinopsis**

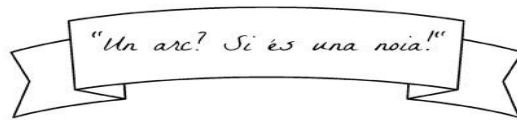
Ventafocs és una petita nena a la qual se li va morir la seva mare quan encara era molt petita i que és educada pel seu pare, un cavaller vidu que estimava molt a la seva petita filla, però que sentia que li feia falta l'afecte d'una mare. Per això, tornar a casar-se, triant com a esposa a una vídua de bona família amb dues filles de la mateixa edat que la Ventafocs però, amb la mort del seu pare, Ventafocs queda òrfena totalment de mare i de pare, a mercè de la seva malvada madrastra i de les seves dos cruels i lletges germanastres per dedicar-se a fer les tasques de la llar convertint-se en la serventa de casa.

Un dia arriba una invitació per a un gran ball al palau reial que oferirà el rei per celebrar el retorn del Príncep i així trobar-li una esposa; Ventafocs, en veure això, li demana permís a la seva madrastra per anar, però aquesta no podia deixar que la bellesa de la Ventafocs eclipsés a les seves dues filles, així que fa tot el possible per evitar que la jove assisteixi al ball.

Amb l'ajuda màgica de la seva fada padrina, Ventafocs pot anar al ball i aconsegueix ballar amb el Príncep. Sense que ella se'n doni compte de qui és el jove s'hi enamora, però a les dotze de la nit està obligada a tornar a casa, ja que la màgia acaba a aquesta hora, i abandona precipitadament el castell, deixant en el viatge una de les seves sabatetes de cristall.

El jove Príncep també s'enamora d'ella i realitza una recerca per trobar la jove a la qual pertany la sabata de cristall, ordenant que es provés a cada donzella del regne la sabateta. Després d'un llarg recorregut, el gran duc arriba a casa de la Ventafocs, i prova la sabateta a les seves germanastres, però a cap de les dos els hi entra. La madrastra, enfadada, agafa la sabata i la trenca abans de que Ventafocs tingui l'oportunitat de provar-se-la. Però Ventafocs té l'altre parell i amb la sorpresa de la seva madrastra li proven la sabateta, la qual li va a la perfecció. El duc la porta a palau sense cap dubte que ella és el veritable amor del Príncep. La Ventafocs i el Príncep es casen i viuen feliços per sempre més.

La pel·lícula es gira al voltant del lema "tot somni és possible". També té gran rellevància el contrast entre la pobresa i la riquesa, tan moral com material.



### 3.2.2. Missatges que transmet

#### ➤ **Bellesa com a requisit per l'èxit social**

Una vegada més es veu reflectida la idea que per poder arribar a un estatus social era imprescindible ser bell, però la bellesa ja no es mostra com el tema principal de la narració, com passa amb la Blancaneus, ja que la narració es basa en la possible realització dels somnis. Tot i no mostrar-ho explícitament, la bellesa continua sent un valor necessari, ja que la Ventafocs i el Príncep, personatges que aconseguen el triomf i l'èxit desitjat, són representats com personatges bells.

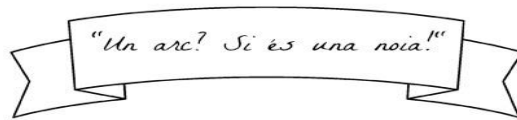
El seu nom, "Ventafocs", prové originalment del conte de Perrault i significa "cobert de cendra" o "color cendra". El seu nom doncs, ja no porta implícit l'ideal de bellesa però la jove encarna a la perfecció els ideals de bellesa dels anys 50, els quals es caracteritzen per: una mitjana cabellera rossa i uns ulls blaus com el mar que donen una combinació de colors clars i dolços amb la seva pell blanca i suau, una compleció extremadament prima i una alçada més baixa que la seva parella idealitzada. La bellesa però, tot i que li acabarà portant l'èxit que desitja, fa que Ventafocs tingui una vida molt més difícil, causada per la enveja que les seves germanastres tenen del seu aspecte físic i la por que té la madrastra que la Ventafocs pugui prendre l'oportunitat d'èxit de les seves filles, ja que aquestes no són tan belles com ho és la jove protagonista.

Així doncs, la madrastra intenta eclipsar la bellesa de la Ventafocs fent-li portar vestits pobres i vells per així contrastar amb els vestits moderns i bonics de les seves filles. De fet tenim un exemple de l'enveja que té la madrastra cap a Ventafocs tot just començar:

*"La madrastra reveló su verdadero carácter: frío y cruel. Además de la envidia que sentía por el encanto y la belleza de Cenicienta. Estaba decidida a poner los intereses de sus dos hijas por delante de los de ella."* (0:02:22)

Així doncs la bellesa és objecte d'enveja i desperta la crueltat de les germanastres i la madrastra. Ser bella et farà la vida difícil a causa de la ràbia de les dones del teu voltant, però tot i així és un element necessari per tenir èxit.

Per tancar aquest apartat trobo necessari mencionar que els personatges bells tornen a ser una vegada més els protagonistes del film i duen a terme el paper d'heroi, les persones amb les quals ens volem identificar. Aquesta vegada però, el do de cantar no es limita als personatges bells, sinó que es limita a tots els personatges considerats bons (els ratolins i la fada madrina, a més a més de



Ventafocs i el Príncep, es clar). Els personatges menys agraciats però, solen ser els antagonistes i que, per tant, fan el paper d'antiheroi o els personatges graciosos i carismàtics de l'obra. Tot i això els que tenen els trets més foscos i durs són els "dolents", i amb diferència.

### ➤ **Diferència de rols entre l'home i la dona**

Un altre dels missatges que es transmet, és la diferència pel que fa al paper social que duen a terme les dones i els homes.

Continuant amb les característiques de bellesa de les quals ja hem parlat, cal destacar que no es limitaven únicament a l'aspecte físic, sinó que també inclouen el tipus de rol i comportament que havien d'adoptar en la seva vida diària segons el seu sexe.

Alguns dels exemples més destacats pel que fa a l'actitud que se suposa havia de adoptar la dona són:

#### ○ **Determinació i fortalesa**

Aquesta característica de Ventafocs es veu clarament quan aquesta, tot i ser objecte de burla per les seves germanastres i se'n riuen de la mera possibilitat que aquesta pogués assistir al ball, Ventafocs explica les seves raons i arriba a un acord amb la madrastra (0:28:13):

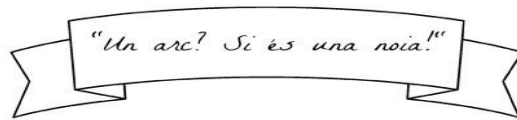
Ventafocs: *"Bueno, ¿Y por qué no? Todavía pertenezco a esta familia, y la invitación dice que por orden del rey todas las doncellas deben acudir a este baile"*

Madrastra: *"Si, eso dice... Bueno no veo motivo por el que no puedas ir, si acabas con todas tus tareas"*

Ventafocs: *"¡Lo haré, lo prometo!"*

Així doncs, Ventafocs defensa els seus drets, tot i que només ho fa momentàniament, ja que si realment lluités pels seus drets no estaria submissa a la seva madrastra i les seves germanastres. Però com a mínim podem veure unes princeses que, com les dones de l'època, comencen a ser conscients dels seus drets com a tals. A més a més Ventafocs té el valor de queixar-se a la seva madrastra i reivindicar els seus drets, mínimament.

També podríem considerar que la Madrastra es un personatge molt determinat, ja que fa tot el que està en les seves mans i fins i tot el que no per aconseguir que les necessitats de les seves filles estiguin per davant de les de Ventafocs, com molt bé es diu al principi del llargmetratge. (0:02:30).



- **Rol passiu**

Ventafocs es mostra passiva en, pràcticament, gran part de la pel·lícula. Per exemple, quan, desbordada per la feina, els ratolins l'han d'ajudar i fer-li el vestit (0:30:39). Fins i tot, una vegada les germanastres li han destrossat el vestit, apareix una fada madrina que li'n fa un de nou i inclús li crea un carruatge especial per ella (0:42:05). També n'és un exemple quan la madrastra la tanca amb clau dintre de la seva habitació i els ratolins, amb d'altres animals com els ocells i el gos, l'han de salvar (1:08:56). Sembla doncs que cada vegada que Ventafocs té un problema, els altres l'han d'ajudar i arreglar-ho per ella.

- **La feminitat**

Com és visible, Ventafocs, tot i ser una criada, la seva manera de caminar, dormir, netejar, entre d'altres, és molt femenina. Inclús la madrastra recorda a les germanastres la importància de “mantenir les formes”:

*“Chicas, chicas, por favor no lo olvidéis, ante todo compostura” (0:27:24)*

Això doncs dona a entendre que mai es poden perdre les formes i sempre t'has de comportar correctament, fet que converteix a Ventafocs en un personatge irreal. En les germanastres però es podrien considerar uns personatges més irreals, ja que perden els nervis, tot i que d'una forma més exagerada i considerada gens femenina. Així doncs el comportament poc femení de les germanastres es mostra com a exemple de com no s'ha de ser.

Un exemple d'això, el podem veure en un dels diàlegs de Ventafocs quan arribar a casa després de tota la angoixa passada per tots els encantats, la jove diu:

*“Lo siento, yo...creo que me olvidé de todo, hasta de la hora.” (0:53:54).*

- **La bondat, la ingenuïtat i la innocència**

Altres característiques que defineixen la nostra protagonista són: la bondat, la ingenuïtat i la innocència. Un clar exemple de la bondat de Ventafocs és que, després de tot el que li fan les seves germanastres i la madrastra, no sent cap rancor cap a elles ni s'intenta venjar, cosa que demostra la bondat de Ventafocs ja que perdona a qualsevol persona sense importar com aquests la tractin.



- **La dependència, la capacitat de prendre la iniciativa per si mateixa però incapaç de dur-la a terme**

És un personatge dependent ja que necessita l'ajuda dels altres, com ja hem mencionat a l'apartat de rol passiu, per sortir-se'n dels seus problemes. Com a exemples tenim les escenes ja mencionades anteriorment, com per exemple: escena en la qual els ratolins l'han d'ajudar i fer-li el vestit (0:30:39), fada madrina que, amb la màgia, li fa un vestit nou i inclús li crea un carruatge especial per ella (0:42:05) i quan la madrastra la tanca amb clau dintre de la seva habitació i els ratolins, amb d'altres animals com els ocells i el gos, la salven (1:08:56). Així doncs és un personatge que depèn dels altres.

Ventafocs però, és capaç de prendre la iniciativa per si mateixa, ja que és ella qui té la idea d'arreglar-se el vestit (0:29:09). Tot i això, Ventafocs és incapaç de dur a terme les seves iniciatives i els altres personatges ho han de fer per ella. En aquest cas són els ratolins els que li arreglen el vestit (0:30:39).

- **L'exclusivitat a les tasques de la llar i la dificultat de complir les seves aspiracions**

Com és evident en el relat, el moment en què Ventafocs presenta un paper més actiu, és per exercir les tasques de la llar com ara netejar i cuinar.

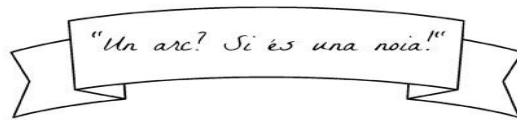
La jove somia amb una altra vida però es conforma amb la vida que té. De fet adopta d'una manera natural el paper de criada, ja que segons els paradigmes socials és el paper que li toca dur a terme com a dona. Així doncs Ventafocs mai es queixa a les germanastres o a la madrastra del tracte injust i fa qualsevol cosa que li manin. Tot i això, Ventafocs al principi de la pel·lícula diu una frase molt important que marca el tema principal de la pel·lícula:

*“También el reloj me da órdenes. Pero hay algo que nadie me puede prohibir: que deje de soñar.” (0:05:29)*

Per tant, Ventafocs no està cansada de dur a terme les tasques de la llar, sinó que està cansada de ser manada i de les prohibicions que no li deixen assolir les seves aspiracions, ja que li limiten la vida. Tot i això pot somiar lliurement. Ventafocs aspira a la llibertat.

- **L'obsessió per la recerca de l'amor únic i veritable**

Com la majoria de les pel·lícules, un dels aspectes més importants de la pel·lícula és l'amor. De fet, la Ventafocs, a la seva primera cançó ja en fa menció (0:04:11):



Soñar es viajar a un mundo  
Al que anhelas si  
En él todos tus deseos  
Sin duda se pueden cumplir  
Ten fe y verás que un día  
Tu vida cambia de color  
Por mucho que ahora sufra el alma  
Si no pierdes la calma  
Podrás encontrar el amor

Por fin llegará el amor

Així doncs Ventafocs només començar ja ens transmet el missatge que per molt sofriment que patim mai hem de perdre la calma ja que algun dia arribarà l'amor. Per tant ens presenta l'amor com a una finalitat última i única. L'amor que Ventafocs anhela amb ànsia i del que està segura que arribarà és, en certa manera, el que li dóna esperances per continuar, ja que una vegada arribi l'amor ella viurà feliç per sempre.

El missatge d'aquest amor etern que ens transmet la pel·lícula de la felicitat una vegada que has trobat el amor, el qual és etern (1:11:0), no s'ajusta amb la realitat, ja que moltes vegades l'amor és finit i en l'amor mateix també es pateix, per tant no sempre s'és feliç.

\* \* \*

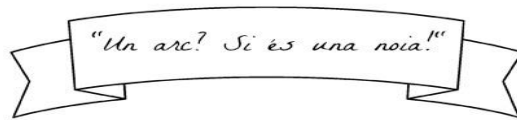
D'altra banda, en contraposició als ideals establerts per a la dona, es fa evident la diferència amb els requisits que se li atorguen al gènere masculí. En aquest llargmetratge però, el gènere masculí apareix molt poques vegades i, per tant, no podem fer una anàlisi gaire completa ja que amb la informació que se'ns dóna a la pel·lícula els podríem considerar com uns desconeguts.

#### ○ **La iniciativa i el rol actiu**

A diferència del rol que exerceix la dona en Ventafocs, el gènere masculí té un paper molt més actiu i mostra una major iniciativa a l'hora de dur a terme la seva activitat, tot i que els personatges masculins apareguin molt esporàdicament. Aquest fet es fa visible per exemple quan el rei ordena celebrar un ball al que acudeixin totes les donzelles solteres (0:24:09) i quan el duc afirma que el Príncep buscarà a Ventafocs fins trobar-la i s'inicia la recerca per trobar la jove (0:56:48).

Els homes són els qui porten la veu cantant i que, com ja he mencionat anteriorment, exerceixen un paper més actiu.





- **Mal humor i intransigència**

El rei es mostra malhumorat en diferents escenes i transcorre a la violència en diverses ocasions, sense deixar que el duc (l'únic personatge amb el qual el rei manté una conversa parla) s'expliqui. Així doncs es mostra una imatge intransigent del gènere masculí per part del gènere masculí en diverses ocasions. N'és un exemple quan el duc notifica al rei que la jove que havia ballat amb el Príncep marxà sobtadament (0:56:13).

Així doncs la pel·lícula ens transmet el missatge que els homes grans d'edat són intransigents i irritables. Per tant, se'ls ha de complaure per molt atemorit o atemorida que estiguis, tal com fa el duc.

- **Diferència de classes socials**

Un altre dels missatges que transmet, és l'ordre jeràrquic dels estrats socials els quals vénen donats de manera arbitrària segons l'origen familiar. En aquest cas la Ventafocs, tot i pertànyer a una classe social alta, la madrastra l'etiqueta com una criada, intentant així diferenciar la categoria suprema de les seves filles de la jove protagonista. Tot i això Ventafocs reclama els seus drets com a membre de la mateixa classe social (0:28:13):

*“Bueno, ¿Y por qué no? Todavía pertenezco a esta familia, y la invitación dice que por orden del rey todas las doncellas deben acudir a este baile”*

Així doncs els intents de la madrastra de rebaixar-la de classe es queden només en això, en intents, ja que Ventafocs té molt clar a quina classe pertany.

- **La supremacia de l'amor**

Un altre dels missatges més importants que transmet el film és importància de l'amor per la humanitat. En aquest relat però, les dues parts li donen la mateixa importància. Ho podem veure en la queixa que fa el rei en un dels seus diàlegs que manté amb el duc:

*“¿¡Dejarlo solo!? ¡Solo con esas tontas ideas románticas!” (0:23:45)*

Per tant el Príncep està esperant trobar el amor perquè és un romàntic. Tot i això no li sembla agradar la idea de forçar-ho celebrant un all, sembla ser que el Príncep prefereix esperar que arribi el moment oportú. Aquesta mena d'actitud passiva davant de la recerca de l'amor la comparteix amb Ventafocs.



La jove espera que l'amor la trobi, no surt a buscar-lo. Així doncs ambdós tenen una postura completament passiva davant del tema amorós.

Tot i tenir una postura semblant però, Ventafocs sembla donar-li més importància ja que canta o parla sobre l'amor en més d'una ocasió. En són exemples el moment en que, tot just començar la pel·lícula canta una cançó que parla de l'arribada de l'amor (0:04:12). Això si, només parla sobre l'amor amb els animals.

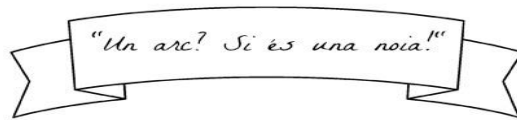
A més a més el film ens parla d'un amor amb unes característiques molt exigents i idealitzades que marquen com ha de ser aquest amor perfecte i com s'ha de trobar. Ventafocs, a l'espera que aparegui el seu amor, es dedica pràcticament de manera exclusiva a realitzar les tasques de la llar tancada a casa, i tot i que ho fa perquè l'obliguen i no té cap altra alternativa, dificulta en gran mesura que algun home pugui conèixer-la i enamorar-se d'ella, ja que no té cap contacte amb l'exterior.

Una altra aspecte a destacar de la manera que es tracta l'amor que té molta relació amb el tema de la bellesa i les classes socials, és quan amb només mirar-la el Príncep ja la considera la dona dels seus somnis. El duc ho descriu l'escena d'aquesta manera:

*“De pronto, se detiene y las mira buscando. Ahí está la mujer de sus sueños. No sabe quién es o cuando ha llegado, ni de donde procede, ni le importa. Pues su corazón está diciendo que ella es la chica destinada a ser su esposa. Eso no es más que un cuento de hadas, señor. Pero la realidad no” (0:48:22)*

Tot i que el duc descriu la escena mofant-se del típic conte de fades, és exactament el que passa. Així doncs, quasi sense intercanviar cap paraula, els dos s'enamoren. Així doncs és quan es ressalta l'amor a primera vista, basat exclusivament en la bellesa física del príncep (el qual és ben plantat, encantador, alt, entre altres qualitats) i de la princesa (la qual és bella, de melena rossa, pell pàl·lida, ulls blaus, entre d'altres). D'aquesta manera, es reafirmen en la seva superficialitat. No podem dir que aquest amor també es basi en la classe social ja que cap dels dos n'és conscient de la classe social de l'altre.

No és un amor que ha sigut trobat fàcilment, sinó que ha estat temps esperant i desitjant trobar-lo, de manera que els humans no ens enamorem de qualsevol persona que ens creuem. Així transmeten aquest missatge quan, ballant, sona la cançó següent de fons (0:50:45):



Mmh mmh,  
Llego el amor mmh,  
Llego el amor,  
El sueño tan dulce ya hallé,  
Feliz estoy mmh  
pues sé que hoy,  
Pues se que hoy  
La llave del cielo halle  
Jamás senti  
La sensación  
De estrellas en el corazón  
Por fin ha ocurrido ya  
Mi sueño se cumple  
Mmh mmh  
Llego el amor

D'altra banda, un aspecte molt relacionat amb els paràgrafs anteriors, és la idea de ara que ja han trobat l'amor, ja és feliç i, tal com afirma el narrador al final de la història, seran feliços per sempre (01:11:00). D'aquesta manera la pel·lícula ens transmet la imatge d'un amor idealitzat, dient que un cop t'enamores per primera vegada, amb el primer petó d'amor, aquest dura per tota la vida. Així doncs s'ofereix la visió d'un amor que perdurarà sempre que els dos estiguin vius.

### ➤ Elements sexistes

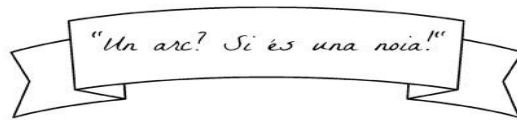
Com podem veure, al llarg del film apareixen nombroses referències que transmeten missatges de tipus sexista i masclistes. Un exemple d'això, apareix quan una ratolineta li diu a en Jaq:

*“Eso es cosa de mujeres, busca más enseres.”* (0:31:09)

La ratolineta es refereix a que els homes no han de cosir, ja que això és feina de dones. També considero un element sexista el fet que, fins i tot netejant, ha de veure's perfecta, i mentre frega també s'arregla el cabell (0:25:50). Un altre element que al meu parer reflecteix clarament la societat sexista de la època, és una frase del rei:

*“¡Ya es nuestra!”* (0:57:00)

El rei es refereix a la jove com a un objecte que podem obtenir i posseir, frase que trobo molt desagradable ja que li dóna a les dones el mateix valor que un objecte.



## ➤ Representació del bé i el mal

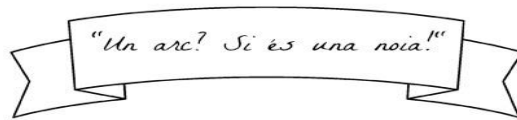
En quan a la representació del bé i el mal, Disney no va canviar massa i les característiques que mencionaré seguidament són molt semblants, si no són les mateixes, que en la pel·lícula analitzada anteriorment

Un altre missatge que ens presenta aquest film és la representació dels personatges que representen el bé i el mal. La madrastra, per exemple, que representa la maldat absoluta, l'antagonista principal, presenta una sèrie de trets molt característics: una greu veu de dona, una vestimenta fosca i apagada, uns plans malèvols i cruels, un cor corromput per la venjança/gelosia/odi/vanitat i desitjos d'aconseguir la seva meta a qualsevol preu. El tipus de sentiments i sensacions que desperta en tot ésser la veu és por i poca estima, ja que totes les seves accions són malèfiques. Una altra vegada trobo que queda representada l'opinió de la societat de la època i de la religió catòlica sobre un segon matrimoni. Per aquesta raó, la madrastra està representada com una dona malèvola.

D'altra banda, si analitzem a Ventafocs, podem observar una sèrie de característiques contraposades a les de la seva madrastra. Aquestes són: una veu dolça i angelical, una bellesa enlluernadora, una actitud sempre bondadosa i somiadora, està permanentment al servei dels altres, de caràcter alegre, afable i vitalista. Sense oblidar la seva gran feminitat, la seva delicada manera de caminar, l'estreta relació que té amb tots els animals de la casa (menys el gat, que és la mascota de la madrastra i es malèvol per associació), els quals l'adoren, igual que tots els éssers vius que al conèixer-la queden enamorats per la seva bellesa i la seva dolçor. A més, podem veure que totes les accions que realitza estan plenes d'innocència i bondat. A partir de l'anàlisi dels rols del protagonista i l'antagonista, es fa evident la irreal representació d'aquests personatges, ja que la primera sempre actua amb maldat, mentre que Ventafocs sempre realitza accions amb bondat.

D'aquesta manera estableixen una profunda diferenciació entre els dos personatges, donant com a resultat que se'ls pugui etiquetar de "bons" o "malvats". És una representació que no s'assembla a la realitat ja que les persones no actuem de manera correcta o incorrecta per naturalesa, sinó que la nostra manera de ser es sol compondre per una barreja de tots dos.

D'aquesta manera, hem d'evitar que els nens i les nenes interpretin que hi ha persones dolentes o bones, ja que la manera d'actuar de les persones es troba fortament determinada per les condicions en què aquest es troba immersa. Per tant hem de fer comprendre als infants que el nostre entorn condiciona en gran mesura les nostres actuacions.



### ➤ Recursos humorístics

Al llarg de la pel·lícula de Blancaneus, es pot observar que s'usen com a principal recurs humorístic les caigudes, els cops, les situacions vergonyoses, entre d'altres. La majoria de situacions gracioses són causades per la sobtada violència que se li desperta al rei contra el duc per les seves frustracions personals. Així doncs, les escenes que protagonitzen el duc i el rei solen ser les que es consideren divertides. També s'utilitzen les germanastres per crear escenes humorístiques, causades, majoritàriament, per la seva manca de feminitat.

Així doncs, les escenes en què podem trobar aquest fet són, quan el duc va a l'habitació del rei per explicar-li la situació, i aquest, a causa d'un atac de ràbia, comença a trencar objectes (0:55:28): També n'és un exemple quan les germanastres estan cantant una cançó que horroritza a qualsevol ésser viu (fins i tot al gat), i a causa de la seva poca cura i finesa es comencen a barallar (0:27:12).

### ➤ Violència com a recurs per a la resolució de problemes

Un altre missatge transmès al llarg de la pel·lícula en diverses ocasions és l'ús de la violència en qualsevol moment. Aquesta vegada però, no em refereixo a una violència física sinó més aviat a una violència verbal. De fet Ventafocs és maltractada psicològicament per les seves germanastres i, en especial, la seva madrastra durant tota la pel·lícula. Tenim un clar exemple de quan a Ventafocs li rellisca la plata amb l'esmorzar i la madrastra li diu:

*“¡Pero qué torpe eres! ¡Limpia eso y ayúdala a vestirse!” (0:58:57)*

També està present la violència física en diverses ocasions. En son exemples l'escena en la qual el duc va a l'habitació del rei per explicar-li la situació, i aquest, a causa d'un atac de ràbia, comença a trencar objectes i l'intenta matar (0:55:28): En el cas de les germanastres es produeix quan se n'adonen que la Ventafocs s'ha modernitzat el vestit utilitzant complements que pertanyien a Drizzella i Anastasia (0:39:26).

### 3.3. **La Bella i la Bèstia (1991)**

#### 3.3.1. **Sinopsis**

El tercer film que analitzaré és La Bella i la Bèstia. Cal destacar que ja en el títol, s'observa la presència de la bellesa física com a màxima femenina. Es tracta de una pel·lícula en la qual l'activitat es desenvolupa entre una petita casa i un castell encantat en el qual viu una bèstia. Aquesta bèstia, al principi, era un príncep ben plantat però molt egoista, tot i tenir qualsevol cosa que pogués desitjar al seu abast.

Una nit d'hivern, es va presentar al castell una dona d'aspecte desagradable preguntant-li al príncep que li deixés quedar-se a passar la nit allà a canvi d'una rosa i, aquest, deixant-se portar per l'aspecte físic de la dona, es va negar. Després de la primera negativa, la dona vella li va dir que no havia de deixar-se portar per l'aspecte físic, ja que la bellesa és en l'interior. El príncep va tornar a negar-se i acte seguit l'horrible dona es va convertir en una bella bruixa. El príncep es va intentar disculpar però ja era tard, ja que la bruixa havia vist que no hi havia amor en el seu cor. Llavors, la bruixa li va llançar un terrible encanteri, el qual el va convertir a ell en bèstia i a tots els seus criats en mobiliari (estris de cuina, neteja, etc.).

La rosa que la bruixa li oferia era, en realitat, una rosa encantada que es mantindria fresca fins que el príncep complís 21 anys. Si abans que caigués l'últim pètal aconseguia l'amor d'una dona i ell l'estimés del mateixa manera, l'encanteri es desfaria.

D'altra banda, en una petita casa hi viu Bella, filla d'un inventor sonat, que no acaba d'encaixar en la societat en la qual es troba.

L'inventor surt a cavall per dirigir-se a una fira en la qual presentarà el seu últim invent i, al poc temps, el cavall torna sol a casa molt espantat. Llavors Bella surt a buscar el seu pare, i quan el troba veu que la Bèstia l'ha fet presoner al seu castell. Bella s'ofereix a quedar-se en el lloc del seu pare (renúncia a les seves llibertats personals pel bé del seu pare) i la Bèstia accepta el tracte, veient Bella com la única opció per desfer l'encanteri. A Bella li costa acceptar la Bèstia, però poc a poc li va agafant afecte fins al punt d'enamorar-se d'ell. Llavors Bella, mitjançant un mirall màgic, s'assabenta que el seu pare està molt malalt i abandona a la Bèstia per buscar al seu pare i cuidar d'ell.

En tornar a casa, tots els habitants del poble s'assabenten que hi ha una bèstia ferotge en un castell prop de la caseta i, tot i que Bella els intenta frenar, la multitud entra per força al castell i Gastón (personatge agressiu, políticament



incorrecte i que vol casar-se amb Bella tant si com no) s'enfronta a la Bèstia. La Bèstia, ferida, es queda inconscient. Bella li declara el seu amor i el besa i, llavors, l'encanteri es trenca. Finalment, tots els habitants del castell recuperen la seva forma humana.

### 3.3.2. Missatges que transmet

#### ➤ La bellesa es troba en l'interior

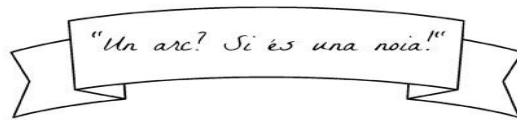
Per començar el tema principal és que la bellesa està en l'interior de les persones. Si anem més enllà però, veurem com realment els personatges que acaben tenint èxit són els personatges bells (excepte Gastón, és clar) i tot i que la bellesa està en l'interior, la Bèstia s'acaba convertint en un príncep bell, així que no crec que es transmeti amb totalitat el missatge que la bellesa es troba en l'interior i no en l'exterior. A més a més, el nom de la jove porta de manera implícita l'ideal de bellesa de l'època: melena mitja, morena, ulls marrons clars, pell blanca, entre d'altres característiques físiques.

Tornant al missatge principal de la pel·lícula, Gastón n'és un clar exemple que la bellesa només es troba en l'interior. Aquest personatge representa l'antagonista de la pel·lícula i és robust, alt, fort, bell, entre d'altres característiques físiques positives, però tal com es demostra en la pel·lícula, com a persona no val res. Així doncs, d'aquesta manera el film pretén transmetre'ns la idea que les aparences enganyen, missatge que també podem veure tot just començar la pel·lícula, quan la dona vella es converteix en una bella bruixa i és llavors quan la Bèstia es disculpa, només pel simple fet que és una bella jove (0:02:00).

La bellesa física doncs, no es mostra com un aspecte valuós i desitjat. Com a exemple tenim el simple fet que la Bella prefereix estar amb la Bèstia d'aspecte desagradable però amb un interior bell que amb un home físicament perfecte però amb un interior horrible. De fet, Gastón que només es fixa en Bella per la seva bellesa, es mostra com un personatge negatiu, volent dir així que les persones les quals no valoren la bellesa de l'interior són, diguéssim, dolentes. Així doncs el que realment té valor és saber apreciar la bellesa interior i no limitar-se al que veiem. Veiem la poca importància que Bella li dóna a la bellesa amb una conversa que té amb el seu pare quan aquest li pregunta per Gastón:

*"Si es guapo, y maleducado, y presumido...no papa no es para mí."*  
(0:10:08)

Bella és un personatge amb una gran bellesa, tan interior com exterior. La seva bellesa interior però, la seva cultura i intel·ligència, semblen aportar-li problemes, ja que una noia complexa amb unes idees que van més allà de la neteja i la llar, amb idees pròpies, sembla un problema. Bella, al ser diferent, és



tractada com una jove estranya. En són exemples d'aquest tracte que rep Bella l'escena en que els del poble canten sobre com és, just al principi de la cançó unes padrines canten:

*“Una muchacha de lo mas extraño, siempre en las nubes suele estar.  
Nunca está con los demás” (0:04:21)*

La seva bellesa exterior però, li dona avantatges, ja que gràcies a aquesta no la marginen totalment, tal com fan amb el seu pare. Bàsicament la seva bellesa física és la que fa que la societat li doni l'oportunitat de formar part d'aquesta.

Per tancar aquest punt trobo important mencionar que en aquest relat, tot i que els protagonistes són tots bells (quan la Bèstia adopta la forma humana és un noi jove, de melena llarga, ulls blaus, entre d'altres característiques físiques positives) però en quant a l'antagonista, no és compleix el mateix patró que en les altres pel·lícules: Gastón és un home, com ja hem mencionat anteriorment, físicament perfecte. Així doncs en quan a la clàssica representació de la dona vella i malvada hem fet una gran evolució. Representant els dolents com personatges bells doncs ens transmet la idea que les aparences poden enganyar i trenca amb el típic mite dels cotes clàssics de relacionar la bellesa amb la bondat.

### ➤ **Diferència de rols entre l'home i la dona**

Un altre dels missatges que es transmet, és la diferència pel que fa al paper social que tenen els homes i les dones.

Alguns dels exemples més destacats pel que fa a l'actitud que adopta la dona en el següent film són:

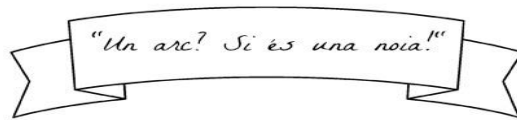
#### ○ **La intel·ligència i la cultura**

És una persona apassionada per la lectura i que, conseqüentment, és molt més culta que les altres joves del poble que només es centren en els rols marcats clàssicament per les dones. També es demostra l' intel·ligència de Bella en l'escena que la Bèstia li explica a la jove la seva impossibilitat de llegir a causa de no haver-ho fet en molt temps. Llavors Bella s'ofereix a ensenyar-li i per tant educa a la Bèstia (0:58:22)

#### ○ **Esperit aventurer**

Bella, especialment al principi del film, sempre que somia desperta i expressa els seus desitjos, parla de com li agradaria explorar el món i visitar llocs inhòspits. La jove expressa aquest desig de viure aventures en diverses





ocasions i n'és un exemple l'escena en que Bella explica que no té ganes de casar-se ja que ella vol viure grans aventures (0:19:27).

- **Rol actiu, la valentia**

Quan Bella es troba en un problema, el soluciona per si sola, prenent així un rol actiu en la pel·lícula. Com a exemple més important tenim el cas de quan, al veure que el cavall del seu pare torna sol, decideix anar a buscar el seu pare, sense demanar ajuda de ningú (0:20:10) i, a més a més, és ella la que salva la Bèstia d'un horrible encanteri (1:18:41). En una escena però, necessita l'ajuda de la Bèstia per ser salvada dels llops ferotges que habiten el bosc (0:46:23).

A més a més, Bella, al contrari de les altres princeses, ha desenvolupat una valentia remarcable, i prefereix enfrontar-se a personatges més forts (com seria el cas de la Bèstia en el principi) abans de trencar amb els seus principis. En són exemples d'aquesta actitud valenta les següents escena: l'escena ja descrita anteriorment en la qual decideix anar a salvar el seu pare (0:20:10), quan, sabent lo perillós que pot ser el segrestador que manté al seu pare com a hostatge, decideix intercanviar-se pel seu pare (0:22:48), quan la bèstia s'enfada perquè la jove no fa el que ell vol, Bella no té por de mantenir la seva posició (0:22:06), quan la Bèstia es queixa perquè Bella li fa mal quan l'està curant i la crida, la noia no dubta en retreure-li que en el fons la culpa és seva i comencen a discutir-se (0:47:39).

Així doncs Bella posa els seus principis per davant de qualsevol cosa, tot i que aquesta actitud temerària li pugui portar encara més problemes.

- **La feminitat**

La manera d'actuar de bella, ja sigui quan camina, plora o es deixa caure damunt del llit, és molt femenina. La seva actitud ens expressa el missatge de la impossibilitat de perdre les formes, ja que és una dona, la qual cosa la converteix en un ser irreal i poc natural.

També és necessari mencionar el fet que tots els objectes femenins porten maquillatge, fet que trobo, personalment, absurd i, òbviament, irreal.

- **La sensació de no encaixar i no tenir amics**

Bella, sobretot al principi, parla de la necessitat de trobar el seu lloc en aquest món ja que sent que no acaba d'encaixar en l'entorn en el qual es troba. En una conversa que té amb el seu pare, Bella diu (0:09:52):



Bella: *“Papá... ¿tú crees que soy rara?”*

Pare: *“¿Mi hija rara? ¿De dónde has sacado una idea así?”*

Bella: *“Pues no sé, no estoy segura de estar hecha para este lugar. Nadie tiene buena conversación.”*

D'aquesta manera Bella expressa la seva sensació de no trobar-se al lloc adequat ja que al petit poble on viu, ningú és com ella. Amb aquest sentiment de “desubicació” hi va lligat el sentiment de solitud, que la jove expressa en una cançó (0:19:38):

Quiero vivir preciosas aventuras,  
Es mi esperanza y mi ilusión  
Y podérselas contar,  
A un amigo de verdad,  
Y que siempre sepa escuchar.

Amb aquesta cançó Bella expressa la seva necessitat de tenir algú amb el qual pugui parlar i que l'escolti. Així doncs Bella es sent marginada socialment, però no perquè els del poble la aïllin, sinó perquè ella mateixa sent que ningú l'escolta i que ningú l'entén.

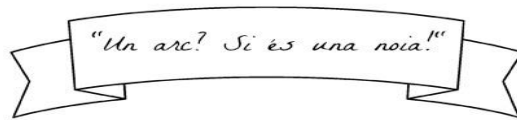
- **La bondat**

Una característica que ressalta en Bella per damunt de les altres és la bondat. N'és un exemple quan la jove s'entrega a la Bèstia perquè aquest últim alliberi al seu pare (0:22:48). També es veu reflectida la bondat de Bella en l'escena de l'atac dels llops, en que Bella decideix emportar-se la Bèstia al castell i curar-la tot i que aquest últim és el que la reté tancada en el seu castell (0:47:04). Queda clar que Bella és una persona compassiva, tot i que en un principi pugui semblar completament intransigent, que sap comprendre els sentiments de les persones i perdonar-les.

- **La independència i la capacitat de prendre la iniciativa per si mateixa**

Bella és una dona independent que no necessita la presència d'un home per sobreviure com ja es fa visible al principi de la pel·lícula, quan ella es queda sola perquè el seu pare se'n va a una fira a presentar el seu nou invent (0:10:49).

Així doncs Bella no necessita ser ajudada contínuament, ja que es pot valdre per si sola perfectament. De fet, quan va a buscar el seu pare, el cavall és el que la guia però una vegada dins del castell busca al seu pare per si sola.



D'aquesta manera es mostra una imatge positiva de la dona, la qual és capaç de dur a terme el que es proposa sola, sense supervisió masculina.

- **La intuïció femenina, la curiositat i l'excessiu afany d'intromissió**

Aquests són alguns dels trets més o menys pejoratius que calen destacar de Bella, trets que reflecteixen la imatge que Disney te de les dones.

Un exemple seria el moment en el qual la jove entra al castell de la bèstia i l'inspecciona (0:20:51), tot i que és per buscar el seu pare així que realment no ho fa amb fins xafarders, per dir-ho d'alguna manera. Tot i això hi ha un exemple molt més clar, és l'escena en la qual Bella, malgrat que sabia que li estava prohibit visitar l'ala oest, decideix anar-hi d'amagat de totes formes (0:42:56).

- **Aspiracions de viure una vida diferent de la que li ve marcada**

A diferència de Blancaneus, Bella no sembla sentir-se satisfeta amb la vida que porta i que li ve marcada per la societat en la qual es troba, i no només pretén canviar el seu estil de vida sinó que també vol canviar les persones que l'envolten, com ella expressa en una cançó (0:19:38):

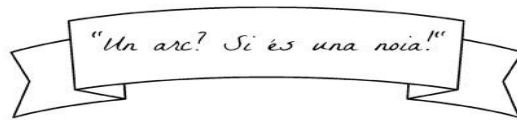
Quiero vivir preciosas aventuras,  
Es mi esperanza y mi ilusión  
Y podérselas contar,  
A un amigo de verdad,  
Y que siempre sepa escuchar.

Així doncs, la màxima aspiració de Bella és viure aventures i trobar, finalment, un amic de veritat. En aquest film es valora molt més la importància de viure la vida i descobrir el món al costat d'un amic especial que no pas la importància de trobar l'amor.

Podem considerar llavors, que Bella està obsessionada en aquesta idea i cada vegada que es troba sola i canta, o fins i tot quan té converses amb algú altre, la jove parla de la seva esperança de viure una vida diferent.

- **El desinterès de basar la seva vida en la recerca de l'amor**

A diferència de les altres princeses que basen la seva vida en la recerca de l'amor, Bella no en fa menció fins que arriba un moment que comença a sentir sentiments cap a la Bèstia i els expressa amb una cançó de la següent manera (0:52:31):



Es una magia extraña, yo jamás pensé,  
Que iba a ocurrir.  
No es el que yo soñaba,  
Pero hay algo nuevo que me empiezo a descubrir.

Tot i això no defineix aquests sentiments com “amor”, ja que encara els desconeix. A més a més ens diu que no és el que ella somiava, que com ja hem vist interiorment Bella aspirava a viure grans aventures, sinó que és quelcom diferent.

\* \* \*

D'altra banda, a diferència dels ideals establerts per a la dona, els requisits exigits per al gènere masculí són molt més negatius. Els més característics són:

- **La iniciativa i el rol actiu**

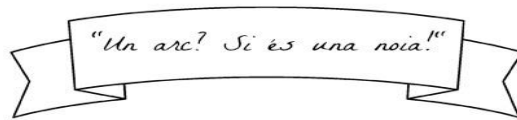
El gènere masculí en aquest film adopta un rol considerablement actiu en comparació amb el de la dona i mostra una major iniciativa a l'hora de dur a terme la seva activitat. Aquesta actitud activa és visible en les següents escenes: quan el pare se'n va a la fira i deixa a Bella sola a casa cuidant-se'n del seu manteniment (0:10:55), quan Gastón se'n va a casa de Bella a conquerir-la perquè la jove es casí amb ell (0:16:57), quan la Bèstia salva a Bella (0:46:22) i, com a últim exemple, quan Gastón decideix anar a matar la Bèstia (1:08:52).

- **La virilitat, l'autonomia, la valentia, el coratge i l'heroïcitat**

De la mateixa manera, valors com la virilitat, l'autonomia, la valentia, el coratge i la heroïcitat, entre d'altres, són alguns dels principals trets distintius que marquen el caràcter del gènere masculí. En són exemples l'escena en la qual Bèstia salva a Bella de ser menjada pels llops (0:46:22) i el moment que Gastón va a matar la Bèstia amb el poble per així protegir als vilatans (1:08:52).

- **Mal humor i intransigència**

La Bèstia es mostra malhumorada en diverses ocasions i transcorre a la violència com a fàcil solució a la impotència que ell sent. A més a més Gastón també es representa com un personatge malhumorat quan les coses no surten tal com ell vol. En serien exemples d'aquestes situacions les següents escenes: quan Bella rebutja a Gastón com a marit (0:18:47), quan Bèstia s'enfada perquè Bella no li fa cas i no vol sopar amb ell (0:33:31), quan Bèstia



descobreix que Bella està a l'ala oest (0:44:22) i quan Gastón vol matar a la Bèstia perquè Bella està enamorada d'un "monstre horrible" (1:08:39).

Així doncs la pel·lícula ens transmet el missatge que els homes utilitzen sovint la violència que és provocada per la impotència a que els altres no facin el que ells diguin.

### ➤ **Diferència de classes socials**

En aquest film, no es mostra la reialesa amb personatges bells i els plebeus amb trets durs i còmics, ja que Bella és una plebea conjuntament amb Gastón.

Així doncs no es marquen les diferències entre les classes socials físicament, traient així importància als estaments socials. També cal dir però, que no obstant això, Bella s'acaba casant amb un príncep i d'aquesta manera aconsegueix pujar de, per dir-ho d'alguna manera, categoria.

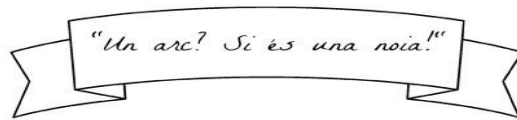
Per tant, les classes socials són importants per poder arribar a la cúspide dels estaments socials però no són els personatges de la reialesa els únics representats com a personatges bells.

### ➤ **La supremacia de l'amor**

Un altre dels missatges més ressaltats i obvis que tracta d'inculcar-nos aquest film és la superioritat i la importància de l'amor per la humanitat. En aquesta història els que estan obsessionats per l'amor són els objectes, ja que per propi interès no paren de buscar l'amor pel seu amo. Els dos protagonistes en canvi, no li donen tanta importància fins la meitat del llargmetratge.

A diferència dels altres films, aquest és un amor molt més creïble i realista ja que cap dels dos personatges busca l'amor però s'acaben enamorant. Així doncs es mostra la importància que l'amor sorgeixi de manera natural, sense ser forçat. A més a més no és dona el cas que sigui l'home que l'hagi de triar. De fet, cap dels protagonistes elegeix a l'altre i d'aquesta manera ens mostren la imatge d'un amor correspost que, com ja hem mencionat abans, és molt més realista que la imatge de l'amor que es mostra en les altres pel·lícules.

Però no s'enamoren fàcilment, sinó que en un principi Bella sent odi cap a ell, i fins i tot arriben a barallar-se, fins que, finalment, s'enamoren. Una vegada enamorats però, no discuteixen ni una sola vegada, fet que converteix el seu amor en un d'idíl·lic i irreal, ja que en l'amor també es pateix i no només s'és feliç.



A més a més, en el film, el primer petó d'amor cobra una gran importància al ser aquest el que allibera a la Bèstia del seu malefici i la mort. Aquest fenomen està estretament lligat a la castedat i la puresa de la dona que tradicionalment per mantenir el seu honor s'havia de "guardar", perquè si encara no havia trobat la seva parella, no podia haver estat besada per altres homes, (tradicció molt lligada a les costums religioses dictades pel catolicisme).

### ➤ Elements sexistes

El primer fragment que vam creure que podia ser interessant comentar té lloc durant els primers minuts del film. El narrador està explicant com el príncep arriba a convertir-se en bèstia i diu:

*"Repugnado por su desagradable aspecto, el príncipe despreció el regalo y expulsó de allí a la anciana. Pero ella le advirtió que no se dejara engañar por las apariencias, porque la belleza se encuentra en el interior. Y cuando volvió a rechazarla, la fealdad de la anciana desapareció dando paso a una bellísima hechicera. El príncipe trató de disculparse pero era demasiado tarde, pues ella ya había visto que en su corazón no había amor."* (0:01:42)

En aquest fragment veiem, un cop més, com el més important per al jove és l'aspecte físic, tot i que en aquest film es vulgui transmetre el contrari. El príncep es deixa portar per l'aparença física de l'anciana i es nega a que passi la nit al seu castell però, en canvi, quan aquesta es torna una bellíssima bruixa, el príncep es disculpa agenollant-se davant seu.

En quant als comentaris per part de Gastón tenim els següents:

*"Bella, ya es hora de que olvides los libros y prestes atención a cosas más importantes...como yo."* (0:08:15)

En aquesta escena Gastón demostra ser un cregut i un impertinent. Si ella vol llegir, ell no ha de tirar-li el llibre al terra. Després d'això, pronuncia la següent frase:

*"El pueblo entero lo comenta: no está bien que una mujer lea. Enseguida empieza a tener ideas y a pensar..."* (0:08:23)

Així doncs sembla que el film procuri mostrar d'una manera negativa la imatge de la dona culta i que llegeix, ja que les dones que són cultes adopten idees per si mateixes i tenen opinions ben argumentades, i és llavors quan la figura de la dona molesta a la societat ja que aquesta és difícil de manipular. Tot i



això sembla que la pel·lícula mostri d'una manera més negativa els homes que no opinen que les dones tinguin dret a ser cultes i pensar.

Gastón, després preparar la cerimònia de casament per complet, entra a casa de Bella per conquerir-la i li diu:

*"¿Sabes, Bella? No hay una sola chica en el pueblo que no quisiera estar en tu piel..."* (0:17:40)

Gastón torna a fer gala de la seva "xuleria" donant per descomptat que totes les dones es moren per estar amb ell. Aquesta generalització li surt malament, ja que Bella és una excepció i és incapaç de sentir-se atreta per tal individu.

Després d'entrar a casa de Bella, Gastón s'assenta com si estigués a casa seva, amb els peus plens de fang sobre la taula i embrutant així el llibre. Llavors, li diu a Bella:

*"Imaginate esto: una rústica cabaña de caza, mi última pieza cazada asándose en el fuego y mi mujercita masajeándome los pies mientras los pequeñuelos juegan con los perros. Tendremos 6 o 7."* (0:17:15)

Una vegada més demostra el seu egoisme i el seu egocentrisme: dóna per fet que Bella vol casar-se amb ell, que a Bella li agrada que sigui caçador i que Bella farà el que ell li demani. A més, és ell qui decideix quants fills tindran.

Finalment, Bella aconsegueix que Gastón surti de casa "ajudant-lo" a caure en un bassal de fang. Després d'aixecar-se del toll, Lefou li pregunta com ha anat, al que Gastón li respon el següent:

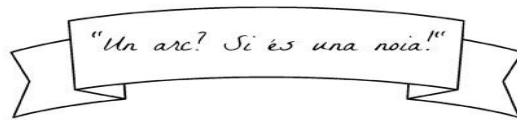
*"¡Te aseguro que Bella se casará conmigo, así que no lo dudes ni un solo momento!"* (0:18:48)

Gastón torna a fer gala, una vegada més, de la seva masculinitat i demostra que, per a ell, el que pensa una dona no val res. Només li importen la seva opinió i els seus desitjos. Uns minuts després torna a deixar-ho clar dient:

*"¡Nadie le dice que no a Gastón!"* (0:25:42)

Finalment, Gastón parla amb el cap del centre psiquiàtric per subornar-lo perquè tanqui al pare de Bella al manicomi i pronuncia les següents paraules:

*"Estoy empeñado en casarme con Bella, pero le falta persuasión."* (0:48:30)



D'aquesta manera demostra que no sent res per Bella i que simplement la vol guanyar com un trofeu. Si no és així, no li faria mal per aconseguir que ella es casés amb ell.

A més, les joves del poble, que viuen per Gastón i per a ell, veuen com Bella el rebutja una i altra vegada i la critiquen:

*“¿Qué le pasa a ésa? ¡Está loca! ¡Es guapísimo!” (0:08:38)*

Malgrat les crítiques, Bella és una noia amb les idees clares i sap el que vol i, per descomptat, el que no vol. Prova d'això n'és el següent fragment que comentaré. Gastón riu d'un comentari de Lefou sobre el pare de Bella i aquesta no dubta a defensar el seu progenitor i en plantar-li cara a Gastón dient:

*“¡No hables así de mi padre!” (0:08:52)*

Finalment, quan Bella descobreix el mirall màgic de Bèstia, la jove veu al seu pare i la Bèstia es veu obligada a deixar-la marxar, ja que el pare de Bella és vell, està perdut pel bosc i malalt, i per tant necessita ajuda. Tot i estar ja enamorat de Bella, la Bèstia la tracta com un objecte, com una possessió, quan li diu:

*“Ahora puedes irte, ya no eres mi prisionera.” (1:04:16)*

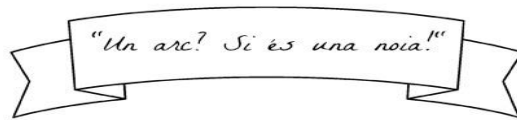
Al moment en què la Bèstia tracta com a possessió a Bella, aquest està traient l'instint animal que porta dins. Bella té la seva vida i la seva llibertat i, sobretot, capacitat per decidir quan marxar o quan no.

### ➤ **Representació del bé i el mal**

Un altre missatge que ens presenta aquesta pel·lícula és la representació dels personatges que encarnen el bé i el mal. Primerament Bèstia és representada amb una veu greu, una vestimenta fosca i apagada, molt mal humor i un cor corromput per els prejudicis. El tipus de sentiments i sensacions que desperta en tot ésser que està al seu voltant és por i poca estima, a causa del poc tacte que té cap a les persones i del seu mal geni. Tot i això, a mesura que la Bèstia va canviant la seva manera de ser a causa de l'amor, la seva vestimenta canvia i ja no està de mal humor. Finalment, una vegada el canvi ja és, per dir-ho d'alguna manera, total, la Bèstia canvia d'aspecte per convertir-se en un príncep jove i guapo i, per tant, bo.

En el cas de Gastón però, el antagonista per excel·lència del film, no posseeix les característiques físiques que clàssicament se'ls hi atorgava als antagonistes, més aviat el contrari. Tot i això se li atorguen unes





característiques psíquiques que compleixen amb el perfil de malvat: crueltat i determinació per aconseguir el que vol a tot preu.

D'altra banda, si ens fixem en Bella, podem observar una sèrie de característiques contraposades a les de Gastón. Aquestes són: intel·ligent, somiadora, culta, curiosa, de caràcter alegre, afable i vitalista. Sense oblidar la seva gran feminitat, la seva delicada manera de caminar i l'estreta relació que té amb l'únic familiar que li queda, el seu pare, el qual l'adora. A més, podem veure que totes les accions que realitza estan plenes d'innocència i, sobretot, bondat. A partir de l'anàlisi dels rols del protagonista i l'antagonista, es fa evident la irreal representació d'aquests personatges, ja que com ja hem mencionat els humans no actuem només d'una manera per defecte.

A més a més representen al protagonista i antagonista físicament bells perquè així sigui més difícil que siguin etiquetats de "bons" o "malvats". D'aquesta manera també volen transmetre el missatge que les aparences enganyen.

Cal remarcar però, que en pràcticament totes les pel·lícules de Disney, quan l'antagonista és un home, és representat físicament perfecte, però quan l'antagonista és una dona, és representada amb uns trets físics obscurs i desagradables.

### ➤ **Recursos humorístics**

Al llarg de la pel·lícula de la Bella i la Bèstia, es pot observar que s'usen com a principal recurs humorístic les caigudes, els cops, les situacions vergonyoses, entre d'altres, com en la majoria de pel·lícules. Els personatges que protagonitzen de manera prioritària aquestes situacions són els objectes de Bèstia, el pare de Bella i Lefou. Cal destacar que cap d'aquests formen part dels personatges protagonistes. N'és un exemple el moment que el pare de Bella anuncia que se'n va a la fira i un tronc li dona un cop (0:10:46).

### ➤ **Violència com a recurs per a la resolució de problemes**

Un altre missatge transmès al llarg de la pel·lícula en diverses ocasions és l'ús de la violència com a primer recurs en la resolució de problemes quotidians. El cas que cal destacar com a més important és quan Gastón, frustrat perquè Bella s'enamora d'una "bèstia" i no d'ell, persuadeix al poble perquè, amb ell, matin a la Bèstia (1:08:53), d'aquesta manera podran prevenir que la Bèstia vingui el poble i els ataquí. Així doncs el poble i Gastón es deixen portar per les aparences i no escolten a Bella quan ella explica que ell no és així i que mai faria mal a ningú, però una vegada més la societat es deixa portar pels prejudicis.



### 3.4. **Brave (2012)**

#### 3.4.1. **Sinopsis**

Ens trobem amb una petita Mérida, una princesa a qui el seu pare, el rei Fergus li regala un arc com a regal d'aniversari, encara que la seva mare s'oposa, ella desitja que la seva filla sigui tota una princeseta, però, la seva filla no sembla compartir la seva idea, per desgràcia, mentre Mérida buscava la fletxa de l'arc que s'havia perdut un ós salvatge apareix, el que li costarà al seu pare la cama.

Anys més tard, la reina Elinor té la idea d'escollir un pretendent per la seva filla Mérida, qui no sembla estar gens contenta amb la notícia, ja que tots els seus pretendents són un grup d'inútils. Això fa que ella els reпти per posar a prova el seu valor, fet que desencadena la fúria de la seva mare.

Mérida fuig destruint tapís que representa el vincle d'ella i la seva mare. Al escapar-se es guida per una classe de llums màgics que la porta a la casa d'una bruixa que es dedica a vendre escultures de fusta. Aquesta bruixa li dona una poció capaç de canviar el seu destí .

Res surt com estava planejat i Mérida, en donar la poció a la seva mare, la converteix en un ós, trobant-se així en una situació perillosa ja que el seu pare té l'obsessió d'acabar amb l'ós que li va treure la cama.

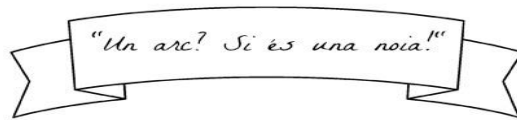
La rebel princesa descobreix que ha de reparar el vincle trencat per la seva discussió o la seva mare es convertirà en un ós per sempre. Alhora que es reconcilia amb la seva mare, Mérida li ensenya que per molt que sigui una princesa, té dret a decidir el seu futur.

#### 3.4.2. **Missatges que transmet**

##### ➤ **Bellesa no necessària per poder arribar a l'èxit social**

La bellesa en aquest film no es mostra com un valor important. De fet el que fa que la protagonista sigui bella són els seus trets físics característics que la fan diferent a les altres joves: cabell d'un color roig taronjós lluent i viu, uns ulls de color blau clar i un cos d'una jove adolescent. A més a més el nom de la jove, Mérida, ja no porta implícit la bellesa física de la noia.

Així doncs en aquest film no se li dona importància alguna a la bellesa física i aquesta no es mostra com un valor imprescindible, sinó que se li dona més importància a d'altres valors no tan superficials.



## ➤ **Trencament de la imatge clàssica de com s'ha de comportar una princesa**

En aquest film es dóna molta importància al trencament de les actituds clàssiques que ha d'adoptar una princesa. Es trenca el model tradicional del comportament d'una princesa utilitzant la mare per representar la tradició i la jove Mérida per representar la modernitat.

Tal com ens mostra la pel·lícula, la mare està obsessionada amb preservar la tradició i les normes de comportament clàssiques. De fet, Elinor expressa clarament en diverses ocasions els patrons de comportament que ha de seguir una princesa i el seu desacord davant de la posició de Mérida i Fergus:

\*referint-se a Fergus\* *“¿Un arco? Es una señorita.”* (0:02:29)

*“Una princesa no ríe así. No come como un pavo. Es madrugadora. Es compasiva, paciente, cuidadosa, aseada y, sobretodo, una princesa persigue siempre, bueno, la perfección.”* (0:06:30)

*“Una princesa nunca debería tener armas.”* (0:10:13)

*“Una princesa nunca levanta la voz.”* (0:12:30)

Així doncs, la mare marca com s'ha de comportar una princesa. Si ens hi fixem són els trets clàssicament atorgats a les princeses, i és precisament el contrari del que fa Mérida. Fins i tot, Mérida no vol assolir la màxima aspiració de qualsevol princesa: casar-se. La jove ho expressa de la següent manera:

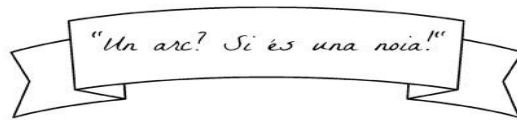
*“No pienso conformarme, no vas a obligarme.”* (0:12:45)

*“No estoy preparada”* (0:15:53)

A més a més, Mérida expressa que ella vol la llibertat, per tant veu el matrimoni com una manera d'acabar amb els seus drets i, com ella diu, la seva llibertat. D'aquesta manera es crea una imatge d'una princesa que, tal com mostra el llargmetratge, no actua dintre dels paràmetres marcats.

## ➤ **Diferència de rols entre l'home i la dona**

Un altre dels missatges que es transmet, és la diferència pel que fa al paper social que exerceixen les dones i els homes.



Alguns dels exemples més destacats pel que fa a l'actitud que se suposa havia de adoptar la dona són:

- **És valenta i desafiant**

La valentia és la característica principal de Mérida. De fet la pel·lícula és diu Brave, que significa valent/a en anglès. És un personatge valent perquè no té por i no es conforma amb el que li ve marcat sinó que lluita per el que ella creu que és just. Podem veure aquesta actitud valenta en diverses escenes, com per exemple l'escena en que la seva mare li diu que li prohibeix tirar una fletxa més i, tot i que la seva mare està molt enrabada, no només no dubta ni un segon en tirar-la sinó que ho fa amb tanta força que traspasa la diana (0:26:50). De fet, en un flashback que té Mérida, la seva mare li diu la següent frase:

*“Mi niñita valiente” (0:52:13)*

Així doncs, quan ja era ben petita, ja era considerada valenta. El moment que més però, és quan Mérida s'enfronta contra els homes dels diferents clans i inclús el seu pare per evitar que matin a la seva mare (1:17:12).

Cal remarcar l'escena en que s'enfronta a la seva mare i li replica que no li importa el que ella té a dir sobre la seva vida amb la següent frase:

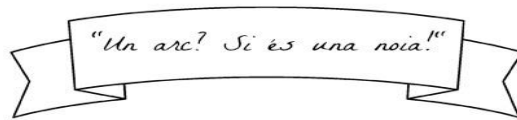
*“Esto es lo que quieres tú, ¿te has pasado a pensar lo que quiero yo?” (0:27:40)*

- **Destresa amb l'arc**

A diferència de les altres princeses, Mérida domina l'arc a la perfecció. Així doncs s'introdueix la imatge d'una princesa que no només sap utilitzar les armes, sinó que domina una d'aquestes. Així doncs la idea de la princesa que necessita ser protegida dels perills queda desterrada per la imatge d'una jove que es protegeix a ella mateixa i als altres amb el seu arc.

- **Rol completament actiu**

A diferència de les altres princeses, Brave pren un paper completament actiu. Si que és veritat que necessita ser salvada en dues ocasions (l'escena en que Mor'Du ataca a Mérida i la seva mare la salva (1:01:52) i l'escena en la qual Mérida es salvada una altra vegada de les urpes de Mor'Du per la seva mare (1:18:16)) però en les dues ocasions es salvada per la seva mare, no per cap bell príncep.



Així doncs, Mérida mai actua segons les circumstàncies en les que es troba sinó que ella va a buscar les solucions als seus problemes.

- **Un altre tipus de feminitat**

Mérida no actua femeninament segons el concepte de feminitat de les princeses clàssiques. Mérida perd les formes i, finalment, es comporta com una persona real, és a dir, d'una manera creïble i amb la qual ens podem identificar.

Elinor sempre procura actuar de la manera més femenina possible, fins i tot quan es converteix en un ós. Arriba un punt però, que fins i tot la mare perd aquesta classe de feminitat típica de l'aristocràcia i perd les formes. Llavors és quan la reina comença a ser un personatge molt més proper i realista.

- **La independència**

Mérida és una jove completament independent que no necessita la presència d'un home per sobreviure. De fet, la jove princesa va sola pel bosc en més d'una ocasió, sense necessitat de ser ajudada per cap humà.

D'aquesta manera es mostra una imatge molt positiva de la dona, la qual es sap valdre per si sola sense necessitat de ser ajudada contínuament.

- **La intuïció femenina, la curiositat i l'excessiu afany d'intromissió**

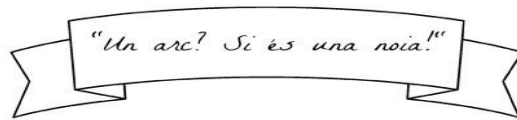
Aquest és una de les característiques més o menys pejoratives que posseeix Mérida. La jove protagonista entra a la casa de la bruixa sense ni trucar a la porta i examina tot el que s'hi troba dins (0:31:12).

Així doncs sembla que Mérida senti l'obligació de tafanejar qualsevol lloc amagat del bosc, mostrant així la imatge que Disney té de les dones.

- **Determinació i fortalesa**

Mérida està determinada a aconseguir els drets que hauria de tenir com a persona. Així doncs es nega a casar-se i fa tot el possible per anular aquest matrimoni concertat que li organitza la seva mare.

Mérida vol aconseguir un objectiu el qual és obtenir la seva llibertat i que la seva paraula sigui escoltada. Així doncs, la jove protagonista és molt determinada i lluita per aconseguir el seu objectiu.



\* \* \*

D'altra banda, en contraposició als ideals establerts per a la dona, es fa evident la diferència amb els requisits exigits per al gènere masculí. De fet, en aquest film, el gènere masculí quasi no té importància. L'univers dels homes es mostra com un món paral·lel, dèbil i manipulable. Els trets més característics són:

- **Rol passiu**

El gènere masculí en aquest llargmetratge adopta un rol passiu. No determinen la trama i més aviat es deixen portar. De fet en les accions més importants no participen sinó que es mantenen al marge. N'és un exemple de l'actitud passiva que adopta l'home l'escena en que Mérida i Elinor discuteixen i quan la reina demana la participació del rei, aquest no sap ni quines paraules utilitzar (0:11:48).

- **Sentit primari de lluitar per diversió**

En diverses ocasions es poden veure els homes dels diferents clans lluitant entre ells sense cap raó alguna. De fet a vegades sembla que creïn conflictes per poder, d'aquesta manera lluitar. Un exemple és quan els clans es critiquen entre ells i ho arreglen amb violència tot just arribar al castell (0:20:39).

### ➤ **La importància l'amor maternal**

En aquest film es canvia el típic amor perfecte que dura tota la vida, la típica història d'amor en la qual la jove princesa espera al príncep perfecte. Ja no hi ha un príncep. Els pretendents, els tres hereus dels clans veïns, els Macintosh, McGuffin, i Dingwall no s'adscriuen al model de príncep blau. Hi ha una figura materna. La història d'amor es trasllada a la relació mare i filla; relació que és el motor de la trama. Construïda des de l'oposició, fa visible l'etern conflicte que sorgeix de les diferents concepcions de feminitat, en aquest cas encarnades en mare i filla.

Elinor, la reina mare vol fer de la seva filla una princesa. La sotmet a un ferri control, excel·lent metàfora del poder patriarcal exercit des de les pròpies dones, perquè una princesa persegueix sempre la perfecció i no pot escapar del seu destí. Una princesa mai té armes, mai deixa l'arc damunt de la taula, i sempre és compassiva. Però Mèrida no accepta el model. A Mèrida li agrada cavalcar amb el seu cavall Angus i disparar amb el seu arc. Mèrida no vol casar-se, vol ser lliure. Com princesa intel·ligent, ordeix un pla que la salvi del seu destí. Com princesa intel·ligent, activa i valenta, aconsegueix sobreviure al bosc. Pescar resulta més útil que ser una mesurada princesa.



Les ruptures van més enllà i són molt simbòliques. Mèrida es rebel·la contra la indumentària que l'oprimeix i li impedeix moure lliure. El vestit que la seva mare l'obliga a posar-se per rebre els pretendents es converteix en metàfora del control sobre els cossos de les dones. Control que paralitza i domèstica. Mèrida rebenta les costures quan agafa el seu arc de nou.

En definitiva, el diàleg que pretén generar aquest llargmetratge en l'audiència és la importància de la comunicació i respecte entre pares i fills, de fer èmfasi en el principal llaç que ens uneix més enllà de les nostres diferències, que és l'amor incondicional.

### ➤ Elements sexistes

Els elements sexistes principals del film són, bàsicament, els comentaris que fa la mare sobre com s'ha de comportar Mèrida. Citaré les seves frases novament per així poder-les analitzar més detingudament.

\*referint-se a Fergus\* *“¿Un arco? Es una señorita.”* (0:02:29)

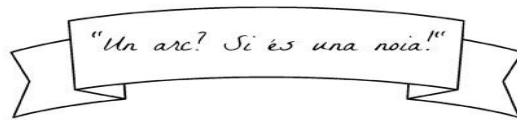
Primer element sexista que surt només començar la pel·lícula. La mare expressa el seu desacord davant que Mèrida utilitzi armes, ja que segons el poder patriarcal només els homes poden utilitzar armes.

*“Una princesa no ríe así. No come como un pavo. Es madrugadora. Es compasiva, paciente, cuidadosa, aseada y, sobretodo, una princesa persigue siempre, bueno, la perfección.”* (0:06:30)

*“Una princesa nunca debería tener armas.”* (0:10:13)

*“Una princesa nunca levanta la voz.”* (0:12:30)

En aquestes frases, Elinor li explica a Mèrida com s'ha de comportar, bé, de fet li exigeix que s'ha de comportar d'aquesta manera ja que és una princesa i per tant s'ha de comportar com a tal. La idea que té la mare de com s'han de comportar les dones és totalment sexista. La part bona però, és que Elinor canvia de perspectiva i acaba xafant els rols de gènere que venen marcats per la societat, i juntament amb la seva filla, es comporten tal i com el cor els hi dicta, sense forçar la situació i comportar-se d'una manera irreal.



## ➤ Representació del bé i el mal

Realment només hi ha un personatge que pugui ser considerat dolent, que fou devorat per l'egoisme que regnava dintre seu i aquest és Mord'Du. Mor'Du però, no arriba a ser considerat l'antagonista de la pel·lícula, ja que no està implicat en la trama principal. Com a personatge que representa el mal, se'l caracteritza amb un posat fosc i atemoridor. El tipus de sentiments i sensacions que desperta en tot ésser que està al seu voltant és poca estima i, sobretot, por.

És important parlar de la imatge de la bruixa, ja que per primera vegada es representa la bruixa com un personatge que no és malèvol. Tot i no ser un personatge dolent, la bruixa sembla tenir les característiques físiques que presenten els antagonistes de les pel·lícules. Però realment, la bruixa es troba ben lluny de ser un personatge dolent i, com la Bella i la Bèstia va procurar transmetre'ns, les aparences enganyen.

Els personatges bons però, no estan representats per trets dolços, sinó que més aviat també són trets durs i cada persona té alguna característica que la fa diferent dels altres i especial.

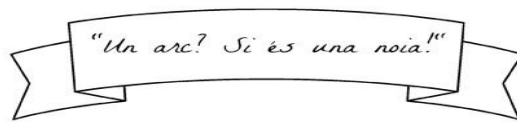
Així doncs es pot dir perfectament que en aquest film no ens transmet la idea clàssica que dicta que els dolents són lletjos i els bons són bells. A més a més, transmet la idea que una persona no és només bona o només dolenta, utilitzant la mare, ja que podríem considerar que Elinor en un principi es pot mostrar com un personatge dolent, ja que no li dóna importància a la opinió de Mérida, però finalment, la mare canvia i deixa de ser tan intransigent per convertir-se en una persona més reflexiva i comprensiva.

## ➤ Recursos humorístics

Al llarg del llargmetratge, es pot observar que s'usen com a principal recurs humorístic les caigudes, els cops, les situacions vergonyoses, entre d'altres, com en la majoria de pel·lícules. Els personatges que protagonitzen de manera prioritària aquestes situacions són, amb exclusiva, els personatges masculins.

Els personatges masculins són secundaris i es representen des d'un punt de vista còmic. Les accions dels homes i els joves són irrellevants per a la trama principal. Els papers s'inverteixen. Mentre passa l'acció ells es limiten a entretenir-se lluitant entre si i caçant óssos. El seu univers, com ja hem mencionat anteriorment, es converteix en paral·lel i es mostra com feble i manipulable. Les seves actuacions grupals s'acosten al ridícul entranyable. Són ells els que s'equivoquen, és a ells als quals se'ls hi aixequen les faldilles.

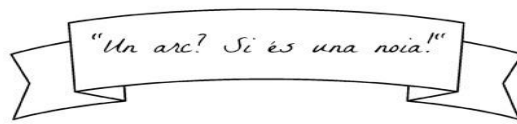




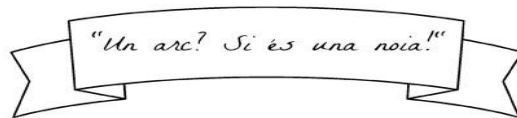
## ➤ Representació d'una bruixa bona

Finalment, trobo importantíssim remarcar el fet que la bruixa sigui bona, com ja hem mencionat anteriorment. El personatge de la bruixa es modernitza. Ja no és la bruixa maquiavèlica de pel·lícules anteriors.

La bruixa esdevé en una moderna xaman que no inspira temor. No enganya a la jove princesa perquè aquesta ja no té la dòcil innocència de les anteriors. Mèrida reconeix la bruixa i és qui demana l'encanteri. Ja no és una poma, símbol del pecat original; és un pastís. La bruixa/xaman de Brave és una bruixa molt ocupada que a més de realitzar conjurs es va a la fira de la gaita a vendre les seves artesanies. Es trenca així un dels mites fundacionals de la narrativa Disney. La malvada bruixa combina la seva maldat amb interessos comercials, i la pobra i innocent princesa es converteix en una jove perspicaç i decidida que fa un ús conscient de la saviesa de la bruixa.



### **III. MARC PRÀCTIC**



He dut a terme el marc pràctic en una escola de primària amb nens i nenes d'entre 7 i 12 anys (2n-6è de primària). L'escola Sol Ixent està situada al poble de Corbins, un poble eminentment agrícola però en el que el sector serveis té cada vegada més presència. L'escola del poble aglutina pràcticament a tots els nens i nenes de la població, i alguns més de Torrelameu, poble proper. La presència de la immigració és pràcticament nula.

L'escola porta un projecte educatiu anomenat filosofia 3/18, que pretèn ensenyar als infants a aprendre a pensar millor, d'una manera crítica, creativa i curiosa.

El treball s'ha realitzat amb 41 nens i 30 nenes dels cursos ja mencionats distribuïts de la següent manera:

- 2n → 5 nenes i 9 nens
- 3r → 7 nenes i 7 nens
- 4t → 8 nenes i 12 nens
- 5è → 5 nenes i 5 nens
- 6è → 5 nenes i 8 nens

## **1. Estudi sobre la influència en el infants dels rols representats en el cinema**

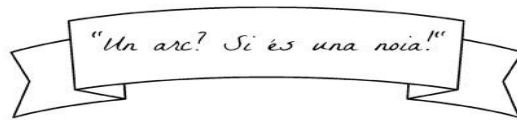
La meua intenció és comprovar quin és l'impacte efectiu que les pel·lícules analitzades tenen en els infants. Per això m'he proposat realitzar un parell d'enquestes i una sèrie d'entrevistes per així facilitar-me la comprovació dels meus objectius.

### **1.1. Proves escrites**

#### **1.1.1. Prova 1: relacionar diversos valors a un grup de personatges de les pel·lícules seleccionades**

La primera prova consta de tres parts: en una primera part es mostren les imatges dels principals personatges de les pel·lícules i es demana als infants quines han vist, el títol dels llargmetratges i quina és la seva preferida. En la segona part es mostren els 21 personatges principals de les pel·lícules i entre ells han de destriar quin els sembla més:

- ✓ Intel·ligent
- ✓ Valent/a
- ✓ Guapo/a
- ✓ Fort/a



- ✓ Curós/a
- ✓ Sensible
- ✓ Important
- ✓ Dolent/a
- ✓ Bo/na

En la tercera part se'ls demana la seva opinió sobre:

- ✓ Quin és el personatge que es passa més temps a casa
- ✓ Quin personatge volen per amic/ga
- ✓ Quin personatge NO volen per amic/ga
- ✓ Amb quin t'identifiques més

També se'ls demana una argumentació de la seva resposta en les dos últimes parts.

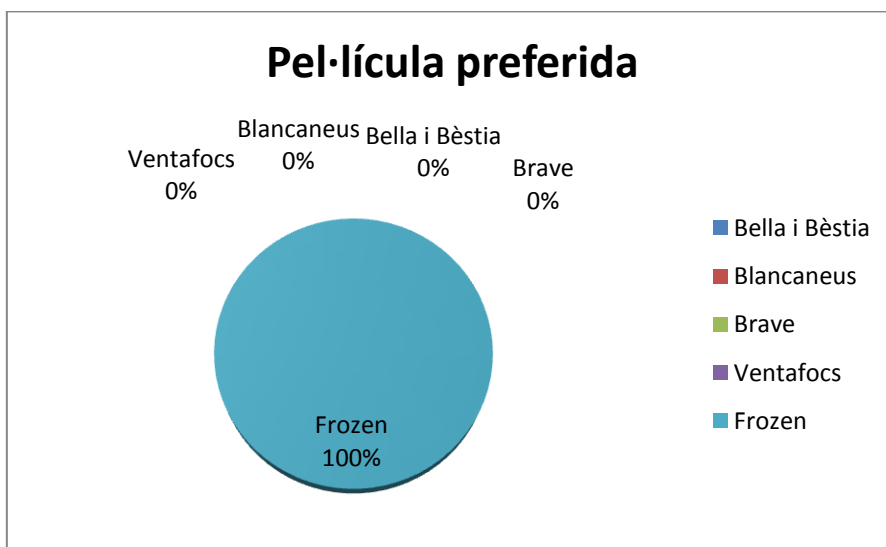
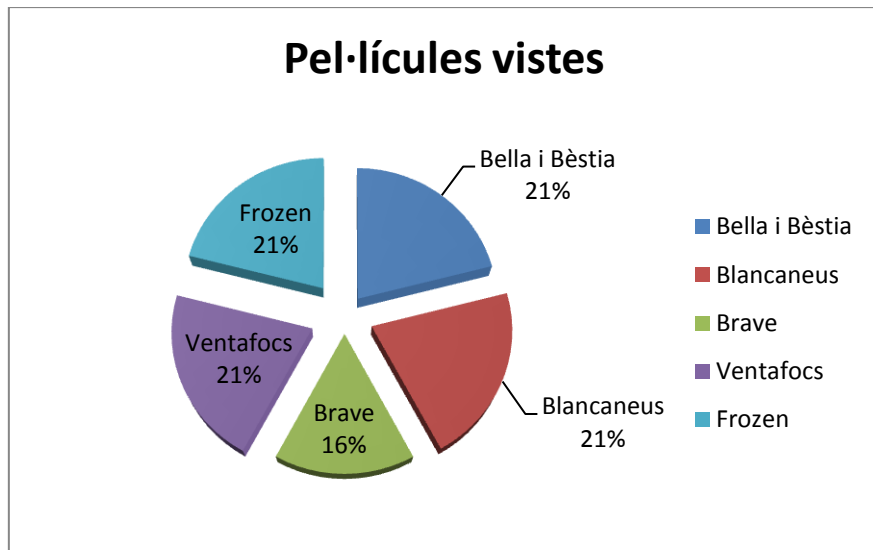
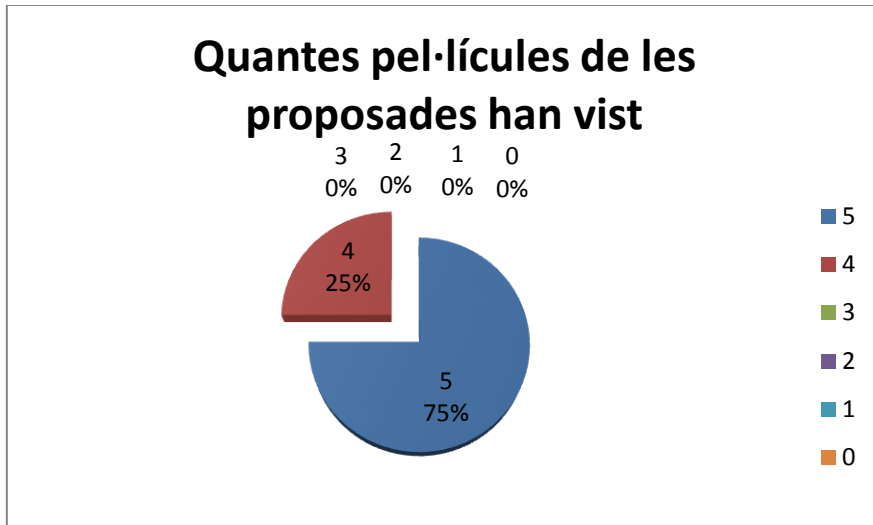
Les respostes s'han agrupat segons el curs i el sexe dels infants.

Aquests són els 21 personatges que es van proposar:

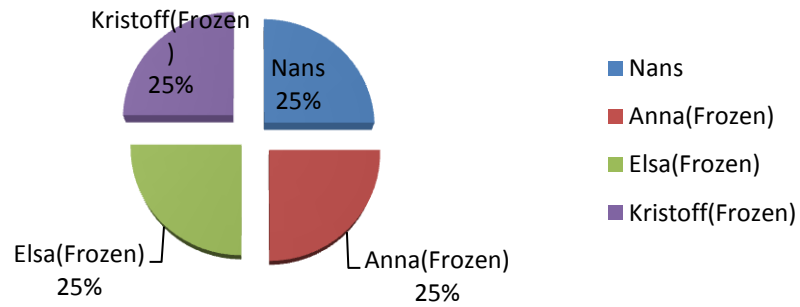
- **Blancaneus**
  - Blancaneus
  - Madrastra
  - Príncep
  - Nans
- **Ventafocs**
  - Madrastra
  - Príncep
  - Germanastres
  - Ventafocs
- **La Bella i la Bèstia**
  - Bella
  - Bèstia
  - Gastón
  - Objectes
- **Brave**
  - Bruixa
  - Mérida
  - Elinor (mare de Mérida)
  - Pretendents
- **Frozen**
  - Anna
  - Hans
  - Elsa
  - Kirstoff
  - Olaf

## RESPOSTES NENES 2n

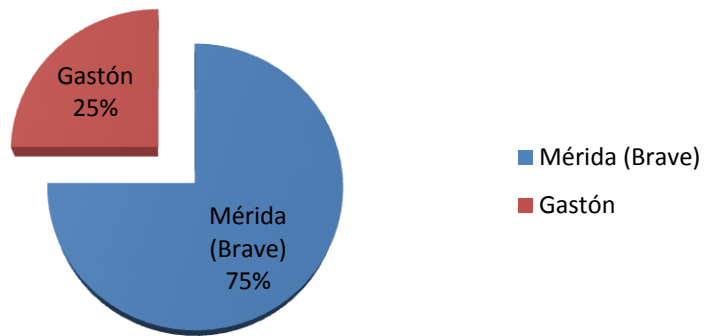
Les nenes de 2n curs no van argumentar cap resposta.



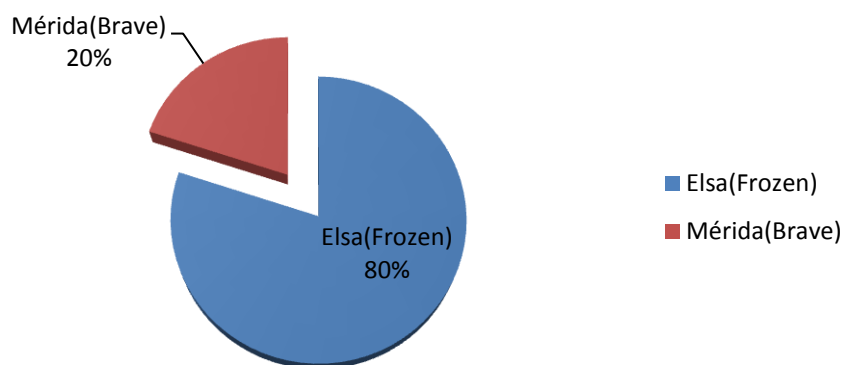
### Personatge més intel·ligent



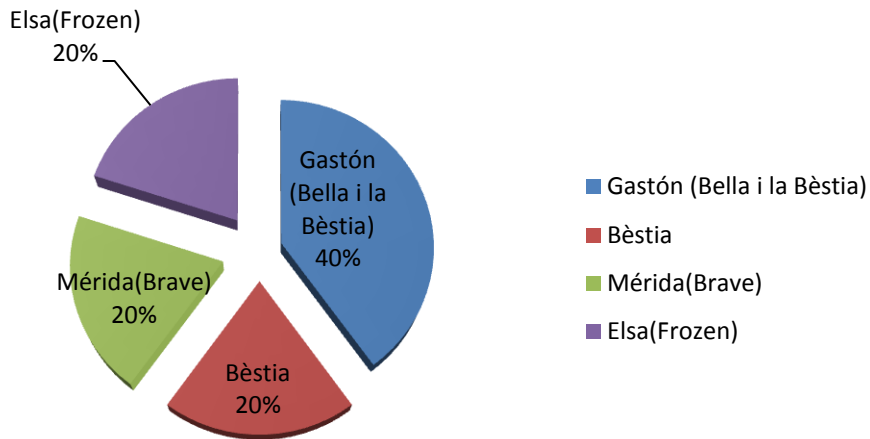
### Personatge més valent/a



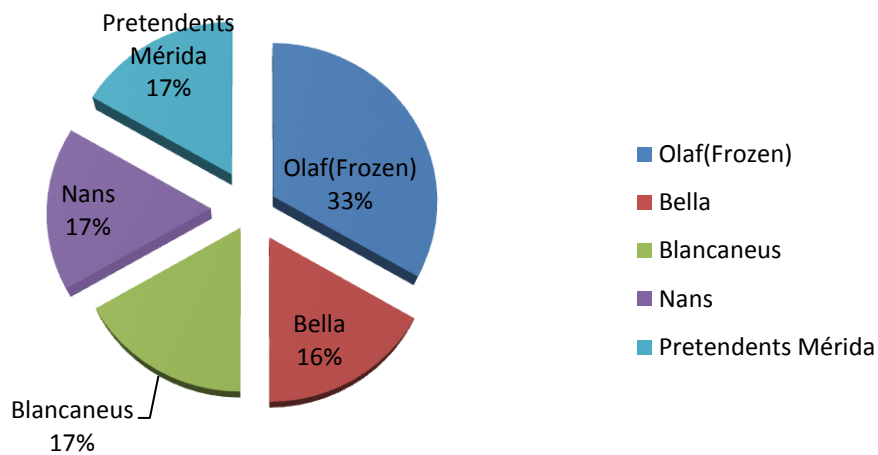
### Personatge més guapo/a



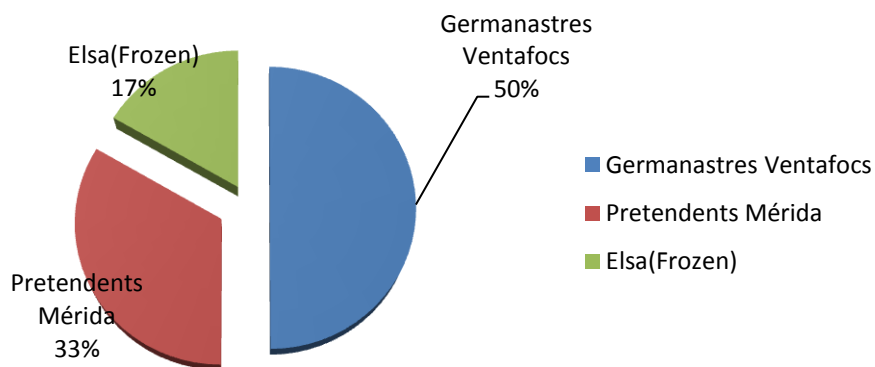
### Personatge més fort



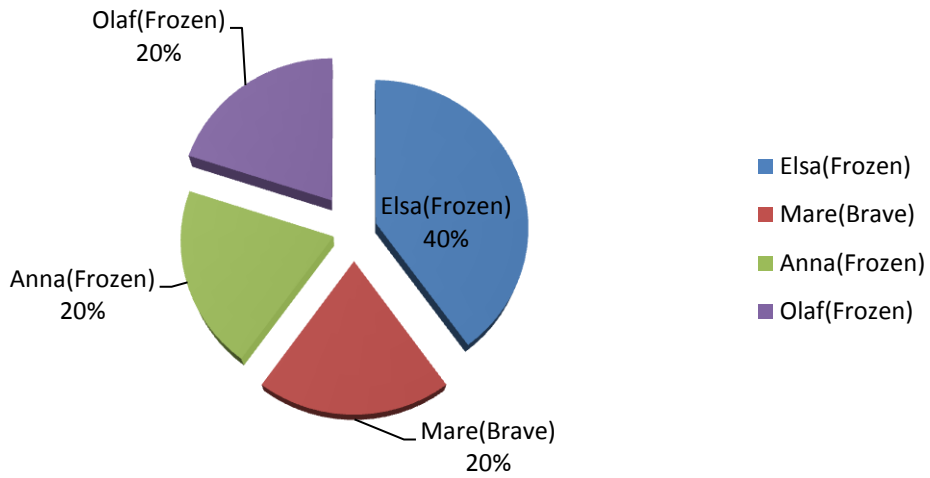
### Personatge més curós/a



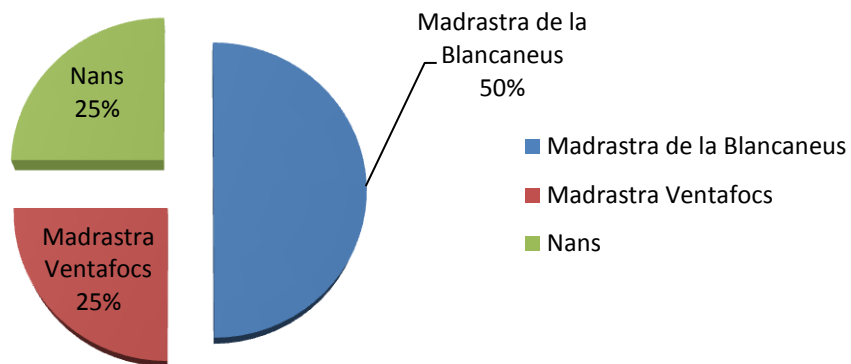
### Personatge més sensible



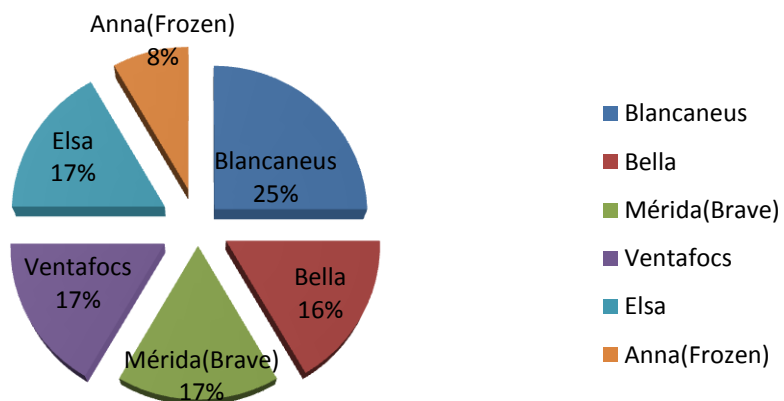
### Personatge més important



### Personatge més dolent



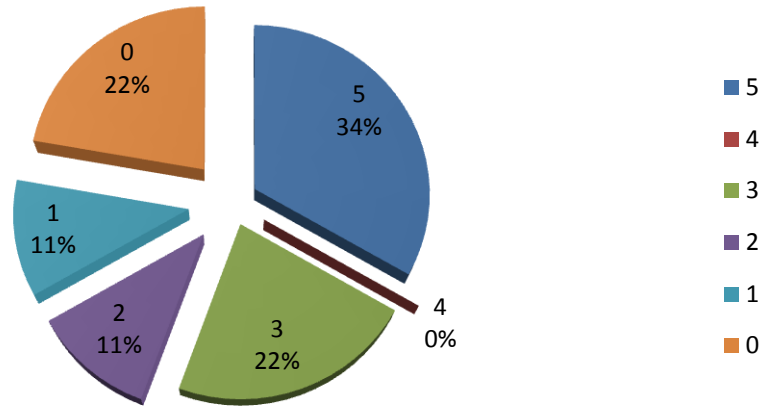
### Personatge més bo/na



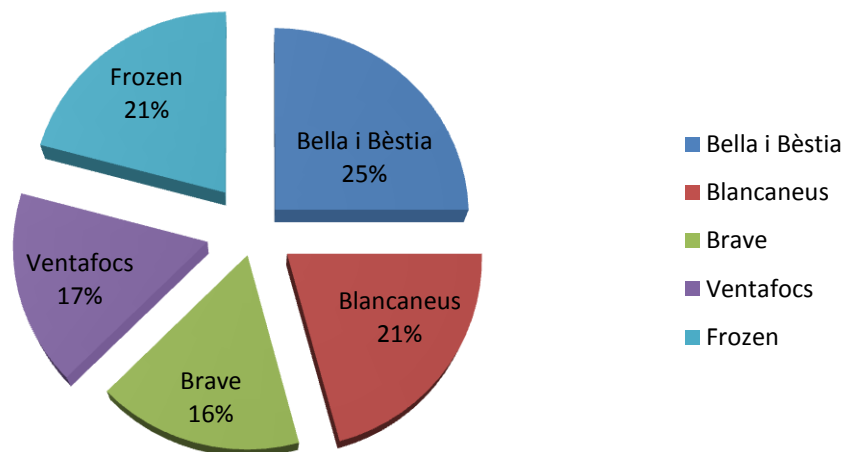


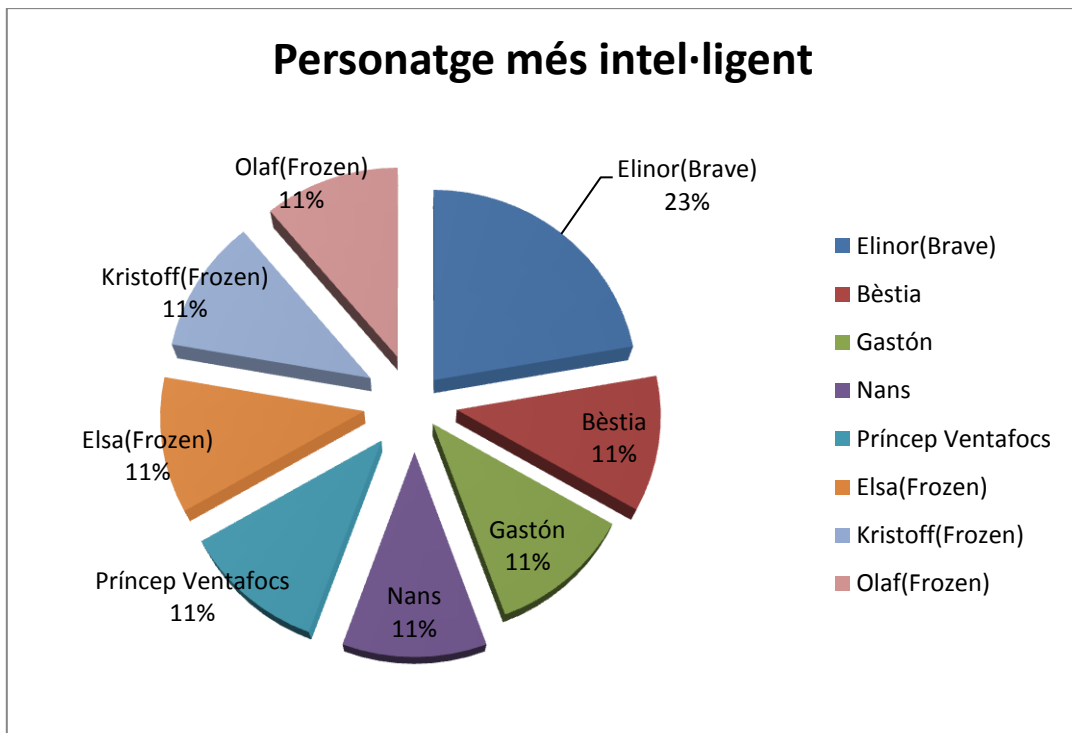
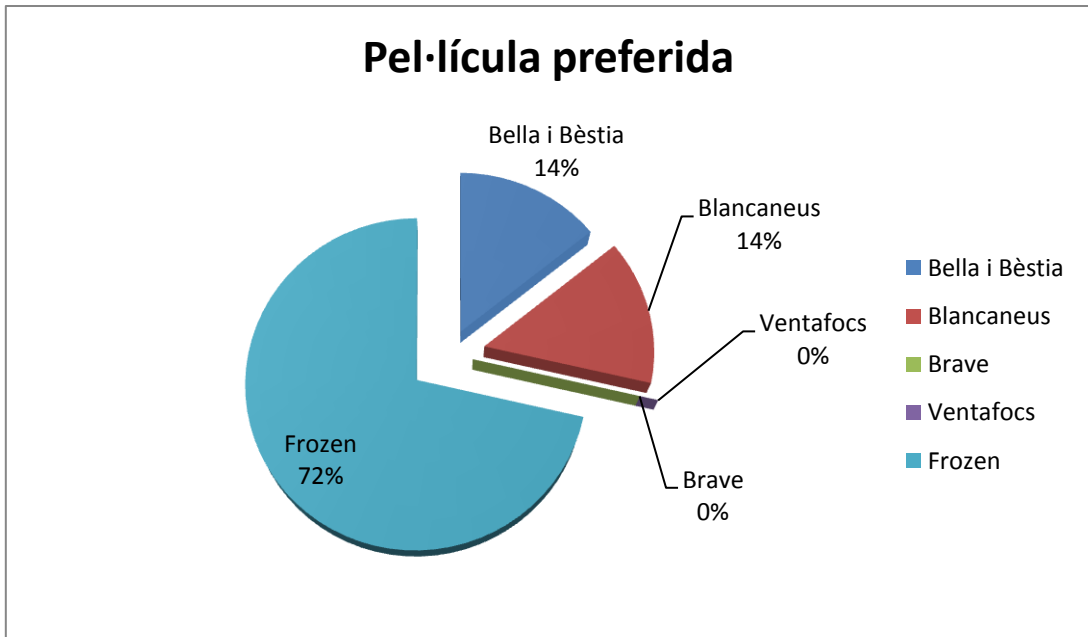
## RESPOSTES NENS 2n

### Quantes pel·lícules de les proposades han vist



### Pel·lícules vistes

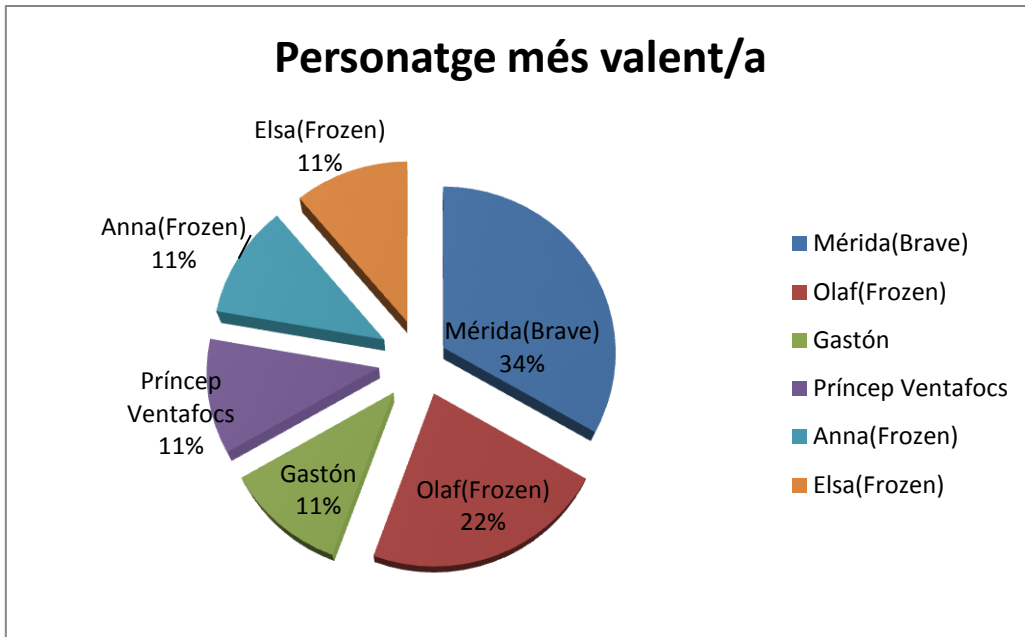




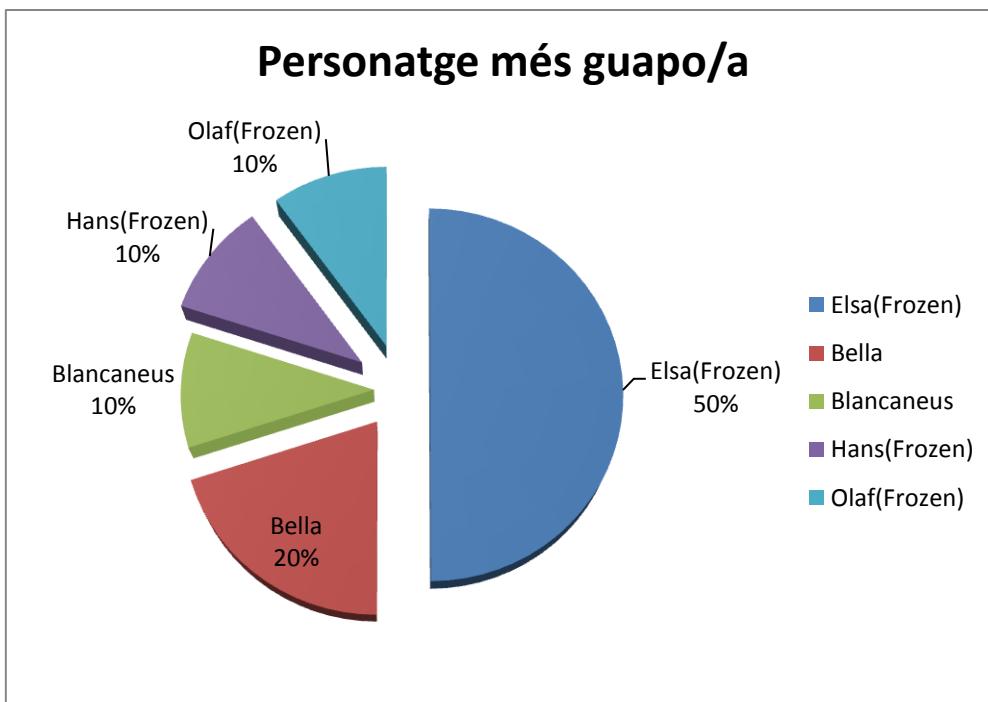
Elinor: és una vella sàvia (2).

Príncep Ventafocs: perquè ajuda.

Elsa: sap crear un palau.

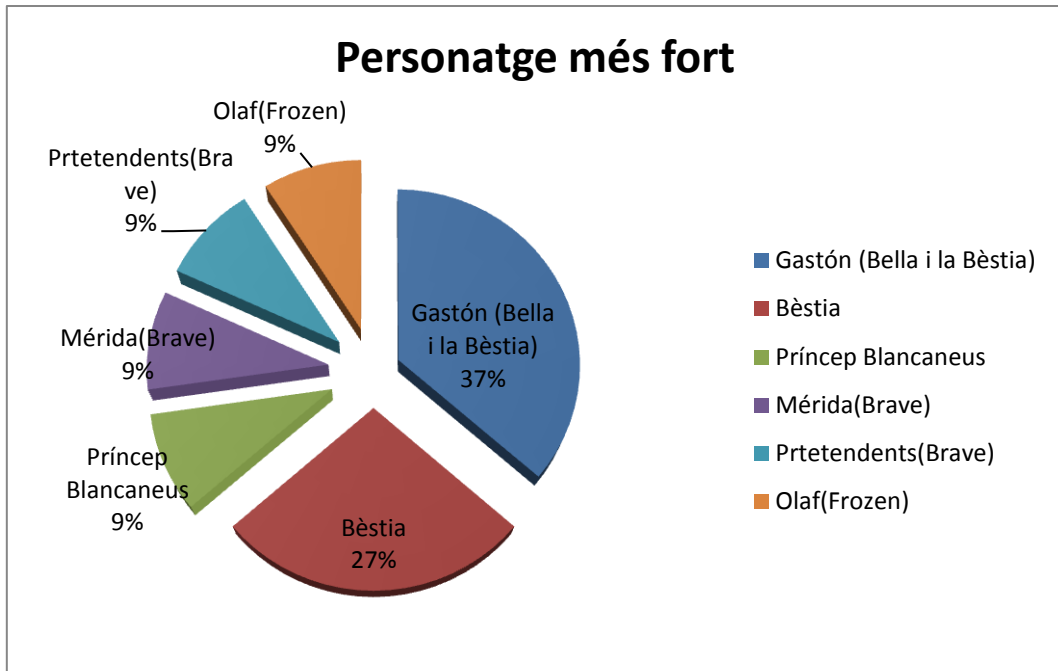


Mérida: Perquè lluita  
Perquè s'enfronta a un ós.



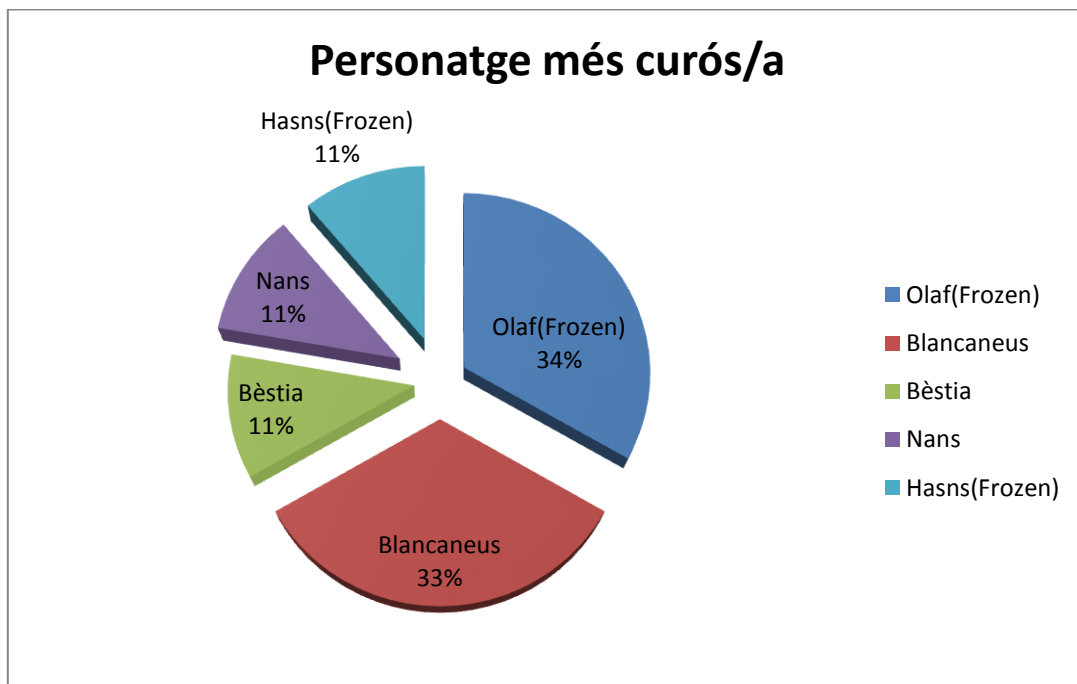
Bella: està molt guapa.

Elsa: porta un vestit bonic.

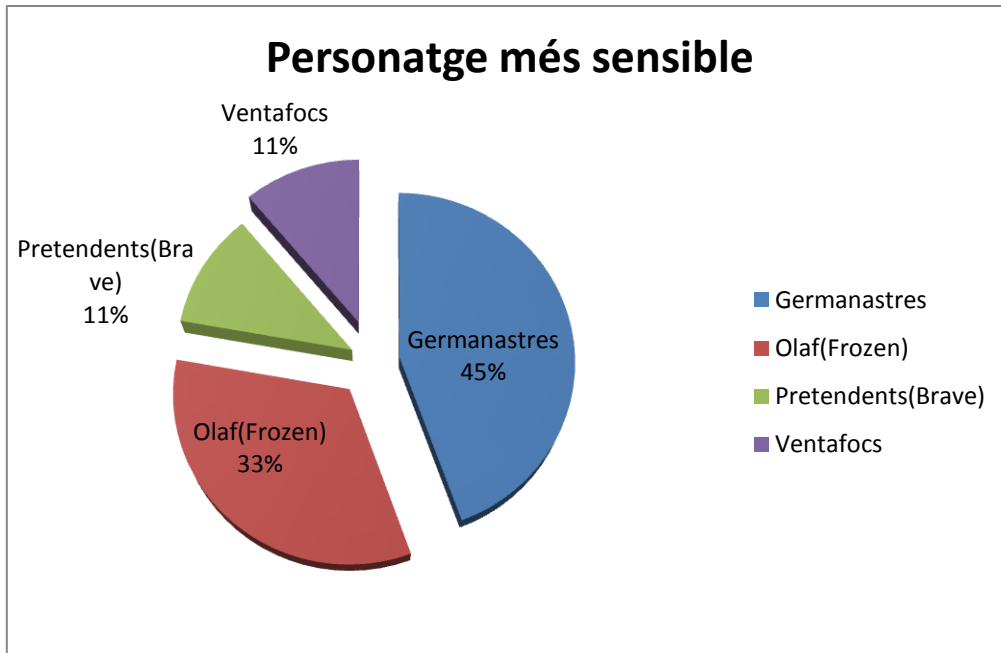


Gastón: és molt fort.

Mérida: guanya a les baralles.

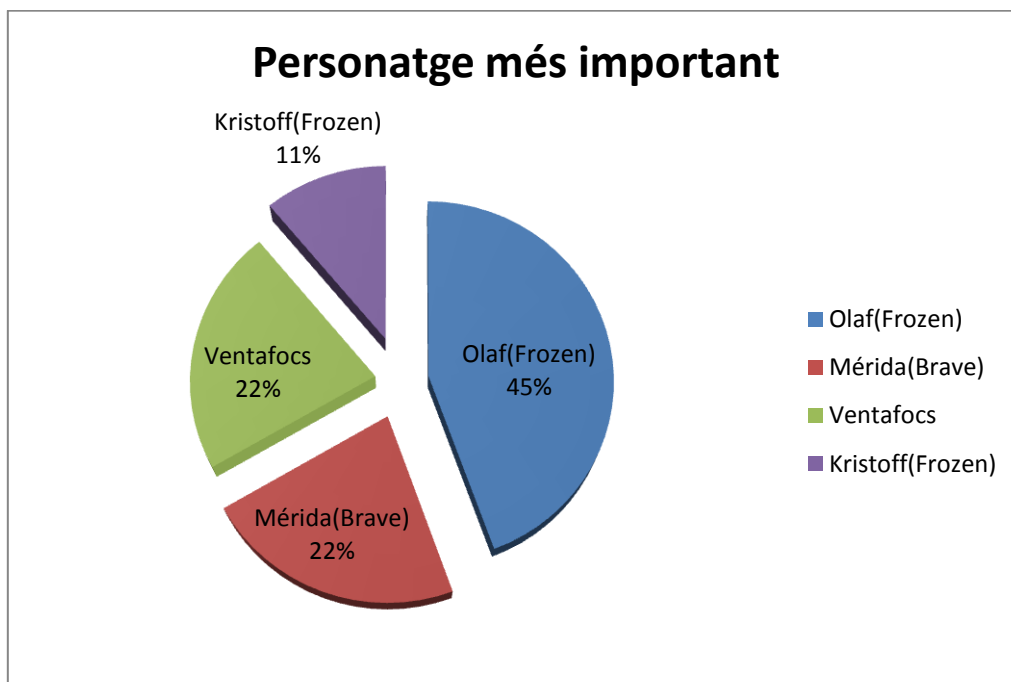


Blancaneus: perquè cuida els nans. (2)



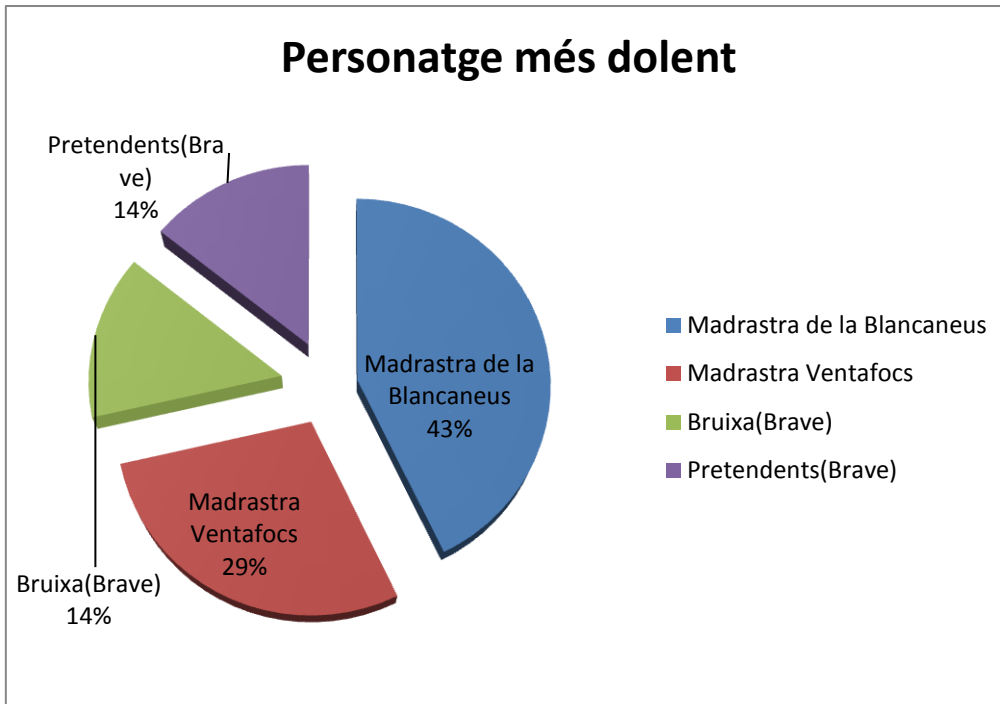
Les germanastres: sempre es preocupen.

Sempre es queixen.



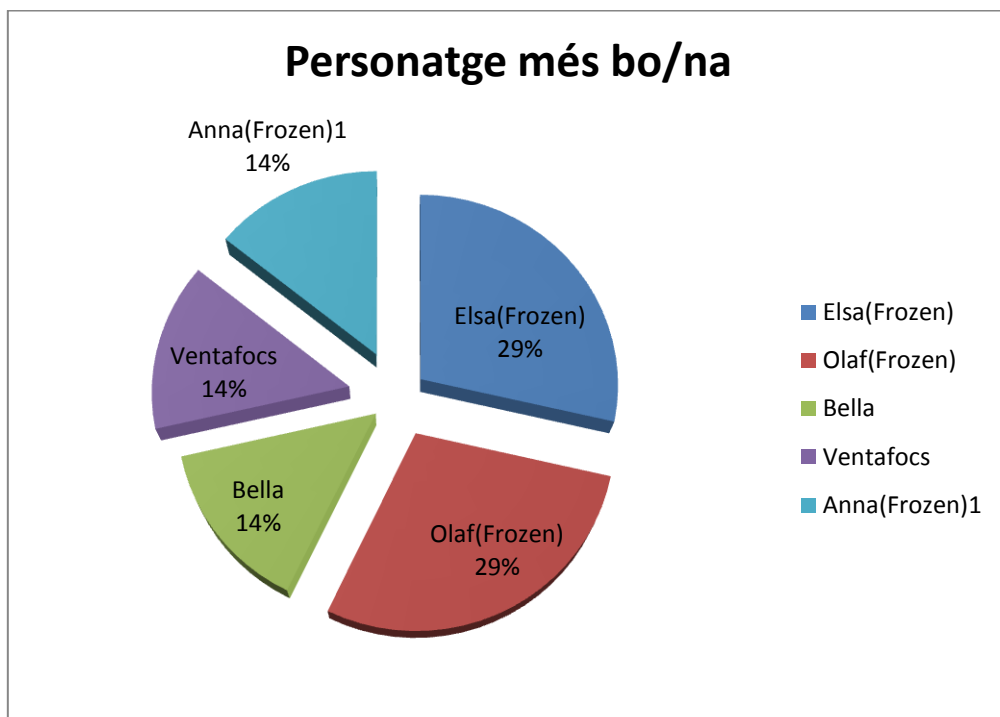
Elsa: perquè és una reina.

Olaf: és el més conegut.



Madrastra Blancaneus: Perquè vol ser la més guapa.

Perquè va desmaiar a la Blancaneus.



Ventafocs: perquè té les sabates de vidre.

Olaf: perquè és bo.

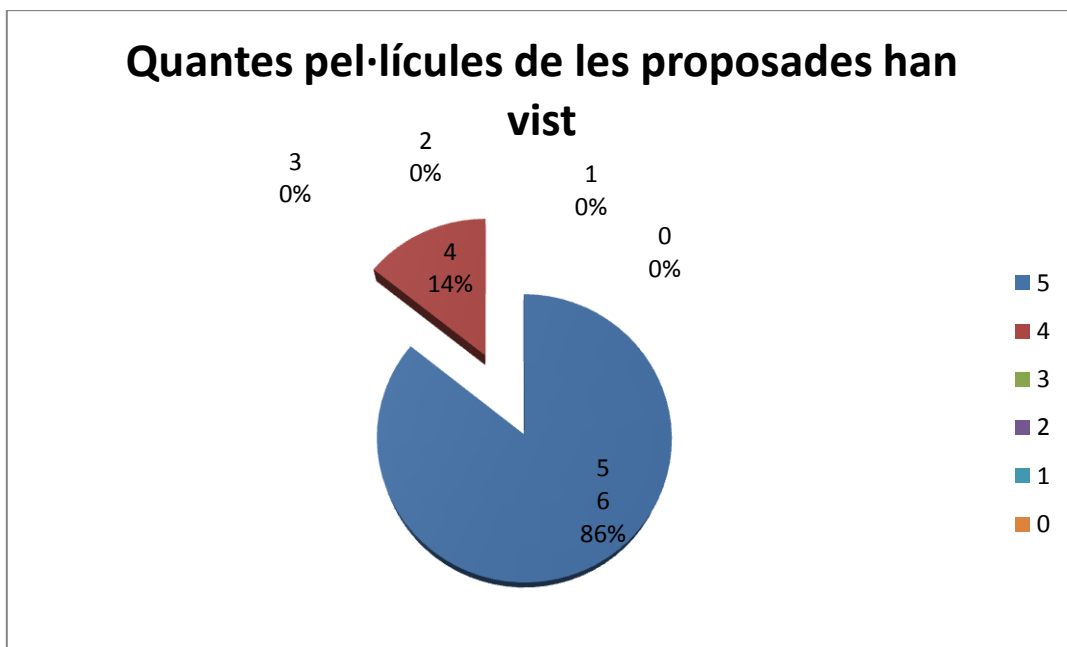


### ALUMNAT DE 3r

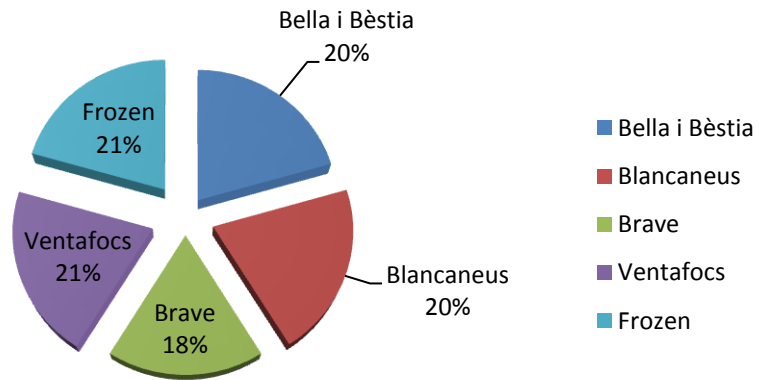
Amb el grup de 3r es va fer una sessió conjunta on es van presentar els personatges. Es van mostrar les 21 imatges en una pantalla digital. Havien de reconèixer els personatges i expressar les seves opinions sobre ells. Aquest és l'extracte del que van dir:

- ✓ Els nans van cuidar a la Blancaneus, perquè li van avisar que havia una bruixa.
- ✓ La Bèstia salva a la Bella perquè té més força.
- ✓ La Bella salva. Gràcies a ella es salva la Bèstia.
- ✓ Mérida
  - Sap tirar amb l'arc.
  - Té molt bona punteria.
  - És guapa
- ✓ Olaf
  - és important perquè va salvar a l'Anna.
  - m'agrada.
- ✓ Anna és la protagonista.

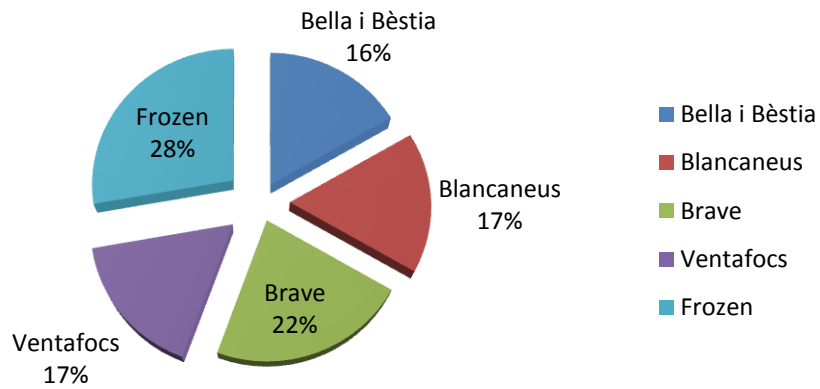
### RESPOSTES NENES 4t



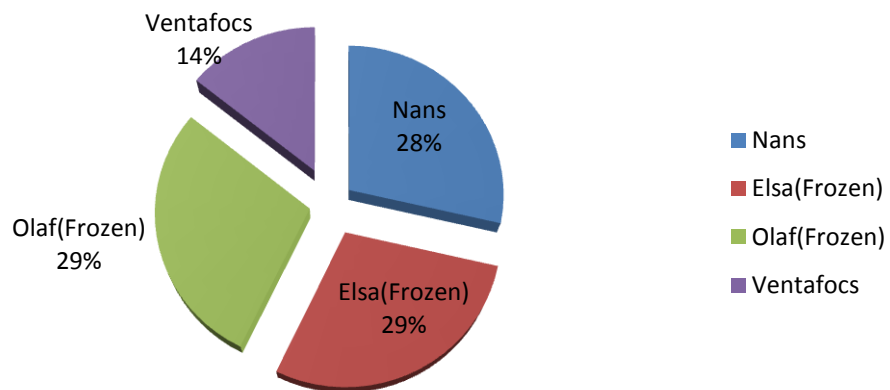
### Pel·lícules vistes



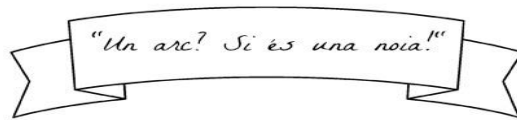
### Pel·lícula preferida



### Personatge més intel·ligent







Nans perquè piquen molt bé

Perquè no tenen por.

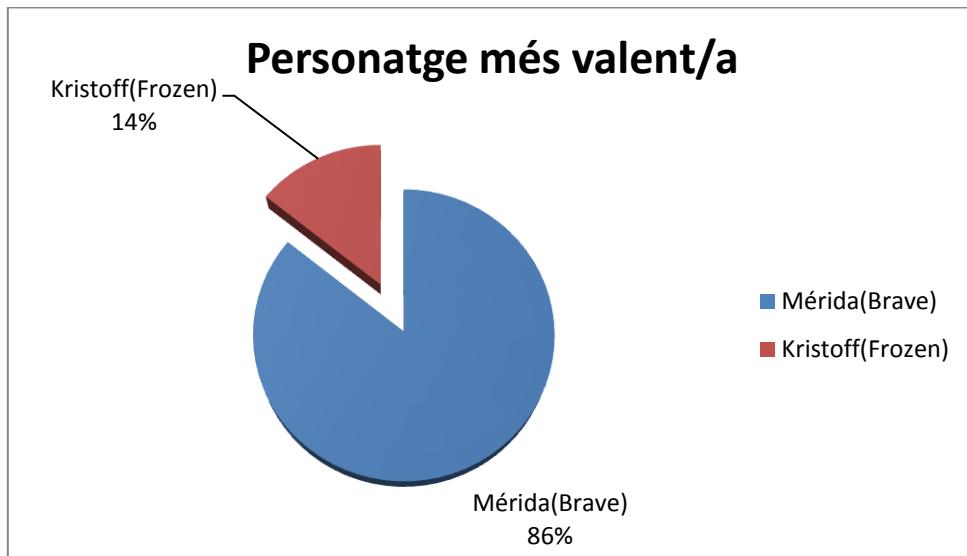
Perquè treballen.

Elsa perquè va fer un castell sola

Perquè va fer un castell de gel

Olaf perquè és simpàtic.

Perquè és molt simpàtic.



Mérida perquè lluita contra el monstre

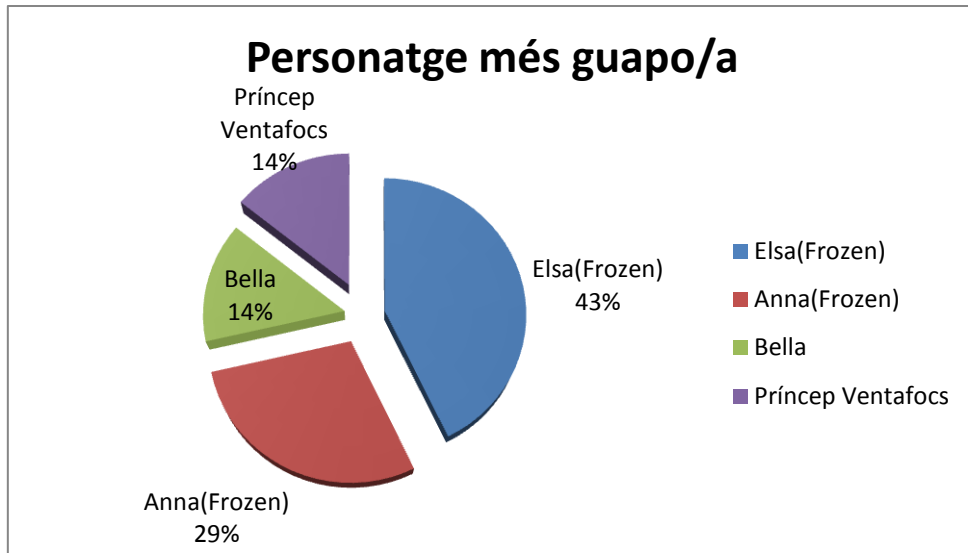
Lluita amb un ós

Perquè si li fan alguna cosa, dispara

No té por de res.

Perquè sempre va endavant.

Kristoff va arriscar la seva vida per la seva amiga.

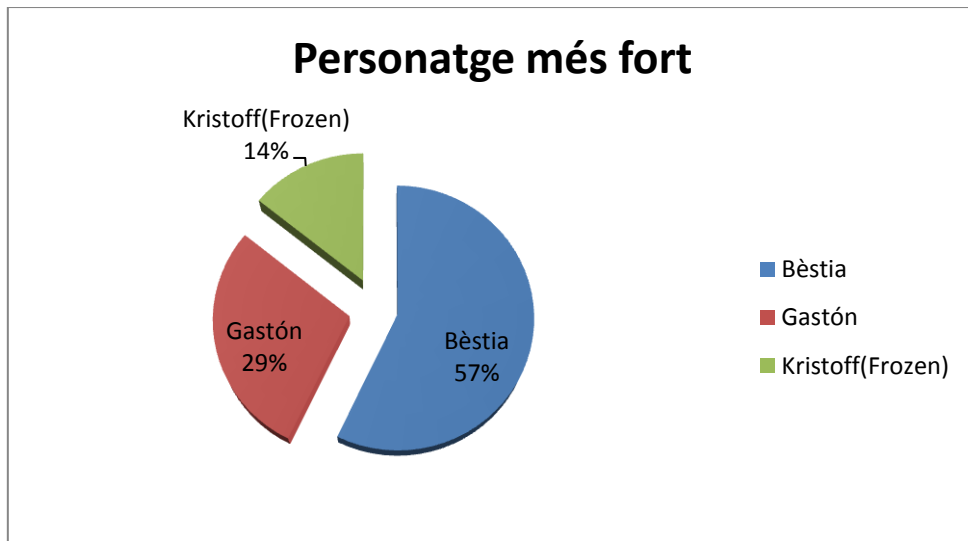


Bella pel vestit

Anna perquè m'agrada molt el seu estil

Elsa perquè el vestit li queda molt bé i és guapo.

Perquè tira gel i és guapa.

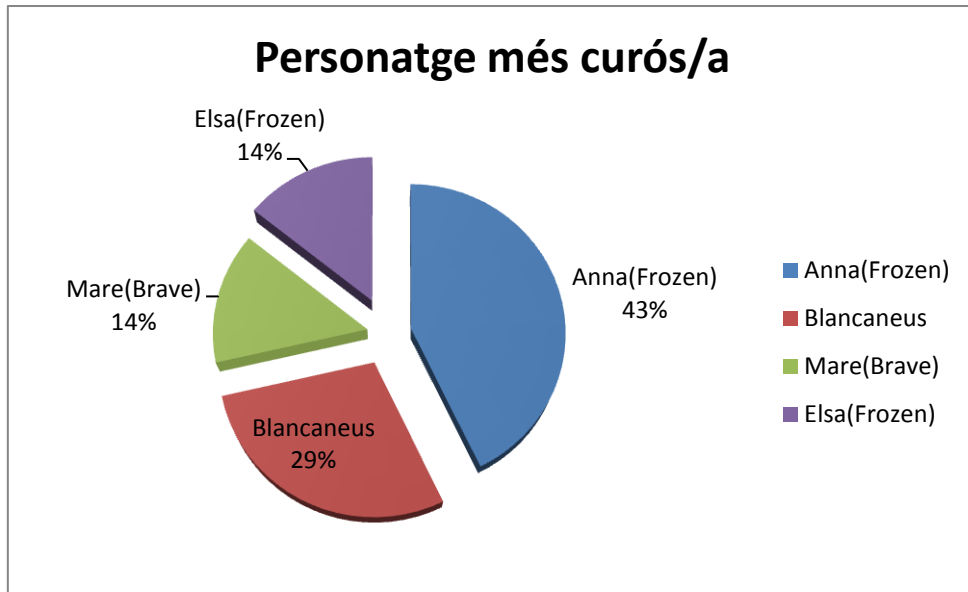


Bèstia perquè protegeix a la Bella dels llops.

Perquè va poder alçar un vaixell.

Gastón perquè té bíceps.

Kristoff perquè se li nota el cos



Blancaneus perquè estima i cuida als nans.

Perquè no té mare.

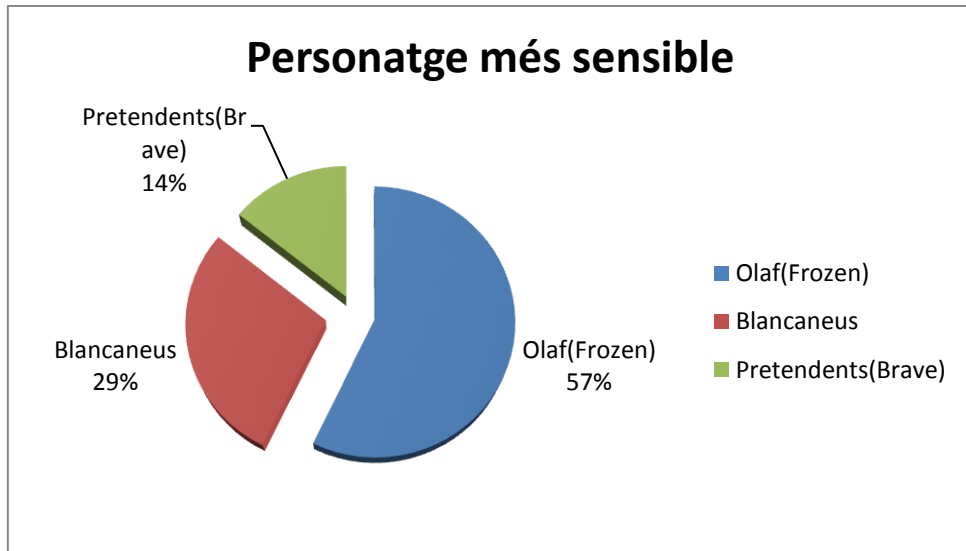
Elinor perquè sempre segueix a la seva filla.

Anna perquè es veu neta i curiosa

Perquè cuida a la seva germana

Perquè cuida a Olaf.

Elsa perquè es cuida a ella mateixa.



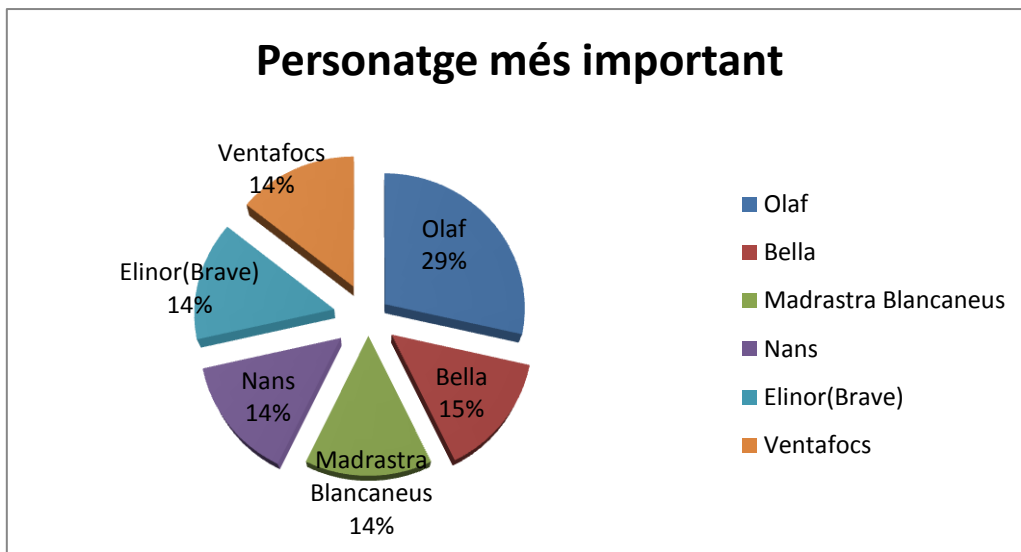
Blancaneus perquè cuida als nans.

Olaf perquè es fon i es torna a fer

Perquè és de neu i és sensible.

Perquè té molts sentiments.

Perquè es fon.



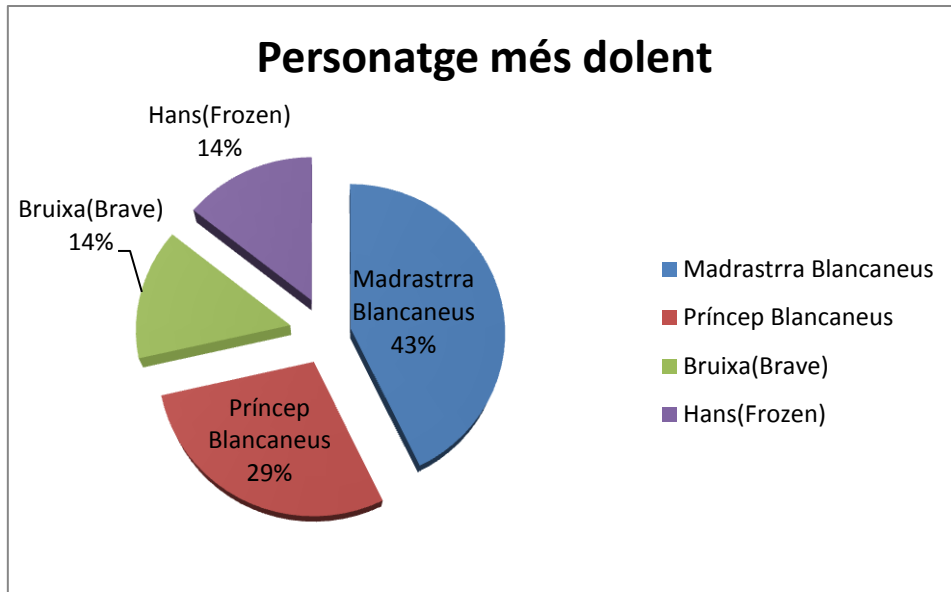
Madrastra Blancaneus perquè si no hagués dolents no hi hauria la pel·lícula.

Nans perquè sempre surten a la pel·lícula.

Ventafocs perquè sempre està fregant

Elinor perquè es converteix en ós.

Olaf perquè es pot fondre.

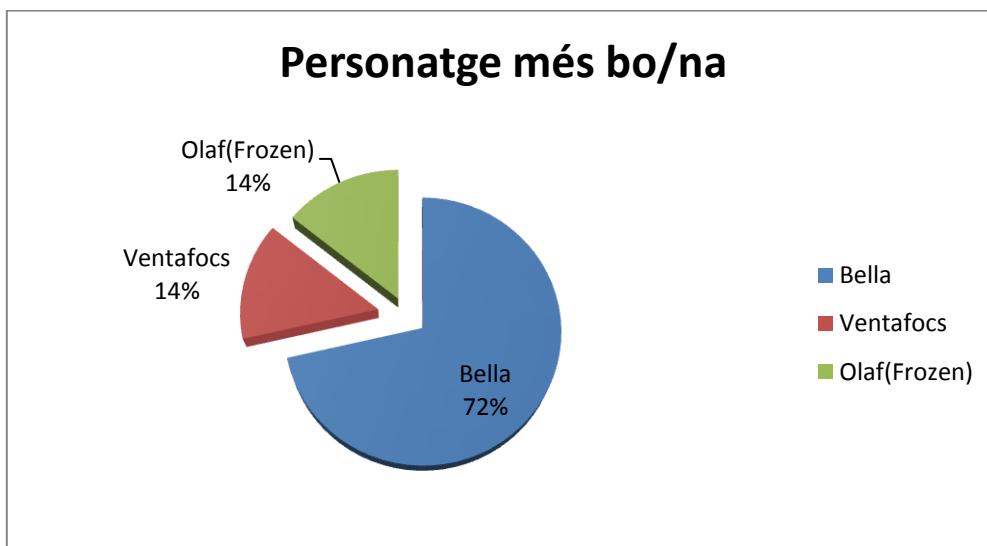


Madrastra de Blancaneus perquè volia matar a la Blancaneus.

Perquè intenta matar a la Blancaneus.

Bruixa (Brave) perquè converteix a la mare en ós.

Hans perquè va enganyar a l'Anna.



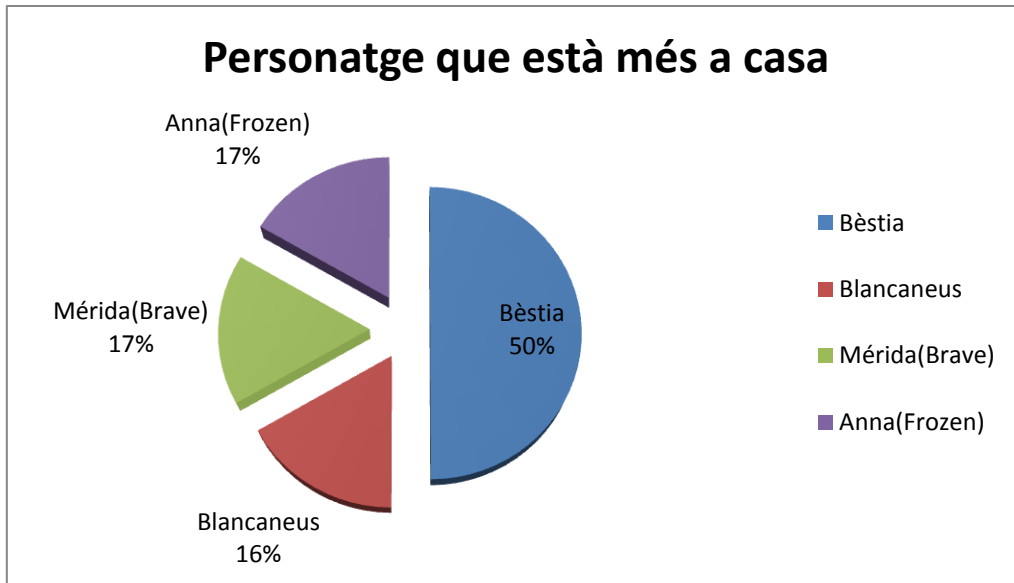
Bella perquè cuida molt a la Bèstia.

Perquè és simpàtica i el cuida.

Perquè cuida els animals.

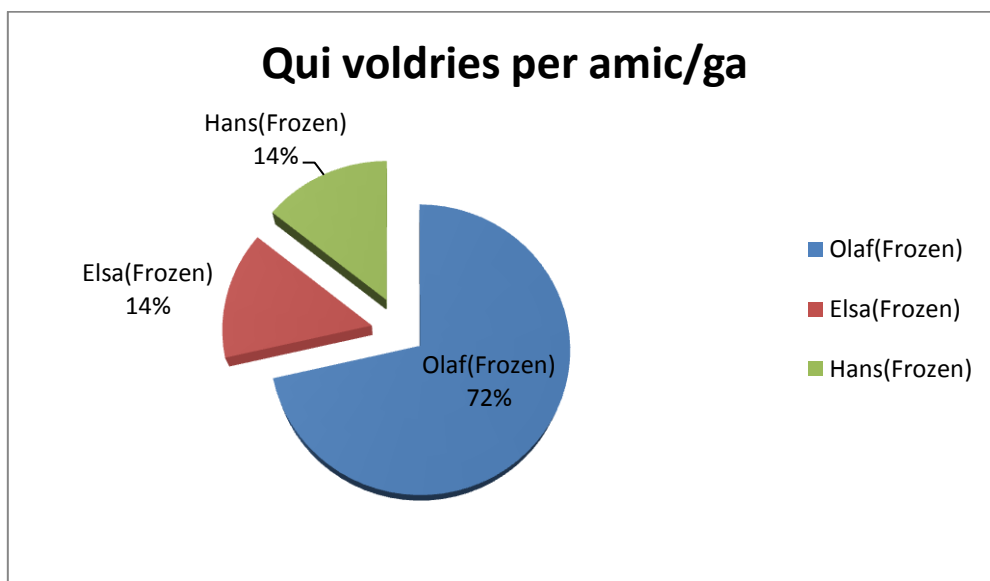
Perquè ensenya a ser bona a la Bèstia.

Perquè és amable.



Bèstia perquè no vol sortir i ser dolent.

Elsa perquè no pot sortir, li tanquen les portes.



Elsa perquè és molt bona persona.

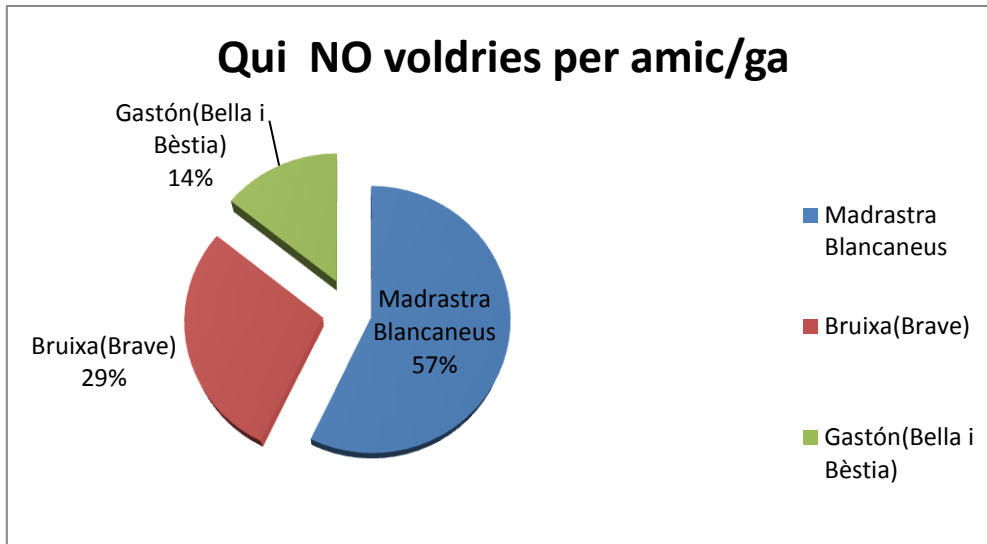
Olaf perquè és molt divertit i simpàtic

Perquè és molt guai.

Perquè és graciós.

Perquè és una monada.

Perquè és molt divertit.



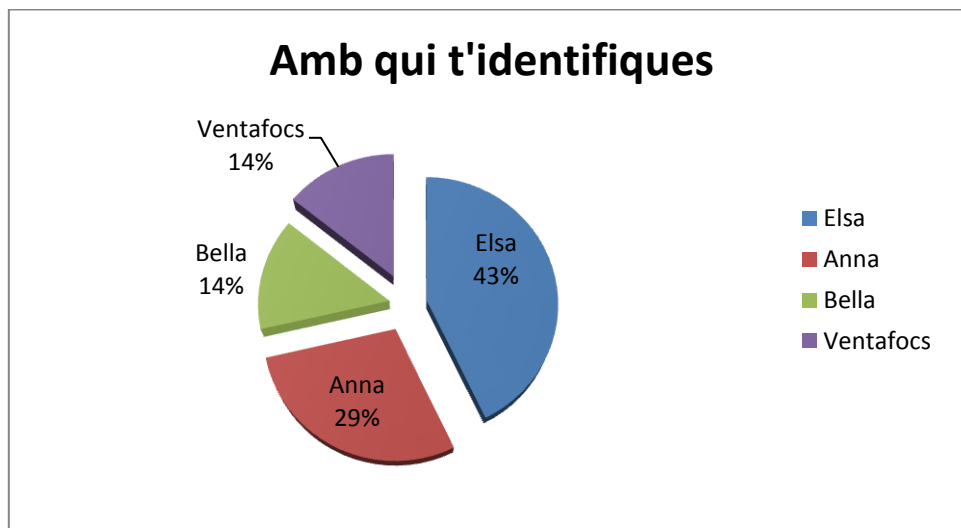
Gastón perquè no em cau bé.

Madrastra de Blancaneus perquè sempre vol matar a algú.

Perquè és dolenta.

Perquè és molt dolenta.

Bruixa(Brave) perquè és molt dolenta.



Bella perquè és amable i simpàtica

Anna perquè és amable.

Perquè a les dos ens agraden les aventures.

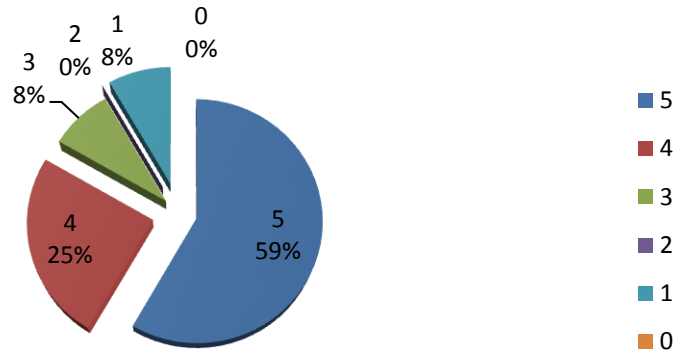
Elsa perquè em semblo molt.

Perquè és igual que jo.

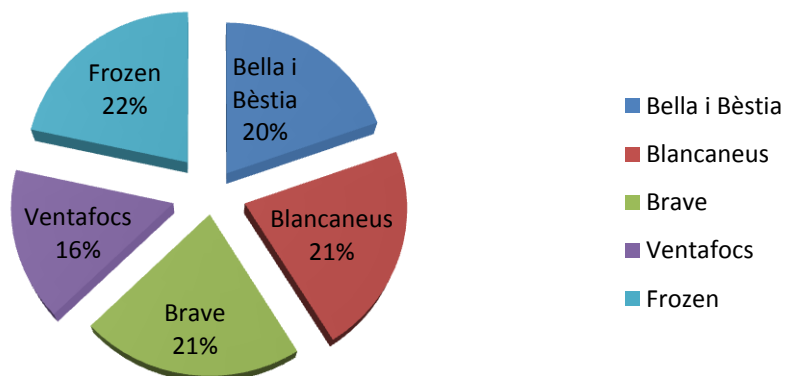
Perquè tinc el cabell groc i m'ho diuen que m'assemblo.

### RESPOSTES NENS 4t

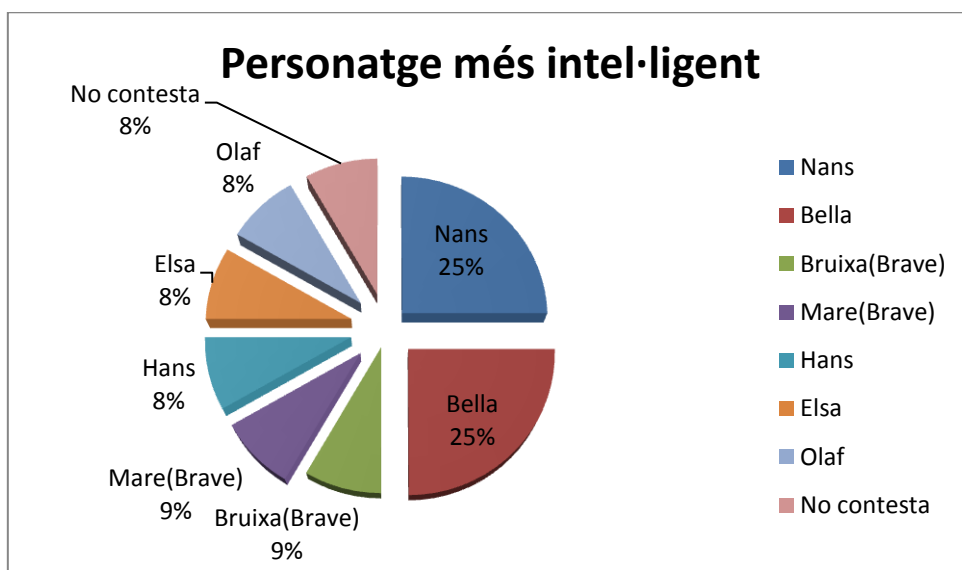
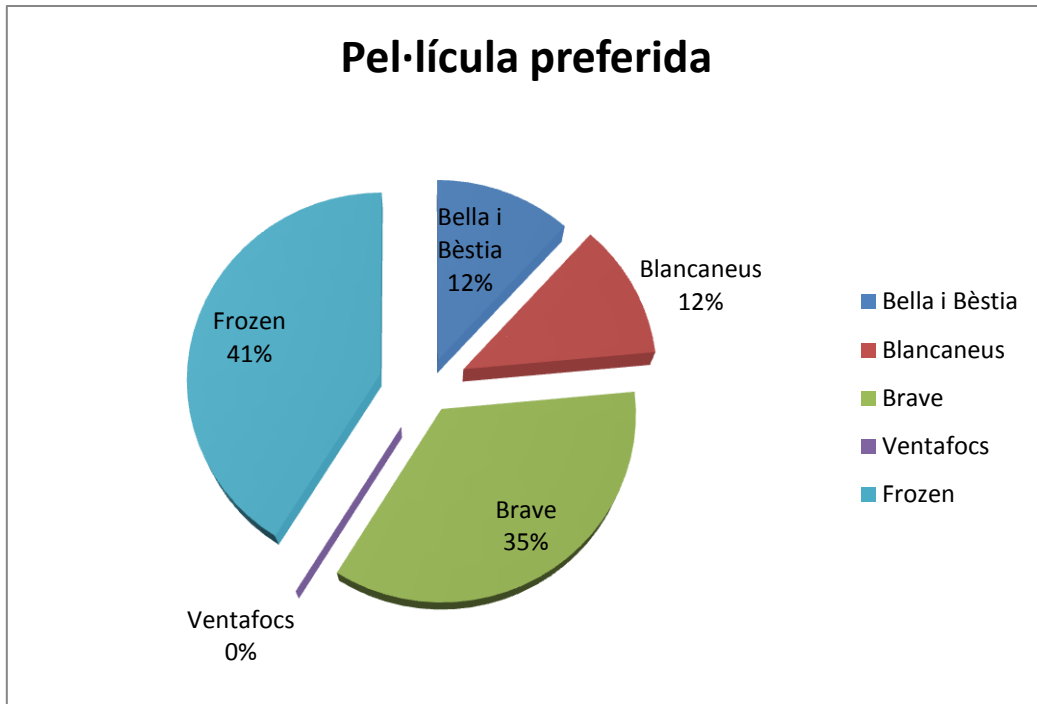
#### Quantes pel·lícules de les proposades han vist



#### Pel·lícules vistes







Nans perquè són molt treballadors.

Perquè fan una pinya.

Perquè saben què fer quan es desmaia la Blancaneus.

Bella perquè cada hora llegeix un llibre.

Perquè ajuda a la Bèstia.

Els objectes de la Bèstia perquè pensen molt.

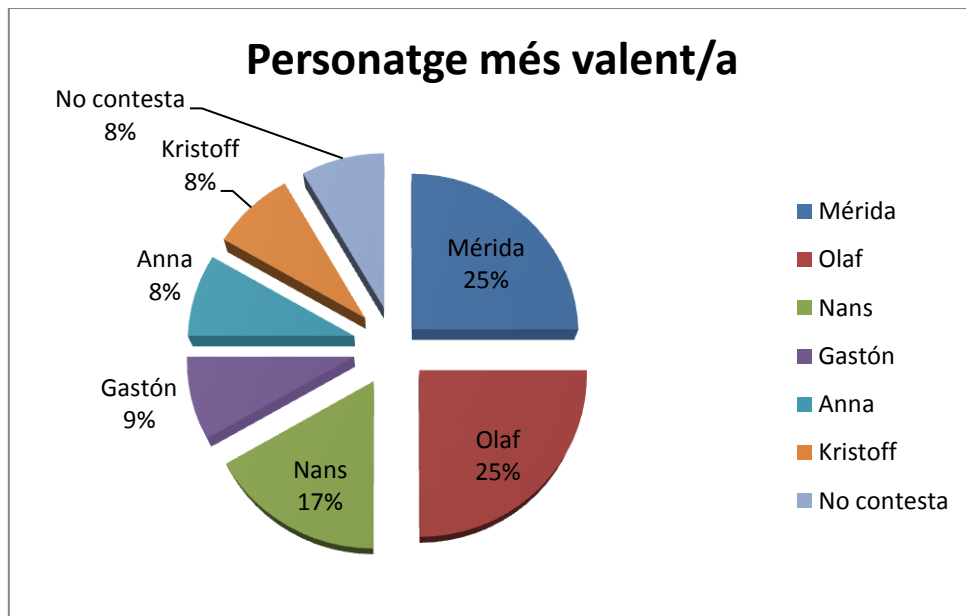
Bruixa de Brave perquè és una bruixa.



Els pretendents de Mérida perquè fan cara de llestos.

Hans perquè enganya a tot el regne.

Elsa perquè a la pel·lícula ho salta tot.



Nans perquè treballen i no tenen por.

Perquè van junts i van a la mina.

Gastón perquè es va enfrontar a la Bèstia.

Mérida perquè lluita contra un ós.

Perquè és una mica salvatge.

Perquè sempre surt a l'aventura.

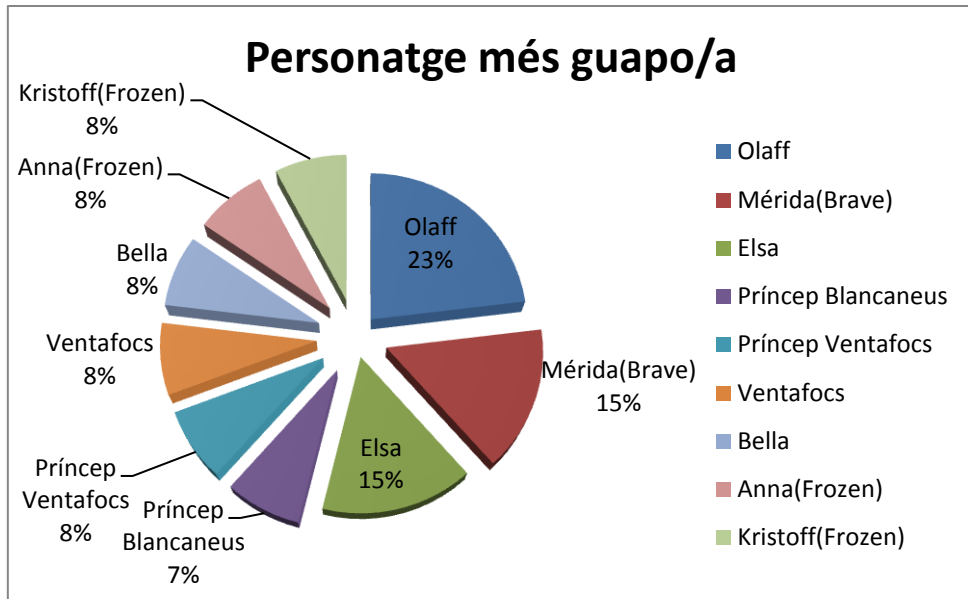
Anna perquè arrisca la seva vida per trobar la seva germana.

Kristoff perquè va amb el ren.

Olaf perquè es va enfrontar a un monstre.

Perquè es va estar tota l'estona amb la nena.

Perquè s'atreveix a moltes coses.



Príncep Bl. Perquè el veig molt guapo.

Ventafocs perquè és guapa.

Príncep de Ventafocs perquè té caràcter.

Mérida perquè té els cabells molt bonics

Perquè té molta dolçor.

Anna perquè m'agrada el personatge.

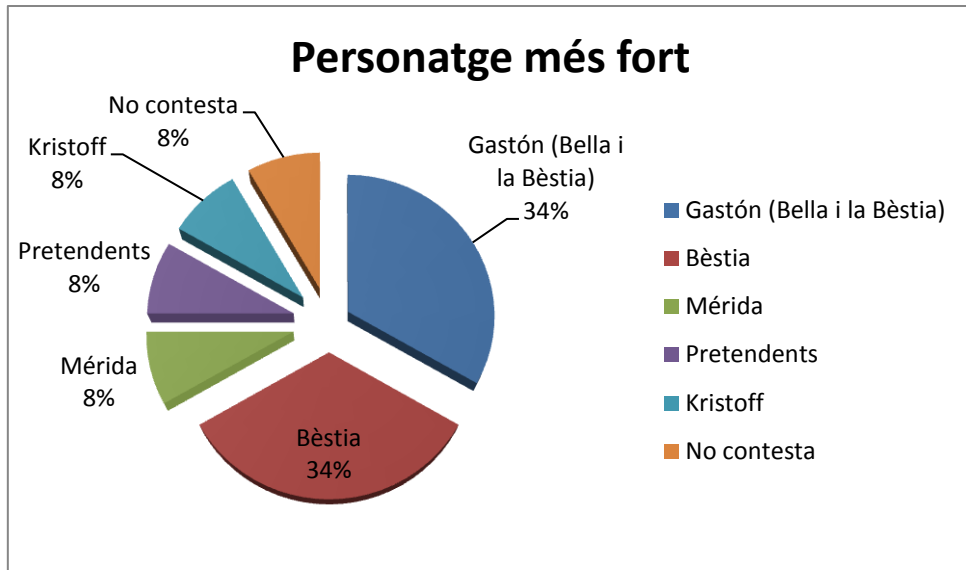
Elsa perquè tira gel i és guapa.

Perquè m'agrada.

Perquè té bona cara.

Kristoff perquè és molt guapo.

Olaf perquè m'agrada com és.



Bèstia perquè és una bèstia. (2)

Perquè és un animal molt fort.

Perquè és amable.

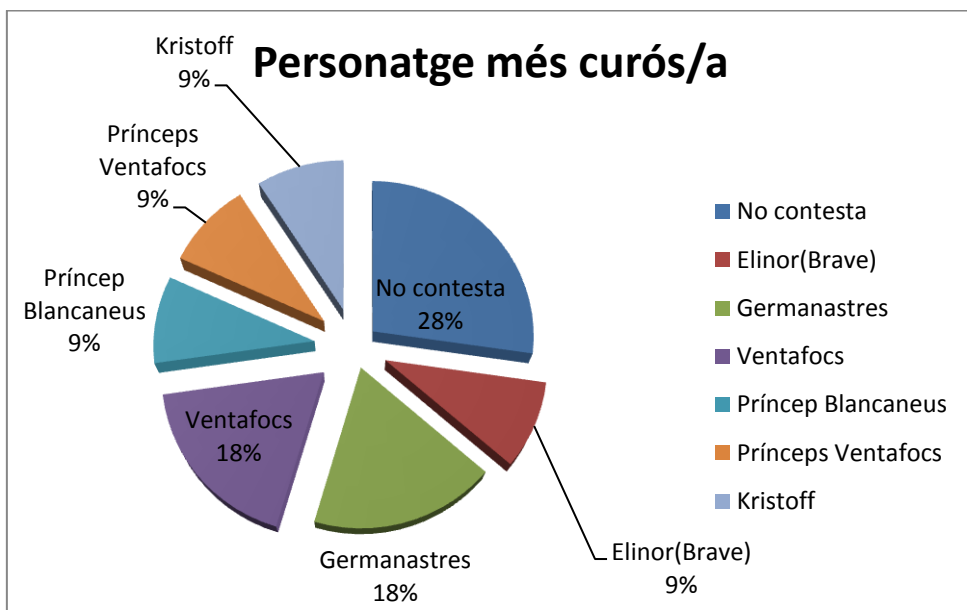
Gastón perquè té molta força.

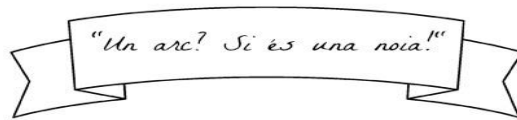
Perquè té molts músculs.(2)

Pretendents perquè es noten els músculs.

Mérida perquè té un arc amb fletxes.

Kristoff perquè té molta força.





Elinor perquè cuida les seves coses.

Perquè cuida un munt les seves coses.

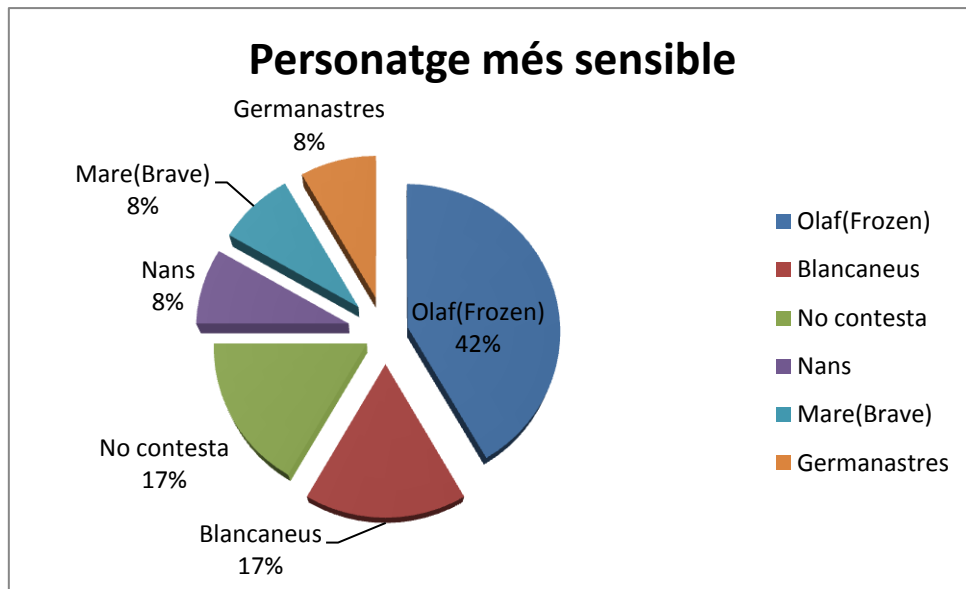
Príncep V. Perquè es cuida molt.

Germanastres perquè es posaven maquillatge.

Ventafocs perquè és guapa.

Príncep Bl. Perquè vigila molt.

Kristoff perquè cuida a l'Anna.



Blancaneus perquè és amable.

Nans perquè ploren per la Blancaneus.

Elinor perquè va ajudar a la filla.

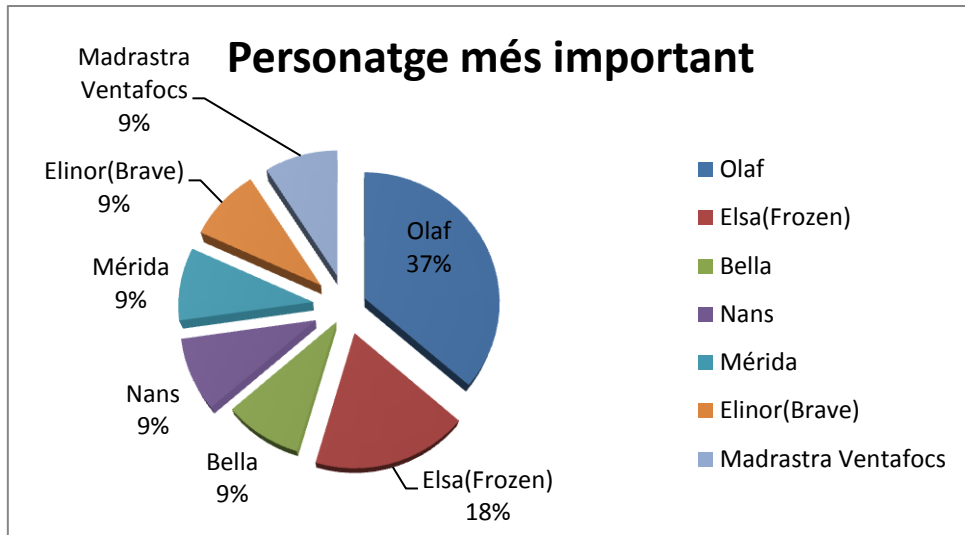
Olaf perquè és fon

Perquè és de neu.

Perquè li tires alguna cosa i es desfà.

Perquè a la pel·lícula té molts sentiments.

Perquè no li pot tocar el sol.



Bella perquè fa que li passi el malefici a la Bèstia.

Nans perquè tenen un paper molt important.

Elinor perquè és la reina.

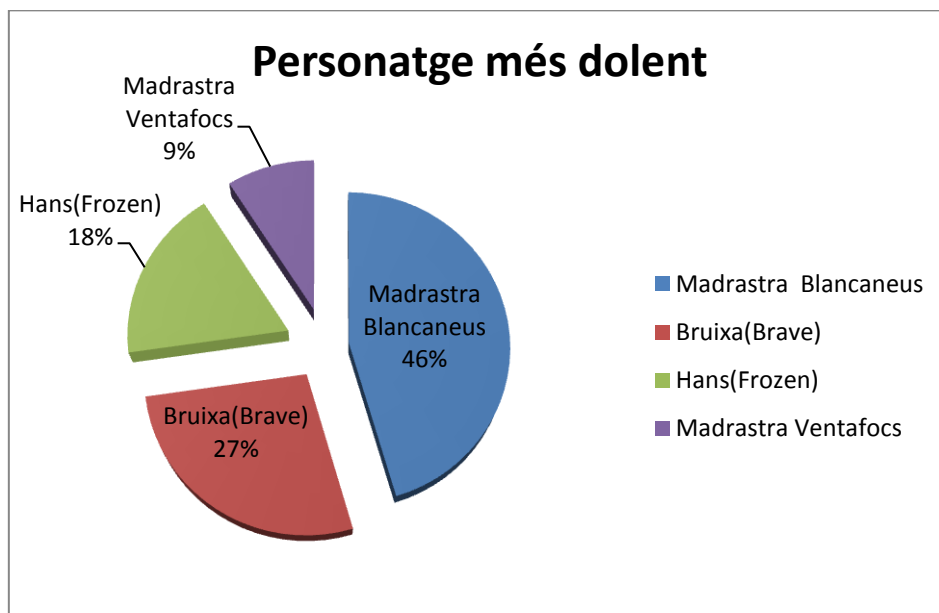
Madrastra perquè sense dolents casi no hi ha pel·lícula.

Elsa perquè és la que surt més.

Perquè té poders màgics.

Olaf perquè és el que fa la peli més xuli.

Perquè és divertit i amable.



Madrastra de Blancaneus perquè li va donar una poma enverinada.

Perquè vol matar la Blancaneus



Perquè volia matar a la filla.

Perquè encanta a la Blancaneus.

Perquè és horrenda.

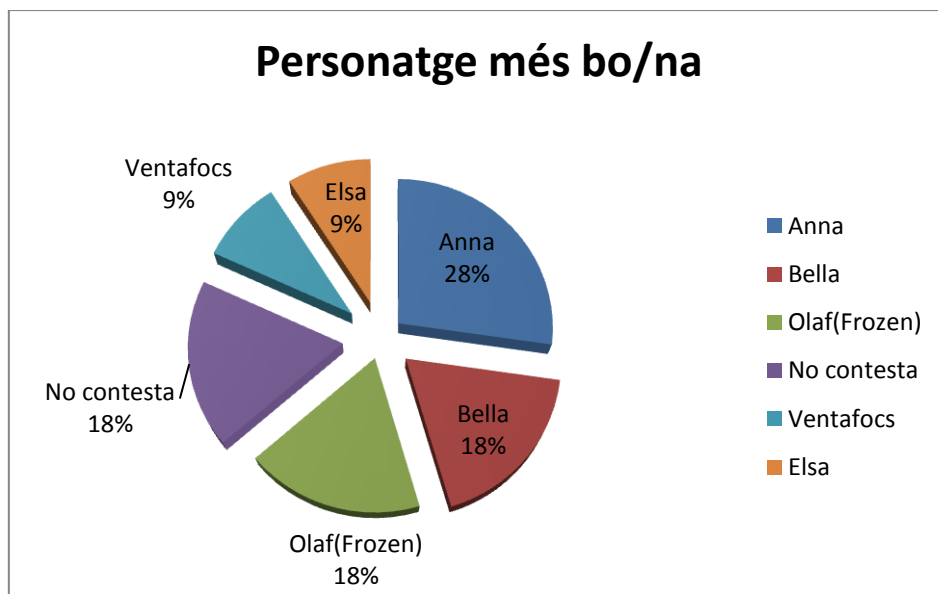
Bruixa de Brave Perquè és dolenta.

Perquè és molt lletja.

Madrastra Ventafocs perquè a la peli és dolenta.

Hans perquè traeix a Anna.

Perquè traeix a una princesa.



Bella perquè cuida als seus amics.

Perquè és l'única persona que es porta bé amb la Bèstia.

Ventafocs perquè és molt guapa.

Anna perquè va ajudar a la seva germana.

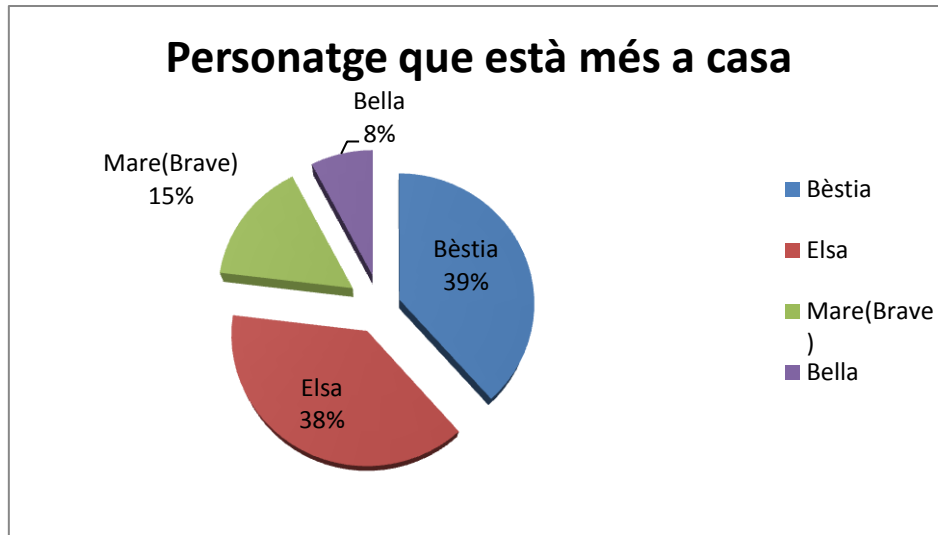
Perquè pensa estratègies perquè sigui bona la Elsa.

Perquè ajuda a tothom.

Elsa perquè està bona.

Olaf perquè ajuda a tothom

Perquè és carinyós.



Bella perquè sempre està a casa.

Bèstia perquè sempre està a casa.

Perquè no es mou del castell.

Perquè no volia ensenyar la cara al món.

Perquè la gen té por d'ell.

Elinor perquè es queda molt a casa.

Perquè és una mare.

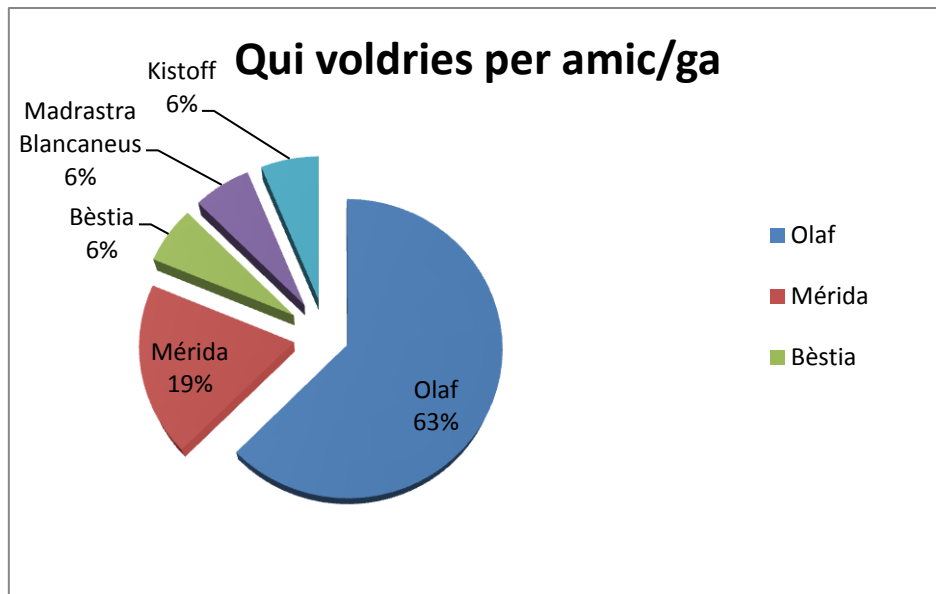
Elsa perquè es va passar 10 anys a casa.(2)

Perquè està molta estona a l'habitació.

Perquè es va quedar 10 anys a casa.

Perquè es queda molt temps a casa.





Bèstia perquè fariem un bon equip.

Mérida perquè és divertida.

Perquè ens assemblem molt.

Kristoff perquè és carinyós.

Olaf perquè em cau bé.

Perquè és carinyós.

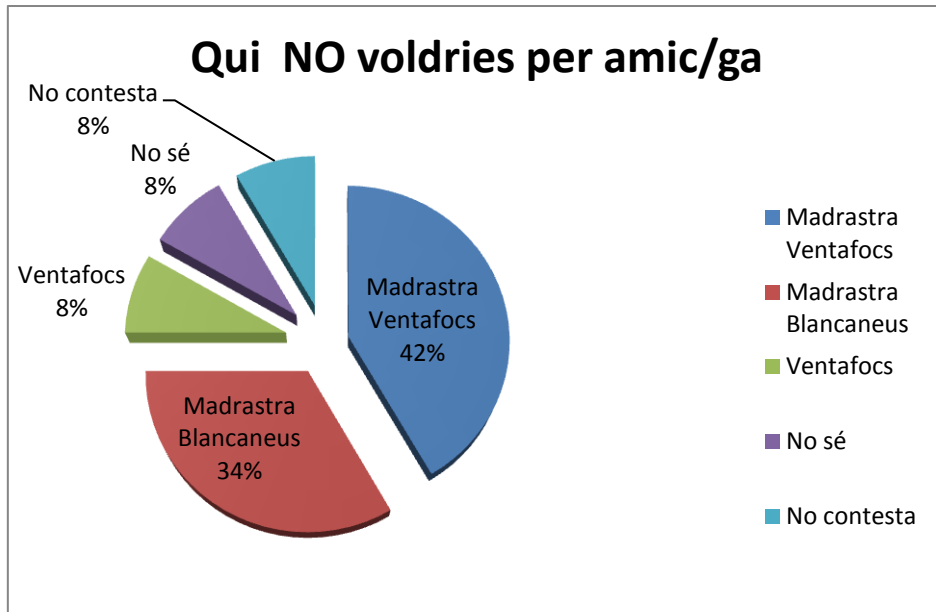
Perquè és molt mono.

Perquè és divertit.(5)

Perquè és guai.

Perquè és molt divertit.(2)

Perquè és molt amic de tothom.



Madrastra Bl. Perquè és molt dolenta

Bruixa de Brave perquè és molt dolenta (3)

Madrastra V. Perquè és lletja

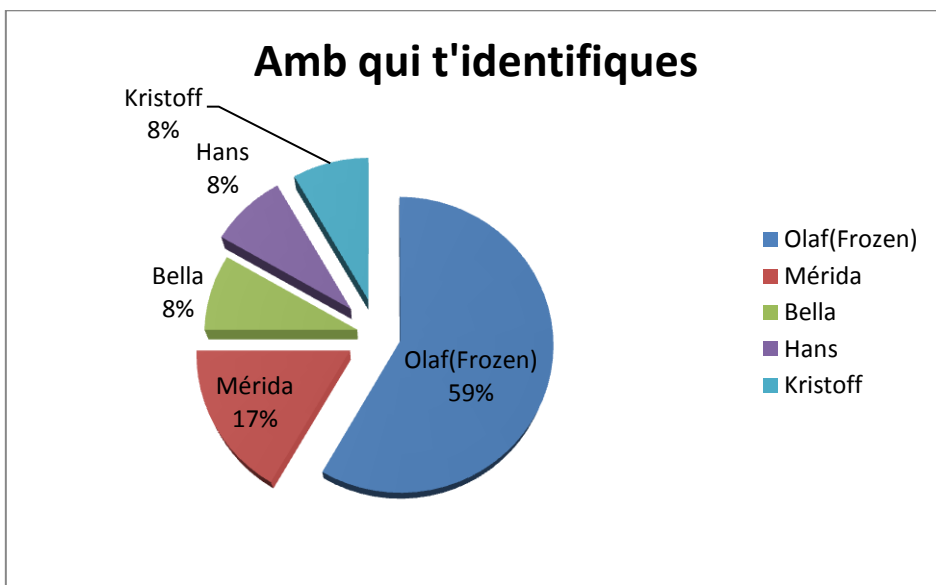
Perquè és una bruixa.

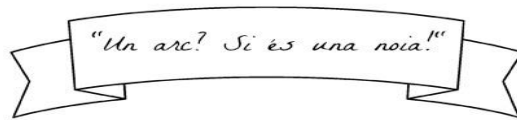
Perquè és vella i malvada.

Perquè és una malcarada.

Perquè és malvada.

Ventafocs perquè no em cau bé.





Bella perquè és guapa

Mérida perquè fa quasi totes les coses igual que jo.

Perquè és molt valenta.

Hans perquè és guapo com jo.

Kristoff perquè és molt valent.

Olaf perquè és divertit i sapastre.

Perquè és molt divertit.

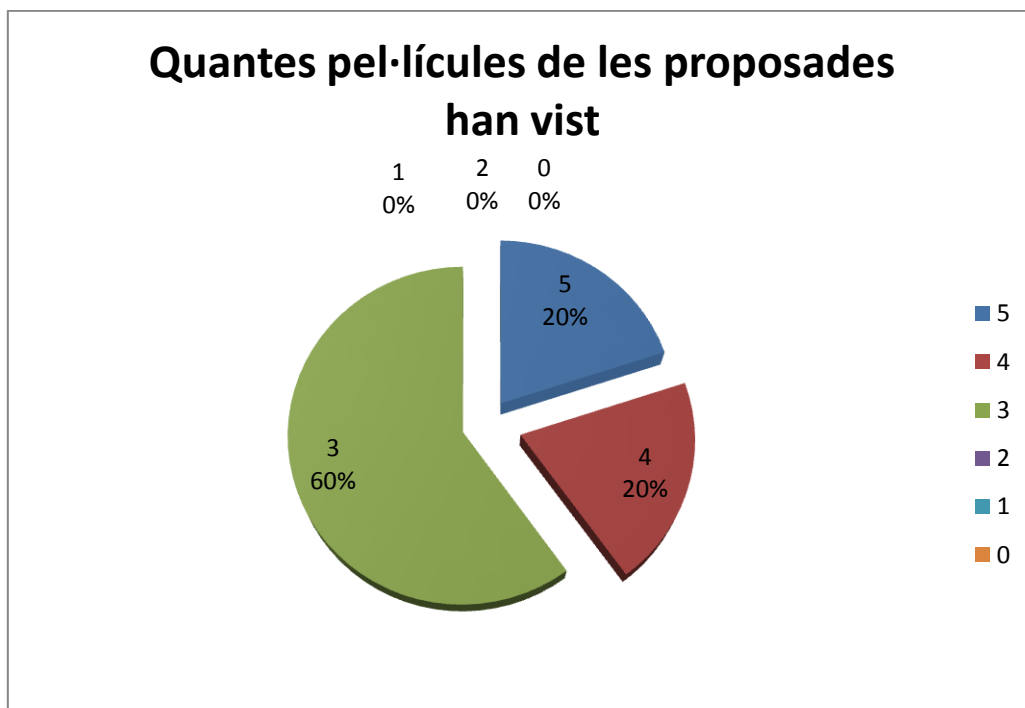
Perquè els dos fem gràcia.

Perquè és divertit i jo també.

Perquè és divertit.

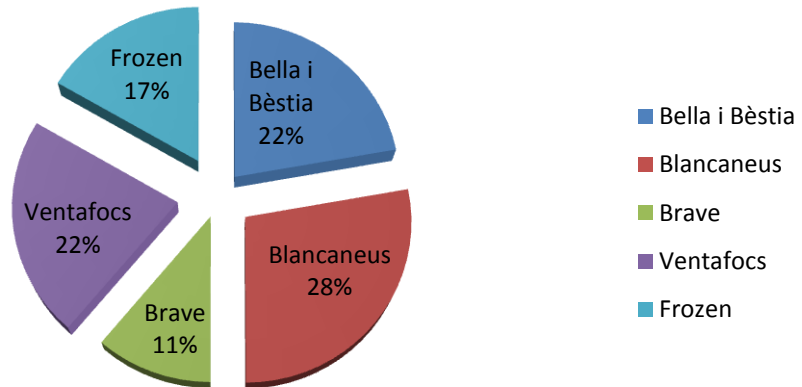
Perquè és molt llest.

### RESPOSTES NENES 5è

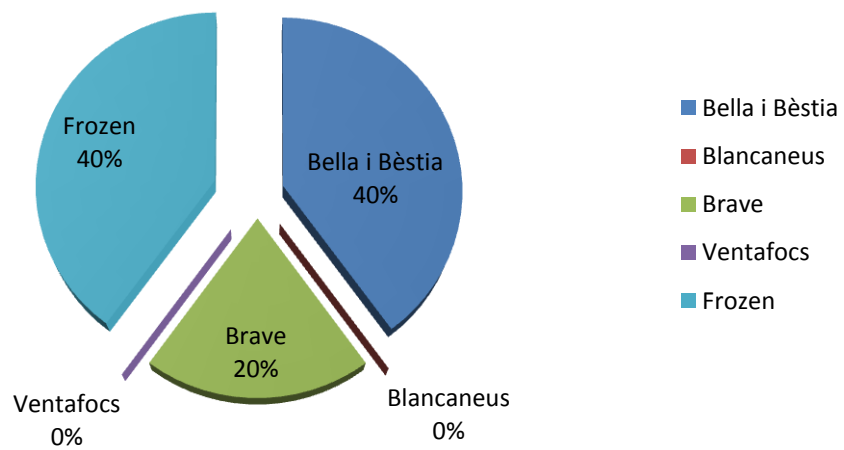


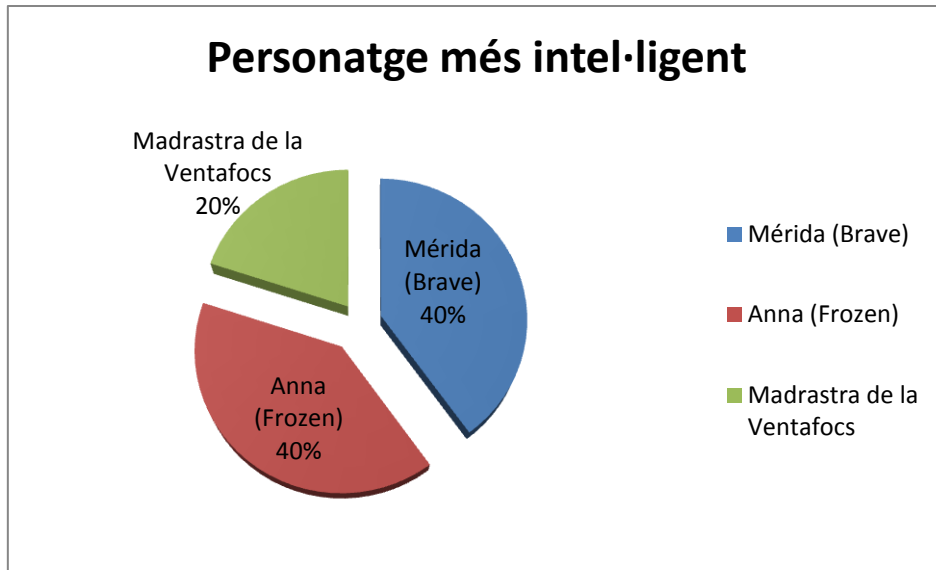
*"Un arc? Si és una noia!"*

### Pel·lícules vistes



### Pel·lícula preferida

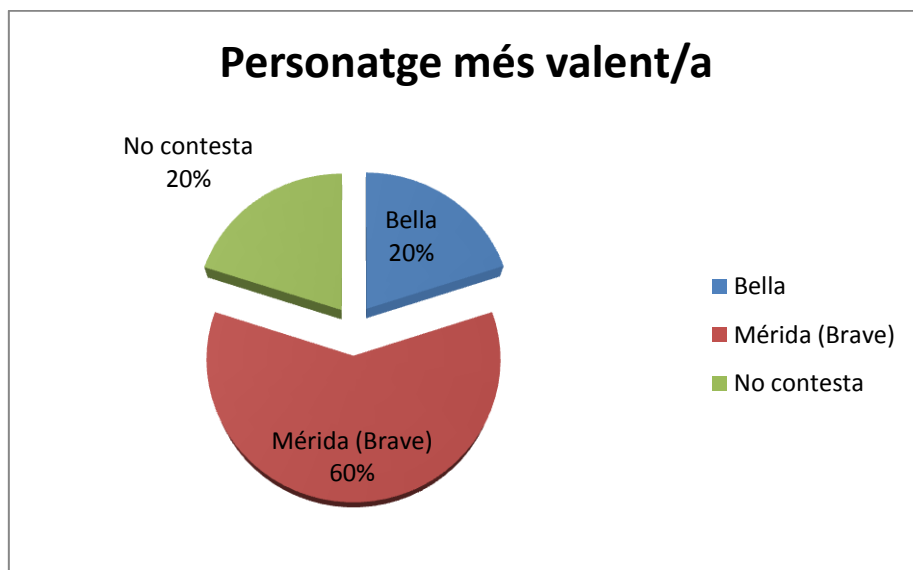




Mérida perquè no volia casar-se amb ningú, però va apostar que era millor tirant a l'arc, però ella era encara la millor.

Perquè no es vol casar amb un desconegut.

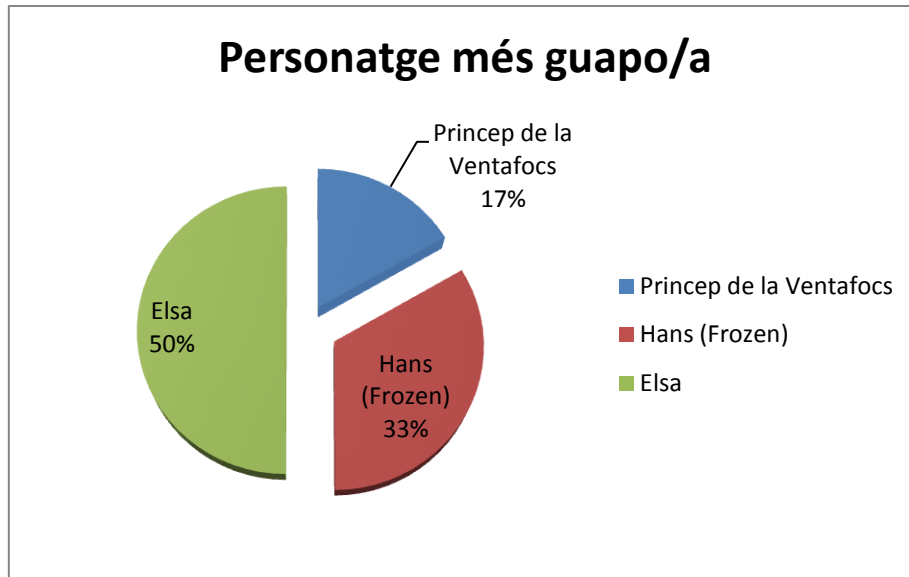
Anna perquè ajuda a la seva germana.(2)



Bella perquè volia salvar al seu pare.

Mérida perquè no deixa que els pretendents es casin amb ella.

Perquè s'escapa.

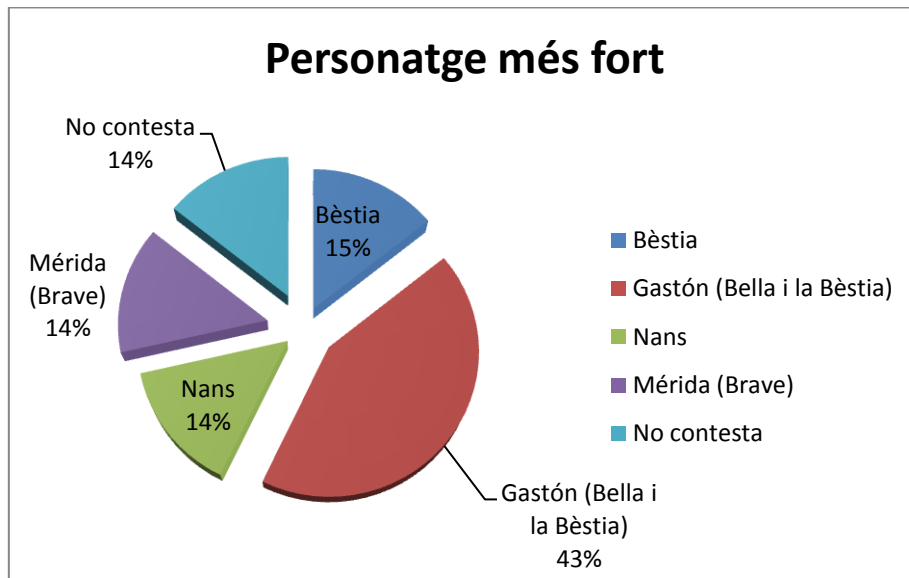


Príncep V. Perquè li pega tot.

Hans perquè m'agrada com va vestit.

Elsa perquè porta un vestit molt xulo.

Perquè m'agrada com la vesteixen.

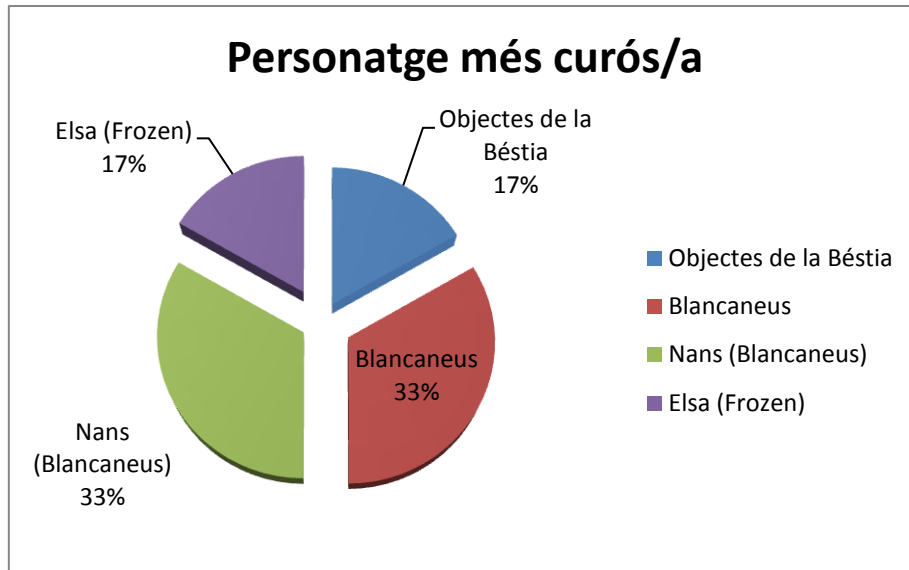


Gastón perquè té un aspecte físic que demostra que té força.

Perquè té força de voluntat.

Nans perquè són forts.

Mérida per ser una noia que vol tirar amb arc.



Els objectes perquè es cuiden entre ells.

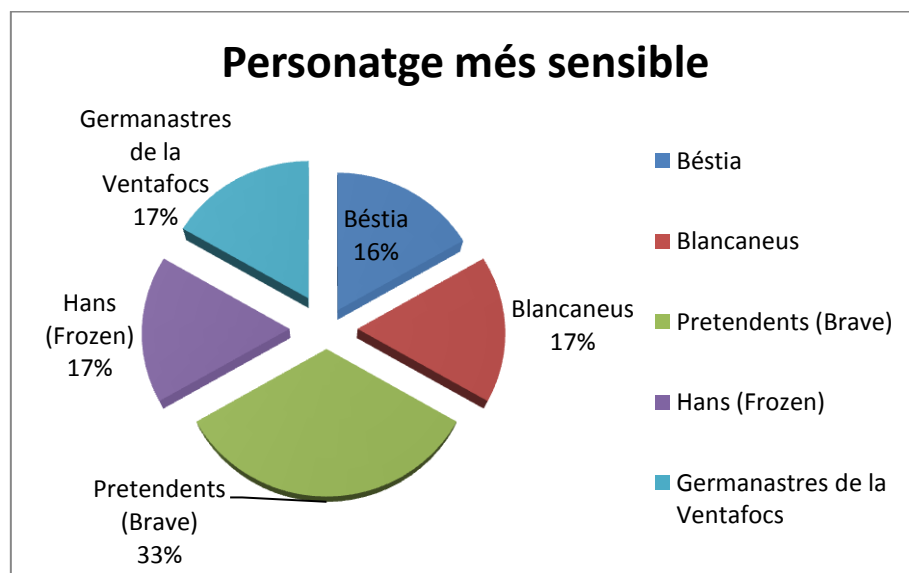
Nans perquè ajuden a la Blancaneus.

Perquè es cuiden de la Blancaneus.

Ventafocs perquè sempre s'havia de cuidar de les germanastres.

Elsa perquè vigila amb el gel de no fer mal a ningú.

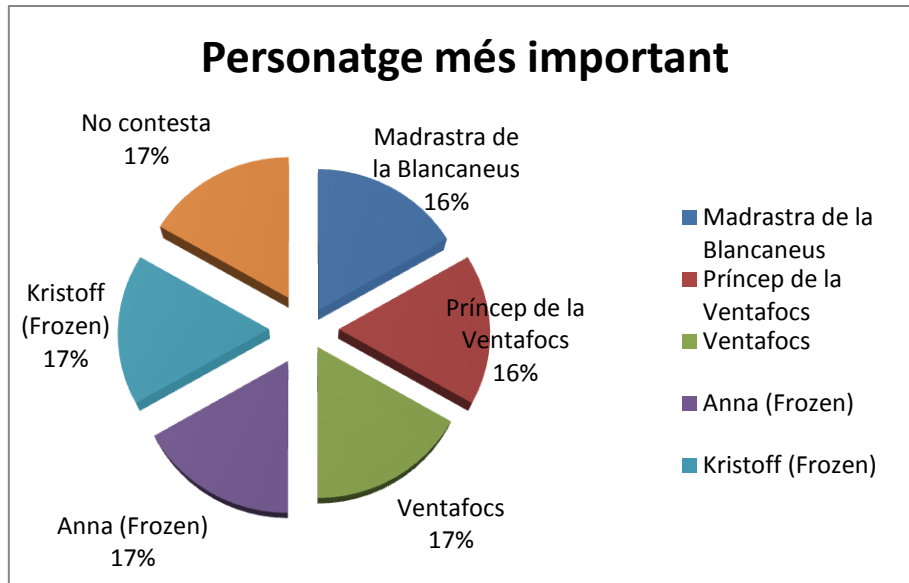
Kristoff perquè sempre es preocupa dels altres.



Pretendents perquè no saben fer gaires coses

Perquè eren patosos.

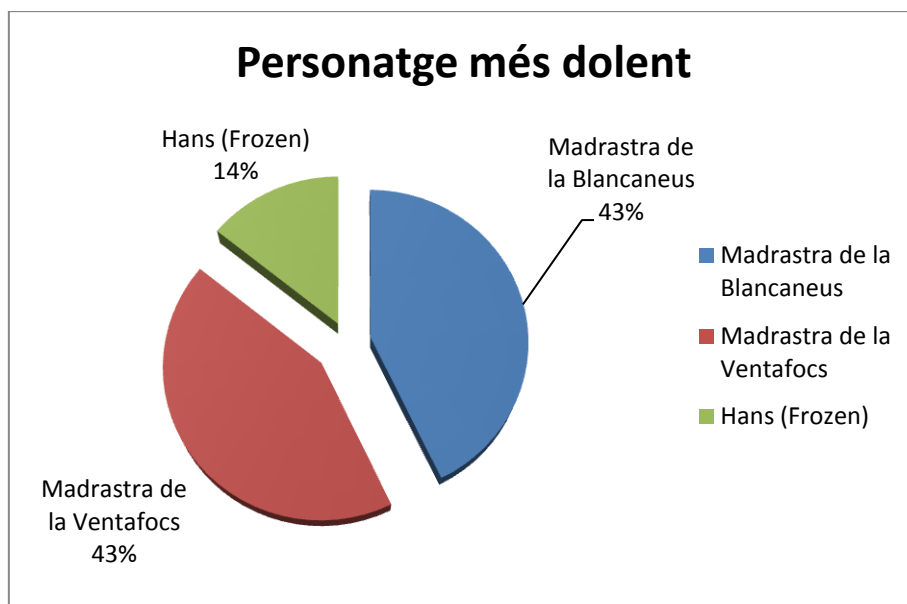
Germanastres perquè es queixen de tot.



Madrastra Bl. Perquè era la reina.

Ventafocs perquè no la deixen fer res.

Hans perquè és el rei i té poder.



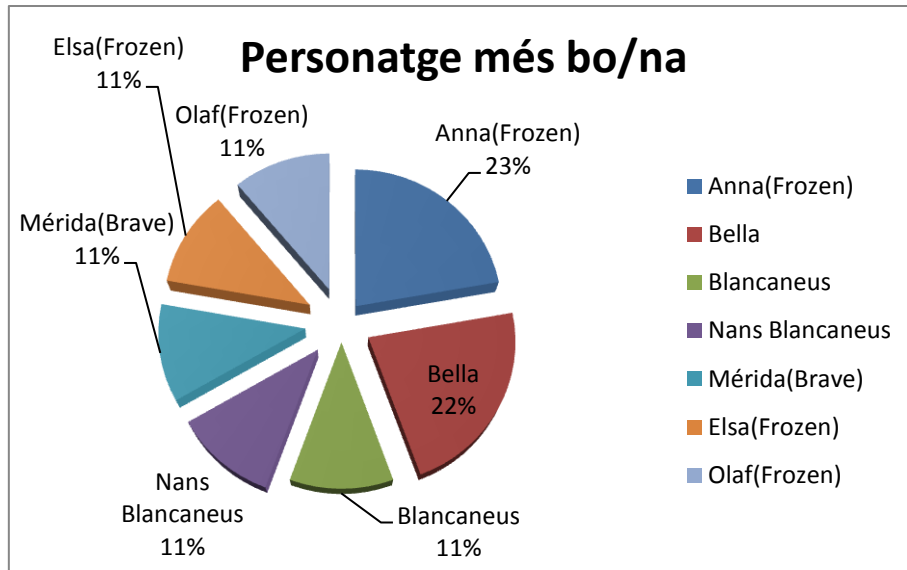
Madrastra Bl. Perquè volia matar la Blancaneus.

Madrastra V. perquè no vol que la Ventafocs vagi al ball.

Perquè intenta que no vagi al ball la Ventafocs.

Hans perquè la vol pels diners.



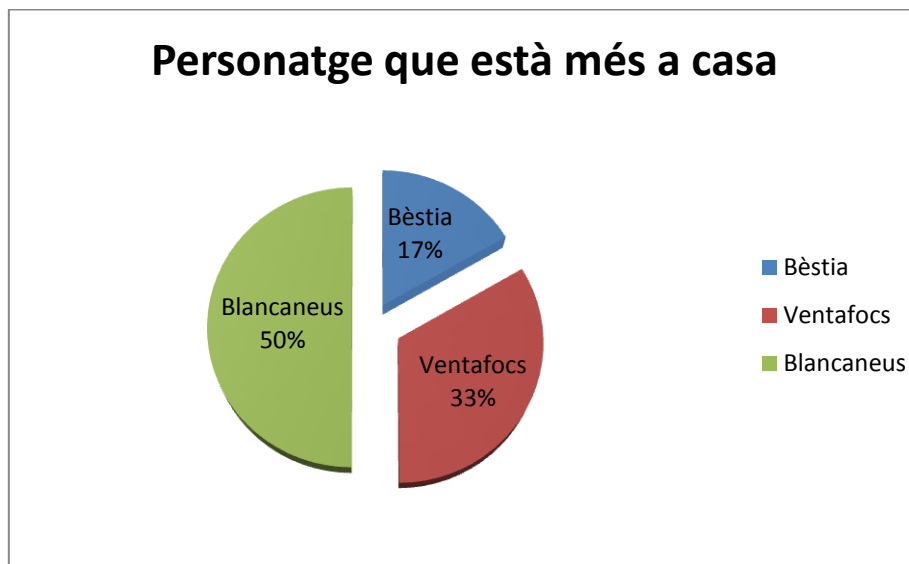


Blancaneus perquè ajuda a tots.

Nans perquè ajuden a la Blancaneus.

Anna perquè vol que la seva germana no estigui trista.

Perquè vol salvar a la seva germana.

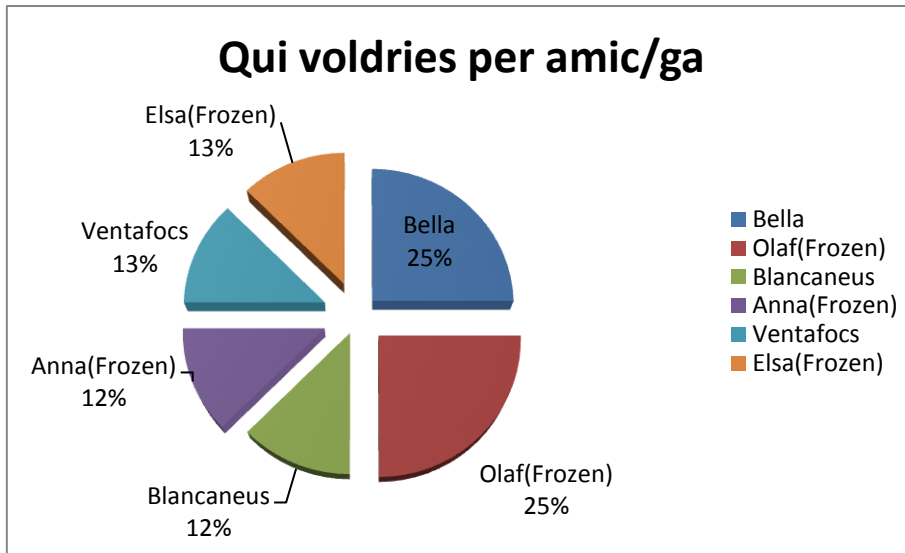


Blancaneus perquè cuida dels nans i ho fa a casa seva.

Perquè fa les feines de casa.

Ventafocs perquè es passa el dia a casa fregant.

Perquè sempre es queda a casa.

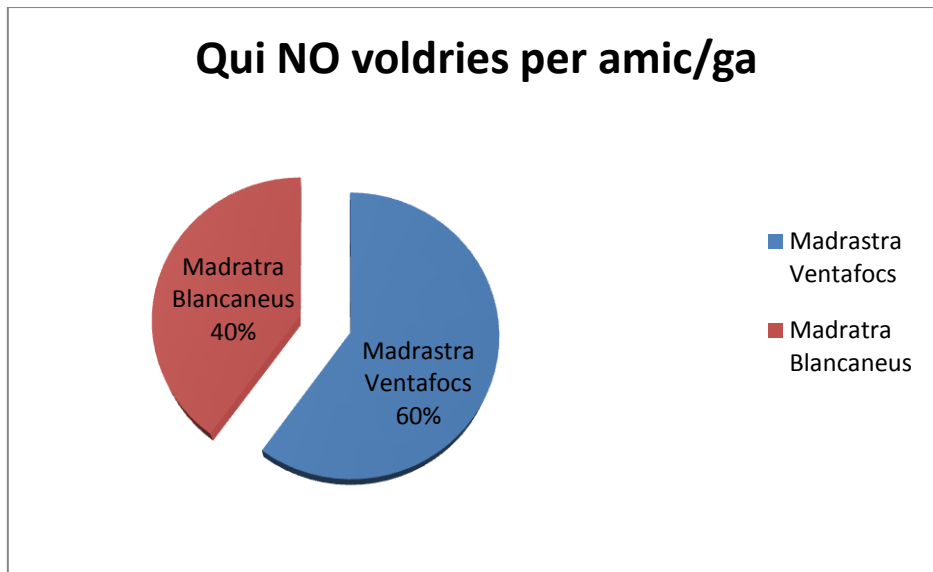


Bella perquè és bona.

Ventafocs perquè em prestaria els vestits.

Olaf perquè és divertit. (2)

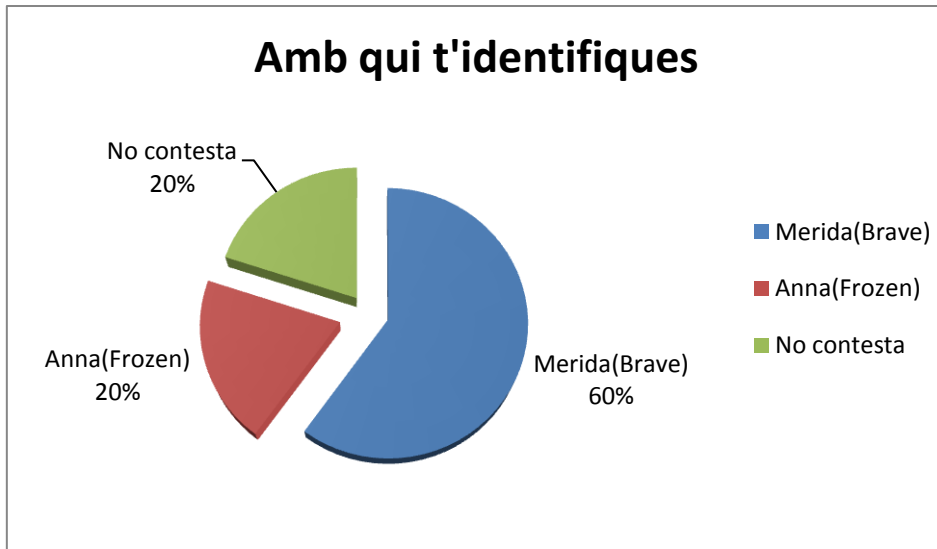
Bella, Blancaneus, Anna i Elsa perquè són bones persones.



Madrastra Bl. Perquè m'enverinaria.

Perquè és dolenta.

Madrastra V. Perquè és dolenta.(2)



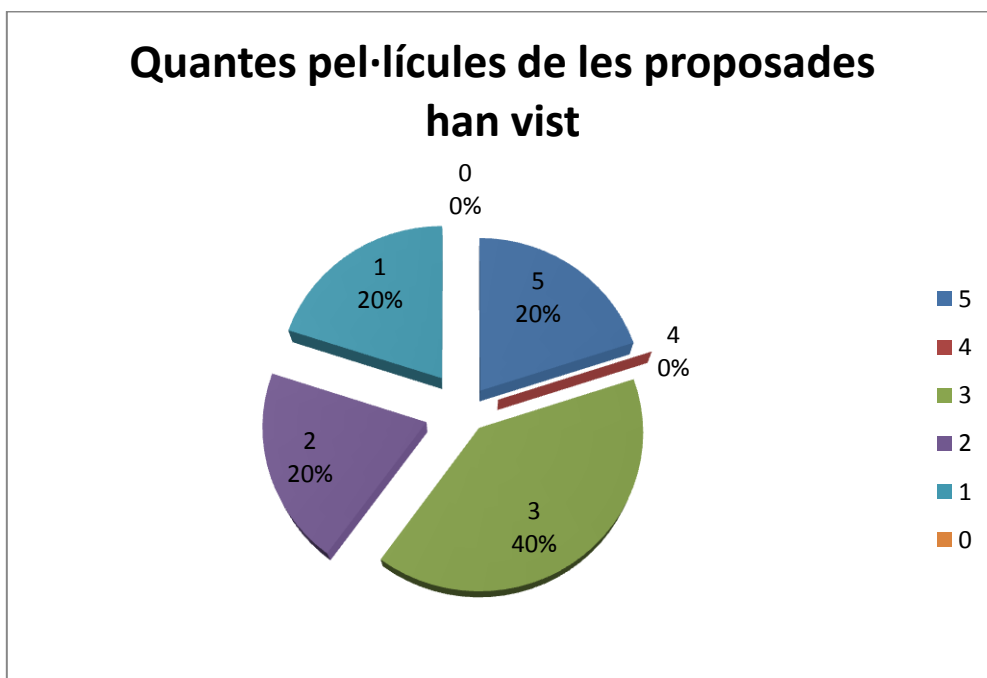
Mérida perquè és una nena que no es deixa guanyar.

Perquè és valenta i forta i creu amb si mateixa.

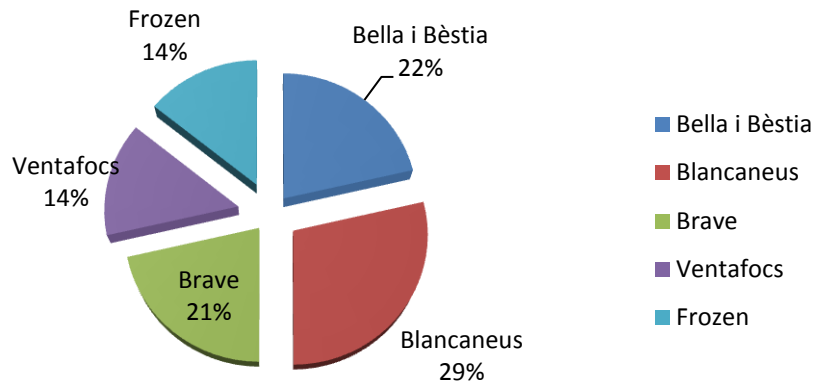
Perquè m'agraden les aventures.

Anna perquè vol ajudar a la seva germana.

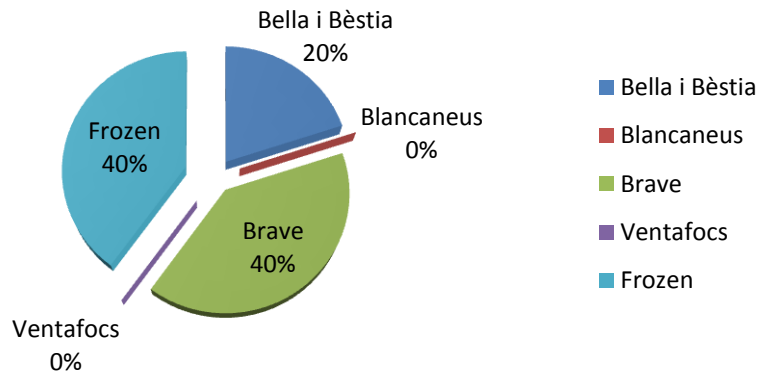
### RESPOSTES NENS 5è



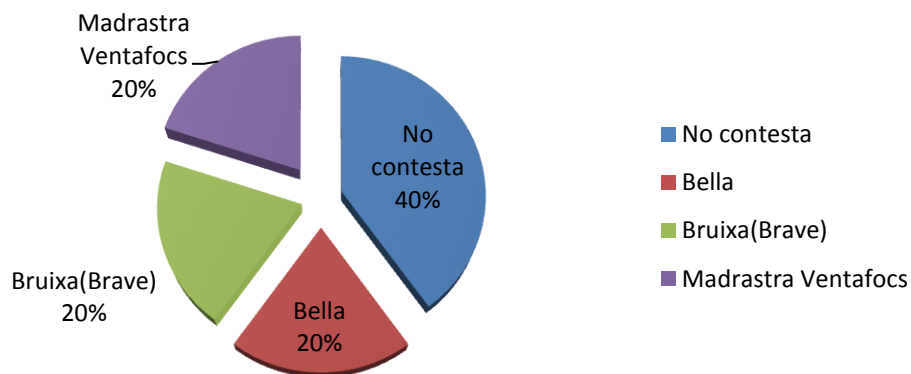
### Pel·lícules vistes



### Pel·lícula preferida



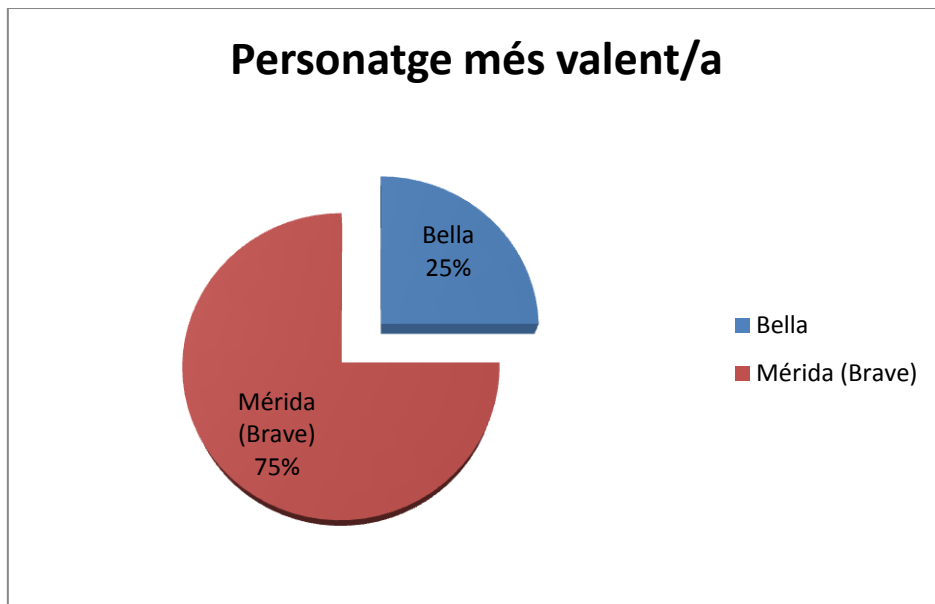
### Personatge més intel·ligent



Bella perquè s'enamora d'una bèstia.

Bruixa perquè sap fer pocions.

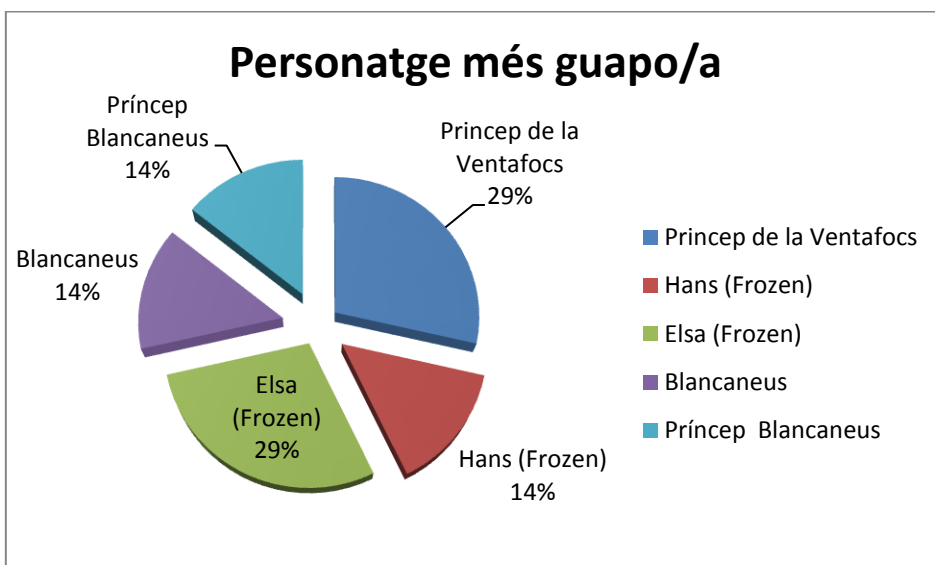
Madrastra V. Perquè pensava de tot perquè la Ventafocs ho passés malament.



Mérida perquè no té por.

Perquè va pel bosc de nit.

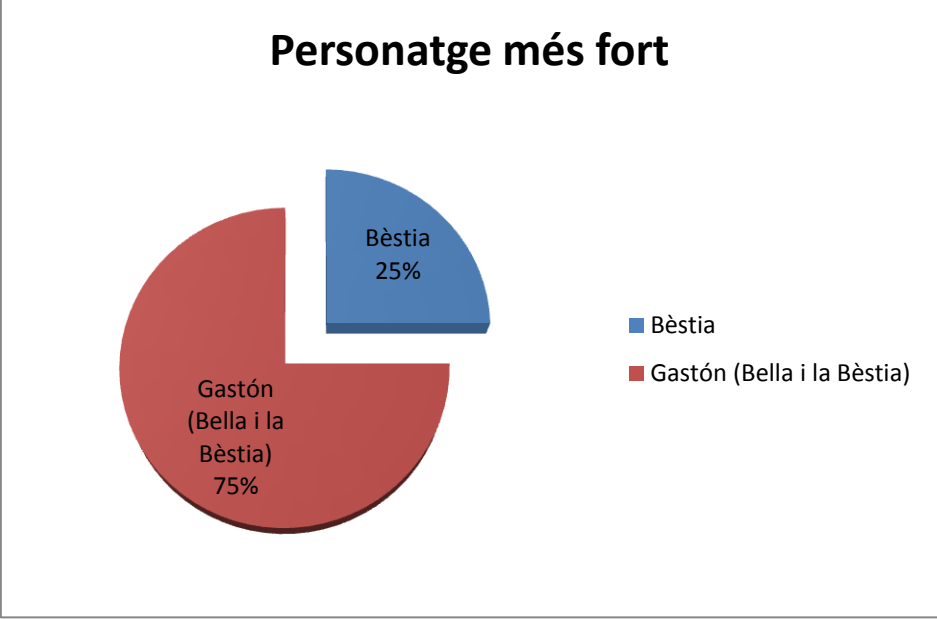
Perquè no té por a res.



Príncep V. Perquè porta una vestimenta brillant i és guapo.

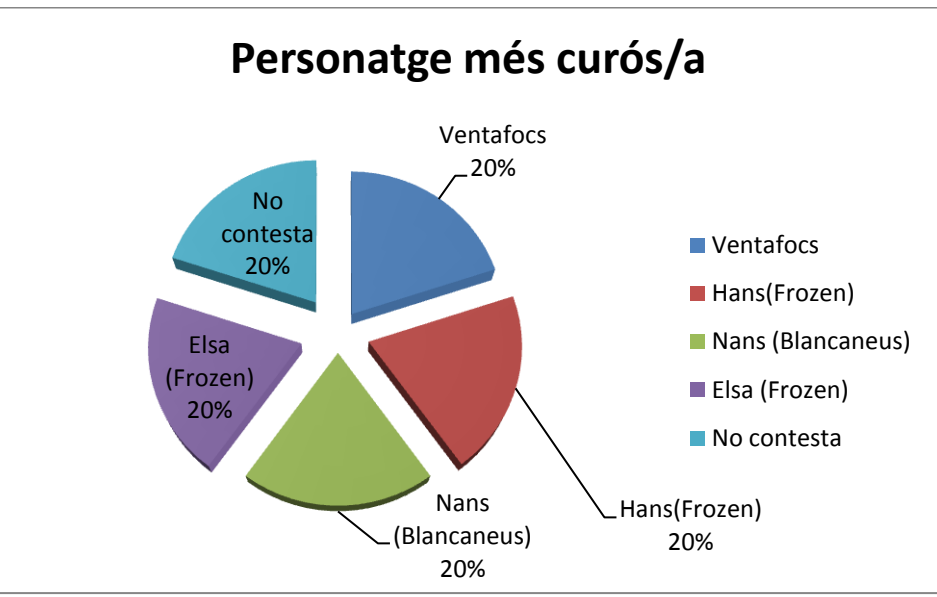
Elsa perquè m'agrada.

Príncep Bl., príncep V. I Hans perquè són prínceps.



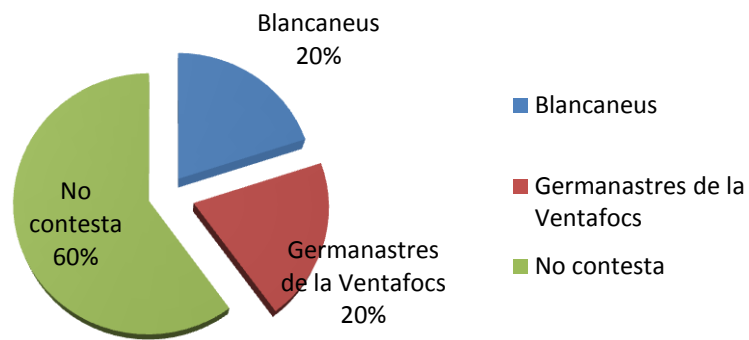
Bèstia perquè és gran.

Gastón      perquè és molt fort.  
Perquè té molts músculs.(2)  
Perquè aixeca un tauler.

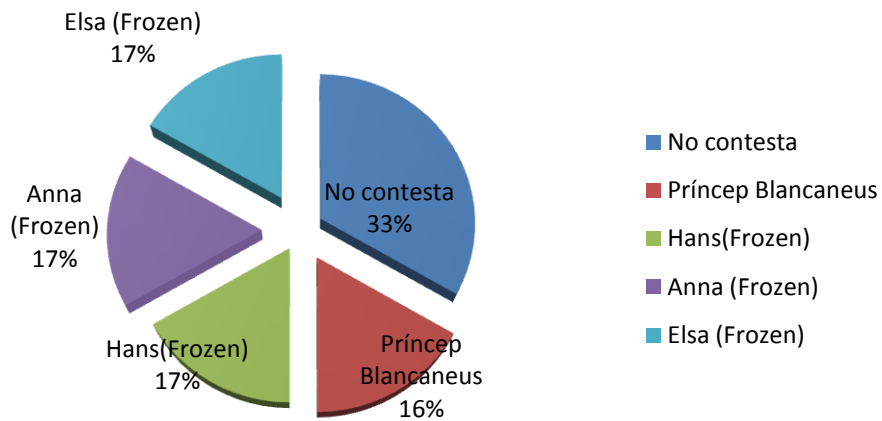


Nans perquè cuiden a la Blancaneus.  
Hans perquè no es podia saber el seu pla.  
Elsa perquè volia que a la seva germana no li passés res.

### Personatge més sensible



### Personatge més important

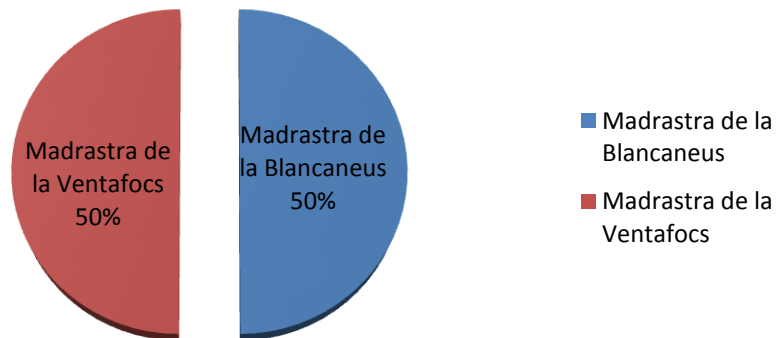


Príncep Bl. Perquè si no no s'hauria despertat la Blancaneus.

Anna i Elsa perquè són les protagonistes.

Hans perquè té molt poder.

## Personatge més dolent



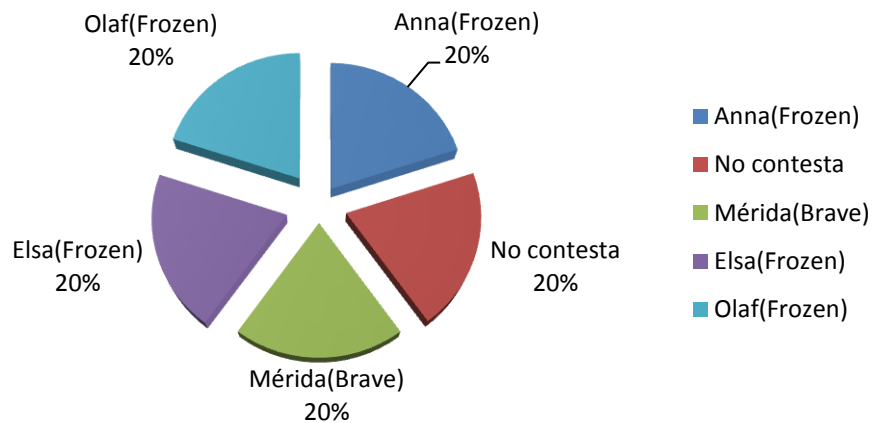
Madrastra Bl. Perquè vol matar a la Blancaneus.

Perquè vol enverinar a la Blancaneus.

Madrastra V. Perquè era molt mala mare.

Les dos madrastrs perquè s'aprofiten de la gent.

## Personatge més bo/na



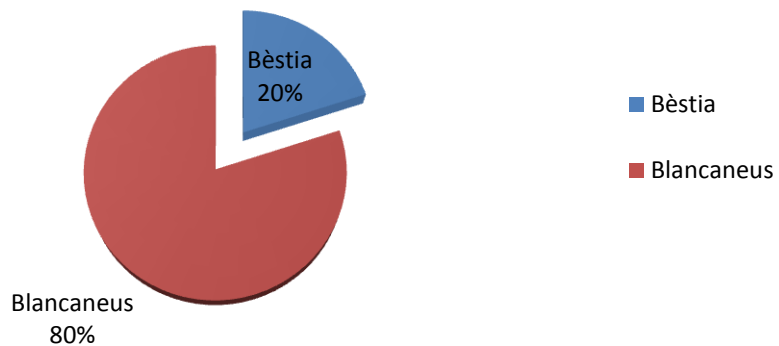
Mérida perquè vol salvar la seva mare.

Anna perquè vol salvar la seva germana.

Olaf perquè té pinta de ser molt bona persona.



### Personatge que està més a casa

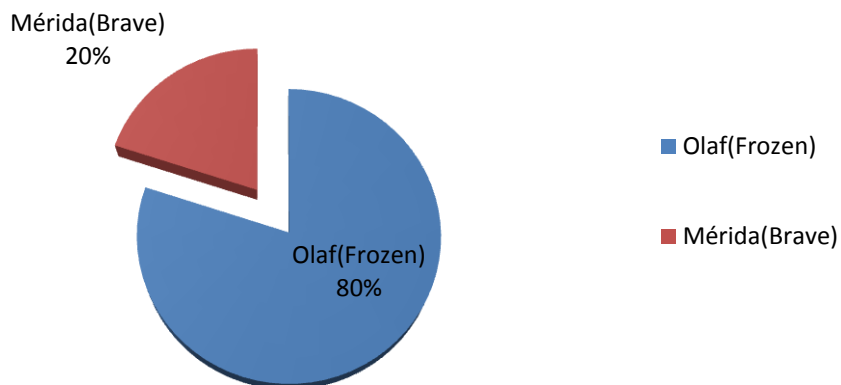


Bèstia perquè sempre està al castell.

Blancaneus perquè té por.

Perquè està fent sempre el menjar dels nans

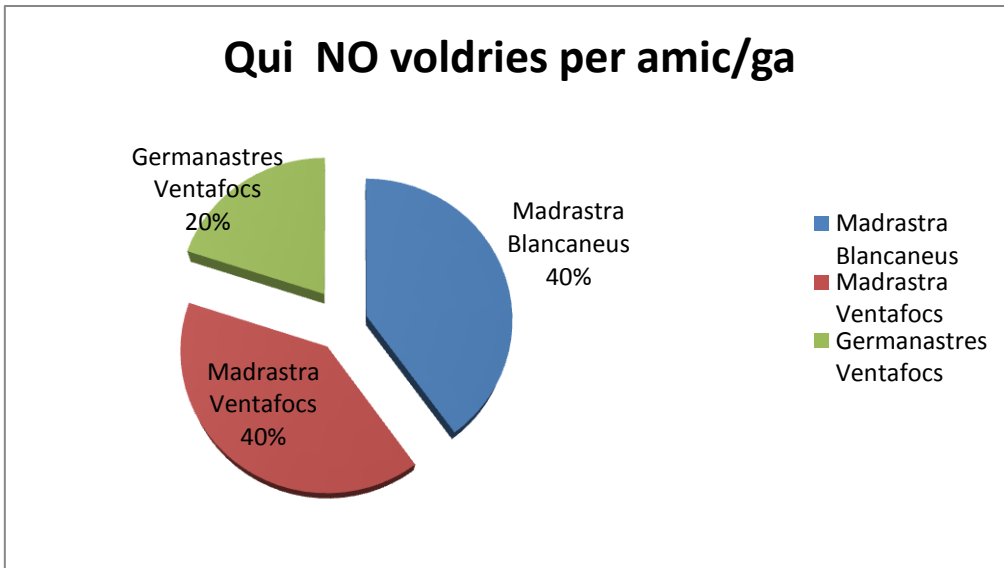
### Qui voldries per amic/ga



Mériða perquè m'agradaria practicar tir amb arc amb ella.

Olaf perquè té pinta de ser molt bo.

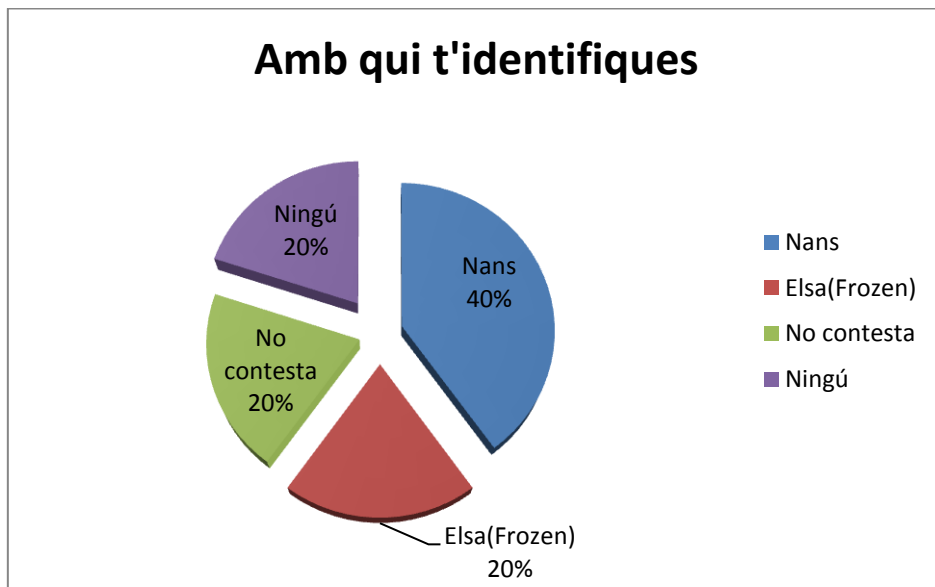
Perquè és molt divertit.



Madrastra Bl. Perquè em voldria enverinar.

Madrastra V. Perquè és dolenta.

Germanastres perquè son avorrides.

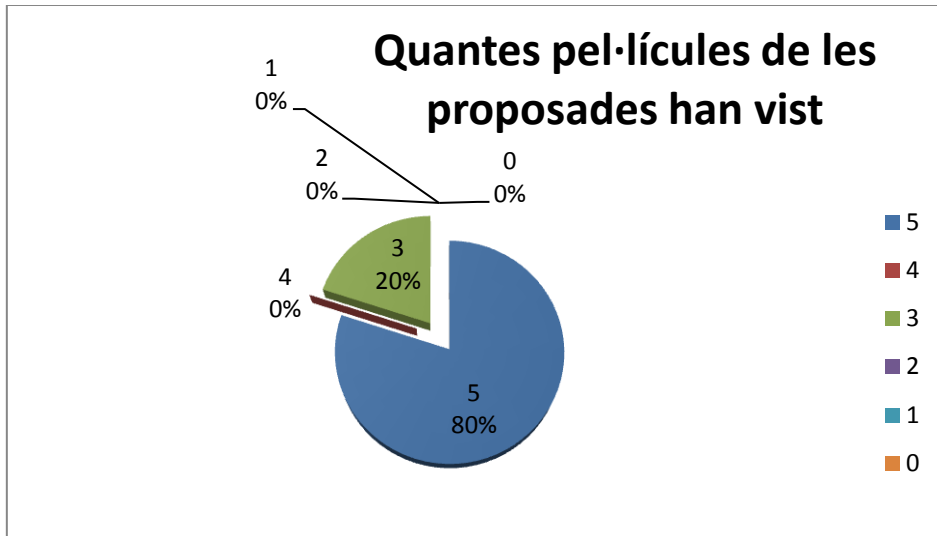


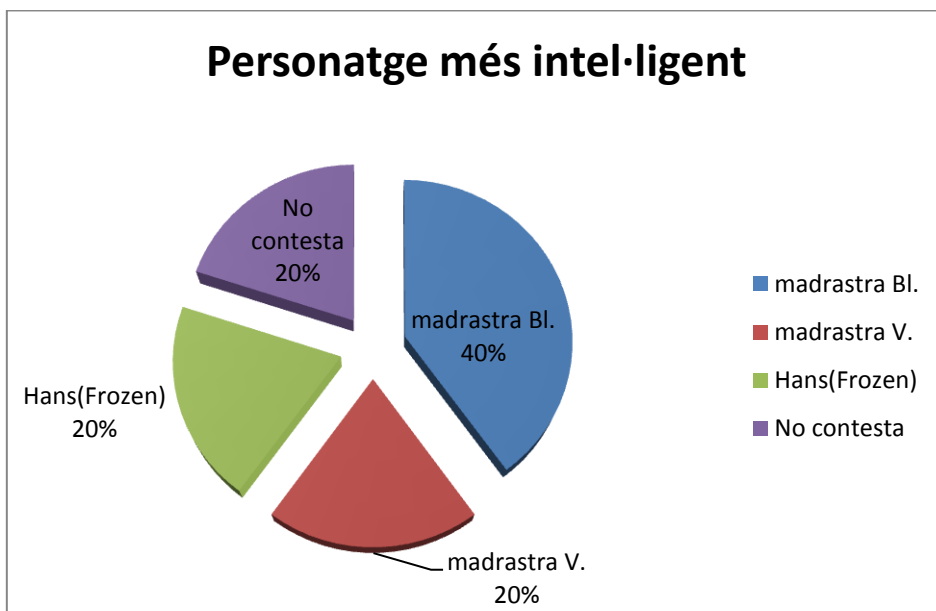
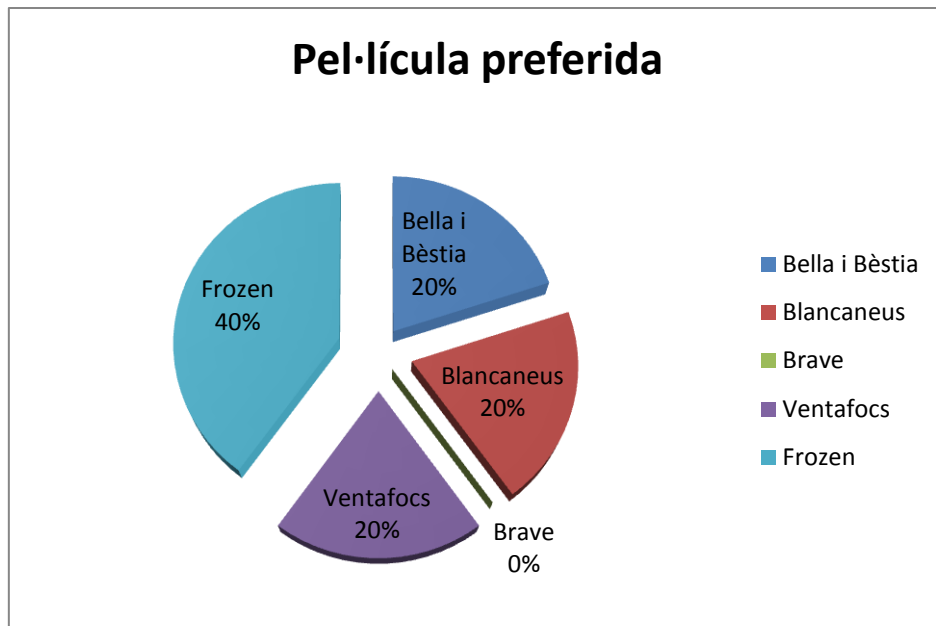
Blancaneus perquè m'encanta cuinar i ser carinyós amb els altres.

Nans perquè sóc treballador.

Perquè no sóc molt guapo i perquè no sóc ni molt valent.

### RESPOSTES NENES 6è



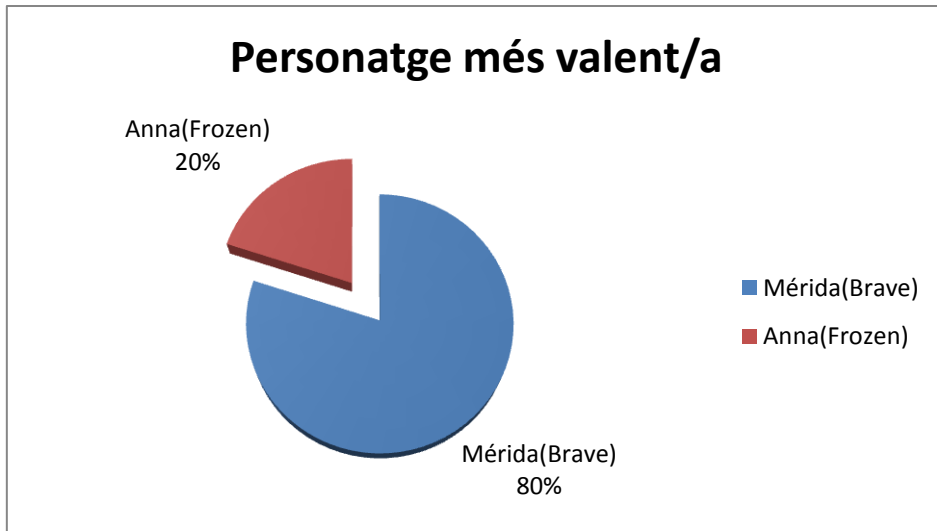


Madrastra Bl. Perquè vol matar a la Blancaneus sense delatar-se.

Perquè li dona una poma enverinada i la Blancaneus s'ho va creure.

Madrastra V. Perquè sempre es cuida de que la Ventafocs no li faci una mala jugada.

Hans perquè vol a l'Anna per tenir riquesa.

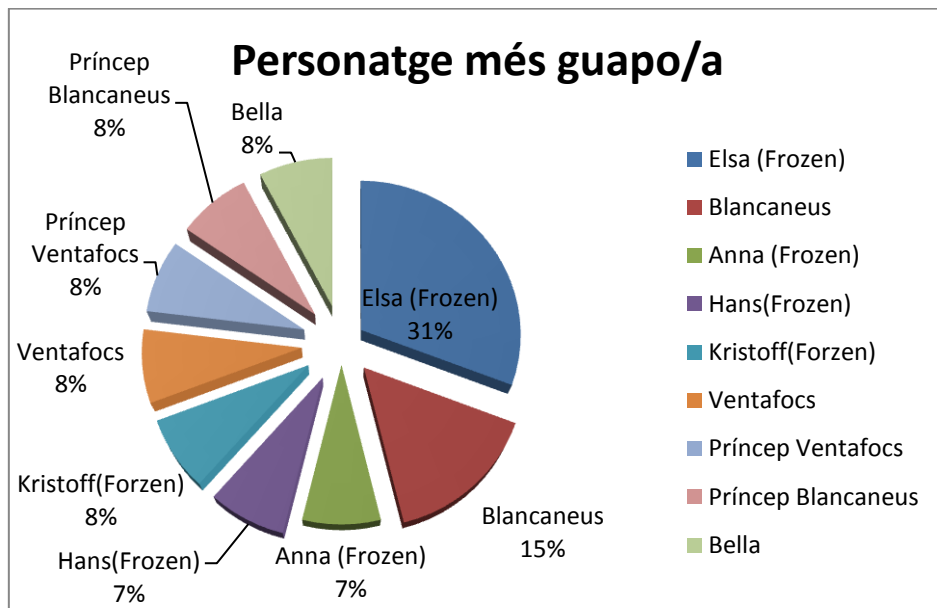


Mérida perquè s'enfronta a les seves pors.

Perquè no té por d'utilitzar cap mena de llança o d'instrument de caça.

Perquè lluita contra l'ós.

Perquè no té por de res.

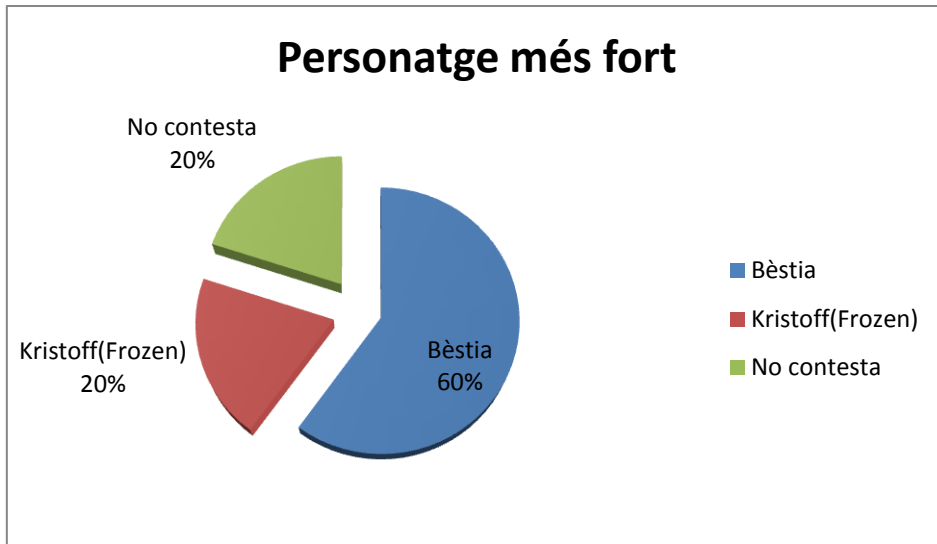


Blancaneus perquè amb el seu vestit en groc i blau transmet molta dolçor.

Elsa perquè el seu cabell i el seu vestit està molt guapa.

Perquè a part de guapa per fora ho és per dins.

perquè amb el seu vestit de gel transmet molta dolçor.

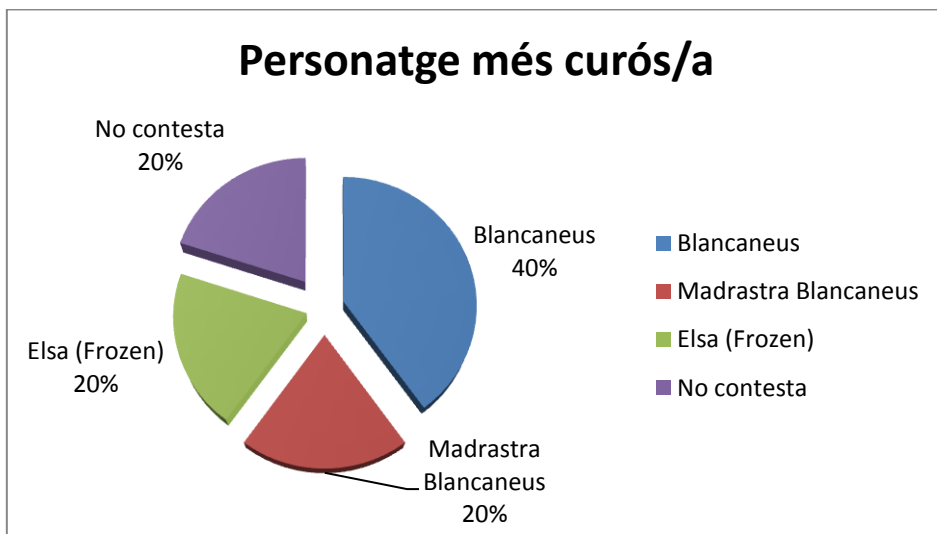


Bèstia perquè a ull es veu una persona molt forta.

Perquè procura salvar a la Bella.

Perquè sempre defensa a la Bella.

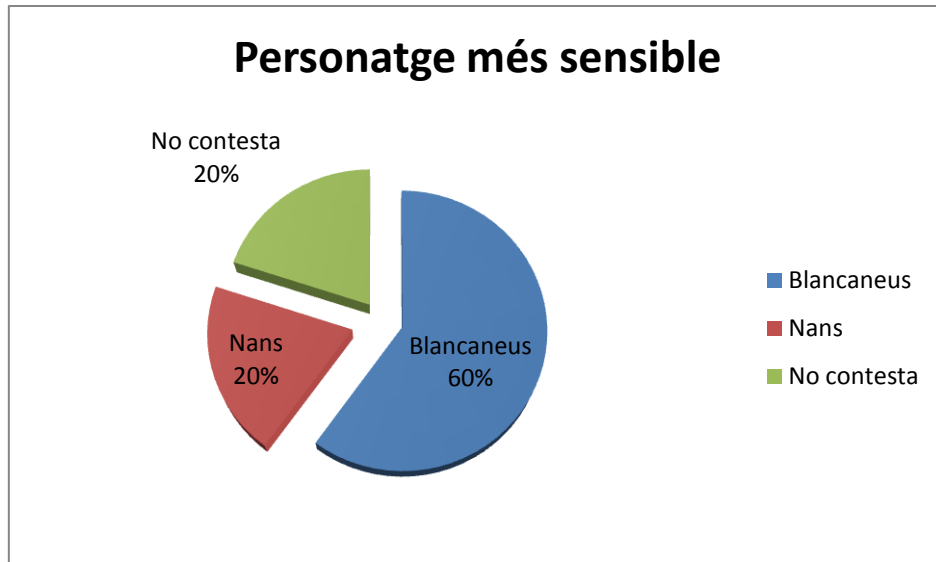
Kristoff perquè sempre porta càrrega.



Blancaneus perquè cuida als animals que té a casa.

Madrastra Bl. Perquè fa una feina bruta a la Blancaneus.

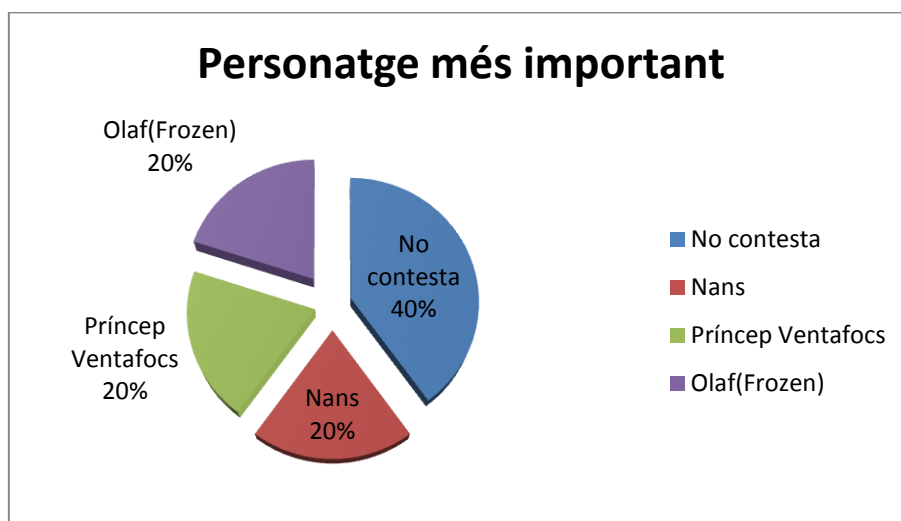
Elsa perquè no vol fer mal a ningú.



Blancaneus perquè el seu color de pell demostra sensibilitat.

Perquè per qualsevol cosa dolenta que li diguin es posa a plorar.

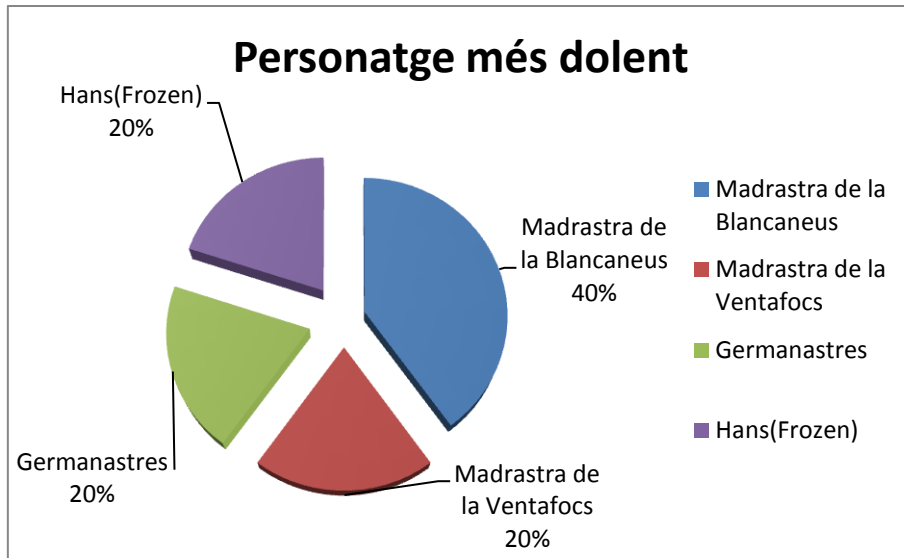
Perquè per trencar una cadira, plora.



Príncep V. Perquè és el protagonista de la Ventafocs.

Nans perquè sempre volen ser el centre d'atenció.

Olaf perquè els ajuda a tots, sempre està amb tots.

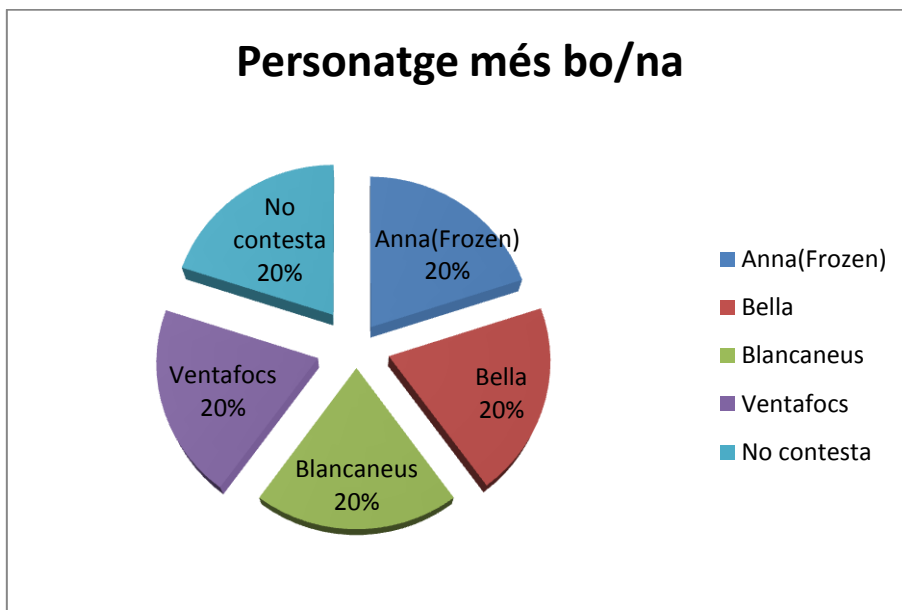


Madrastra Bl. Perquè vol matar la Blancaneus.

Madrastra V. Perquè ho vol tot.

Germanastres perquè ajuden a la dolenta a fer-li mal a la Ventafocs.

Hans perquè enganya, sol l'importen els diners.



Bella perquè té molt bons sentiments i ajuda a tothom.

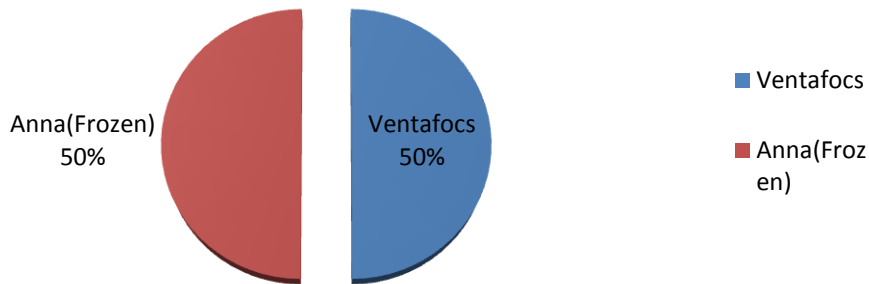
Blancaneus perquè ajuda als animals i als nans.

Ventafocs perquè és molt amable.

Anna perquè procura que la seva germana salvi tot el regne i torni l'estiu.



### Personatge que està més a casa



Blancaneus perquè cuida els nans i neteja la casa amb els animals.

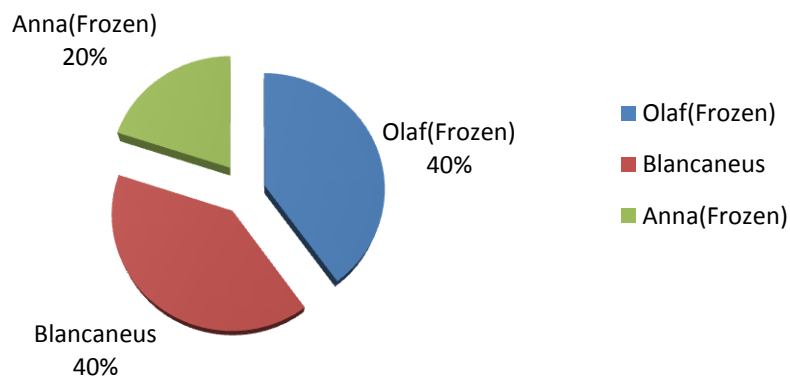
Ventafocs perquè la madrastra la té a casa fregant i fent les lavors de la casa.

Perquè li mana la madrastra.

Elsa perquè té por de congelar als demés es queda a casa.

Perquè no vol que la descobreixin.

### Qui voldries per amic/ga



Blancaneus perquè és molt dolça i amb els animals és molt bona.

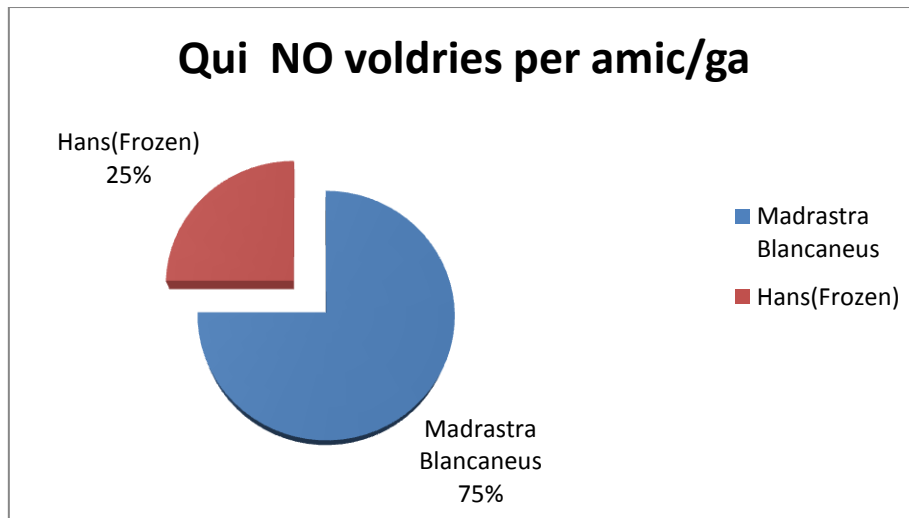
Perquè és amable i bona persona.

Anna perquè és divertida i maca.

Olaf perquè és molt divertit i molt carinyós.



Perquè és molt alegre.

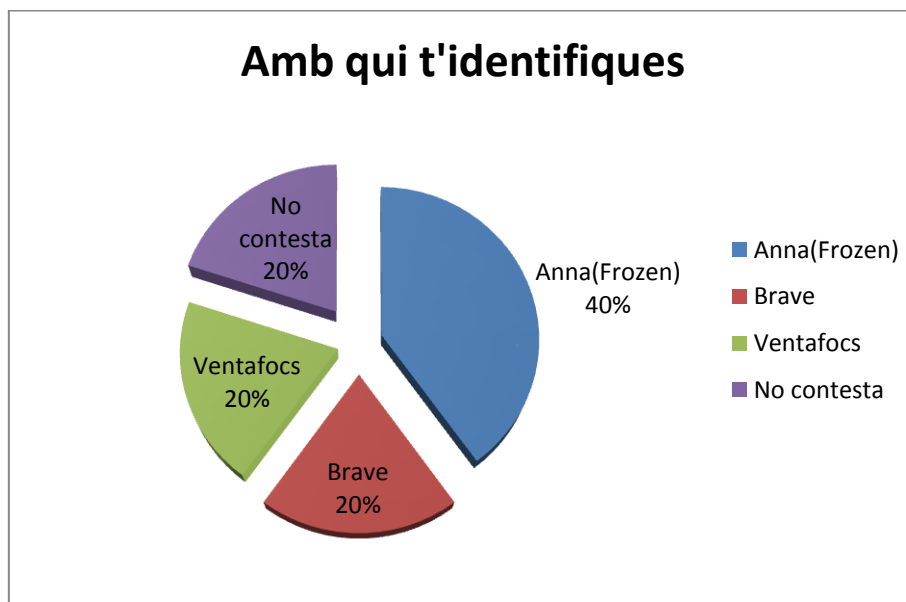


Madrastra Bl. Perquè va voler enverinar a la Blancaneus.

Perquè vol fer moltes coses dolentes.

Hans perquè és molt dolent i sol vol riquesa.

Als dolents i dolentes de les pel·lícules perquè no es mereixen tenir amics.



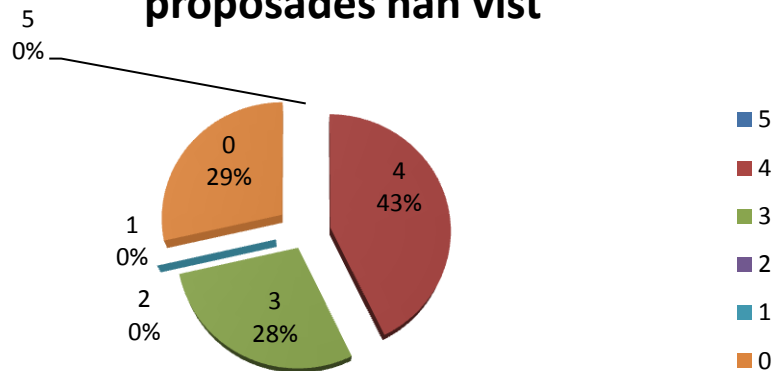
Mérida perquè no té vergonya i s'enfada amb els que no la deixen ser com és.

Anna perquè és molt dolceta i sensible

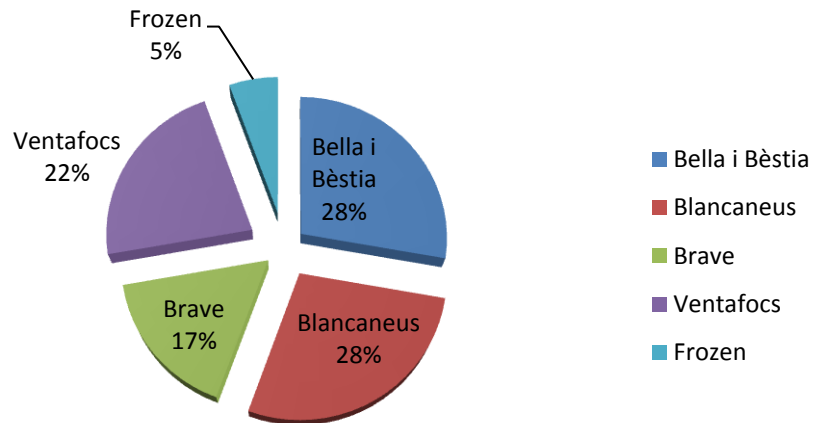
Perquè m'agrada fer amics i sóc divertida.

### RESPOSTES NENS 6è

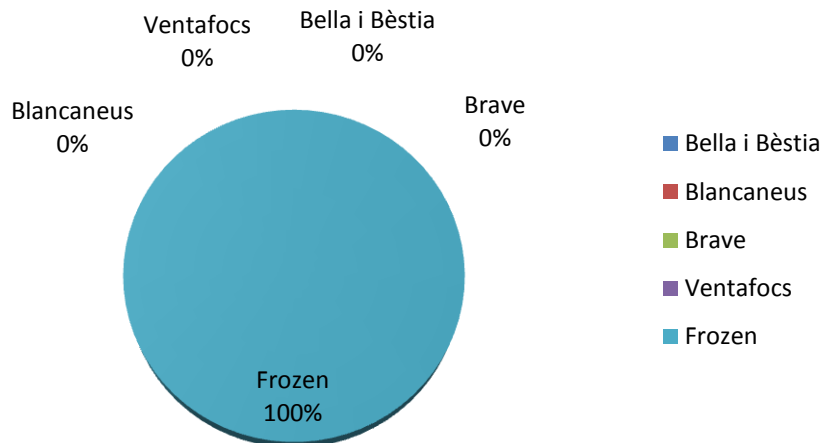
#### Quantes pel·lícules de les proposades han vist

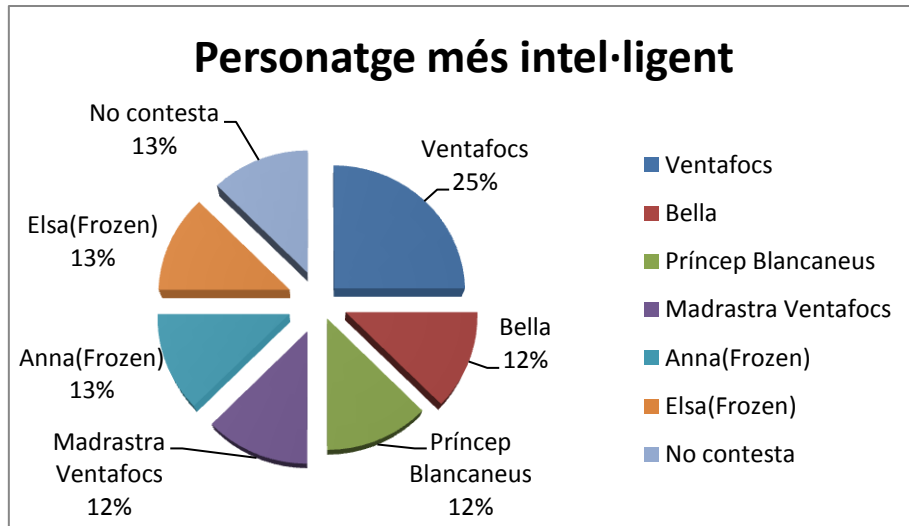


#### Pel·lícules vistes



#### Pel·lícula preferida



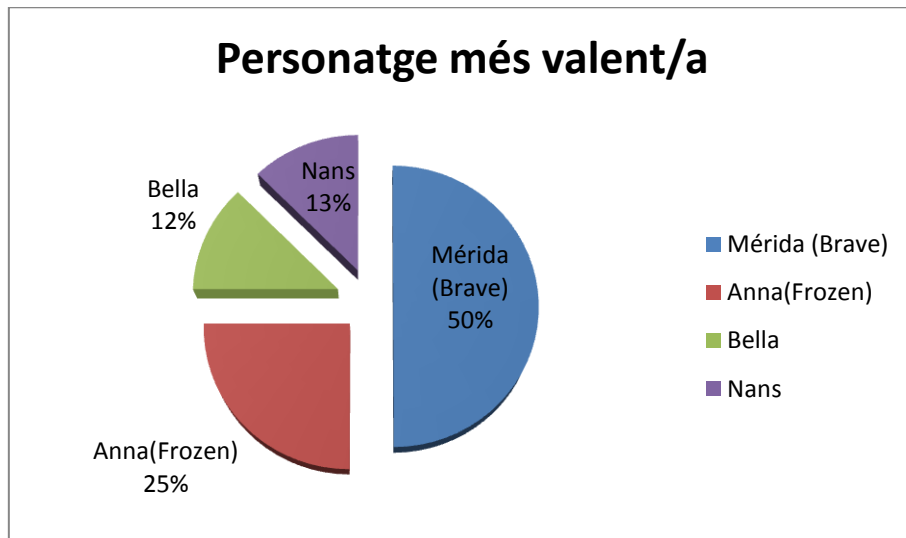


Madrastra BI. Perquè té idees per ser la més guapa.

Madrastra V. Perquè sempre se li acudeix alguna manera perquè la Ventafocs sofreixi.

Ventafocs perquè vol veure al príncep.

Perquè vol veure una altra vegada al príncep passi el que passi.



Bella perquè s'enfronta a la Bèstia.

Nans perquè salven la vida a les persones.

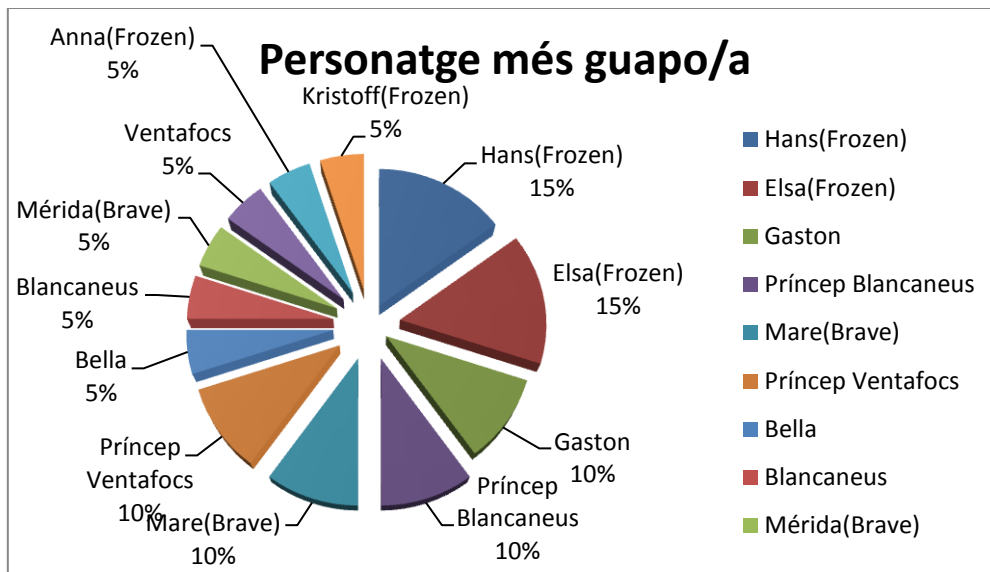
Mérida perquè s'enfronta a l'ós.

Perquè lluita contra l'ós.

Perquè s'enfronta a tot.

Anna perquè s'atreveix a anar a buscar la seva germana en plenes muntanyes nevades.

Bella, Mérida i Anna perquè s'atreveixen a fer tot.

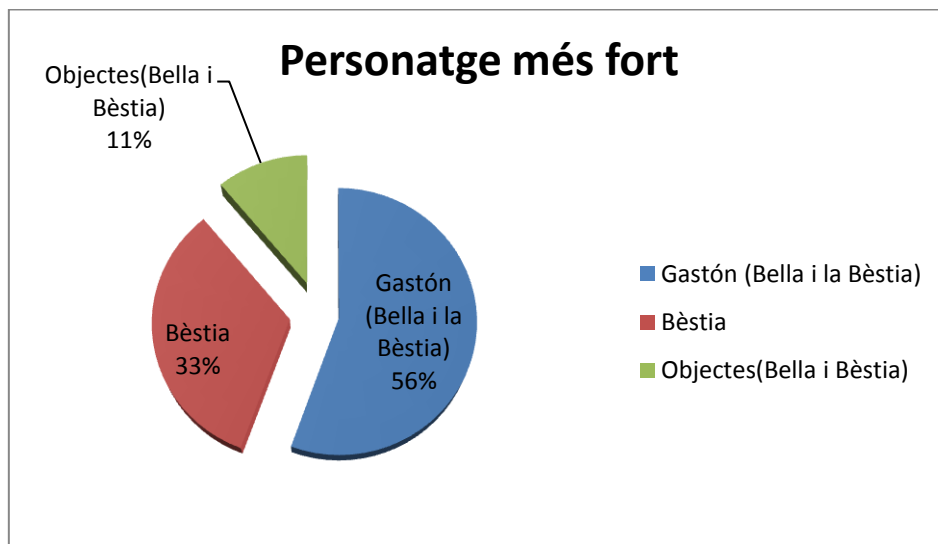


Gastón perquè és musculós.

Hans perquè va elegant.

Elsa perquè té el cabell llarg i m'agrada.

Príncep Bl., príncep V. I Hans perquè van molt ben vestits.



Bèstia perquè té molt geni.

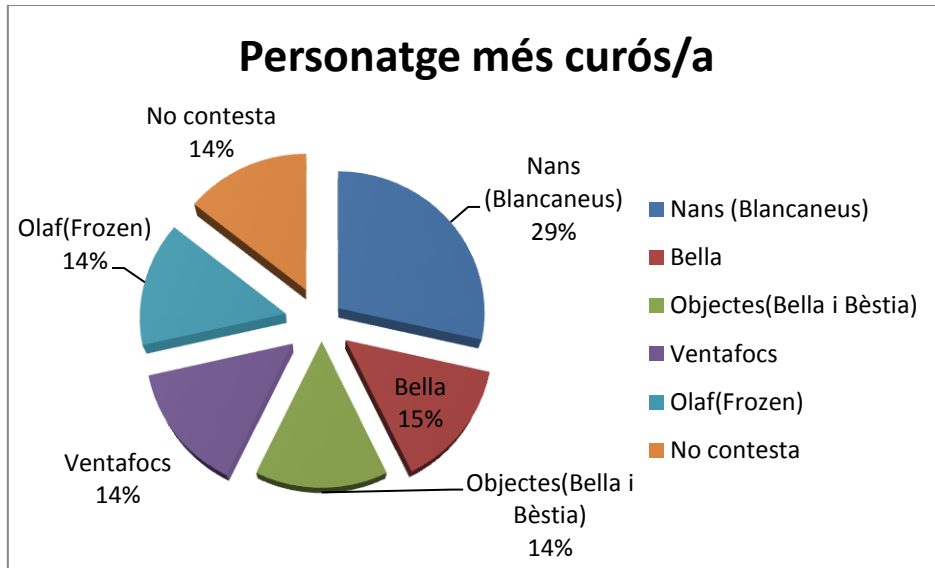
Perquè és un monstre.

Perquè és alt i musculós.

Gastón perquè és un caçador.

Perquè té molta força.(2)

Perquè té molt múscul.

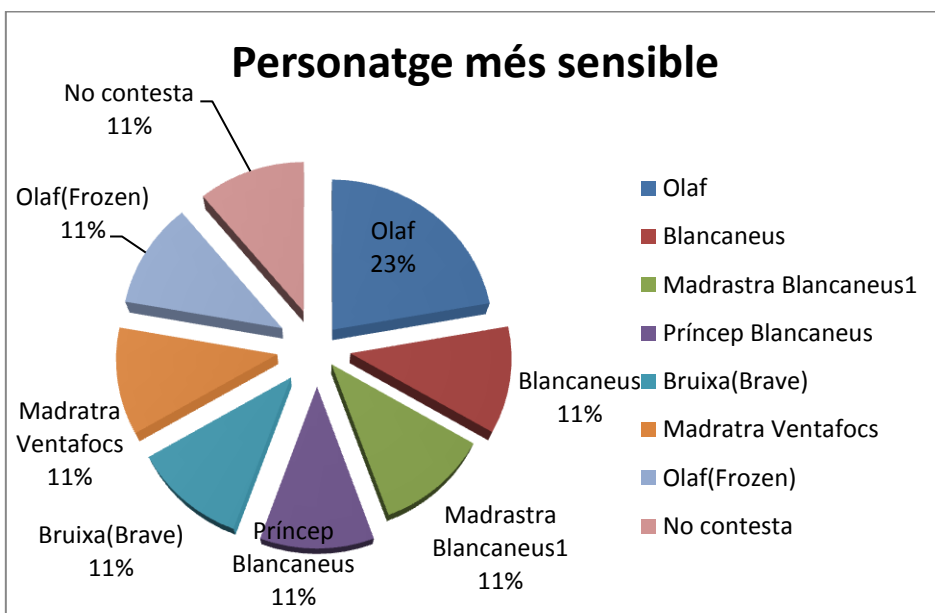


Gastón perquè és un narcisista.

Nans perquè les mines són perilloses.

Perquè s'ajuden.

Olaf perquè el cuiden molt.

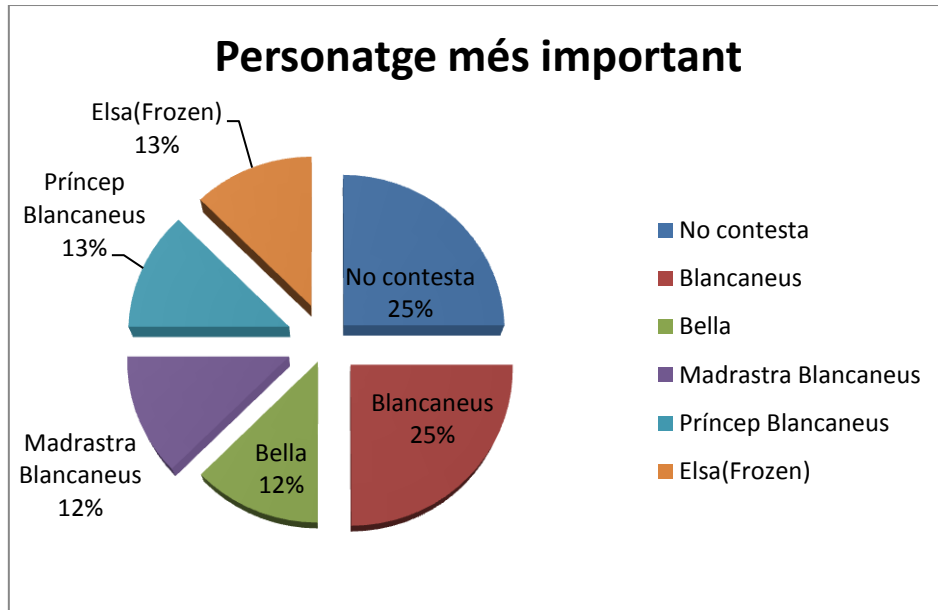


Madrastra Bl. Perquè li dius una cosa i s'enfada.

Bruixa (Brave) perquè és vella.

Olaf perquè és molt poruc.

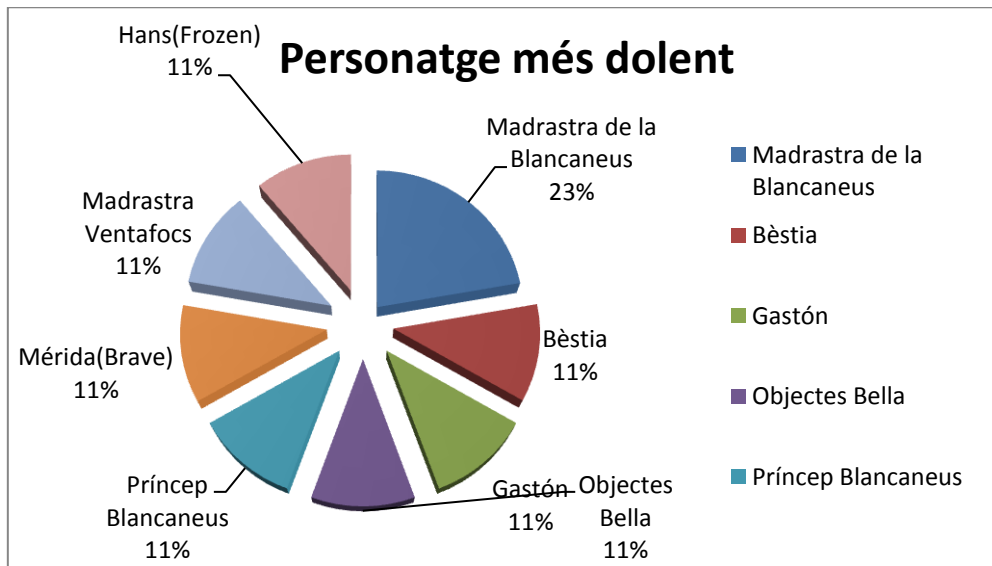
Perquè es trenca a trossos.



Blancaneus perquè és la protagonista.(2)

Nans perquè si no estiguessin la Blancaneus no despertaria.

Elsa perquè depèn d'ella la descongelació de l'hivern.

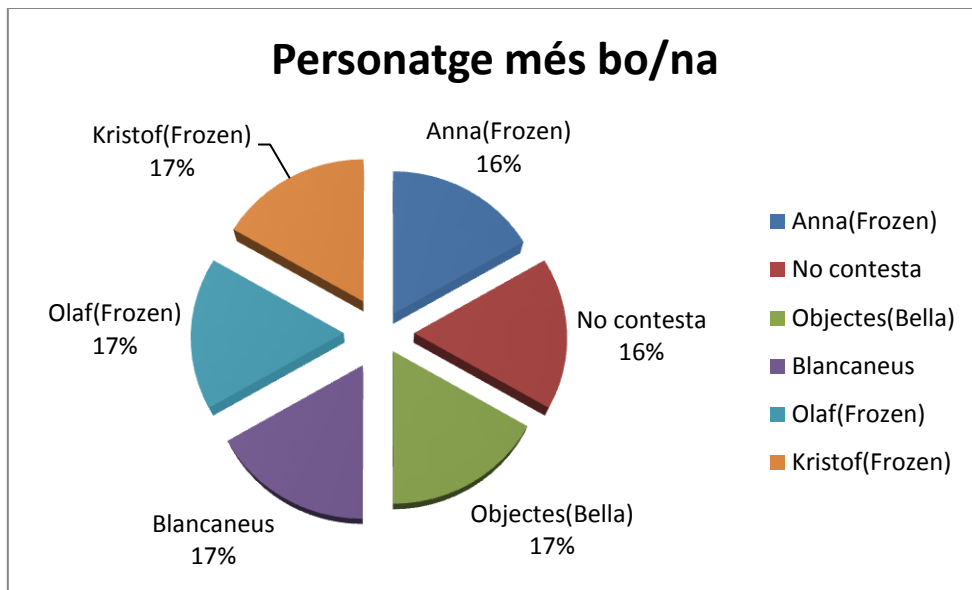


Madrastra Bl. Perquè vol enverinar a la Blancaneus.

Madrastra V. Perquè no vol que la Ventafocs faci res.

Hans perquè vol ser rei.

Bèstia, Gastón i Bruixa perquè sempre fan alguna cosa dolenta.

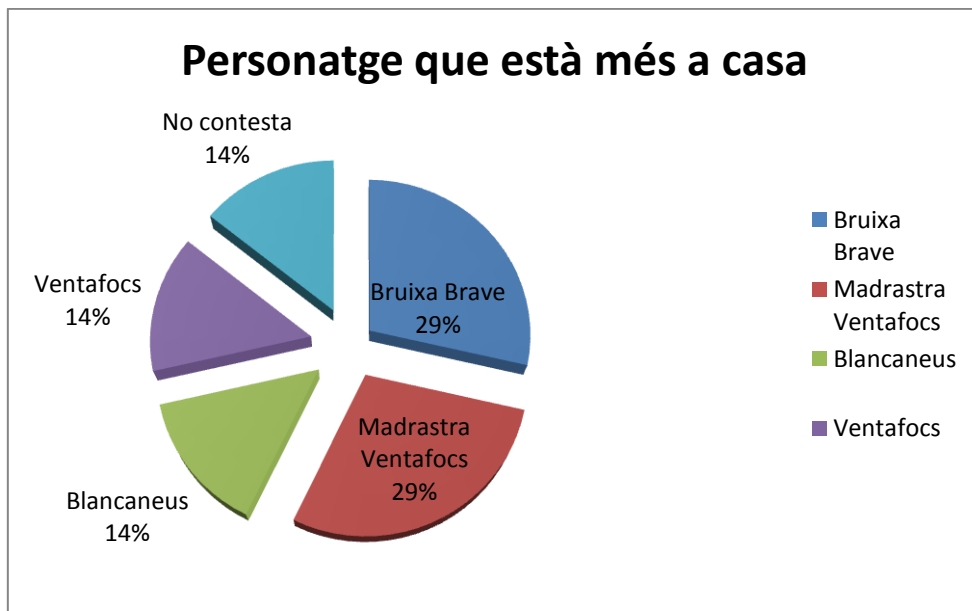


Objectes perquè a la pel·lícula no paren de cantar i no fan res dolent.

Blancaneus perquè ho respecta tot.

Anna perquè ajuda a la gent.

Kristoff perquè sembla bona gent.

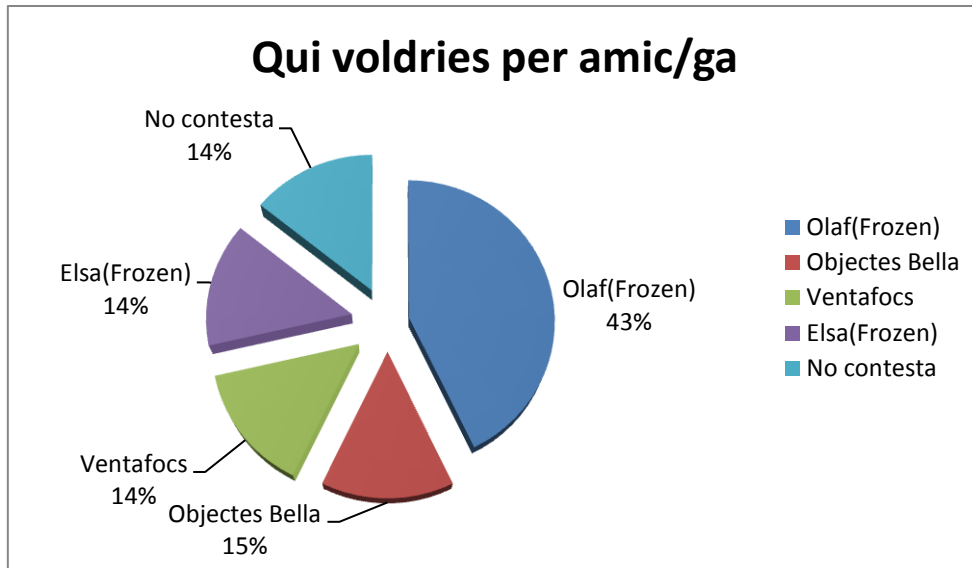


Blancaneus perquè entre la poma i la son, sempre està a casa.

Bruixa(Brave) perquè no surt.(2)

Madrastra V. Perquè la Ventafocs no li faci mals.



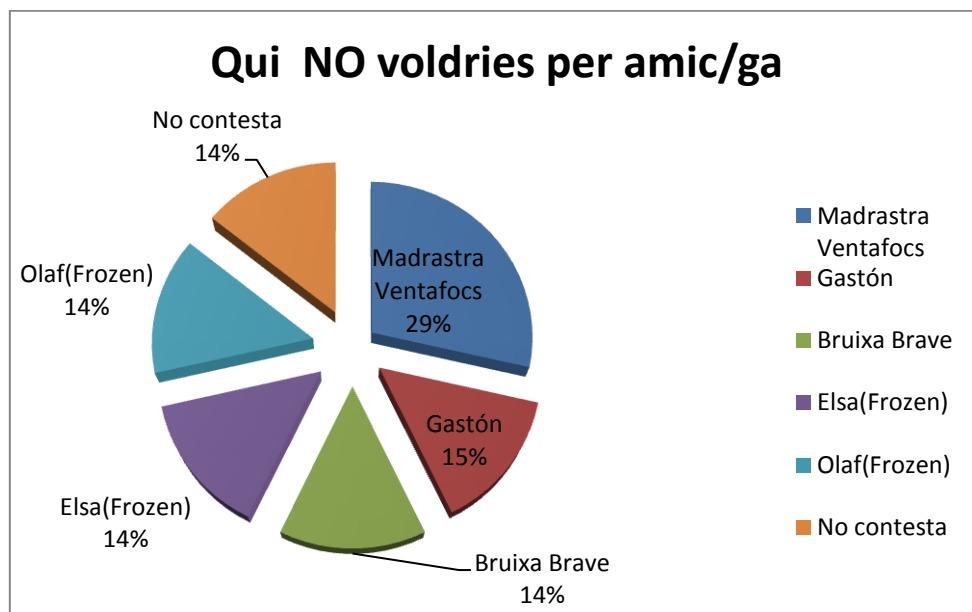


Elsa perquè ens divertíem molt.

Perquè sempre està amb el noi.

Olaf perquè és simpàtic.

Perquè és molt mono.



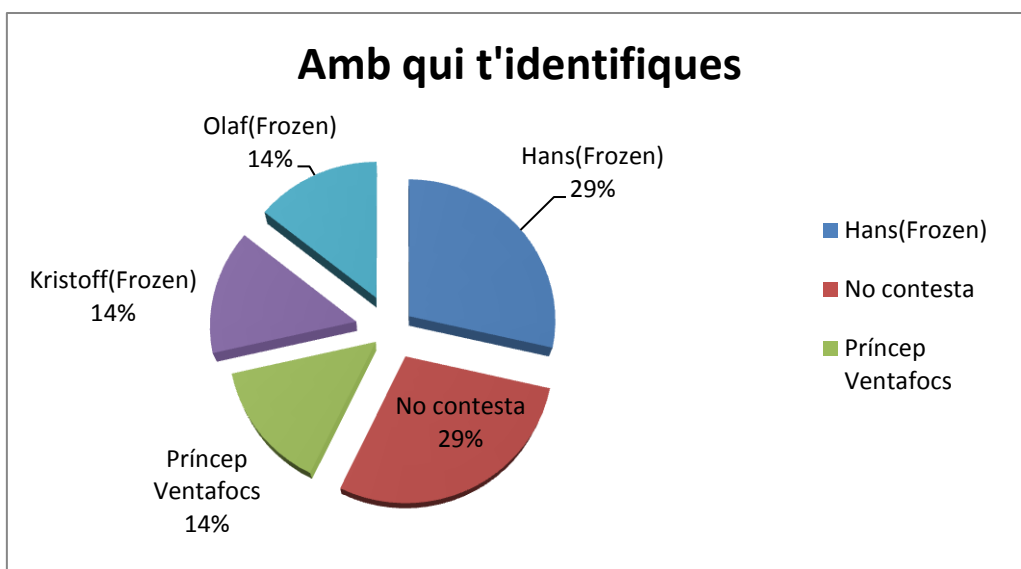
Gastón perquè sol es preocupa per ell.

Bruixa(Brave) perquè és molt lletja.

Madrastra perquè és dolenta.

Perquè no ens deixaria fer res.

Olaf perquè sempre està fent tonteries.



Príncep V. Perquè sóc bo.

Olaf perquè sóc molt precipitat.

Amb ningú.

#### 1.1.1.1. Buidatge de les opinions dels infants

Pel que fa a les pel·lícules proposades que han vist observo que en tots els cursos les nenes han vist moltes més pel·lícules que els nens. Mentre el 100% de les nenes de segon han vist totes les pel·lícules, solament el 34% dels nens de segon han vist tots els films. Fins i tot algú va dir que allò eren pel·lícules de nenes, expressant així el per què de no haver-les vist. En quant a les pel·lícules vistes, no hi ha cap diferència significativa ni cap pel·lícula que destaquí per damunt de les altres. Si mirem la pel·lícula preferida, guanya per golejada Frozen en tots els cursos, en alguns inclús amb un 100%.

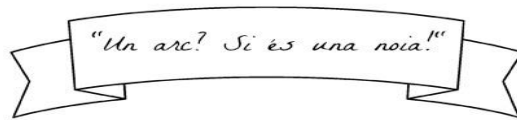
Al buscar quin és el personatge que troben més intel·ligent trobem molta divergència, i tan es decanten per personatges bons com: Elsa (Frozen), els nans (Blancaneus), entre d'altres. Com els personatges dolents com: les madrastrès (Blancaneus i Ventafocs). Valorant l'astúcia com a intel·ligència, tal com diu un nen de sisè:

*"La madrastra de la Ventafocs és la més intel·ligent perquè sempre se li acudeix alguna manera perquè la Ventafocs sofreixi."*

Un altre exemple n'és la Bella, la qual és valorada intel·ligent pels nens de quart per la següent raó:

*"Bella és la més intel·ligent perquè cada hora llegeix un llibre."*

En quant al personatge més valent, guanya Mérida (Brave) amb diferència, en alguns casos fins i tot amb el 80%. També cal dir, que excepte a cinquè, les



noies valoren molt més a Mérida. Les raons que donen no són diferent segons l'edat ni el sexe i tots venen a dir:

*“Mérida és la més valenta perquè lluita contra el monstre” (nena, 4t)*

*“Mérida és la més valenta perquè sempre surt a l'aventura” (nen, 4t)*

*“Mérida és la més valenta perquè no deixa que els pretendents es casin amb ella” (nena, 5è)*

*“Mérida és la més valenta perquè va pel bosc de nit” (nen, 5è)*

*“Mérida és la més valenta perquè s'enfronta a les seves pors” (nena, 6è)*

*“Mérida és la més valenta perquè s'enfronta a tot” (nen, 6è)*

Tampoc hi ha diferències a l'hora de trobar el personatge més guapo/a, Elsa (Frozen) és el personatge que troben més bell, encara que els nois de 4t semblen ser fidels seguidors d'Olaf, el ninot de neu de Frozen. Un fet que m'ha sorprès és que la majoria de les raons que donen a les seves respostes del personatge més guapo es solen basar en la manera de vestir del personatge en si. Tot i això també hi ha qui es fixa amb la bellesa interior i apunta:

*“Elsa és la més guapa perquè a part de ser guapa per fora ho és per dintre” (nena, 6è)*

El personatge més fort, quasi per unanimitat, és Gastón, el forçut i antagonista de la Bella i la Bèstia, excepte en un cas en que es tria a la Bèstia. Les raons que utilitzen són les següents:

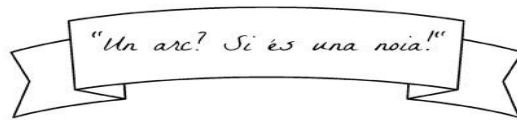
*“Gastón és el més fort perquè té un aspecte físic que demostra que té força” (nena, 5è)*

En el cas del personatge més curós, les opinions estan més dividides encara que Blancaneus destaca una mica més, seguida dels nans. A segon, en canvi, triomfa Olaf. Una de les raons més generalitzada per elegir Blancaneus és la següent:

*“Blancaneus és la més curosa perquè estima i cuida als nans” (nena, 4t)*

En quant al més sensible consideren que és Olaf. També cal dir que degut a les raons donades crec que no tenen massa clar el que significa ser una persona sensible ja que valoren un mateix concepte amb idees oposades. En són exemples les següents raons:

*“Els pretendents són els personatges més sensibles perquè no saben fer gaires coses” (nena, 5è)*



*“Els nans són els més sensibles perquè ploren per la Blancaneus” (nen, 4t)*

Hi ha moltes divergències per considerar quin és el personatge més important. Destacarien Olaf i Elsa, personatges de Frozen, però també té molta importància la opció de “no contesta”. Fins i tot argumenten lo següent:

*“La madrastra de és la més important de Blancaneus perquè si no hi hagués dolents no hi hauria pel·lícula” (nena, 4t)*

Les madrastrès són unànimement reconegudes com els personatges més dolents, per com són i pels seus actes. Alguns dels exemples solen ser:

*“La madrastra de la Blancaneus és la més dolenta perquè vol matar la Blancaneus” (nena, 5è)*

Pel que fa al personatge més bo la cosa està molt repartida entre les protagonistes de les pel·lícules seleccionades, excepte Mérida. Sembla ser que l'actitud més independent i rebel de Mérida no es relaciona amb el concepte de bondat, més aviat està relacionat amb l'actitud que adopten algunes princeses de tenir cura dels altres.

La Blancaneus i la Bèstia són considerats els personatges que estan més a casa per raons evidents com per exemple:

*“Blancaneus és la que es passa més temps a casa perquè entre la poma i la son sempre està a casa” (nen, 6è)*

*“La Bèstia és qui es passa més temps a casa perquè no volia ensenyar la cara al món” (nen, 4t)*

Olaf és aquell qui tots voldrien com amic per les següents raons:

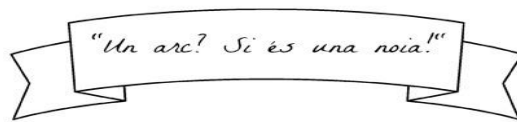
*“M'agradaria tenir a Olaf per amic perquè és molt divertit” (nens de 4t)*

*“M'agradaria tenir a Olaf per amic perquè té pinta de ser molt bo” (nen, 5è)*

Les madrastrès (Blancaneus i Ventafocs) copen el paper de qui no volen per amic, ja que són dolentes. Com ja he mencionat anteriorment durant el treball crec que aquesta imatge de les madrastrès tan negativa que mostra Disney està influenciada per creences catòliques. Algunes de les raons que donen són:

*“No vull la madrastra de Blancaneus per amiga perquè m'enverinaria” (nena, 5è)*

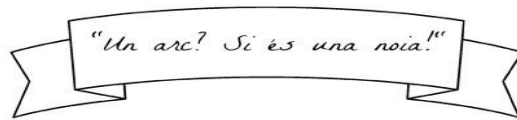
*“No vull la madrastra de Blancaneus per amiga perquè sempre vol matar a algú” (nena, 4t)*



La opció majoritària en tots els cursos i en ambdós sexes, és identificar-se amb personatges masculins en el cas dels nens o femenins en el cas de les nenes (considerant a Olaf com un personatge masculí, tot i ser asexual). Per part de les noies, Elsa (Frozen), Mèrida (Brave) i Anna (Frozen) són les preferides i en el cas dels nois Olaf (Frozen), els nans (Blancaneus) i Hans (Frozen) són els preferits. Cal apuntar que aquesta és una de les preguntes que més els hi ha costat respondre i alguns no l'han contestat o han respost que no s'identifiquen amb ningú. Les raons donades són les següents:

*"M'identifico amb Mèrida perquè no té vergonya i s'enfada amb els que no la deixen ser com és" (nena, 6è)*

*"M'identifico amb els nans de la Blancaneus perquè no sóc molt guapo i perquè no sóc ni molt valent" (nen, 5è)*



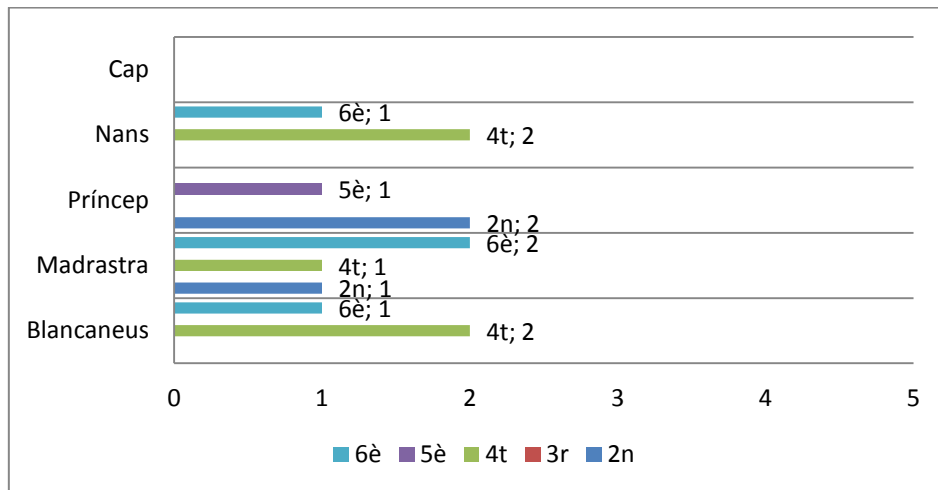
## 1.1.2. Prova 2: relacionar diversos valors a un grup de personatges d'una sola pel·lícula de les seleccionades

En una segona part els nens havien de triar una de les pel·lícules proposades, i centrant-se solament en els personatges de la pel·lícula triada, tornar a fer la prova que anteriorment ha sigut realitzada amb els personatges de totes les pel·lícules.

### 1.1.2.1. BLANCANEUS

#### Personatge més intel·ligent

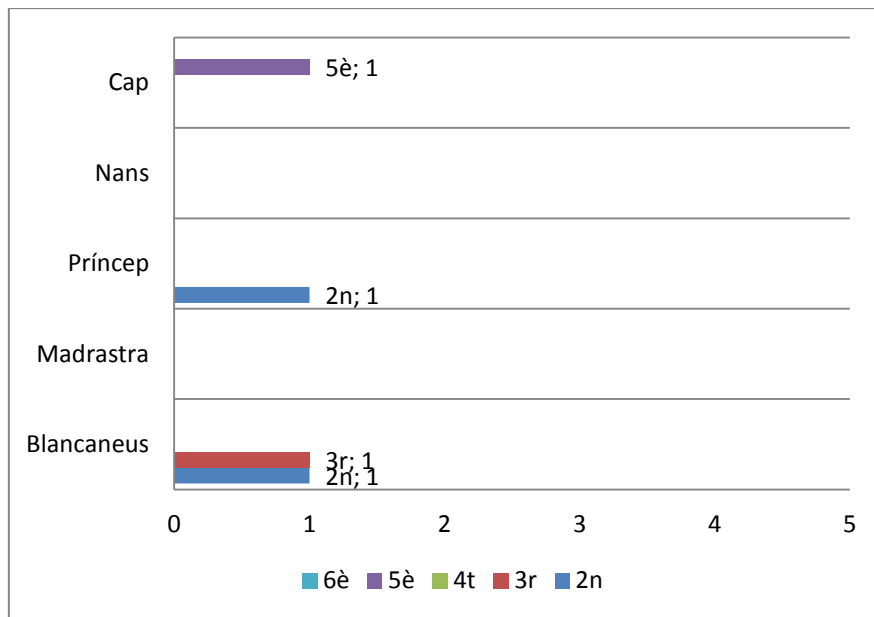
#### NENS



- Blancaneus
  - 4t
    - Perquè sap moltes coses.
- Madrastra
  - 2n
    - Perquè és dolenta.
  - 6è:
    - Fa trucs per matar la Blancaneus.
- Príncep
  - 2n
    - Salva a la gent.
  - 5è:
    - Sap com salvar la Blancaneus.
- Nans
  - 6è:
    - Fan coses ells solets.

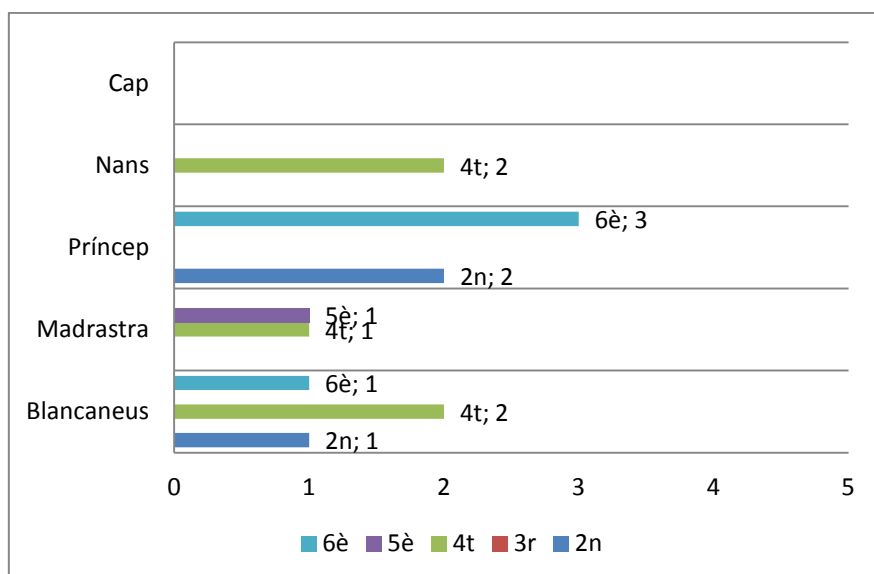


## NENES

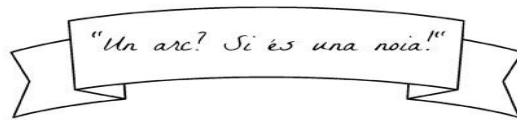


### Personatge més valent/a

## NENS

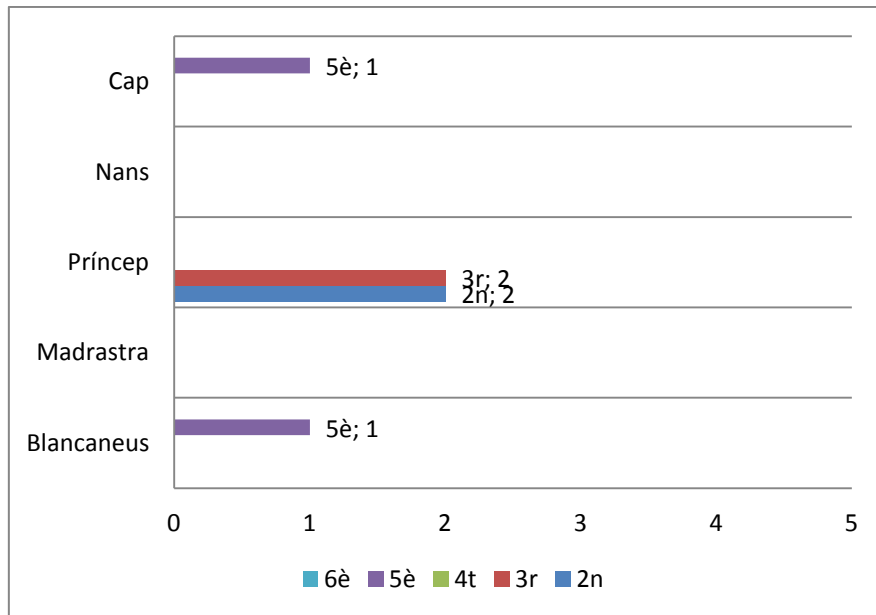


- Blancaneus
  - 2n
    - Perquè s'atreveix a menjar la poma.
  - 5è
    - Prova la poma.
  - 6è
    - S'atreveix a tot.
- Príncep



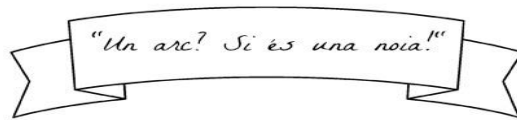
- 4t
  - És molt atrevit.
- 6è
  - Va salvar la Blancaneus

## NENES



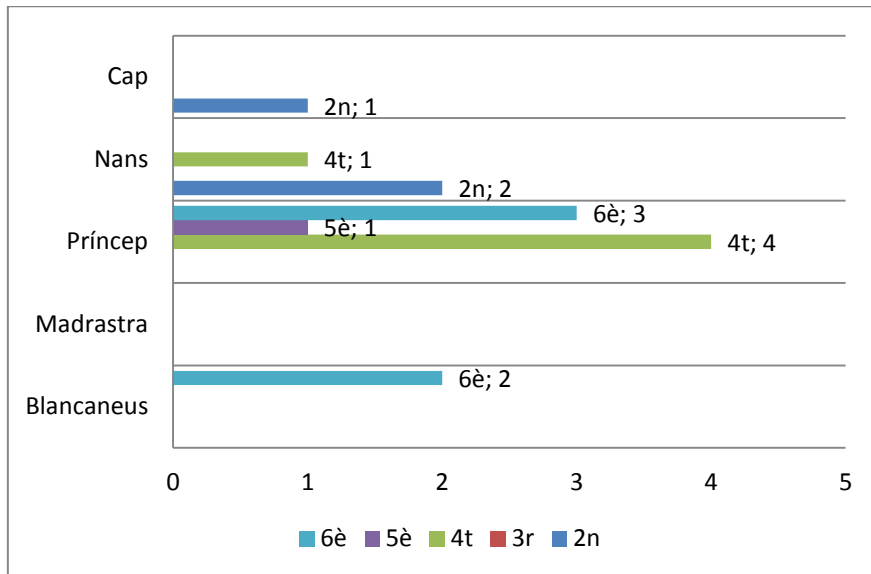
- Blancaneus
  - 5è
    - Escapa de la madrastra.





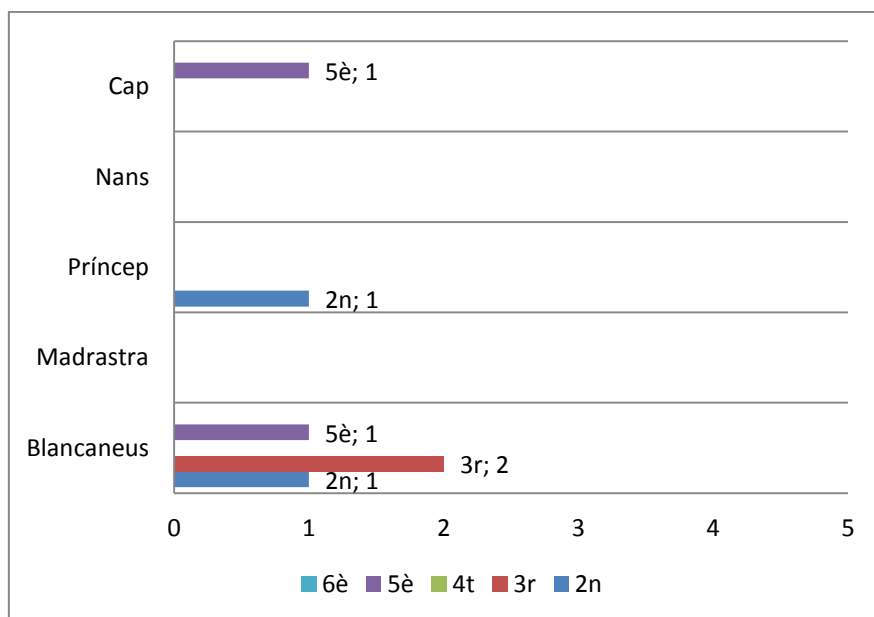
## Personatge més guapo/a

### NENS



- Blancaneus
  - 6è
    - És molt bonica.
- Príncep
  - 6è
    - És molt bonic.

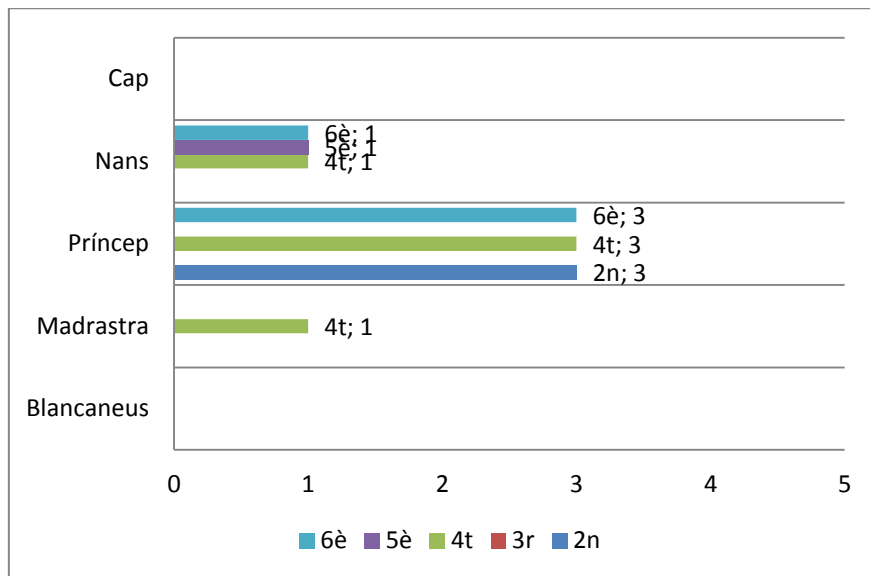
### NENES



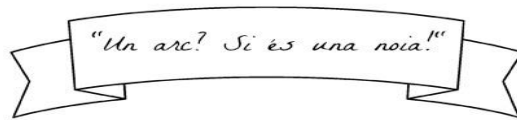


## Personatge més fort/a

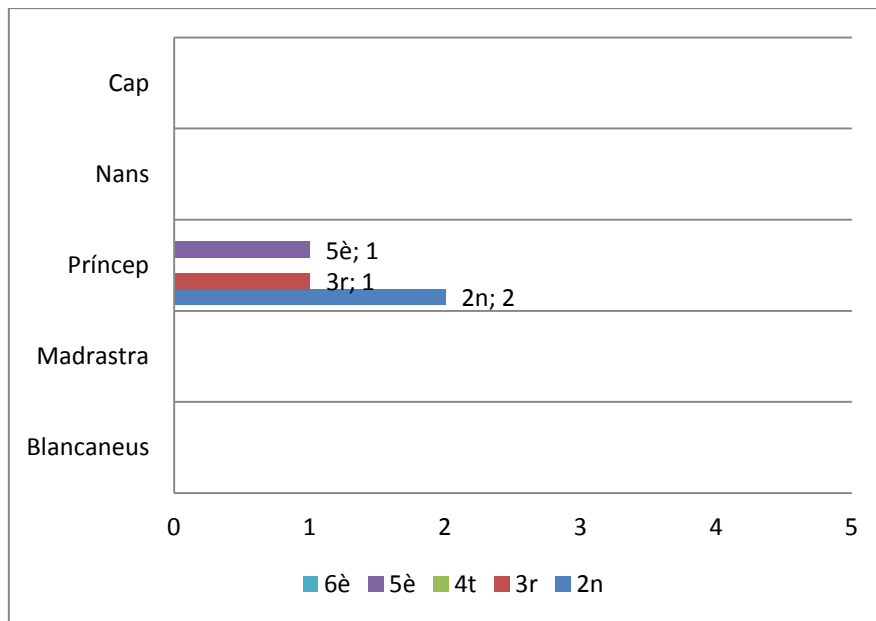
### NENS



- Príncep
  - 2n
    - Perquè lluita.
  - 6è
    - Perquè no té por.
- Nans
  - 4t
    - Perquè s'ha de tenir força per treballar a la mina.
  - 5è
    - Perquè treballen a la mina.
  - 6è
    - Perquè treballen en equip.

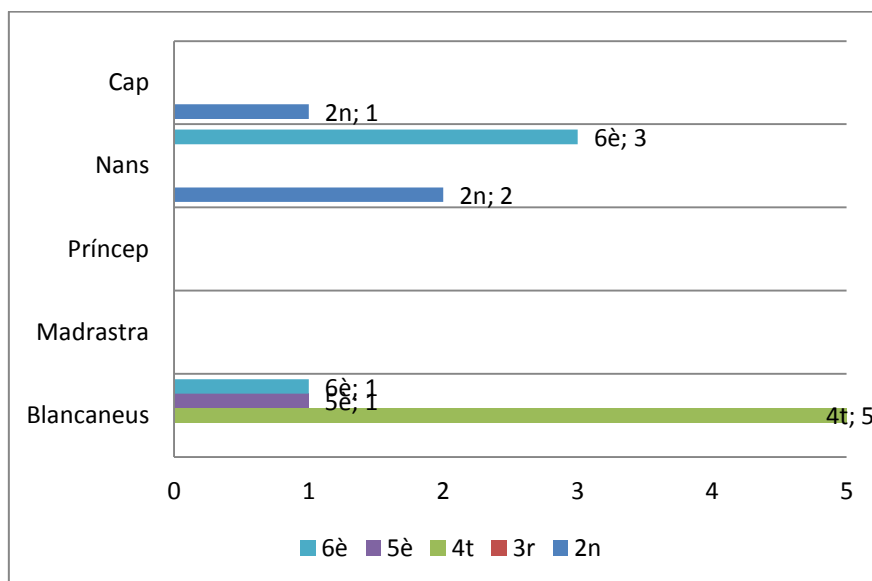


## NENES

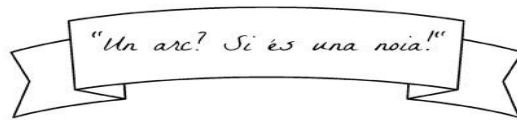


## Personatge més curós/a

## NENS

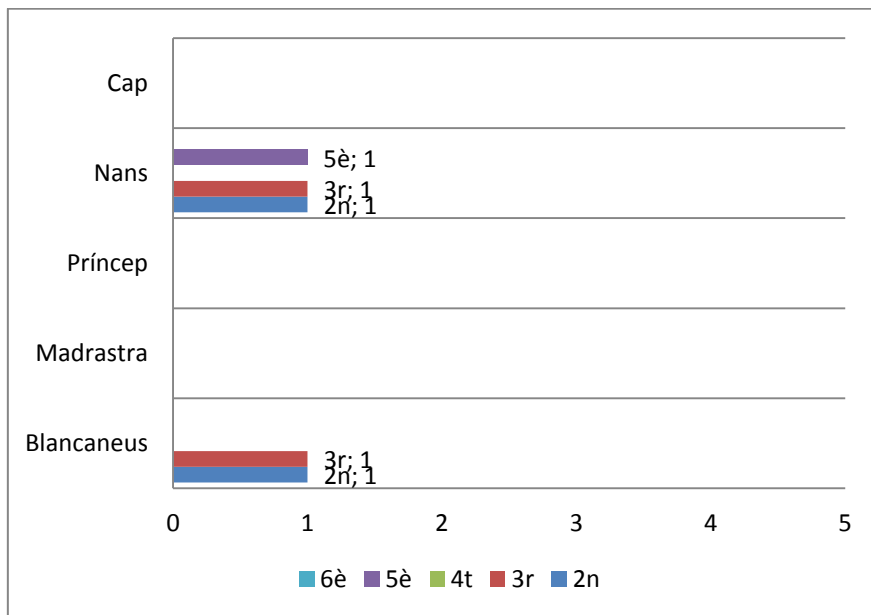


- Blancaneus
  - 2n
  - 4t
    - És molt cuidadora.
    - Cuida als nans.
  - 5è
    - Perquè renta i deixa perfecta la casa dels nans.



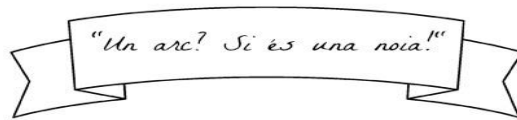
- 6è
  - Perquè sempre la cuiden.
- Nans
  - 2n
    - Perquè es preocupen molt de la Blancaneus.
  - 6è
    - Cuiden a la Blancaneus.
    - Cuiden la casa.

## NENES



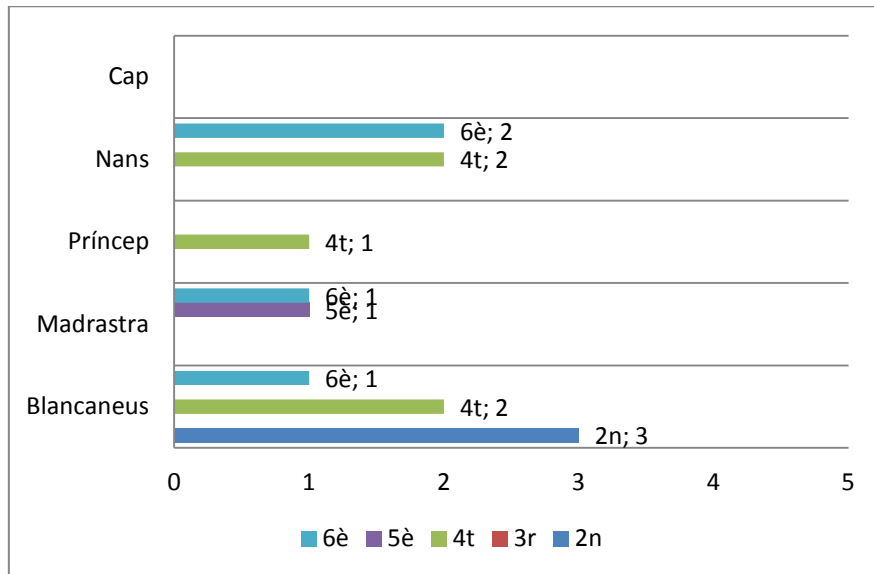
### Nans

- 3r
  - Perquè van salvar la Blancaneus.
  - Cuiden a la Blancaneus.

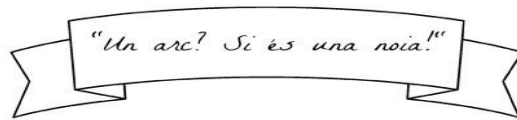


## Personatge més sensible

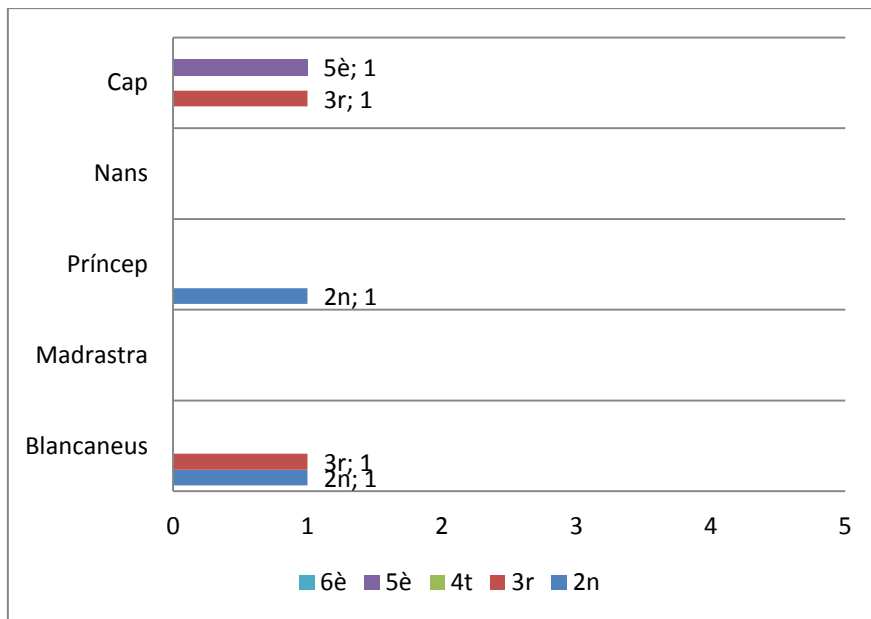
### NENS



- **Blancaneus**
  - 2n
    - Li toquen una mica fort i ja li fan mal.
    - Perquè és una princesa i no sap lluitar.
  - 4t
    - Perquè veig que és fluixa.
    - Perquè és una noia.
- **Madrastra**
  - 5è
    - Perquè vol ser molt guapa.
  - 6è
    - Li dius una cosa i s'enfada.
- **Nans**
  - 4t
    - Perquè es posen tristos quan mor la Blancaneus.
  - 6è
    - Perquè ploren.
    - Perquè ploren.

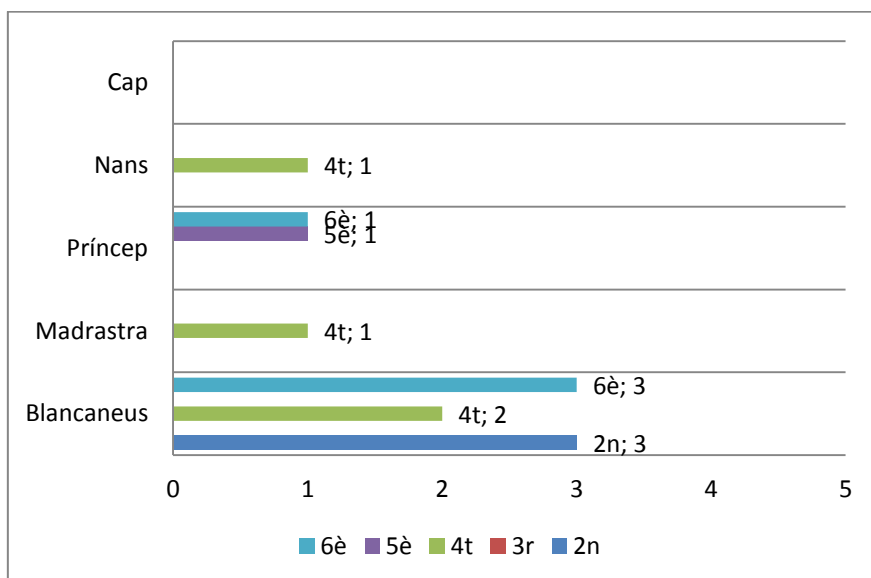


## NENES



## Personatge més important

## NENS

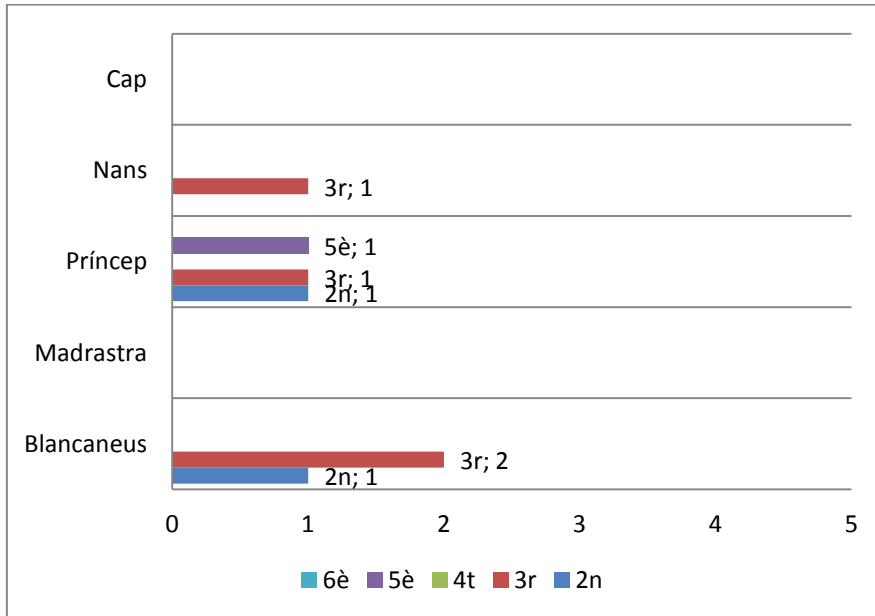


- Blancaneus
  - 2n
    - És la protagonista.
- Príncep
  - 5è
    - És l'heroi de la pel·lícula.
- Nans



- 2n
  - Són els protagonistes.

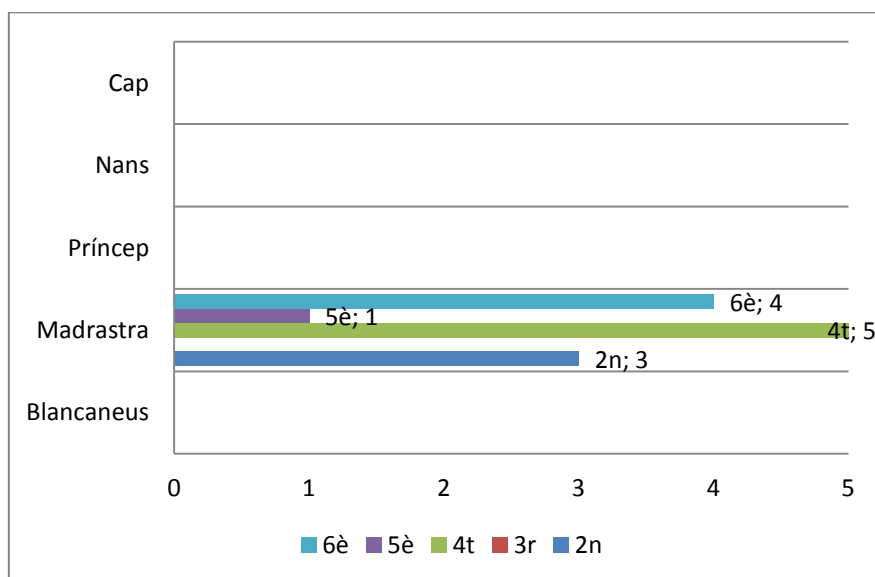
## NENES



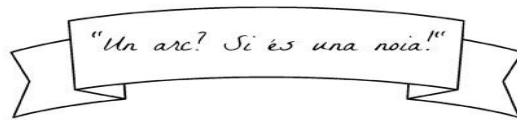
- Príncep
  - 5è
    - Perquè va salvar la Blancaneus.

## Personatge més dolent/a

## NENS

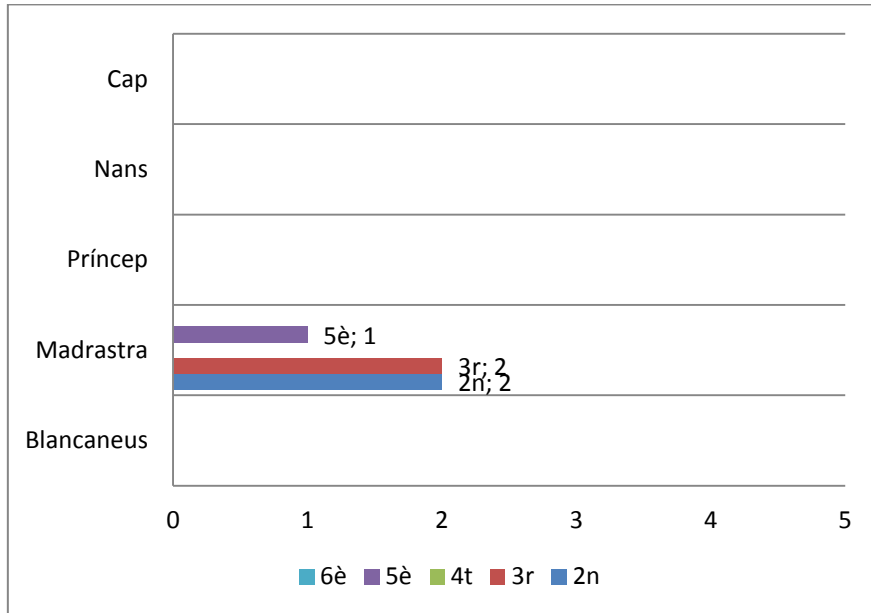


- Madrastra



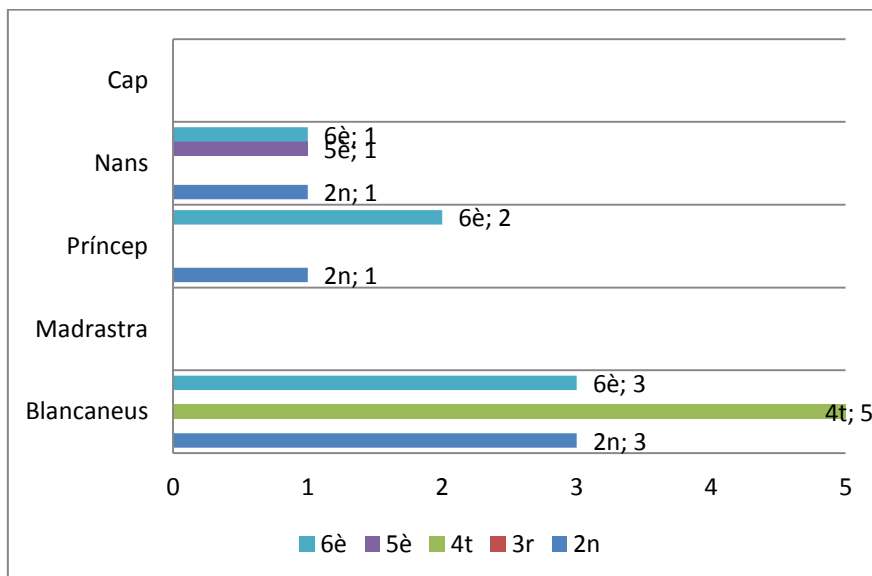
- 2n
  - Perquè vol ser la més guapa.
  - Perquè vol matar.

## NENES



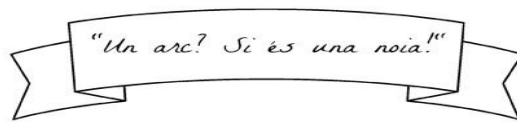
## Personatge més bo/na

## NENS



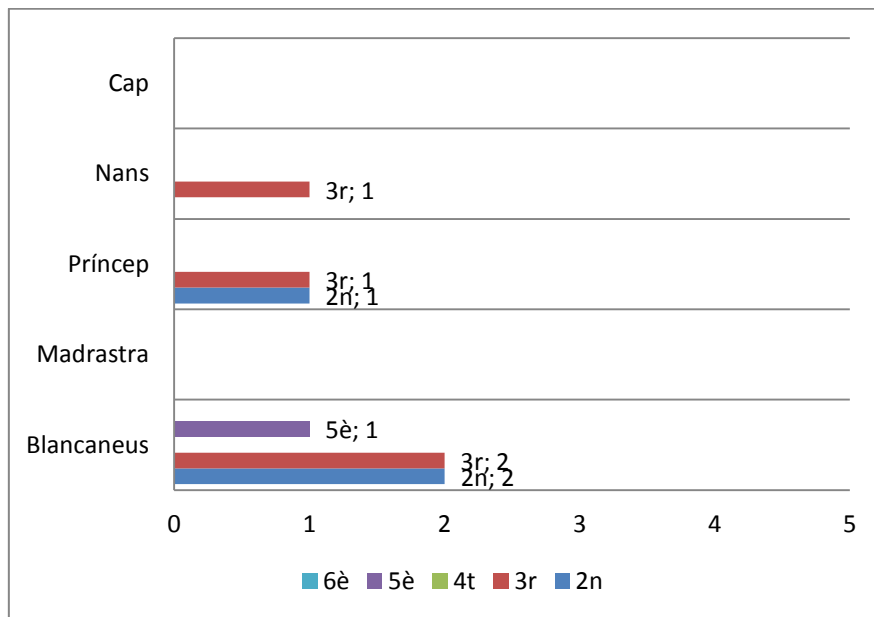
- Blancaneus





- 2n
  - Perquè no s'enfada.
- Príncep
  - 6è
    - Perquè salva a la Blancaneus.
- Nans
  - 5è
    - Deixen allotjar-se a la Blancaneus.

## NENES

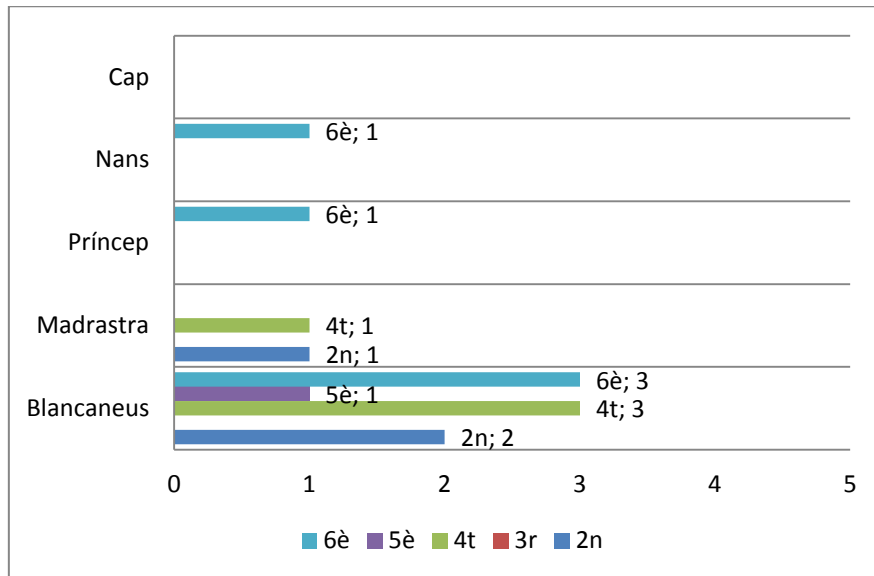


- Blancaneus
  - 5è
    - Perquè arregla la casa dels nans.

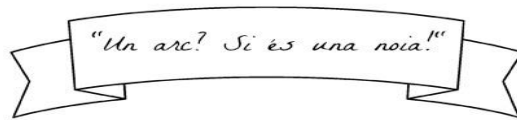


## Quin personatge està més a casa

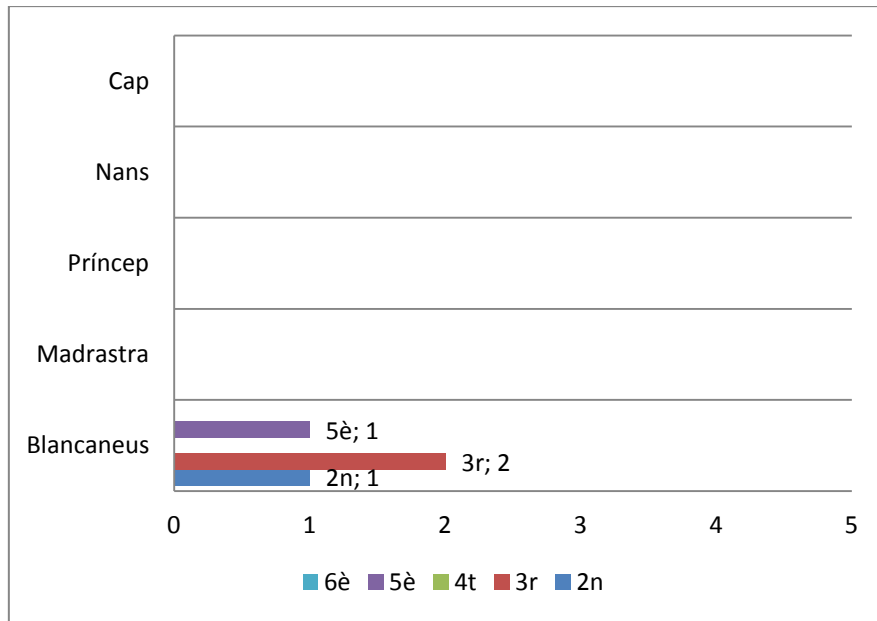
### NENS



- Blancaneus
  - 4t
    - Sempre està netejant.
    - Sempre està netejant.
    - Sempre neteja.
  - 5è
    - Sempre hi és quan els nans van a treballar.
  - 6è
    - Entre que es desmaia i es dorm....
- Madrastra
  - 2n
    - Perquè sempre s'està mirant al mirall.



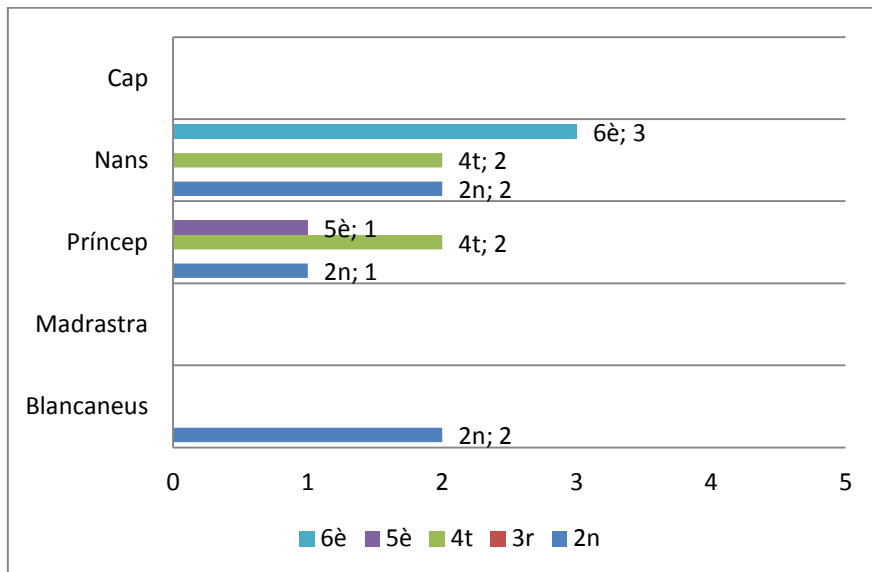
## NENES

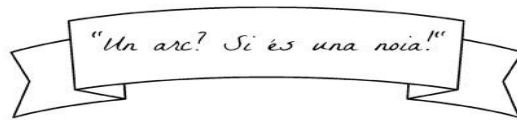


- Blancaneus
  - 3r
    - Perquè vol.
  - 5è
    - Perquè cuida la casa als nans.

## Quin personatge voldries per amic/ga

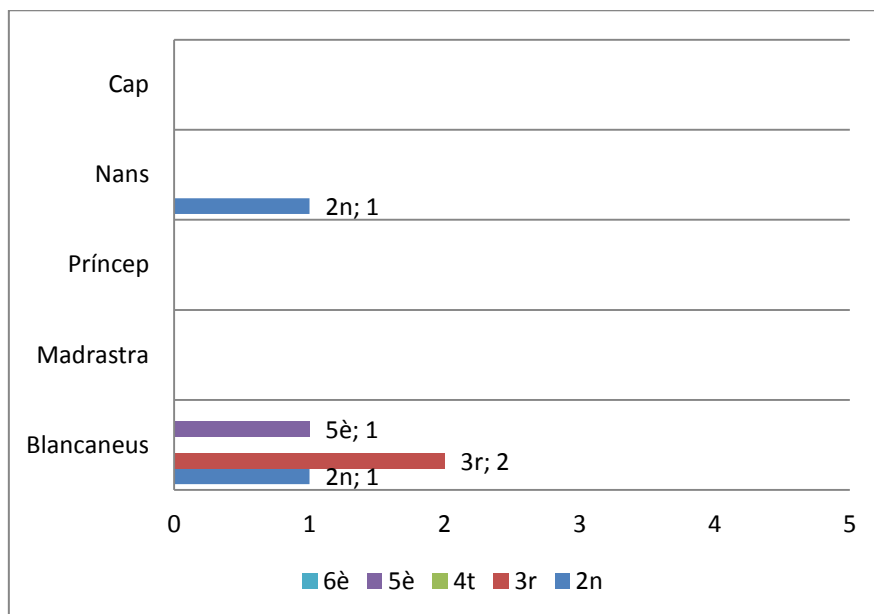
## NENS



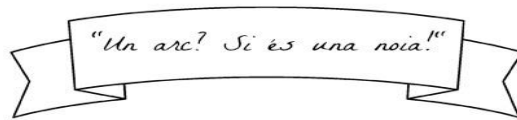


- Príncep
  - 4t
    - Perquè és rialler.
  - 5è
    - És poderós i valent.
- Nans
  - 2n
    - Són molt divertits.
  - 6è
    - Si estic malalt em cuidarien.
    - S'ajuden molt.

## NENES

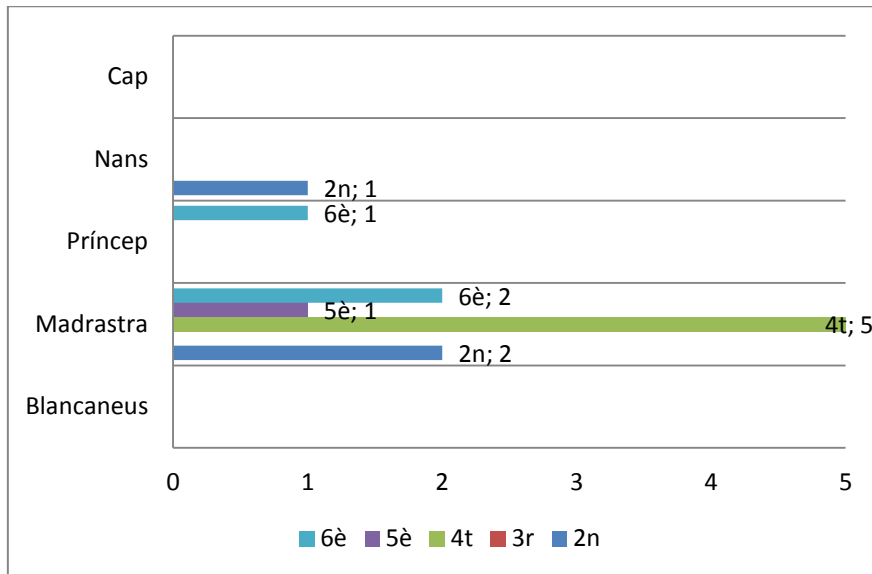


- Blancaneus
  - 3r
    - Perquè és amable.
    - Perquè és guapa.
  - 5è
    - És molt bona.



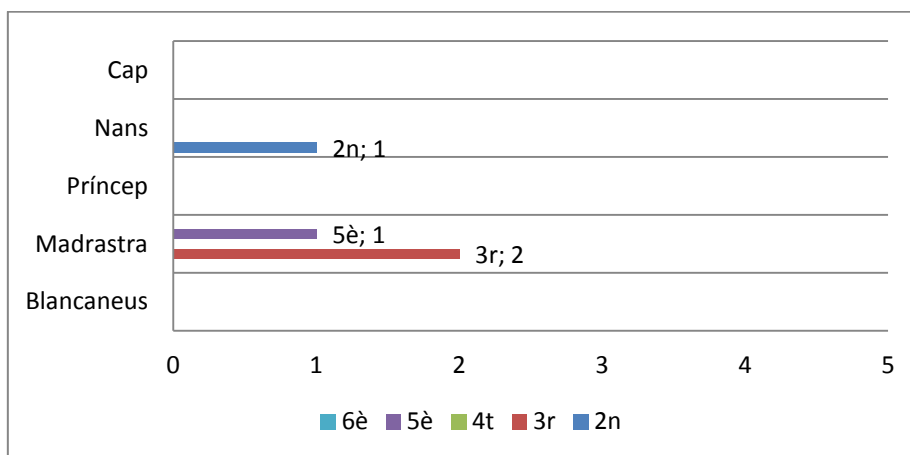
## Quin personatge no voldries per amic/ga

### NENS

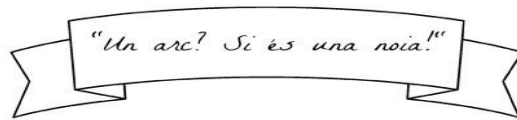


- Madrastra
  - 2n
    - Perquè es dolenta.
  - 5è
    - Perquè vol matar.

### NENES

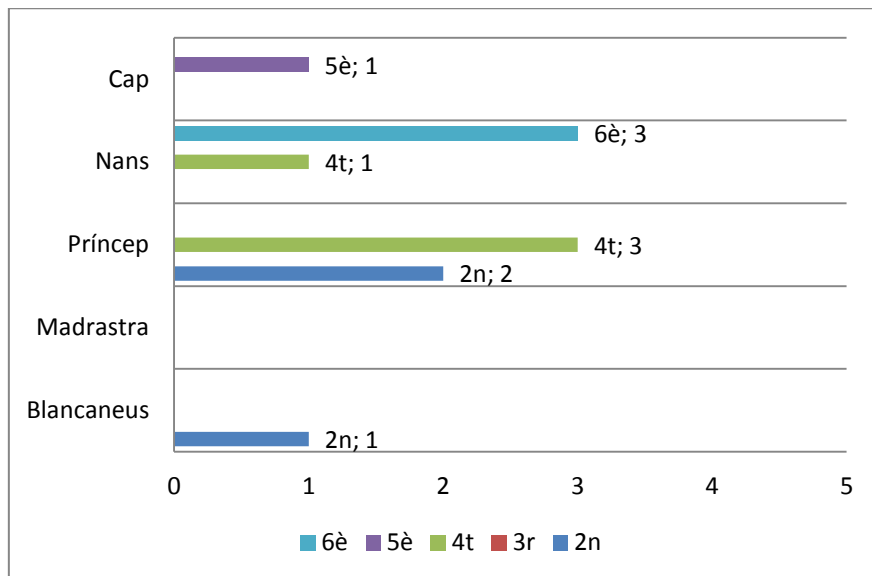


- Madrastra
  - 5è
    - Perquè és dolenta.



## Amb quin personatge t'identifiques

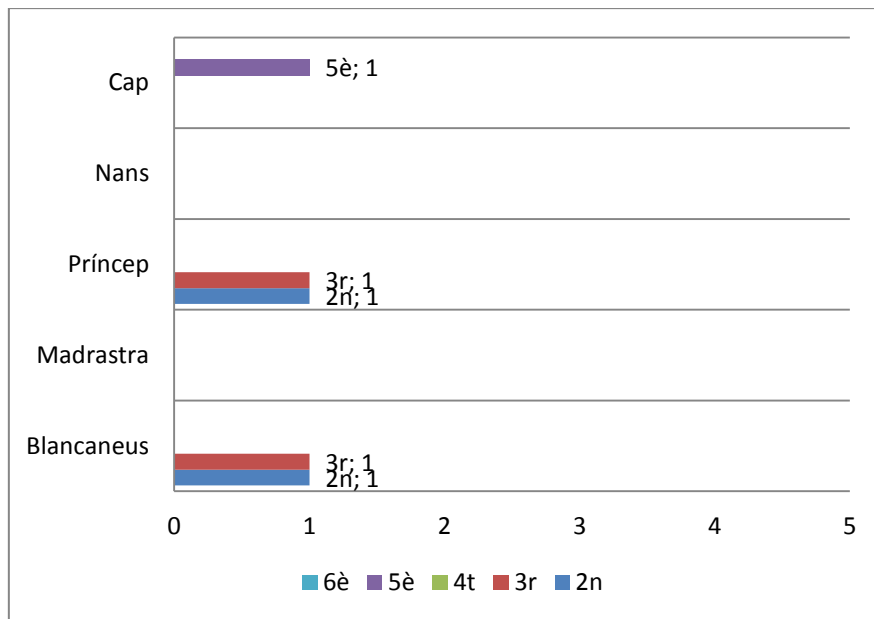
### NENS



- Príncep
  - 3r
    - Perquè és un noi.
    - Perquè és un noi.
  - 4t
    - Perquè sóc valent.
    - Perquè li agraden les noies.
- Nans
  - 5è
    - Sóc treballador com ells.
  - 6è
    - Sóc bastant curós.
    - Perquè sóc baixet.



## NENES



- Blancaneus
  - 3r
    - Perquè es vesteix molt bé.
- Madrastra
- Príncep
  - 2n
    - Perquè és molt valent.
- Nans
  - 3r
    - Perquè són molt despistats i jo també.

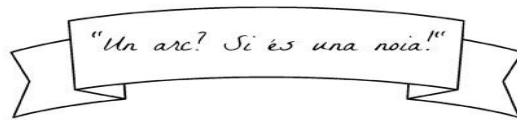
### 1.1.2.1.1. Buidatge de les opinions dels infants

Els nens i nenes podien triar entre:

- ✓ Blancaneus
- ✓ Madrastra
- ✓ Príncep
- ✓ Nans
- ✓ Cap

Pels nens el personatge considerat més intel·ligent és la madrastra i ho argumenten donant raons com:

*“La madrastra és la més intel·ligent perquè fa trucs per matar a la Blancaneus.” (6è)*



En les nenes, en canvi, predomina Blancaneus i no ho argumenten de cap manera.

El personatge més valent és el príncep segons la opinió dels nens i les nenes. Les seves raons són:

*“El príncep és el més valent de Blancaneus perquè és molt atrevit” (nen, 4t)*

En quant el personatge més guapo, pels nens torna a ser el príncep l'elegit, per les nenes, en canvi, és Blancaneus. En aquest cas, l'elecció del personatge es veu influenciada pel sexe dels enquestats, que trien el personatge del mateix sexe.

Nenes i nens coincideixen en el personatge més fort: el príncep. Tot i que és un personatge que pràcticament no surt a la pel·lícula, sembla ser que els infants tenen molt arrelada la idea que els homes són els forts, entre d'altres qualitats positives. Algunes de les raons que donen són:

*“El príncep és el personatge més fort perquè no té por” (nen 6è)*

En el cas de triar el personatge més curós, és curiós com elegeixen personatges del sexe contrari. En el cas dels nens és Blancaneus, argumenten:

*“La Blancaneus és el personatge més curós perquè renta i deixa perfecta la casa dels nans” (5è)*

En el cas de les nenes però, les nenes consideren que els personatges més curosos són els nans, expressant-ho de la següent manera:

*“Els personatges més curosos de la Blancaneus són els nans perquè van salvar la Blancaneus” (3r)*

El personatge més sensible segons els nens, és Blancaneus. Les nenes en canvi, dubten entre Blancaneus i cap. Les raons que tenen els nens per defensar les seves idees són:

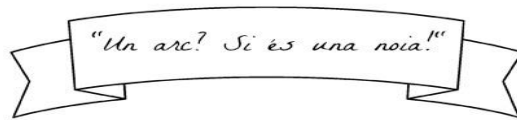
*“La Blancaneus és el personatge més sensible perquè és una princesa i no sap lluitar” (2n)*

*“La Blancaneus és el personatge més sensible perquè és una noia” (4t)*

Blancaneus és el personatge més important pels nens amb diferència ja que com ells expressen és la protagonista. Les nenes, en canvi, tornen a dubtar però ara entre el príncep i la Blancaneus, donant-li tanta importància al príncep perquè salva a Blancaneus.

Ni nens ni nenes dubten a l'hora de elegir quin és el personatge més dolent: la madrastra. Ho expressen així:





*“La madrastra és el personatge més dolent perquè vol matar” (2n)*

Per contra, la Blancaneus és el personatge més bo tan per uns com pels altres, i ho expliquen de la següent manera:

*“Blancaneus és el personatge més bo perquè no s’enfada” (nen, 2n)*

*“Blancaneus és el personatge més bo perquè arregla la casa dels nans”  
(nena 5è)*

Torna a ser Blancaneus la que és triada per nenes i nens unànimement com el personatge que està més temps a casa. La raó més convincent que expressen és:

*“Blancaneus és el personatge que s’està més a casa perquè sempre està netejant” (nens, 4t)*

*“Blancaneus és el personatge que s’està més a casa perquè vol” (nena, 3r)*

Quan es tracta de triar un personatge per amic o amiga els nens elegeixen els nans i les nenes la Blancaneus. Ho justifiquen de la següent manera:

*“Voldria tenir com amics als nans perquè s’ajuden molt” (nen, 6è)*

*“M’agradaria tenir a Blancaneus com amiga perquè és molt bona” (nena, 5è)*

Novament la madrastra es guanya l’animadversió dels nens i nenes, per les mateixes raons que he mencionat abans (*perquè vol matar*).

Al moment d’identificar-se els nens no tenen dubte en fer-ho amb el príncep. Les nenes però, dubten entre la Blancaneus i el príncep. Ho argumenten dient:

*“M’identifico amb el príncep perquè és un noi” (nens, 3r)*

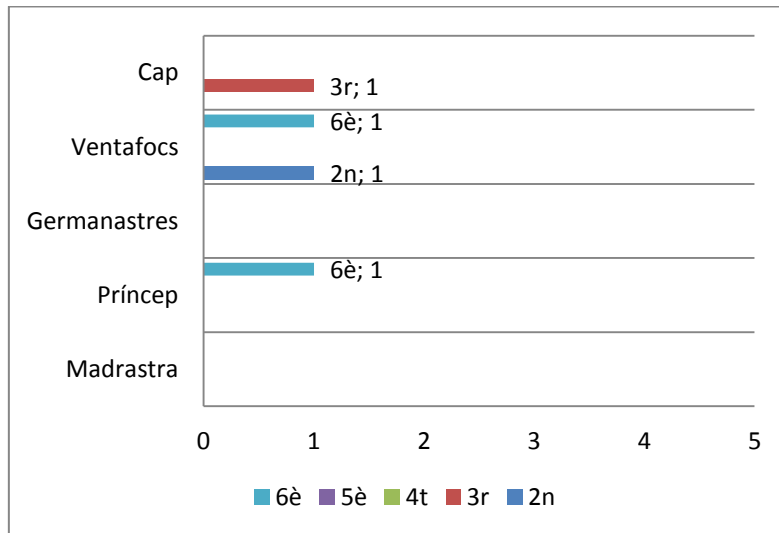
*M’identifico amb el príncep perquè és molt valent” (nena, 2n).*



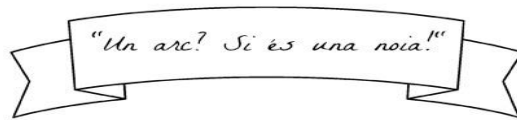
## 1.1.2.2. LA VENTAFOCS

### Personatge més intel·ligent

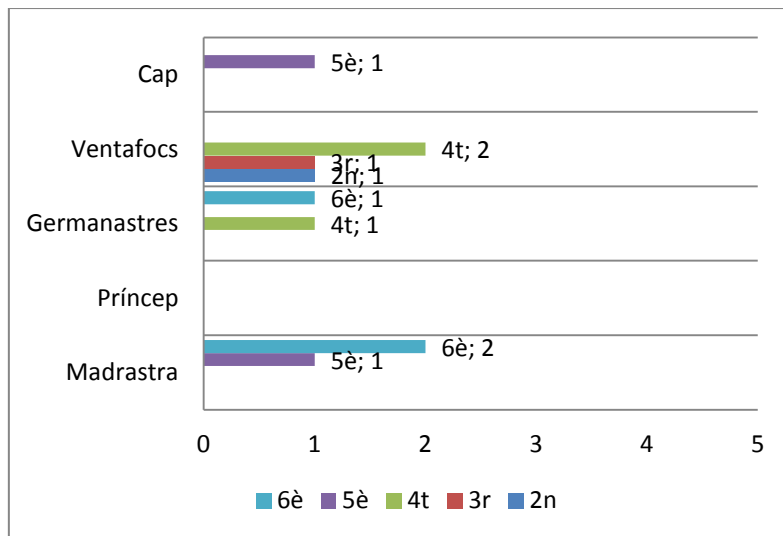
#### NENS



- Madrastra
  - 5è:
    - Pensa coses perquè la Ventafocs no vagi a la festa.
  - 6è:
    - Pensa com fer mal a la Ventafocs.
- Ventafocs
  - 2n:
    - Perquè sap fer vestits i netejar la casa.
  - 4t:
    - Perquè és molt amable.
  - 6è:
    - Perquè fa de tot.

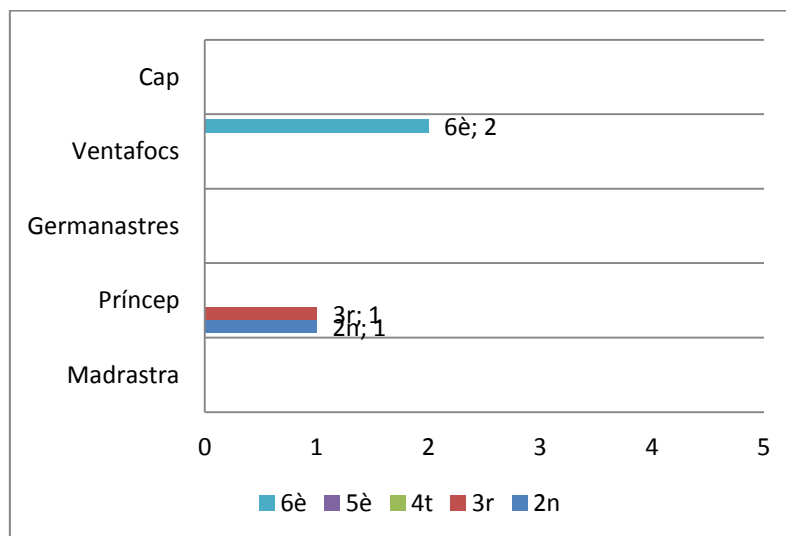


## NENES

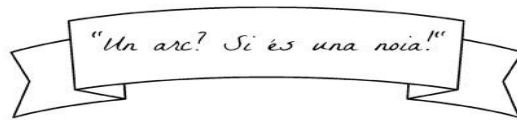


## Personatge més valent/a

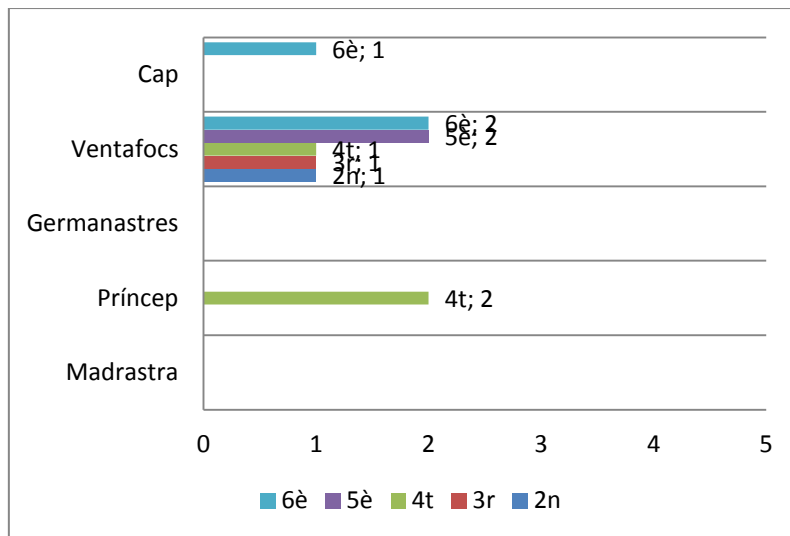
## NENS



- Príncep
  - 2n
    - Perquè és un cavaller.
- Ventafocs
  - 6è
    - No té por d'escapar de casa.
    - Per escapar-se de casa.



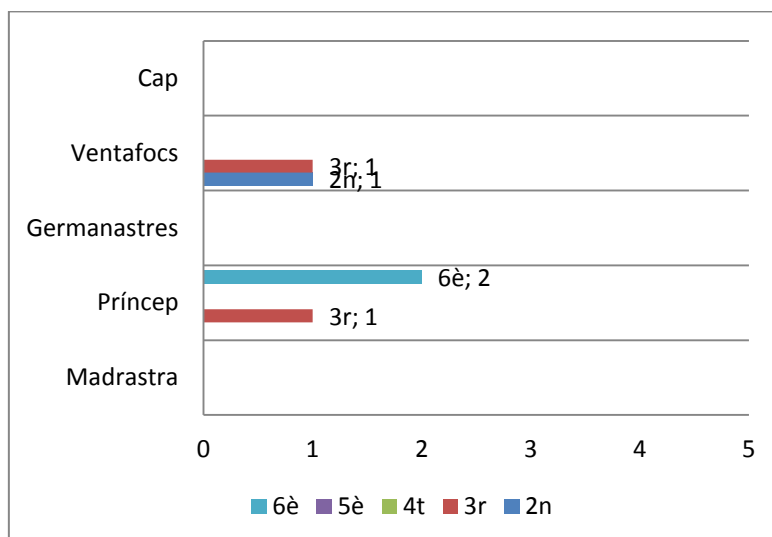
## NENES



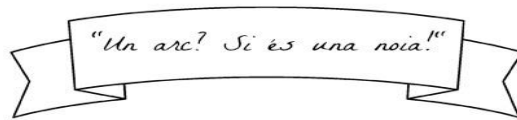
- Ventafocs
  - 5è
    - La madrastra no li deixa fer res.
  - 6è
    - S'enfronta a la madrastra
    - S'escapa de casa

## Personatge més guapo/a

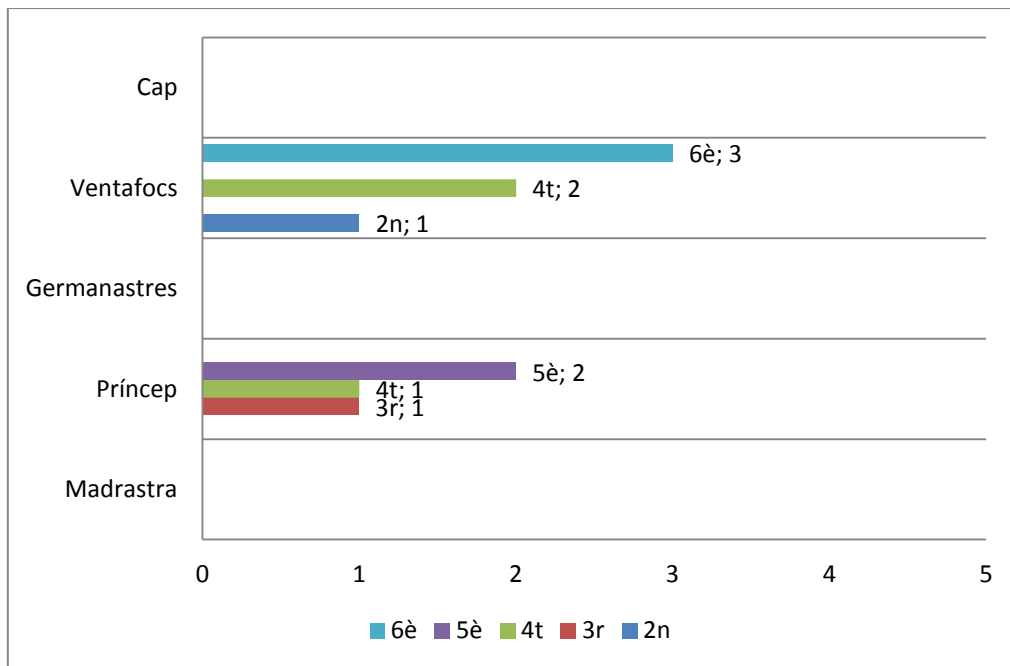
## NENS



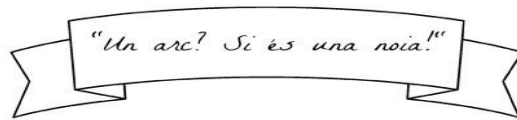
- Ventafocs
  - 2n
    - Perquè porta un vestit bonic



## NENES

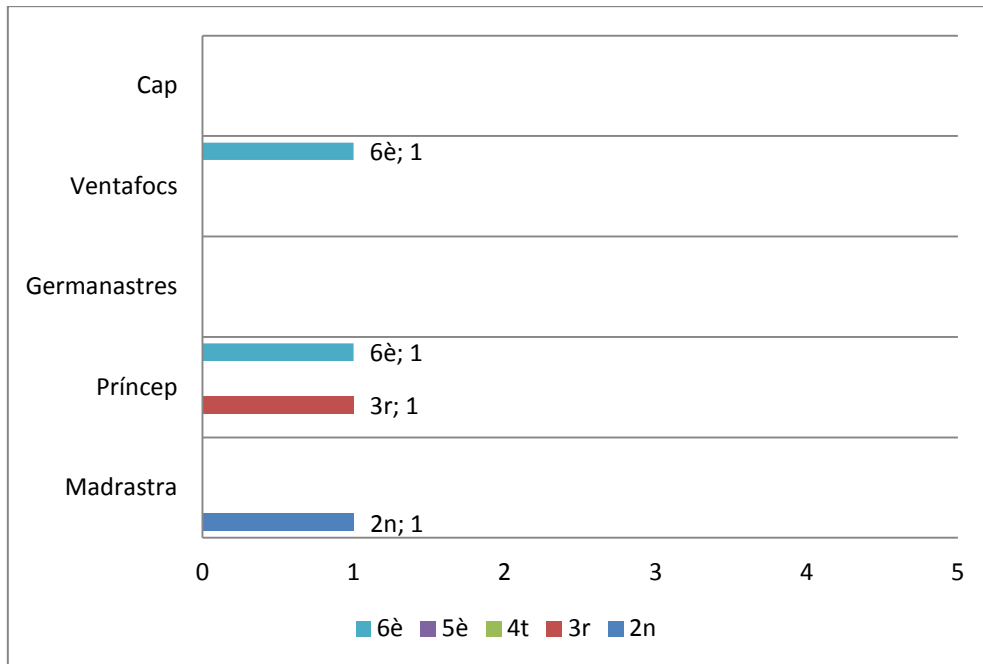


- Príncep
  - 3r
    - Es vesteix modern i així pareix guapo.
  - 4t
    - Perquè va encantador.
- Ventafocs
  - 6è
    - Transmet dolçor i és molt bonica.

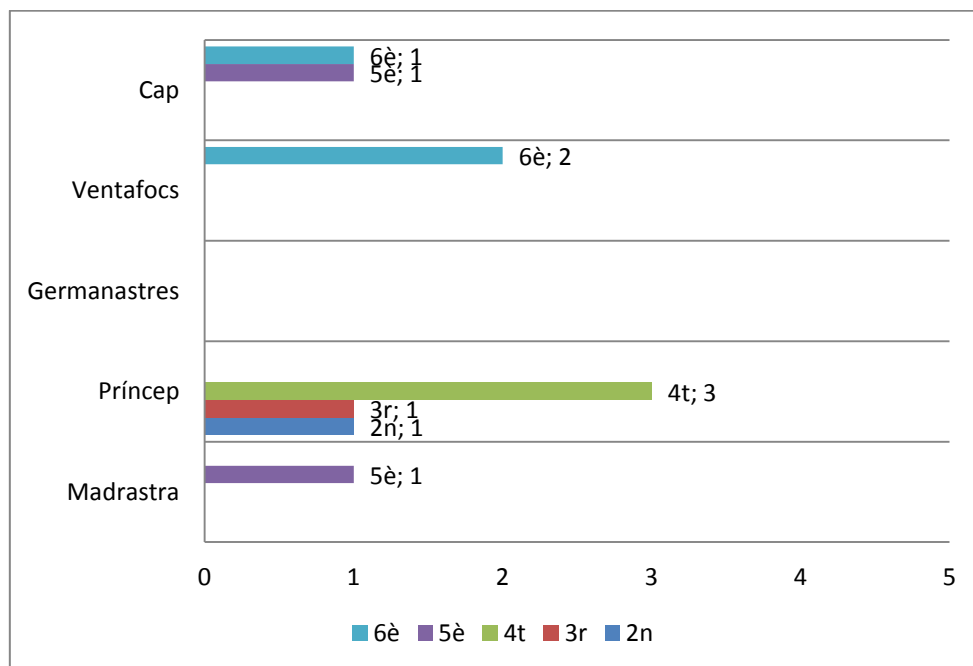


## Personatge més fort/a

### NENS



### NENES



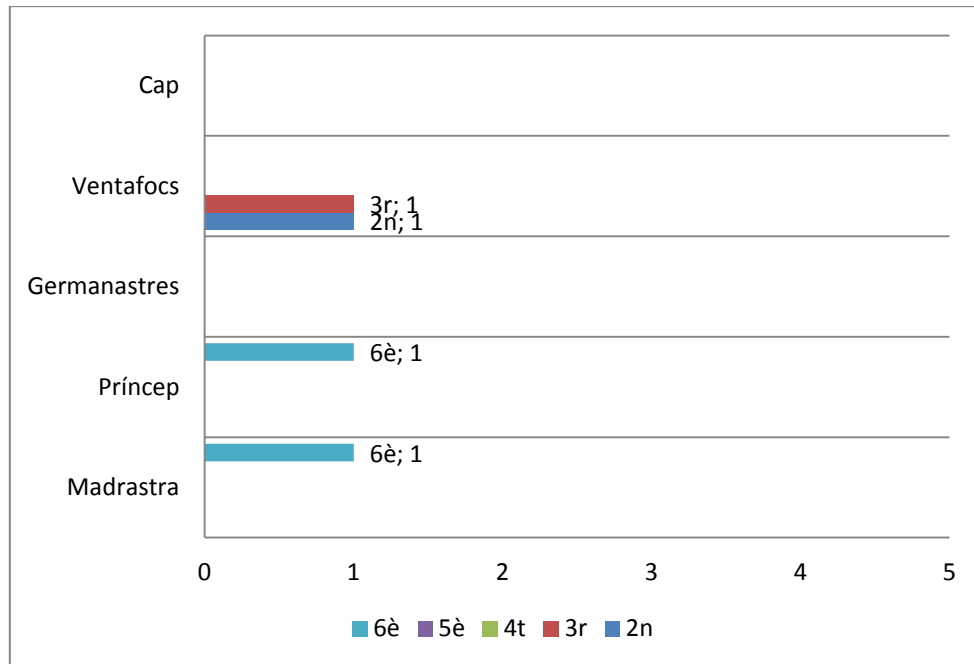
- Madrastra
  - 5è
    - Perquè li fa el que vol a la Ventafocs.



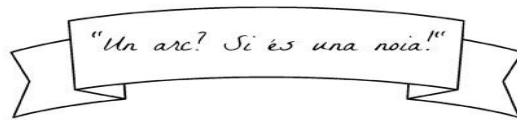
- Ventafocs
  - 6è
    - Quan la madrastra l'ofèn, ella no plora.

## Personatge més curós/a

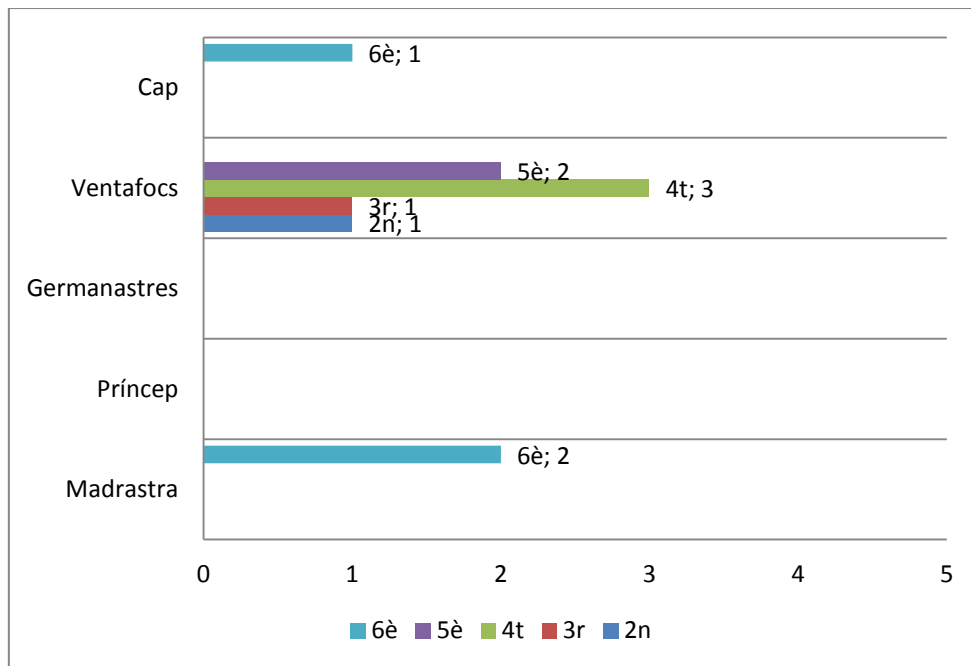
### NENS



- Ventafocs
  - 2n
    - Perquè cuida la casa.

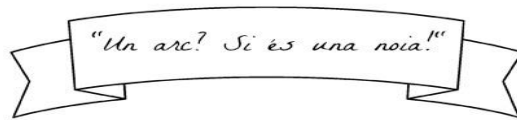


## NENES



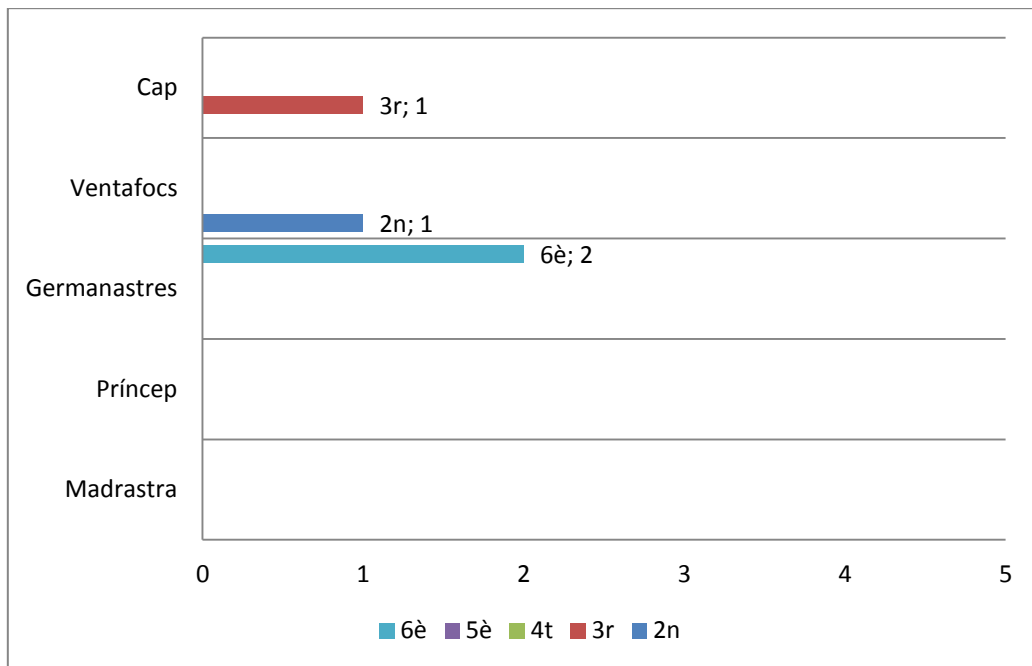
- Ventafocs
  - 4t
    - Perquè es cuida molt bé.
    - Perquè sempre està netejant.
  - 5è
    - Sempre ha de fer la feina.





## Personatge més sensible

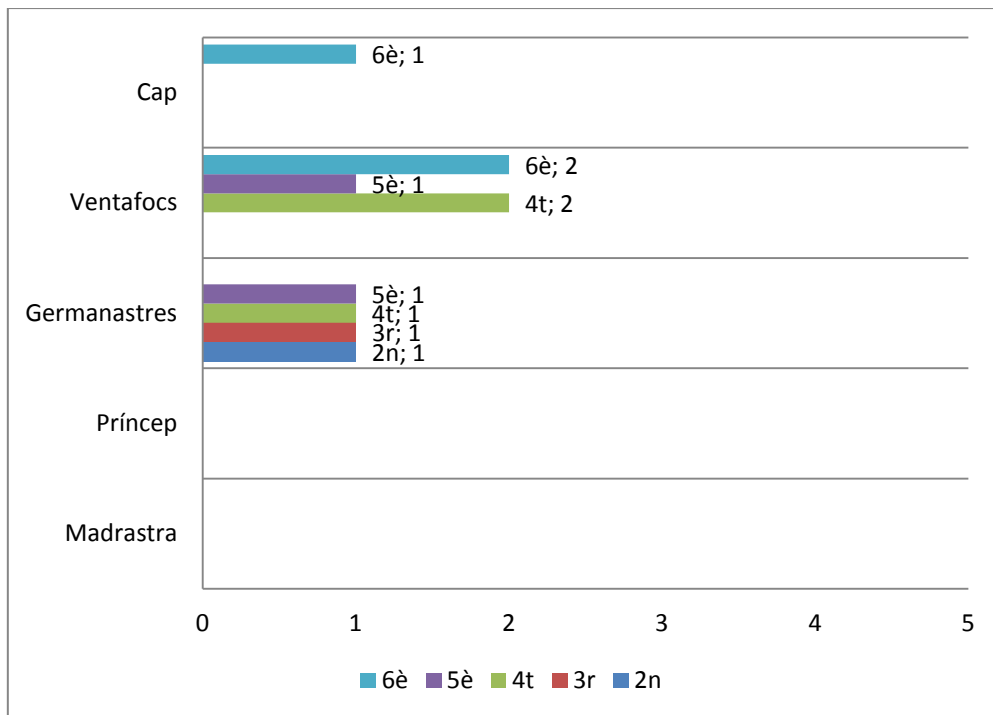
### NENS



- Madrastra
  - 2n
    - Perquè sempre es queixa.
- Ventafocs
  - 4t
    - Perquè ajuda.
  - 5è
    - Perquè vol anar al ball.

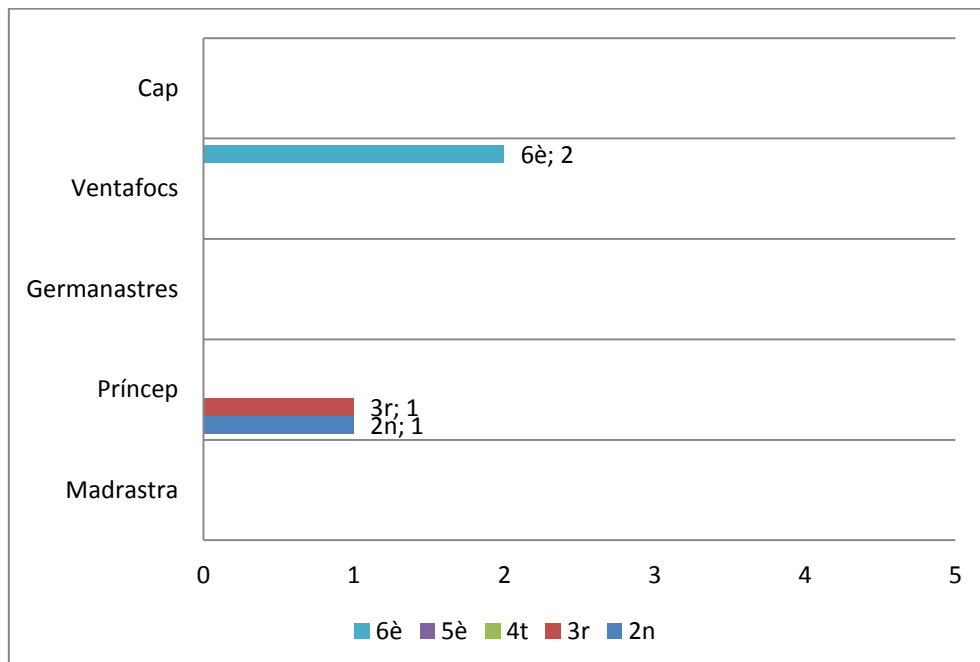


## NENES

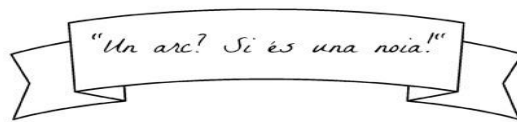


## Personatge més important

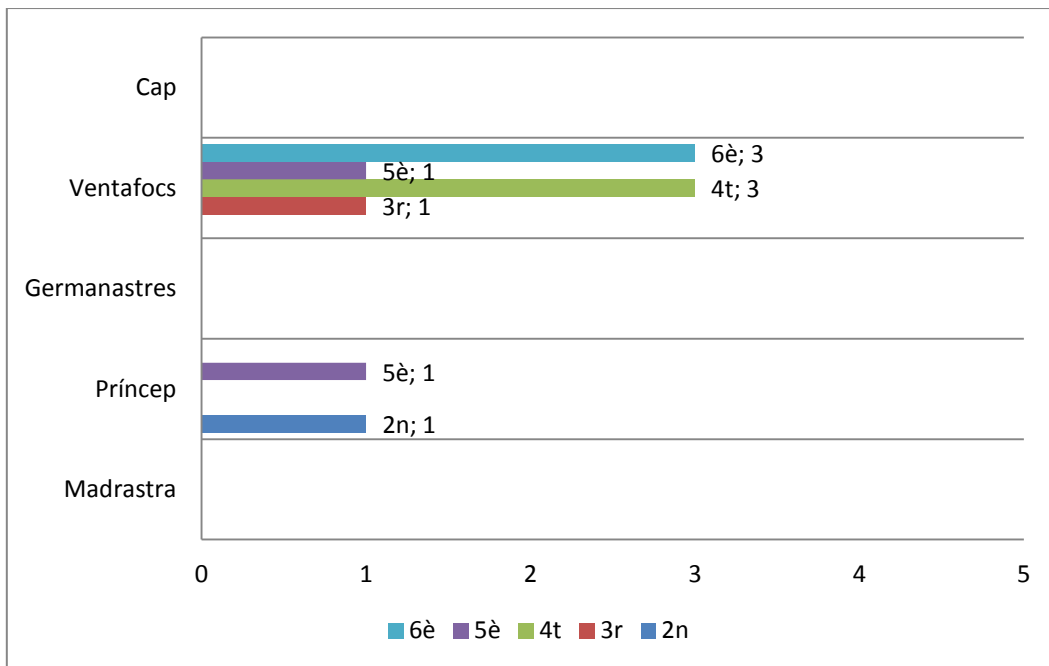
## NENS



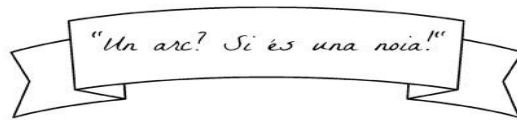
- Príncep
  - 2n
    - Perquè és un príncep.



## NENES

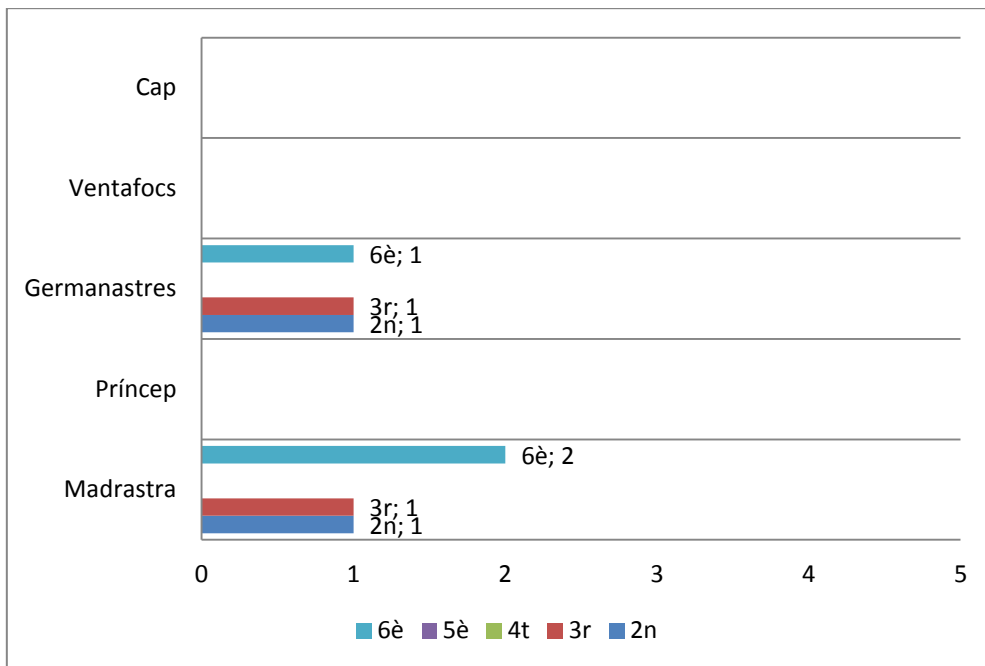


- Príncep
  - 4t
    - Perquè és un príncep.
- Germanastres
- Ventafocs
  - 3r
    - Perquè serà una princesa.
  - 5è
    - Perquè vol ser lliure.



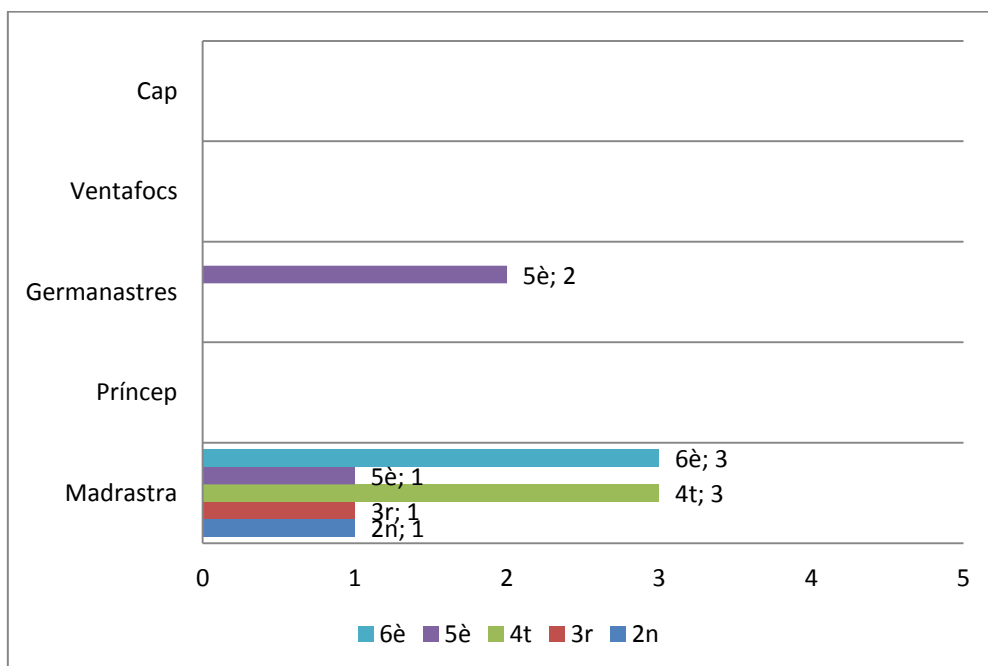
## Personatge més dolent/a

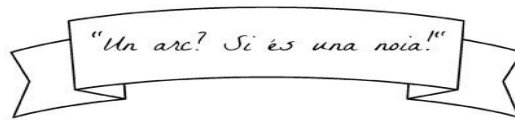
### NENS



- Germanastres
  - 2n
    - Perquè peguen i la manen.

### NENES

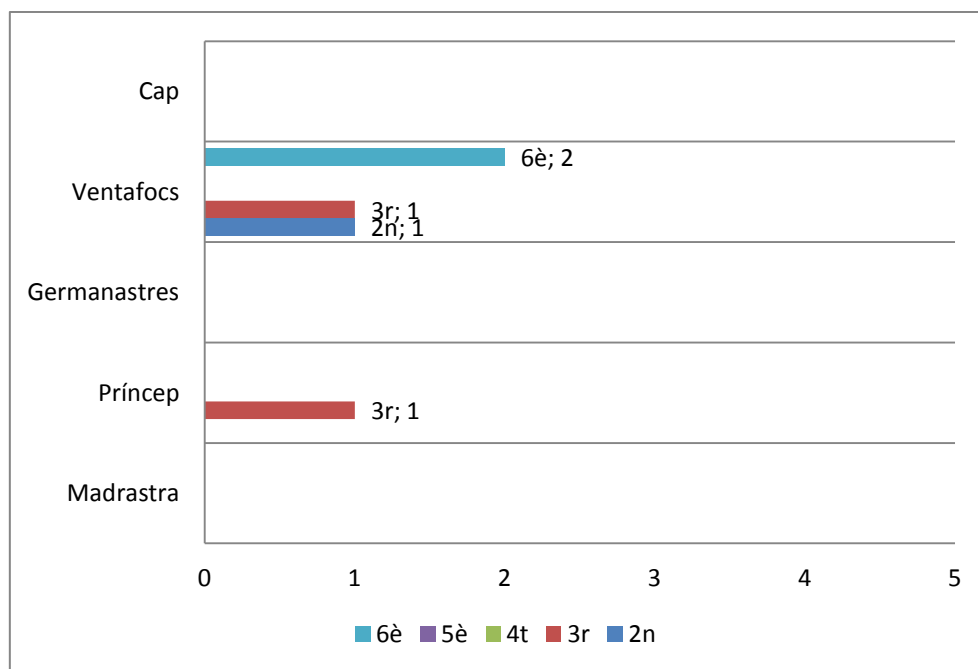




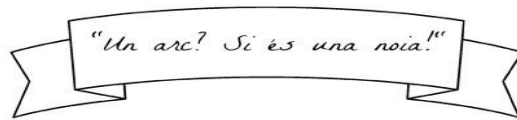
- Madrastra
  - 5è
    - Sempre manen.
- Germanastres
  - 5è
    - Sempre manen.
    - Perquè no li deixen res.

## Personatge més bo/na

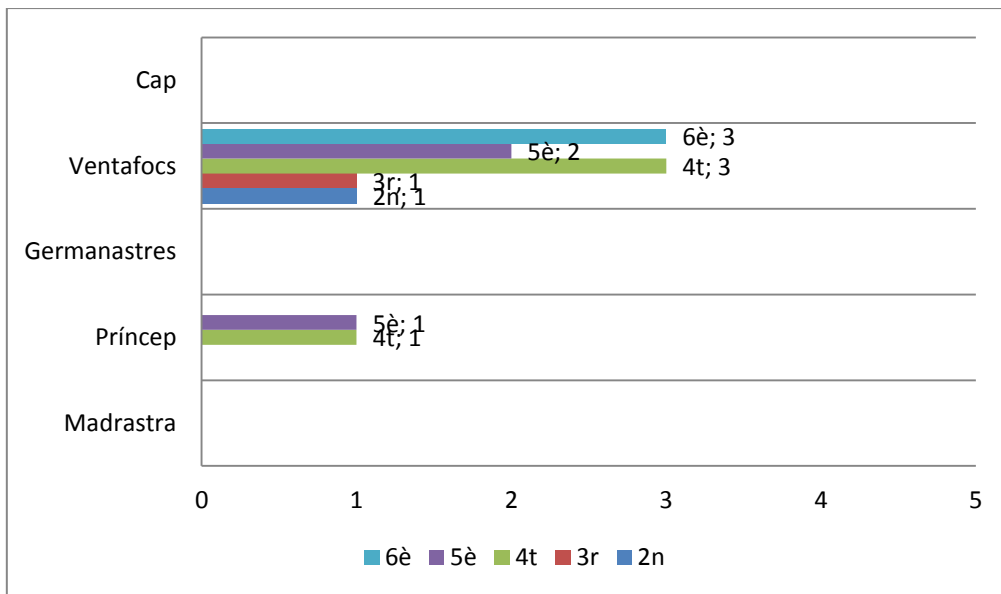
### NENS



- Ventafocs
  - 2n
    - Perquè mai pega.
  - 5è
    - Perquè ho deixa tot.

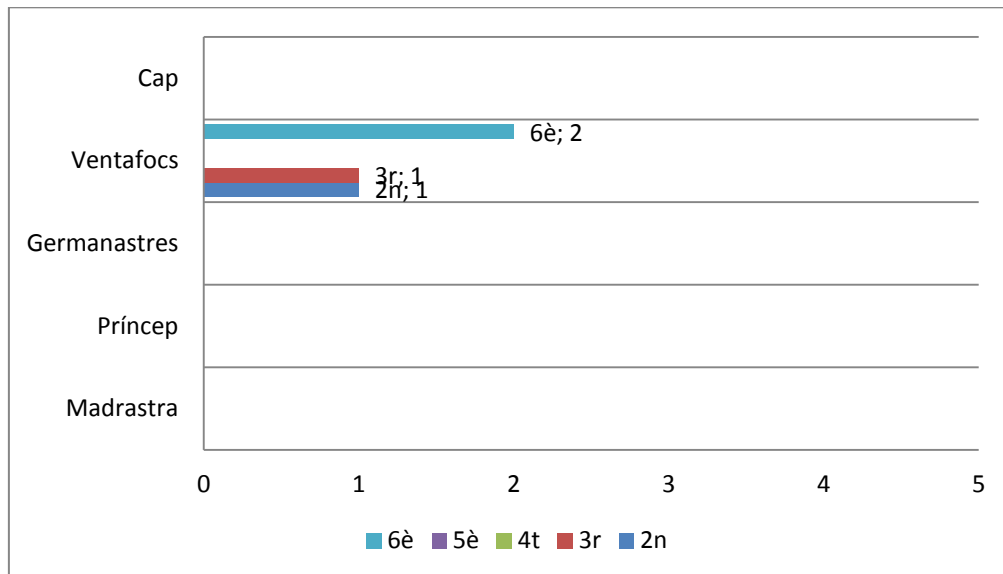


## NENES



## Personatge més a casa

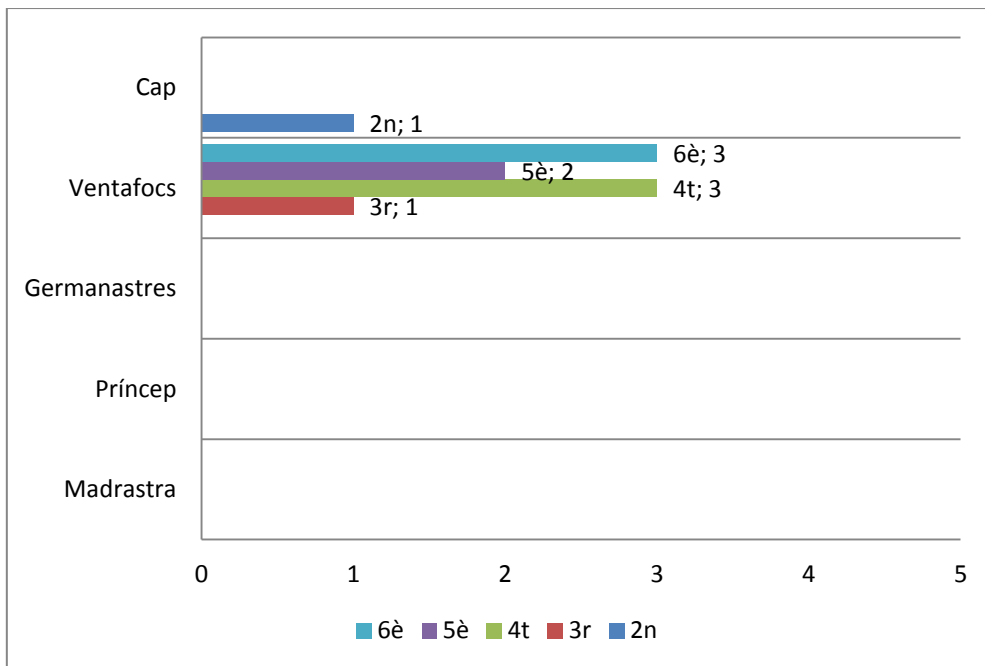
## NENS



- Ventafocs
  - 2n
    - Perquè llimpia més la casa.
    - Perquè ha de fregar la casa i l'obliguen a quedar-se.
  - 4t
    - Sempre està netejant.
  - 6è
    - Treballa tot el dia
    - No la deixen sortir.



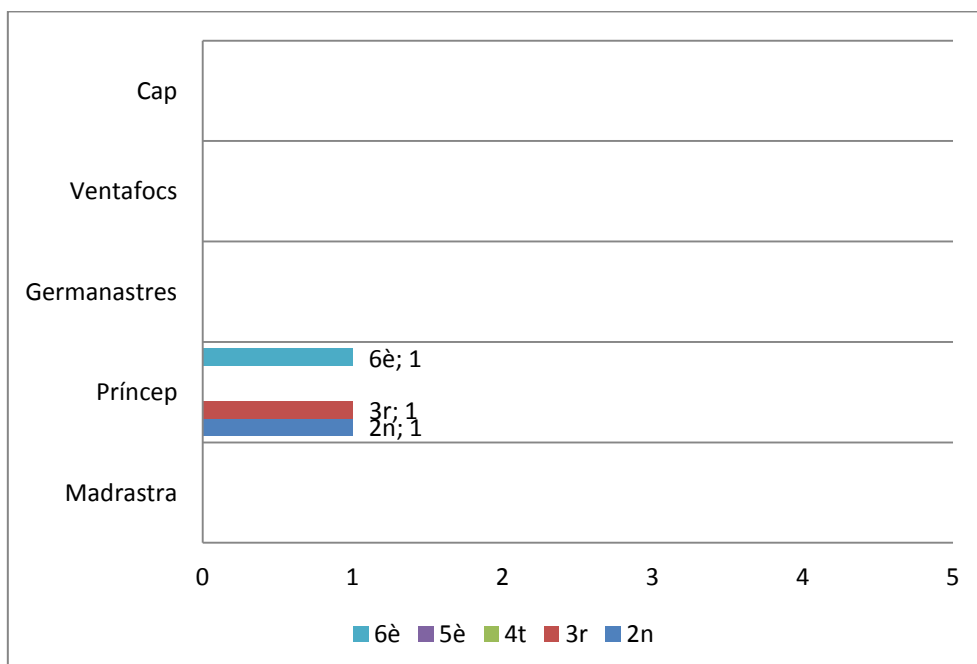
## NENES

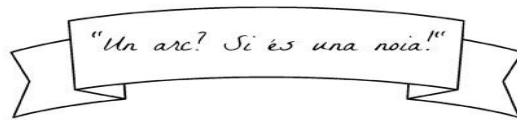


- Ventafocs
  - 3r
    - Perquè és una criada.
  - 5è
    - Perquè havia d'acabar la feina.

## Quin personatge voldries per amic/ga

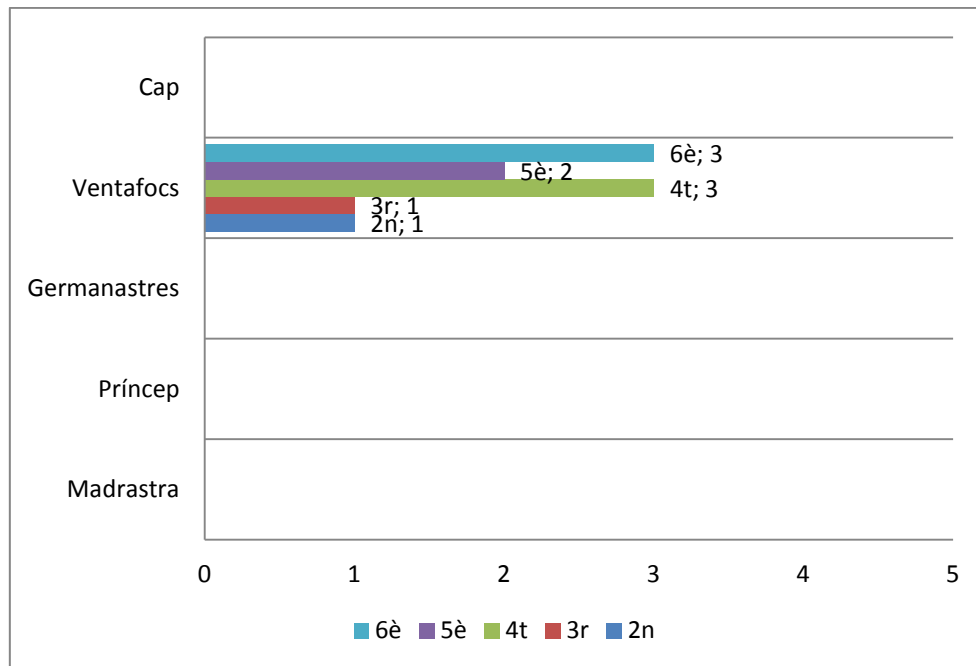
## NENS





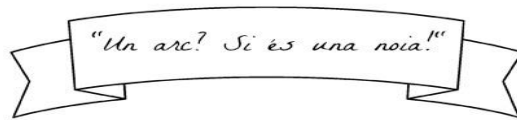
- Príncep
  - 2n
    - Perquè jugaríem i ens divertiríem.
  - 3r
    - Perquè és amable i guapo i fort.

## NENES



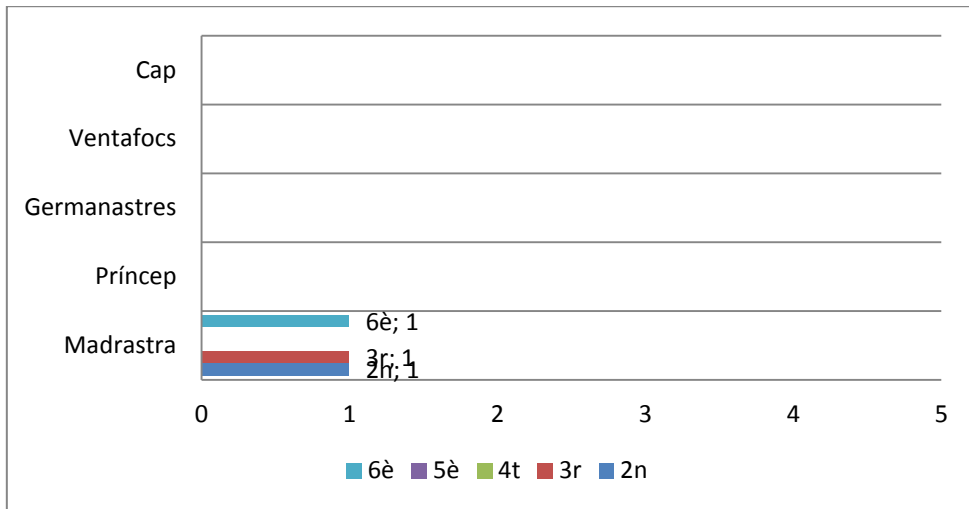
- Ventafocs
  - 2n
    - Perquè és bona.
  - 3r
    - Perquè és molt bona.
  - 4t
    - Perquè és amable.





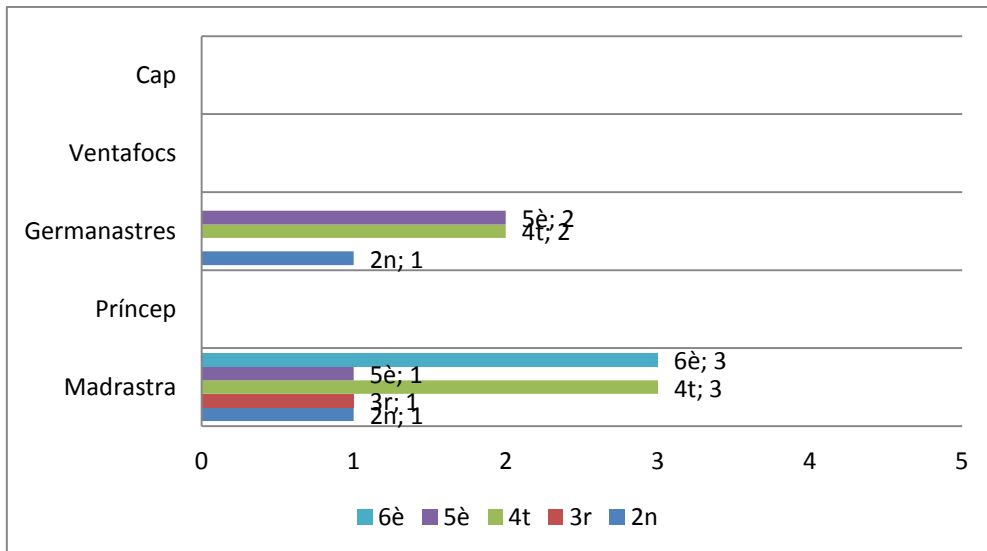
## Quin personatge no voldries per amic/ga

### NENS



- Madrastra
  - 2n
    - Perquè mana.

### NENES

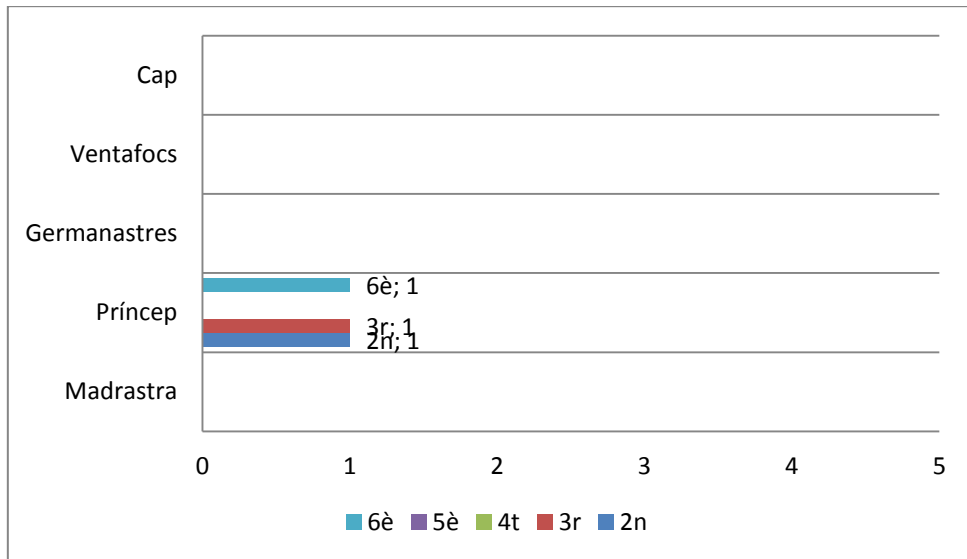


- Madrastra
  - 2n
    - Perquè és dolenta.
  - 3r
    - És dolenta.
- Germanastres
  - 2n
    - Perquè són dolentes.



## Amb quin personatge t'identifiques

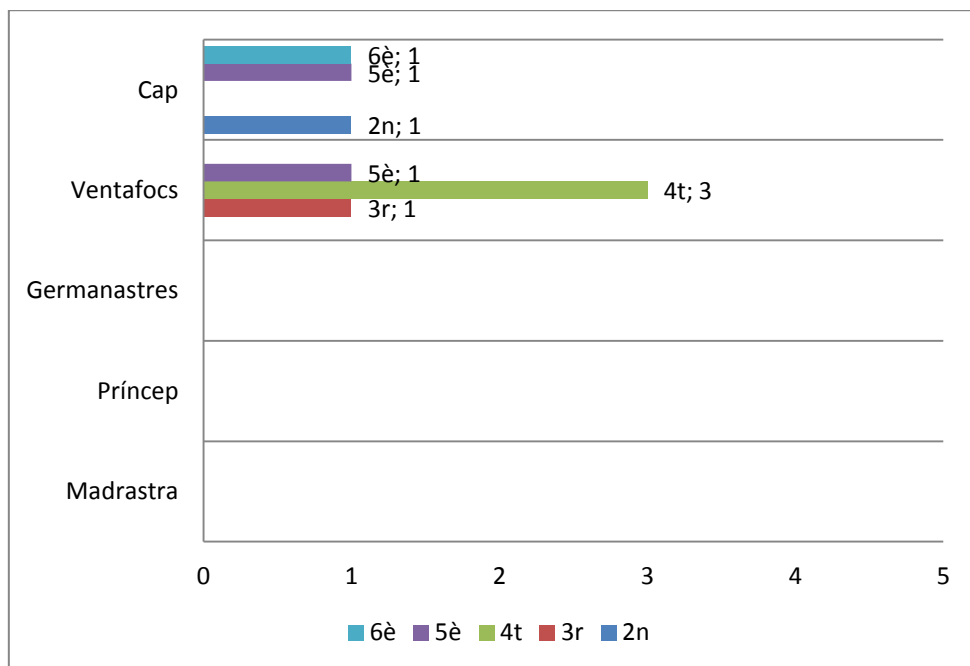
### NENS

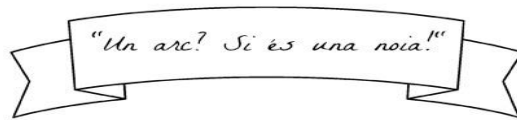


- Príncep

- 2n
  - Perquè tenim igual la cara.
- 3r
  - Té el mateix color de cabell que jo.
- 6è
  - És un noi i és guapo.

### NENES





- Ventafocs
  - 3r
    - És molt bona amb els animals.
  - 4t
    - Perquè és simpàtica.
  - 5è
    - Perquè sóc bona i ho deixo tot.

### 1.1.2.2.1. Buidatge de les opinions dels infants

Els personatges d'aquesta pel·lícula que es van presentar als nens i nenes són:

- ✓ Ventafocs
- ✓ Madrastra
- ✓ Germanastres
- ✓ Príncep
- ✓ Cap

Pels nens i nenes el personatge considerat més intel·ligent és la Ventafocs i ho argumenten donant raons com:

*“La Ventafocs és la més intel·ligent perquè sap fer vestits i netejar la casa” (nen, 2n)*

Els nens dubten a l'hora d'elegir entre el príncep i la Ventafocs, mentre que per les nenes la Ventafocs és clarament la triada. Les seves raons són:

*“El príncep és el més valent perquè és un cavaller” (nen, 2n)*

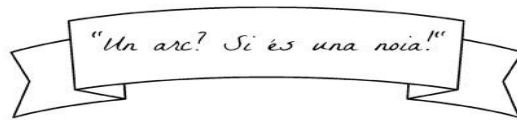
*“La Ventafocs és la més valenta perquè no té por d'escapar-se de casa” (nens i nenes, 6è)*

En quant el personatge més guapo, pels nens torna a ser el príncep l'elegit, per les nenes, en canvi, és Ventafocs. En aquest cas, l'elecció del personatge es veu novament influenciada pel sexe dels enquestats, que trien el personatge del mateix sexe.

Nenes i nens coincideixen en el personatge més fort: el príncep. En aquest cas no argumenten res.

En el cas de triar el personatge més curós, ambdós estan d'acord i trien Ventafocs. Argumenten:

*“La Ventafocs és el personatge més curós perquè sempre està netejant” (nena, 4t)*



El personatge més sensible segons els nens, són les germanastres. Les nenes en canvi, trien a la Ventafocs.

El personatge més important per les nenes és, amb diferència, la Ventafocs. Els nens dubten entre el príncep i la Ventafocs. Les seves raons són:

*“El príncep és el personatge més important perquè és un príncep” (nen, 2n)*

*“La Ventafocs és el personatge més important perquè vol ser lliure” (nena, 5è)*

Ni nens ni nenes dubten a l'hora de elegir quin és el personatge més dolent: la madrastra. Ho expressen així:

*“La madrastra és el personatge més dolent perquè sempre manen” (nena, 5è)*

Per contra, la Ventafocs és el personatge més bo tan per uns com pels altres, i ho expliquen de la següent manera:

*“Ventafocs és el personatge més bo perquè mai pega” (nen, 2n)*

Torna a ser Ventafocs la que és triada per nenes i nens unànimement com el personatge que està més temps a casa. La raó més convincent que expressen és:

*“Ventafocs és el personatge que s'està més a casa perquè havia d'acabar la feina” (nena, 5è)*

Quan es tracta de triar un personatge per amic o amiga els nens elegeixen tots al príncep i les nenes trien totes la Blancaneus. Ho justifiquen de la següent manera:

*“La Ventafocs m'agradaria per amiga perquè és molt mona” (nena, 3r)*

*“El príncep m'agradaria per amic perquè és amable, guapo i fort” (nen, 3r)*

Una altra vegada, la madrastra es guanya l'animadversió dels nens i nenes, per les mateixes raons que he mencionat abans (*perquè és dolenta*).

Al moment d'identificar-se els nens no tenen dubte en fer-ho amb el príncep. La majoria de les nenes s'identifica amb la Ventafocs, però algunes no s'identifiquen amb cap. Ho argumenten dient:

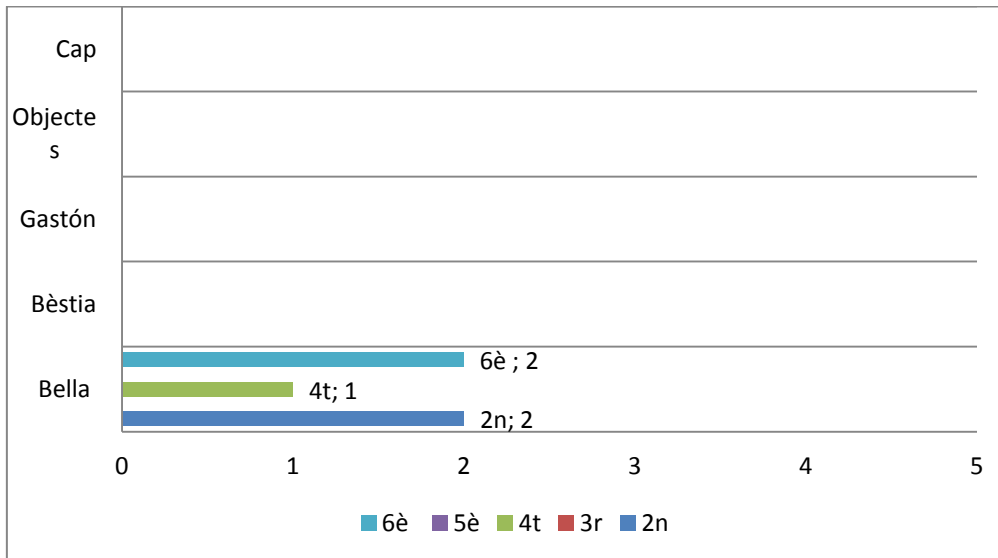
*“M'identifico amb el príncep perquè és un noi i és guapo” (nen, 6è)*

*“M'identifico amb la Ventafocs, perquè sóc bona i ho deixo tot” (nena, 5è).*

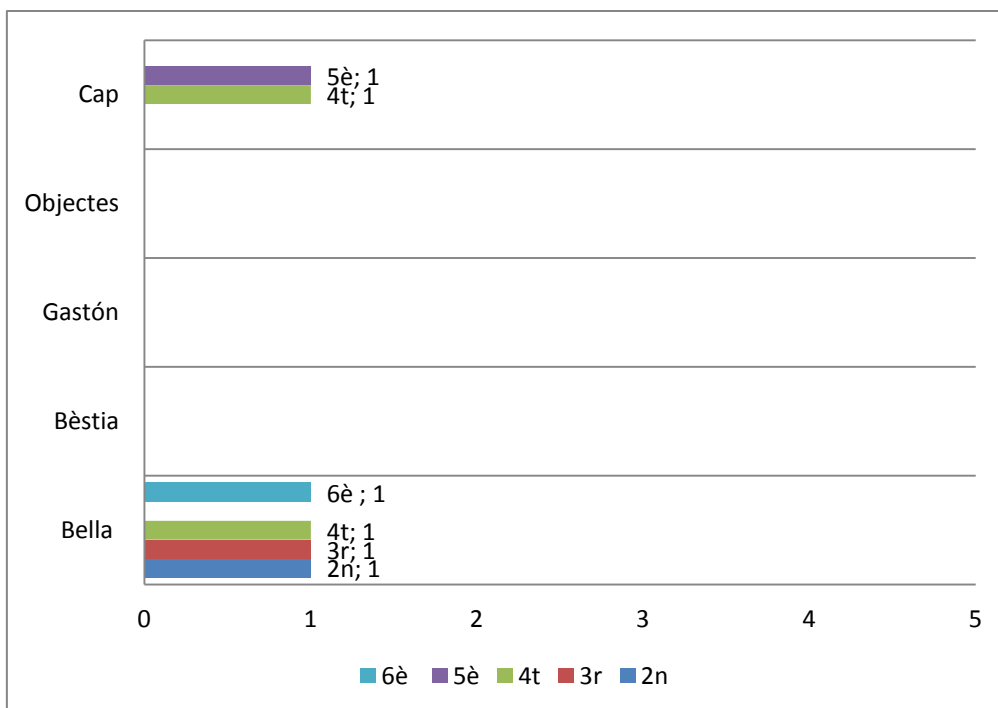
## 1.1.2.3. LA BELLA I LA BÈSTIA

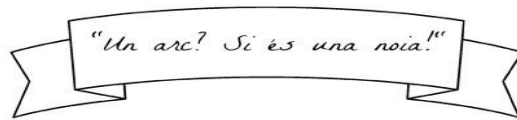
### Personatge més intel·ligent

#### NENS



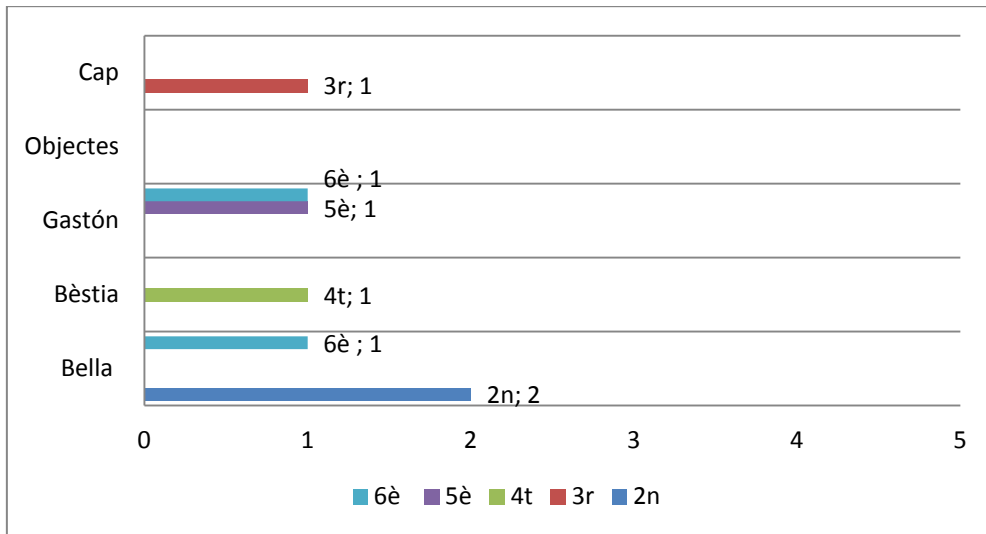
#### NENES





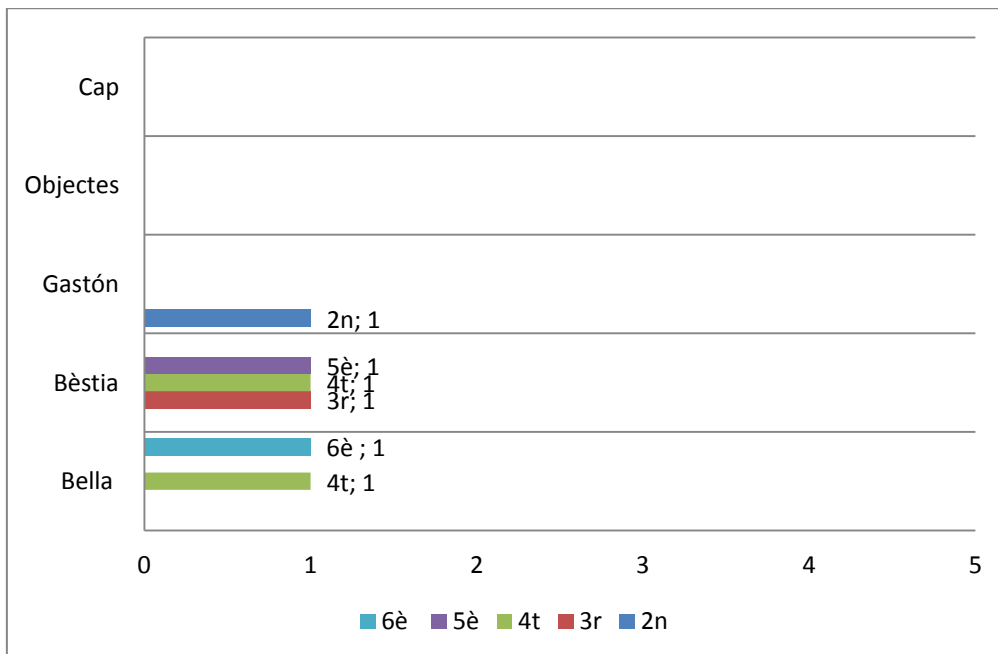
## Personatge més valent/a

### NENS



- Bella
  - 6è
    - No té por.

### NENES

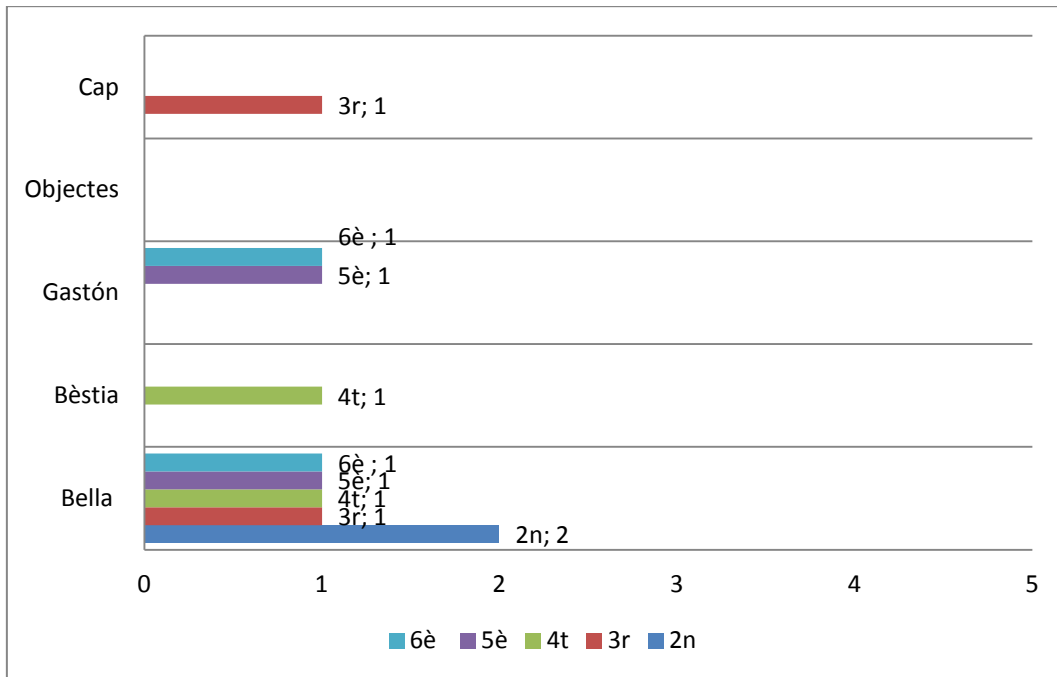


- Bella
  - 4t
    - Perquè va amb el cavall pel bosc.
  - 6è
    - Perquè s'enfronta a la Bèstia.

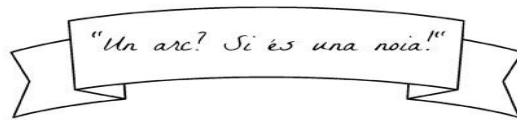


## Personatge més guapo/a

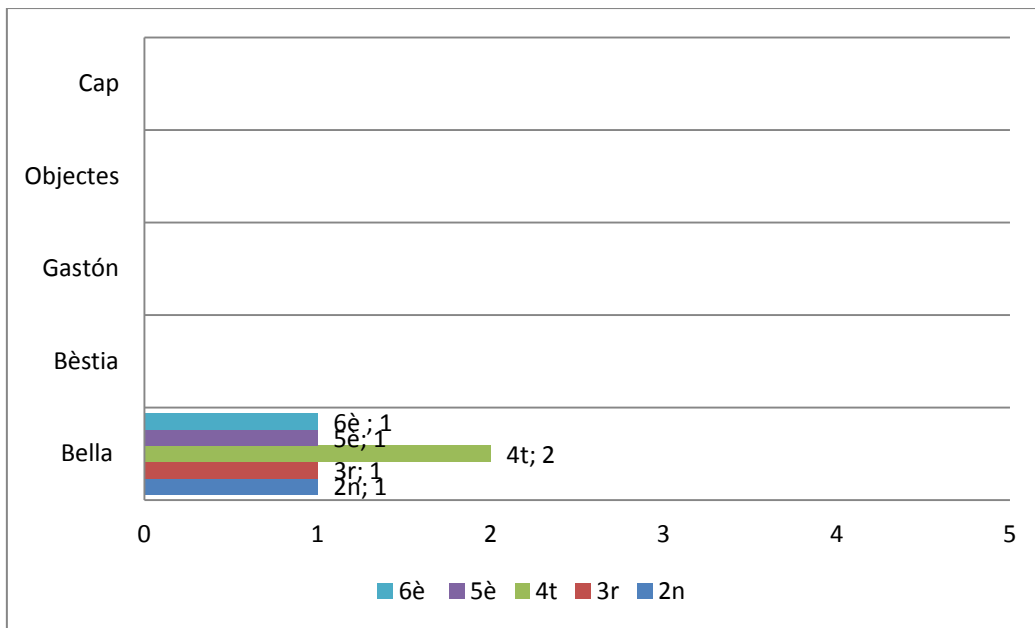
### NENS



- Bella
  - 5è
    - És un vestit bonic.
  - 6è
    - Perquè és una noia.
- Gastón
  - 6è
    - Perquè és un xulo i ha de ser guapo.



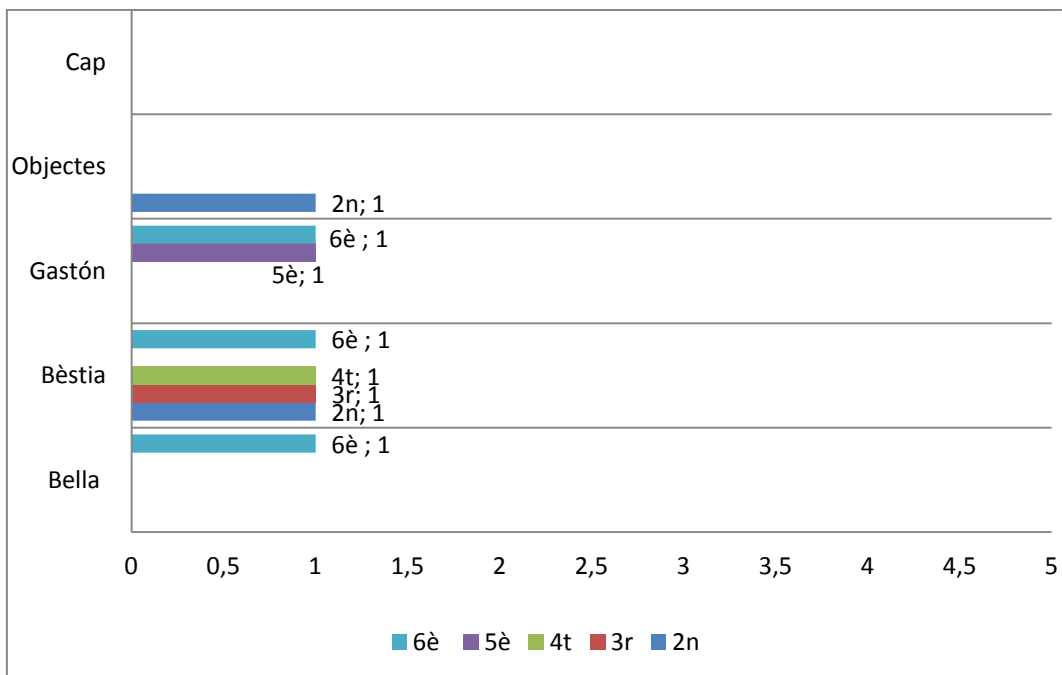
## NENES



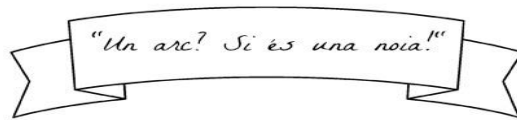
- Bella
  - 2n
    - M'agrada el seu vestit.
  - 5è
    - És un vestit brillant.

## Personatge més fort/a

## NENS

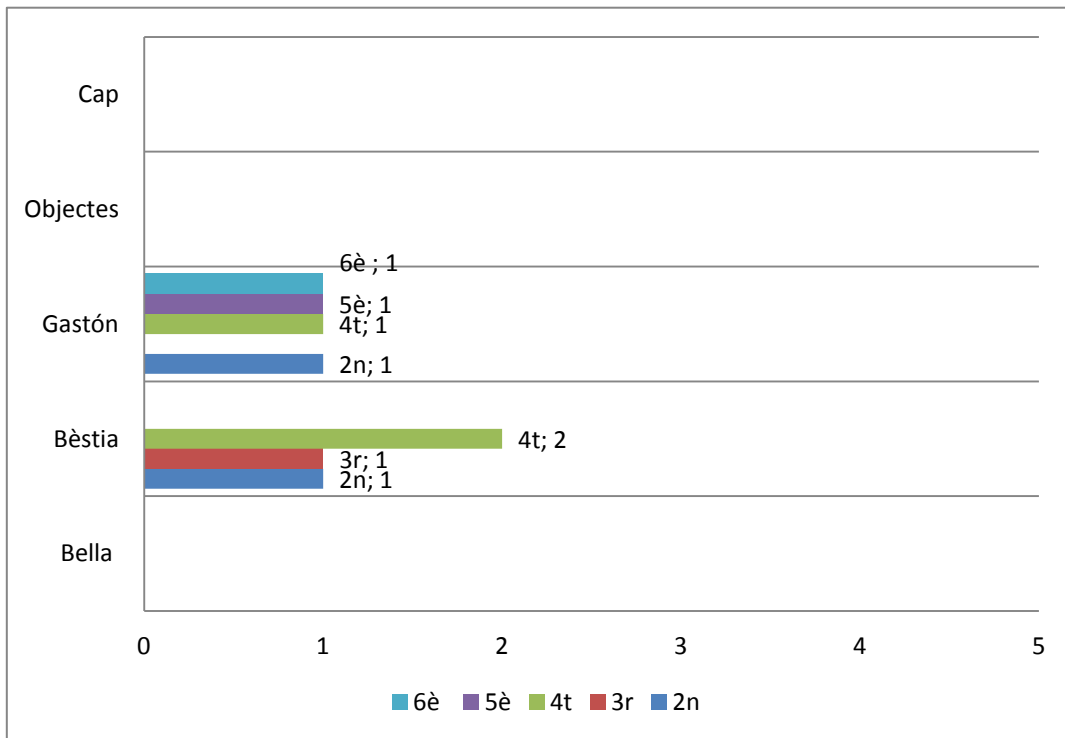






- Bèstia
  - 6è
    - Perquè és un monstre.
- Gastón
  - 6è
    - Caça animals.

## NENES

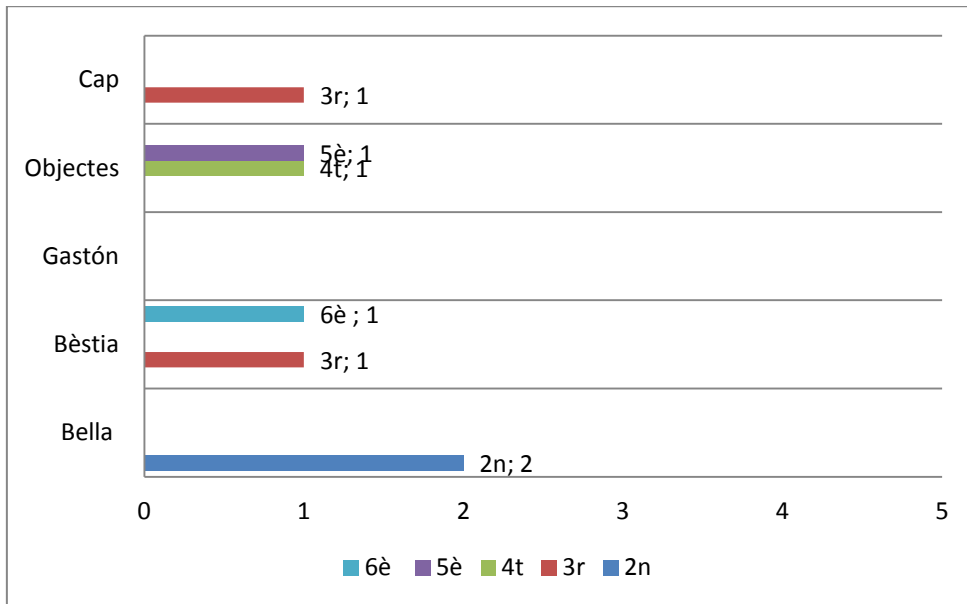


- Bèstia
  - 2n
    - Se li veuen els músculs.
  - 4t
    - Té molts “musculitos”.
- Gastón
  - 2n
    - Se li veuen els músculs.
  - 4t
    - Té molts “musculitos”.
  - 5è
    - Té músculs.
  - 6è
    - Té músculs.

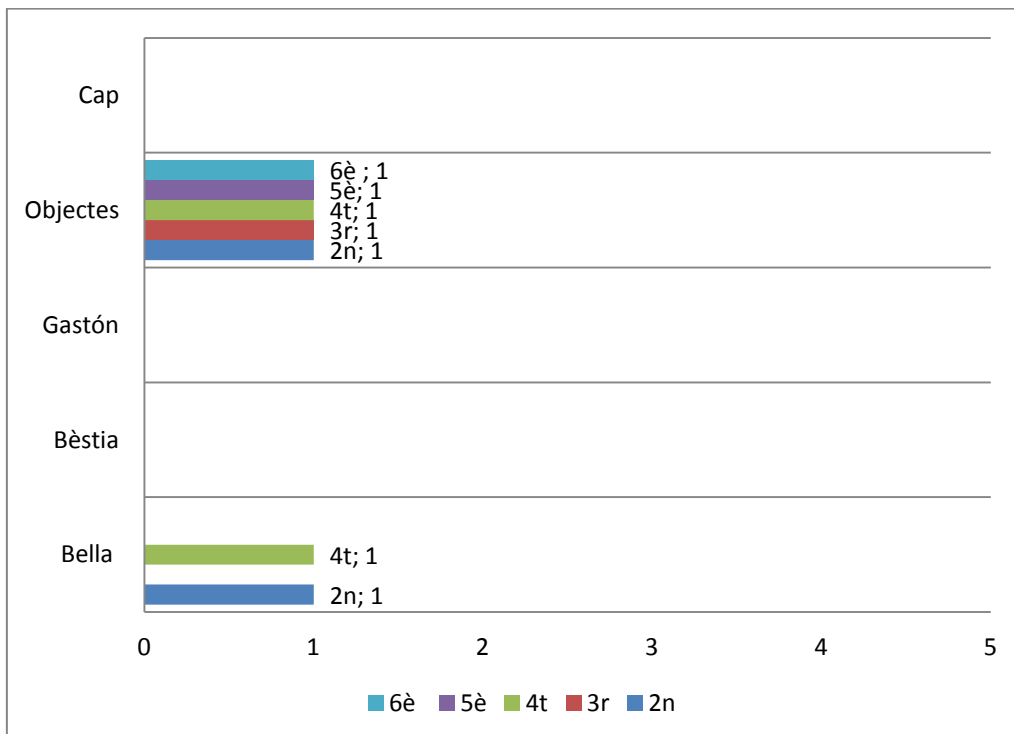


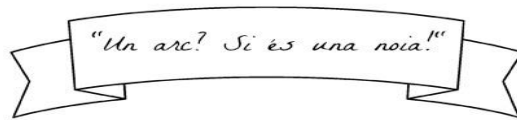
## Personatge més curós/a

### NENS



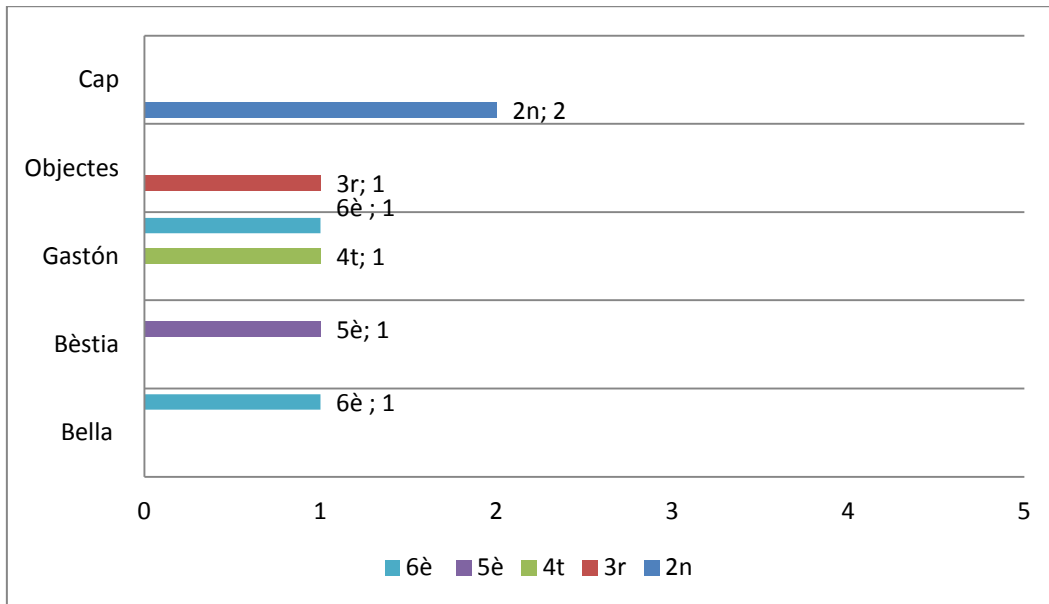
### NENES





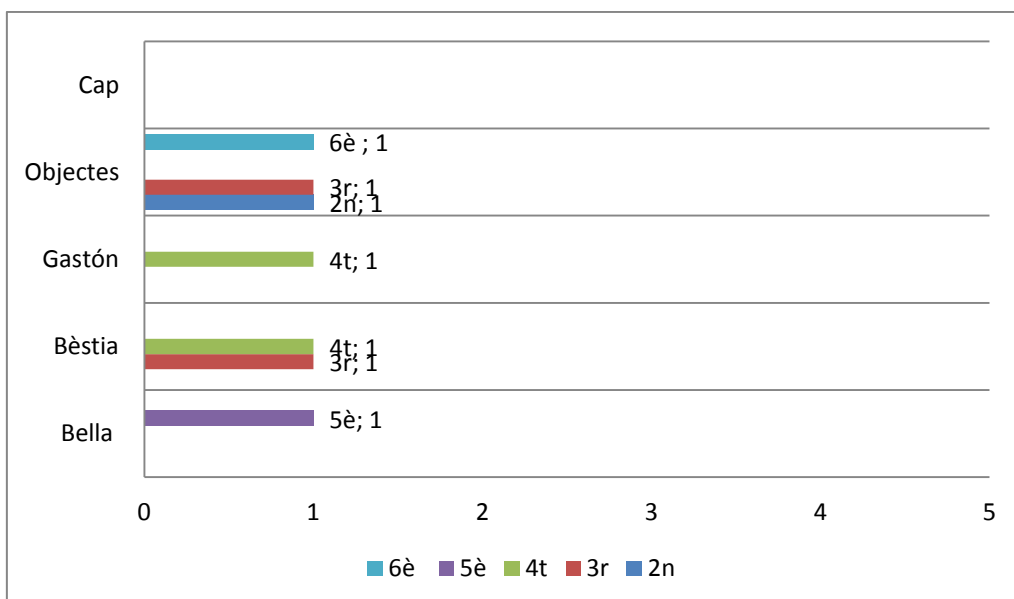
## Personatge més sensible

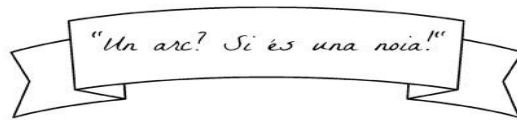
### NENS



- Bella
  - 6è
    - Perquè quan torna a casa troba a faltar a la Bèstia.
- Bèstia
  - 5è
    - Té sentiments per la Bella.

### NENES

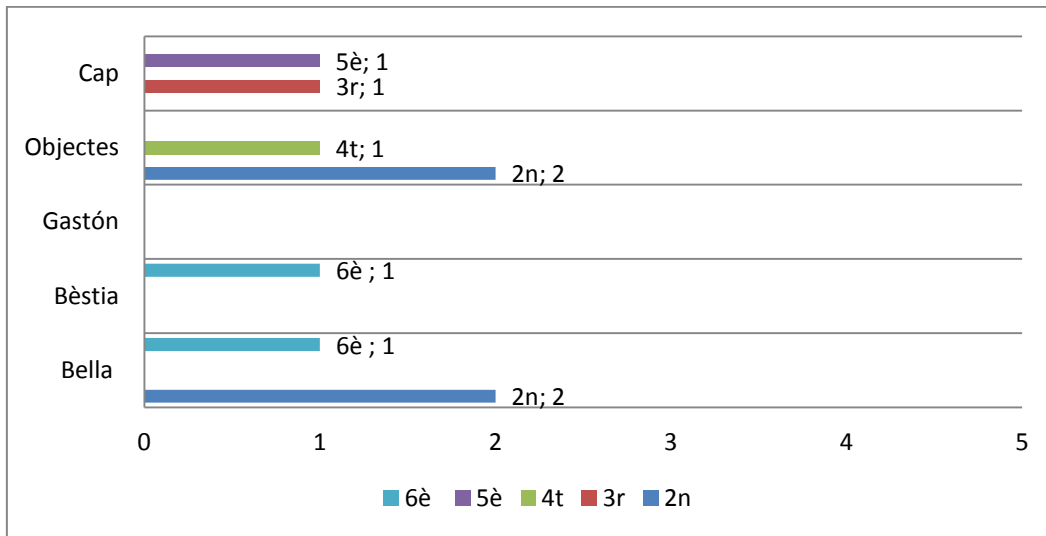




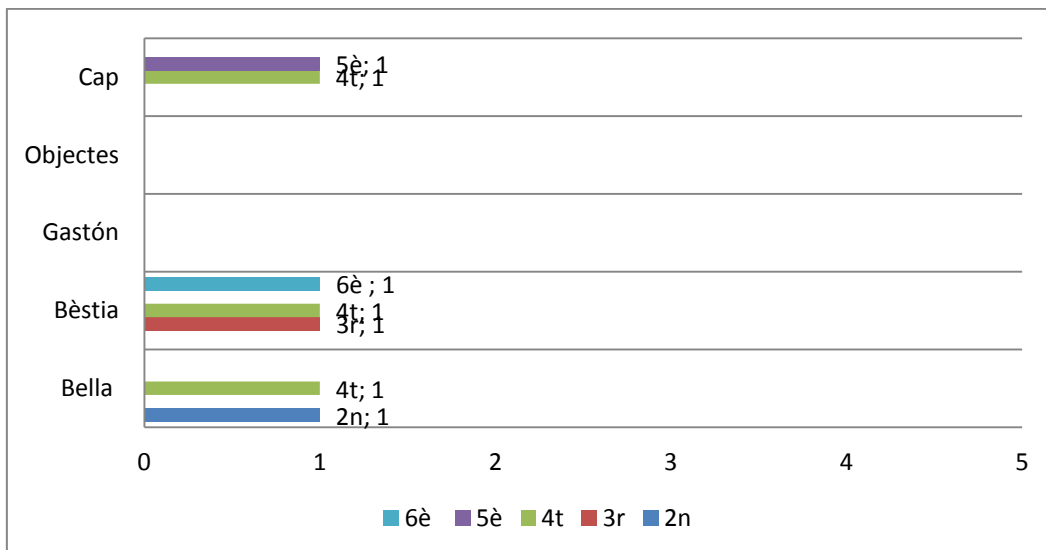
- Bèstia
  - 4t
    - Cuida molt a la Bella.
- Objectes
  - 6è
    - Perquè tenen por.

## Personatge més important

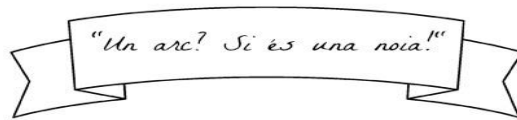
### NENS



### NENES

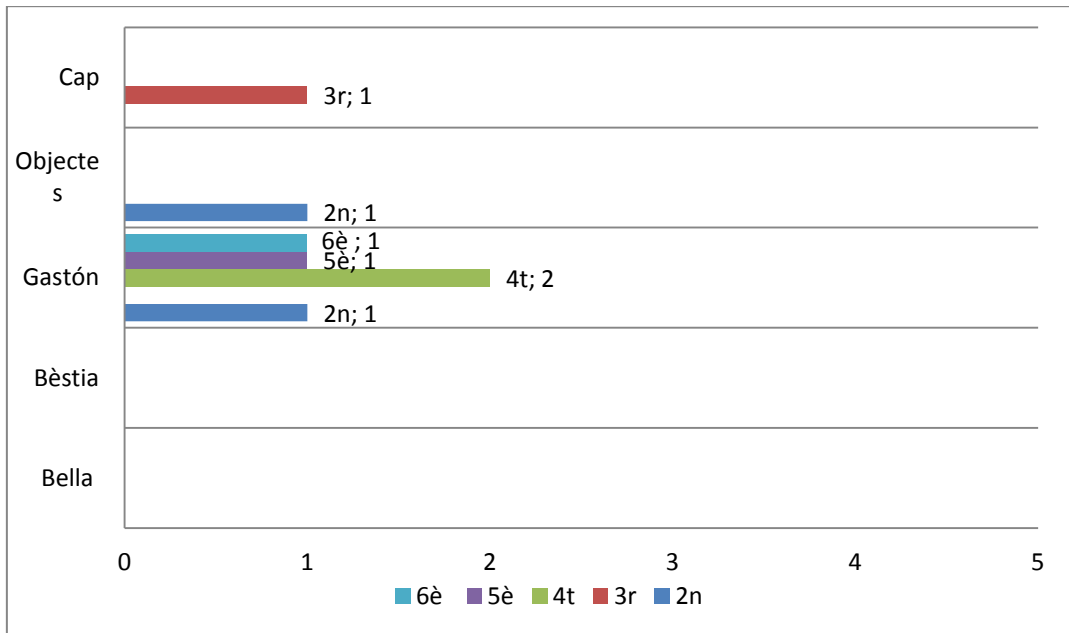


- Bella
  - 2n
    - Perquè és la protagonista.



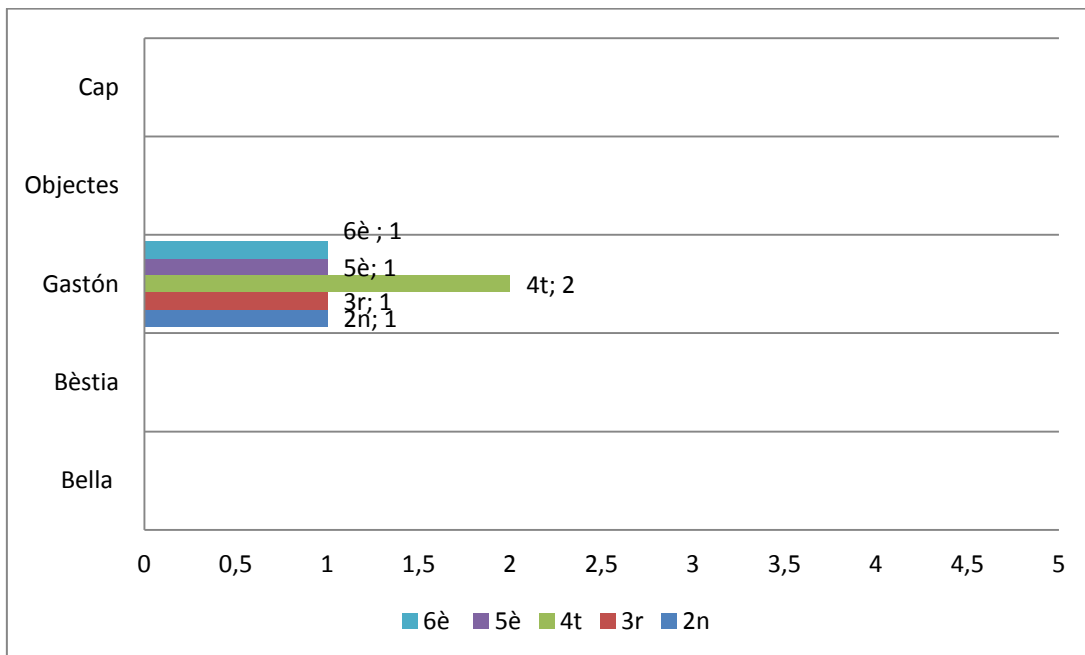
## Personatge més dolent/a

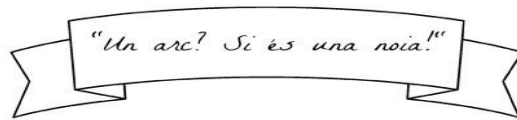
### NENS



- Gastón
  - 5è
    - Volia matar.
  - 6è
    - Perquè és gelós.

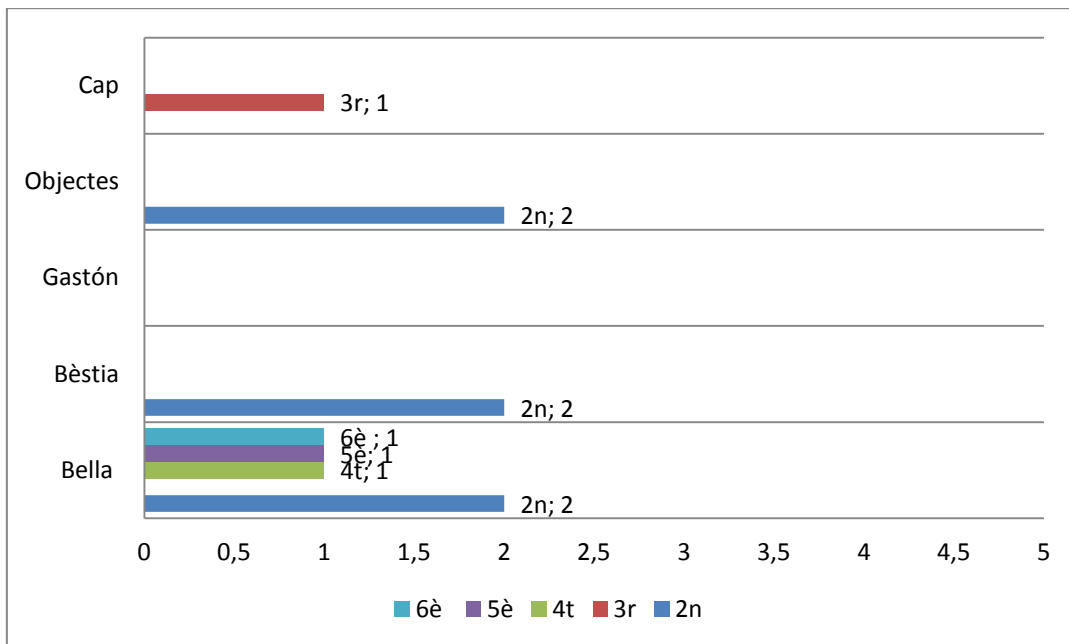
### NENES





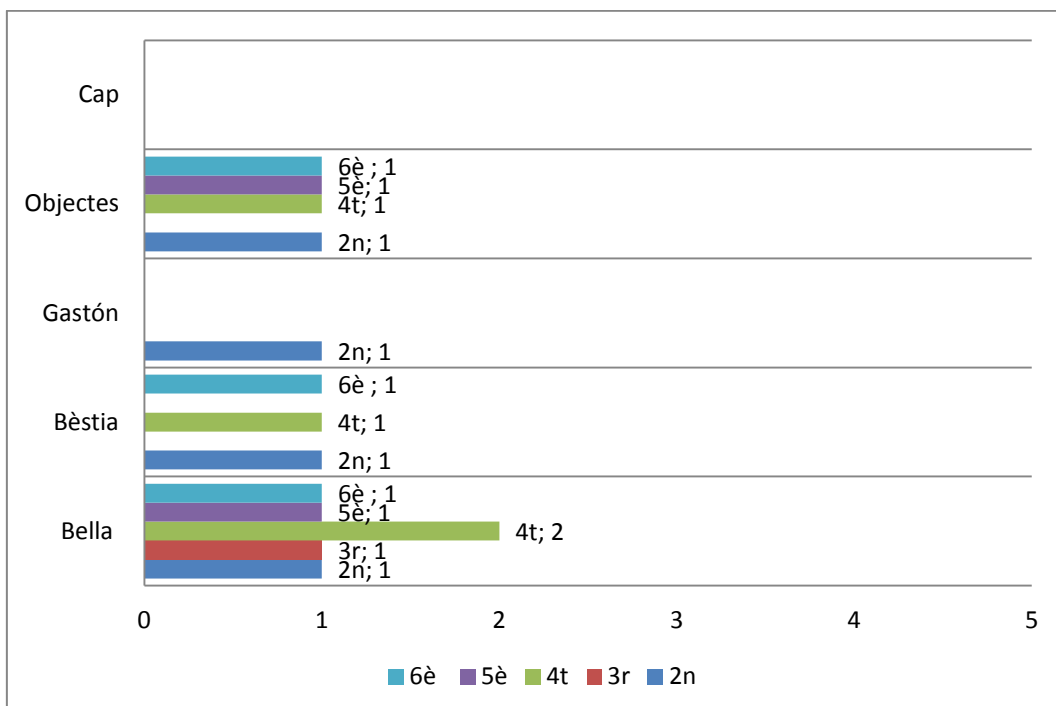
## Personatge més bo/na

### NENS



- Bella
  - 5è
    - Va salvar a la Bèstia.
  - 6è
    - Perquè estima a la Bèstia i és noia.

### NENES

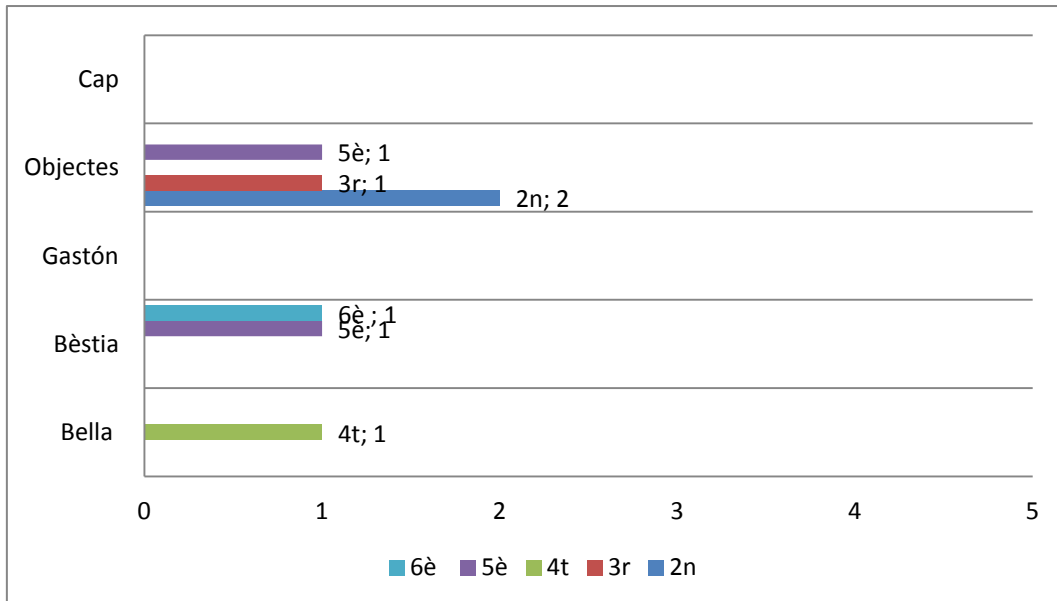




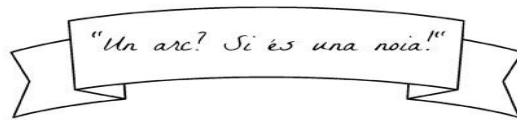
- Bella, Bèstia i objectes
  - 4t
    - Es cuiden molt els uns als altres.
- Tots són bons.(2n)

## Personatge està més a casa

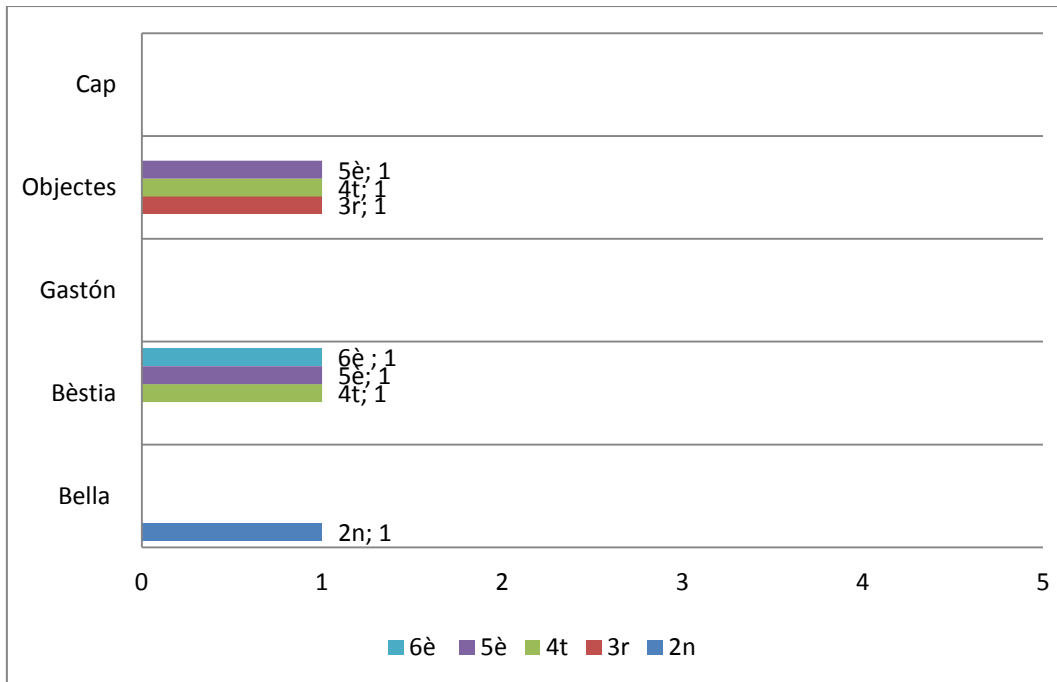
### NENS



- Bella
  - 4t
    - Perquè neteja.
- Objectes
  - 2n
    - Són objectes.



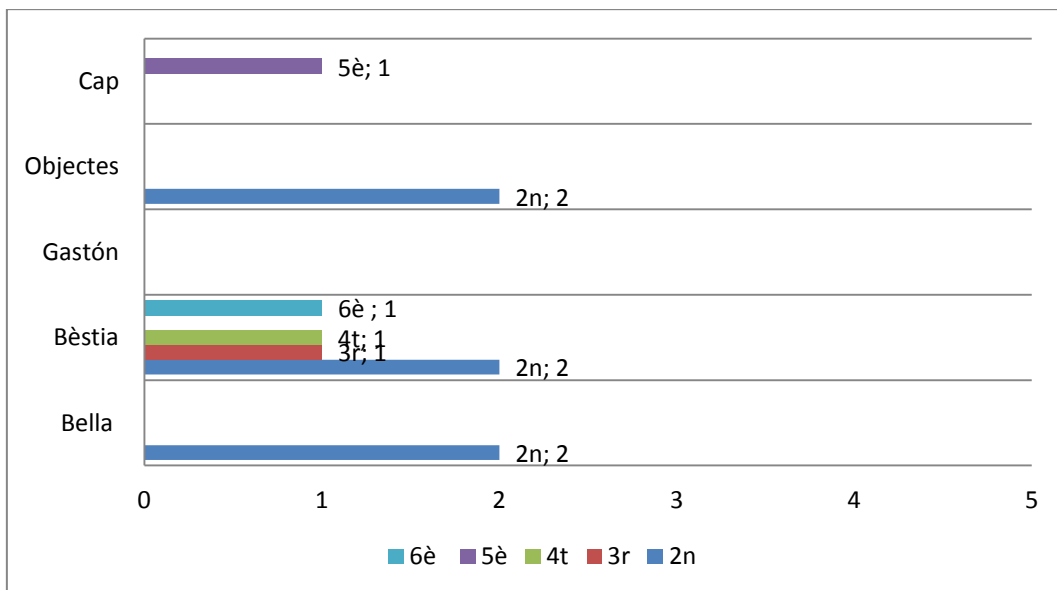
## NENES



- Bella
  - 2n
    - Cuida els objectes

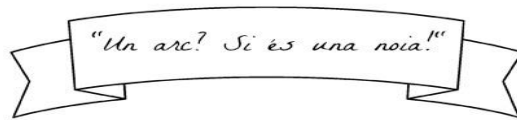
## Quin personatge voldries per amic/ga

## NENS

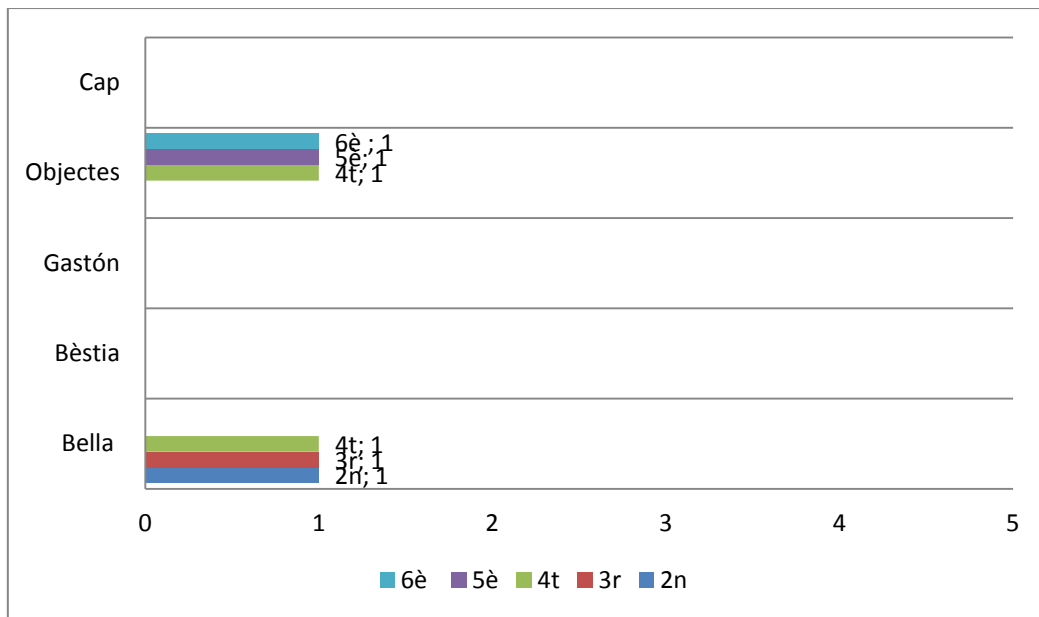


- Bèstia
  - 6è
    - Perquè ningú es ficaria amb mi.





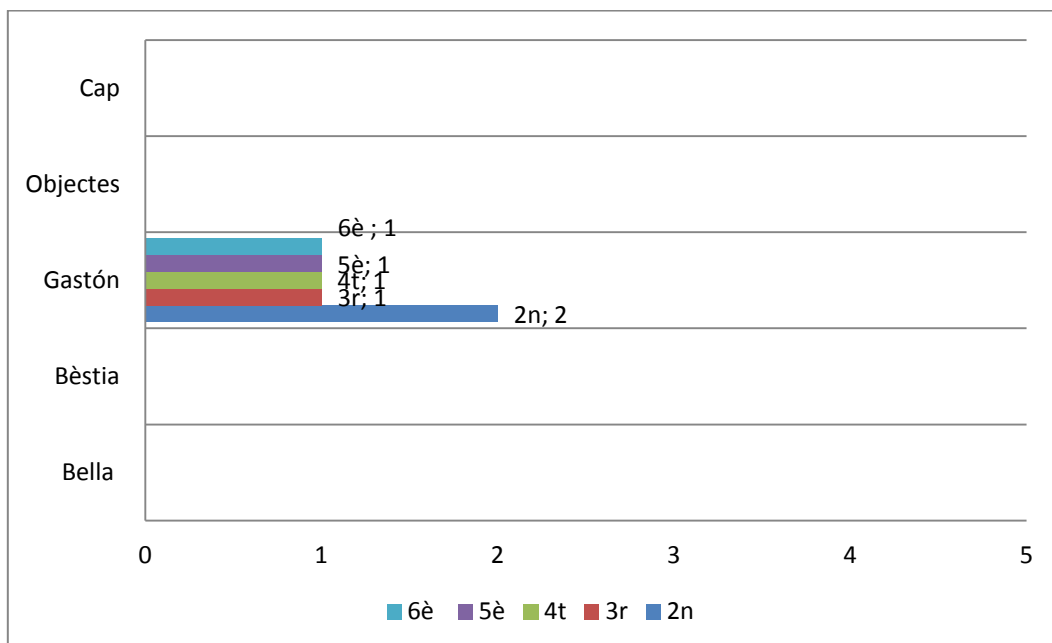
## NENES



- Bella
  - 2n
    - És simpàtica.
- Objectes
  - 5è
    - Són divertits.

## Quin personatge no voldries per amic/ga

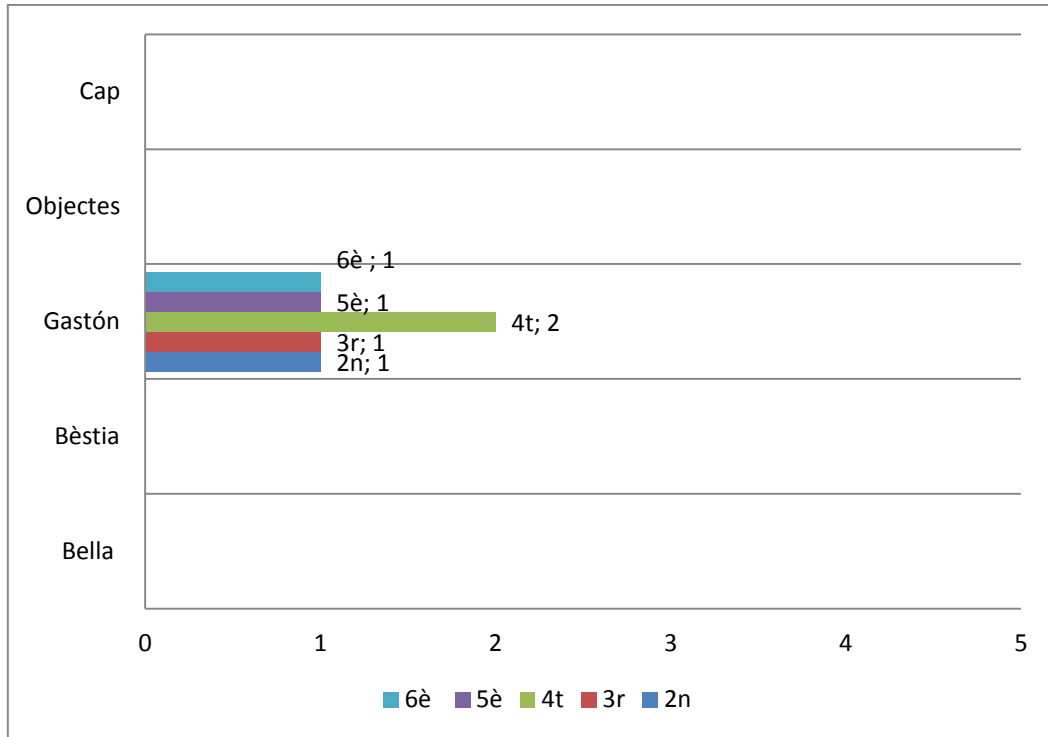
## NENS



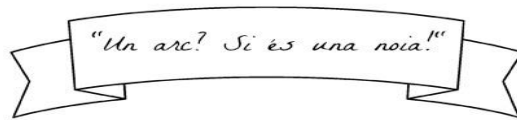


- Gastón
  - 2n
    - Perquè mata.
    - Perquè és dolent.

## NENES

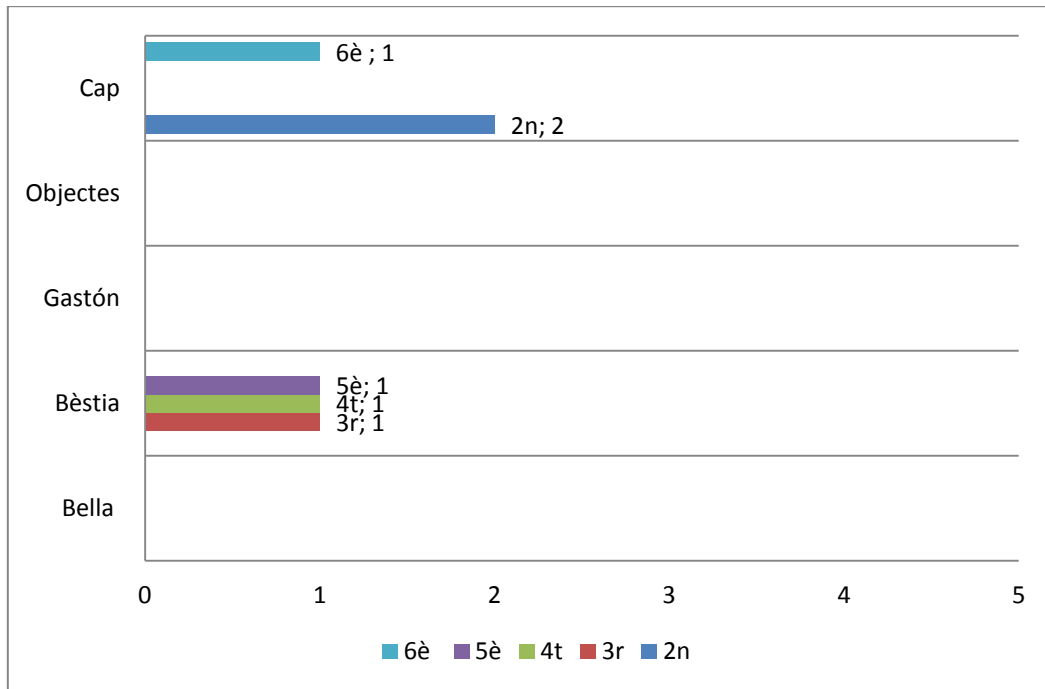


- Gastón
  - 2n
    - Perquè vol matar.



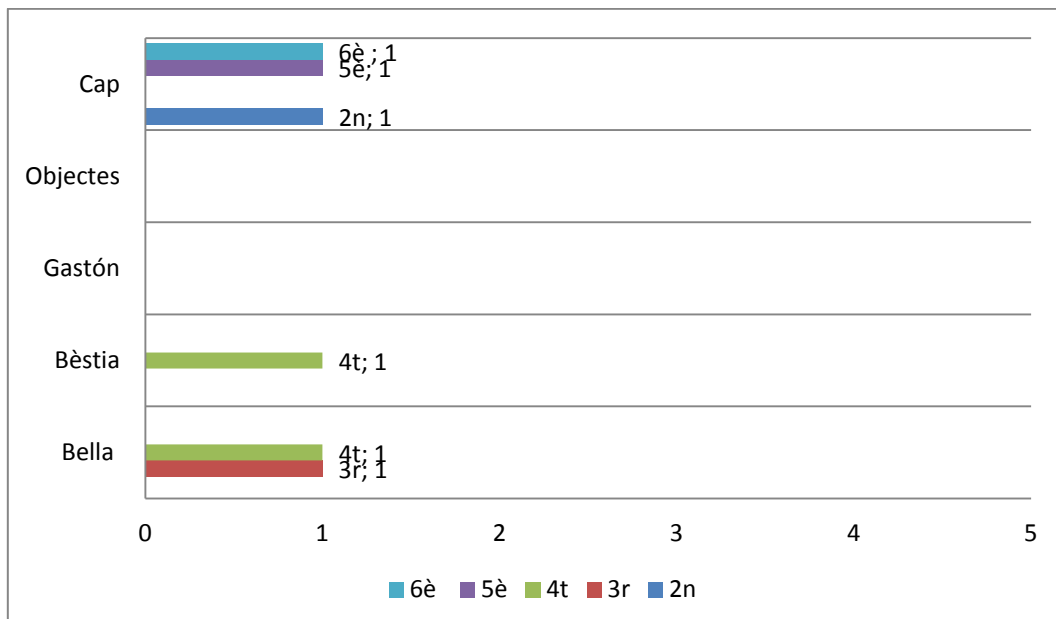
## Amb quin personatge t'identifiques

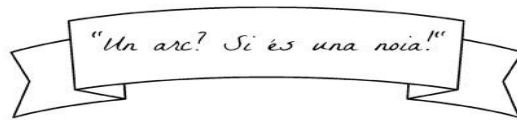
### NENS



- Bèstia
  - 3r
    - Perquè és amable.
  - 5è
    - Perquè som valents i tenim sentiments.

### NENES





- Bella
  - 3r
    - Perquè és amable i guapa.
- Bèstia
  - 4t
    - És dolent i es transforma en bo.

### 1.1.2.3.1. Buidatge de les opinions dels infants

Els personatges d'aquesta pel·lícula que es van presentar als nens i nenes són:

- ✓ Bella
- ✓ Bèstia
- ✓ Gastón
- ✓ Objectes

Pels nens i nenes el personatge considerat unànimement més intel·ligent és la Bella i no ho argumenten.

El personatge més valent pels nens és la Bella, mentre que per les nenes és la Bèstia. Les seves raons són:

*“La Bella és la més valenta perquè no té por” (nen, 6è)*

En quant el personatge més guapo, tant per nens com per nenes és la Bella. Aquesta vegada no hi ha diferència en la seva elecció i no està influenciada pel sexe dels enquestats. Expliquen que:

*“Bella és la més guapa perquè és una noia” (nen, 6è)*

Pel que fa al personatge més fort, els nens s'inclinen per la Bèstia, mentre que les nenes ho fan per Gastón. Les raons però, coincideixen:

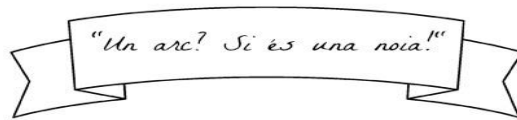
*“Gastón és el personatge més fort perquè se li veuen els músculs”  
(nenes de 2n, 4t, 5è i 6è)*

*“Bèstia és el personatge més fort perquè és un monstre” (nen, 6è)*

En el cas de triar el personatge més curós, ambdós estan d'acord i trien els objectes encara que no expressen cap raó.

Els personatges més sensibles tornen a ser els objectes tant per les nenes com pels nens. Cal remarcar però, que Bella, Bèstia i Gastón també són considerats per alguns infants com a personatges sensibles. Per exemple diuen:

*“Bella és el personatge més sensible perquè quan torna a casa troba a faltar a la Bèstia” (nen, 6è)*



El personatge més important per les nenes és la Bèstia. Els nens dubten entre Bella i els objectes. Les seves raons són:

Ni nens ni nenes dubten a l'hora de elegir quin és el personatge més dolent: Gastón. Ho expressen així:

*"Gastón és el personatge més dolent perquè és gelós" (nen, 6è)*

Per contra, Bella és el personatge més bo tan per uns com pels altres. Per alguns tots els personatges són bons. Ho expliquen de la següent manera:

*"Bella és el personatge més bo perquè estima a la Bèstia i és noia" (nen, 6è)*

Els objectes són els que estan considerats com els que està més temps a casa. Bèstia i Bella també són triats. La raó més convincent que expressen és:

*"Bella és el personatge que està més a casa perquè cuida els objectes" (nena, 2n)*

Quan es tracta de triar un personatge per amic o amiga hi ha diferència de parers. Els nens elegeixen a la Bèstia i les nenes a Bella, encara que altres nenes trien els objectes. Ho justifiquen de la següent manera:

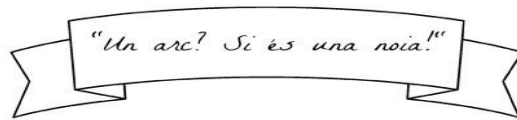
*"La Bèstia m'agradaria per amiga perquè ningú es ficaria amb mi" (nen, 6è)*

Una altra vegada, Gastón es guanya l'animadversió dels nens i nenes, per les mateixes raons que he mencionat abans (*perquè és dolent, perquè vol matar*).

Al moment d'identificar-se els costa decidir-se i la opció "cap" obté resultats a considerar. Dels personatges, els nens trien a la Bèstia, mentre que les nenes a Bella. Ho argumenten dient:

*"M'identifico amb la Bèstia perquè som valents i tenim sentiments" (nen, 5è)*

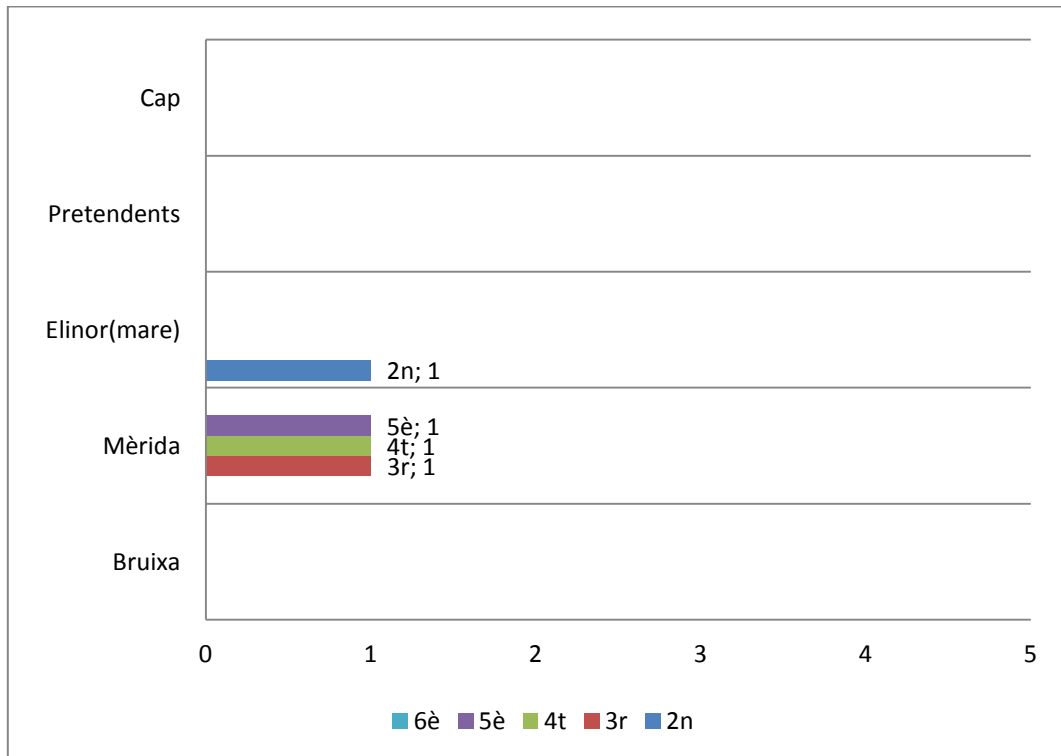
*"M'identifico amb la Bella perquè és amable i guapa" (nena, 3r)*



## 1.1.2.4. BRAVE

### Personatge més intel·ligent

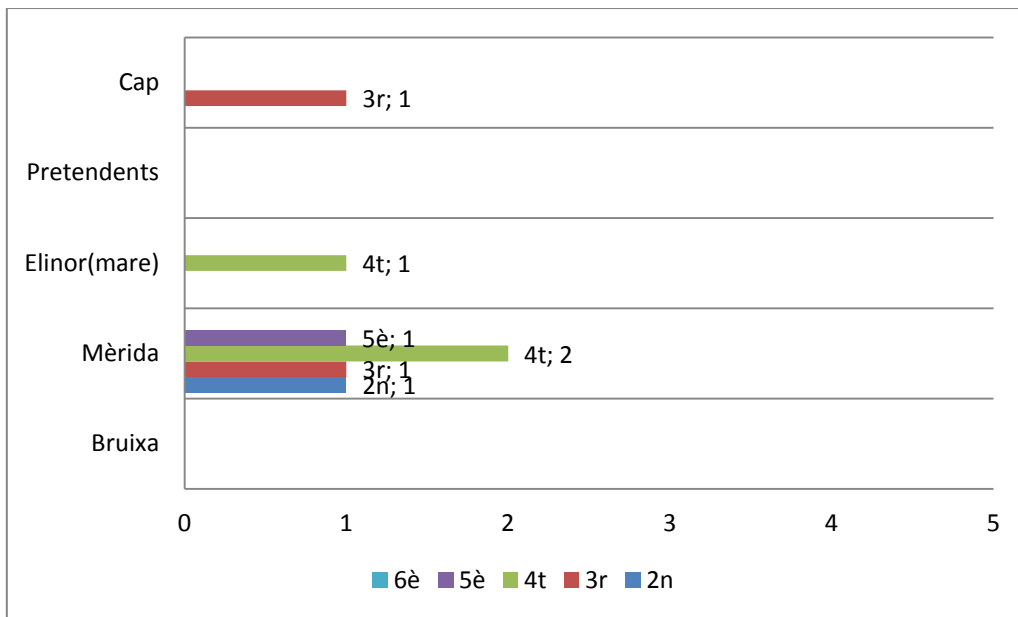
#### NENS



- Mèrida
  - 4t:
    - Perquè per caçar feia estratègies.
  - 5è:
    - És qui pensa més.



## NENES

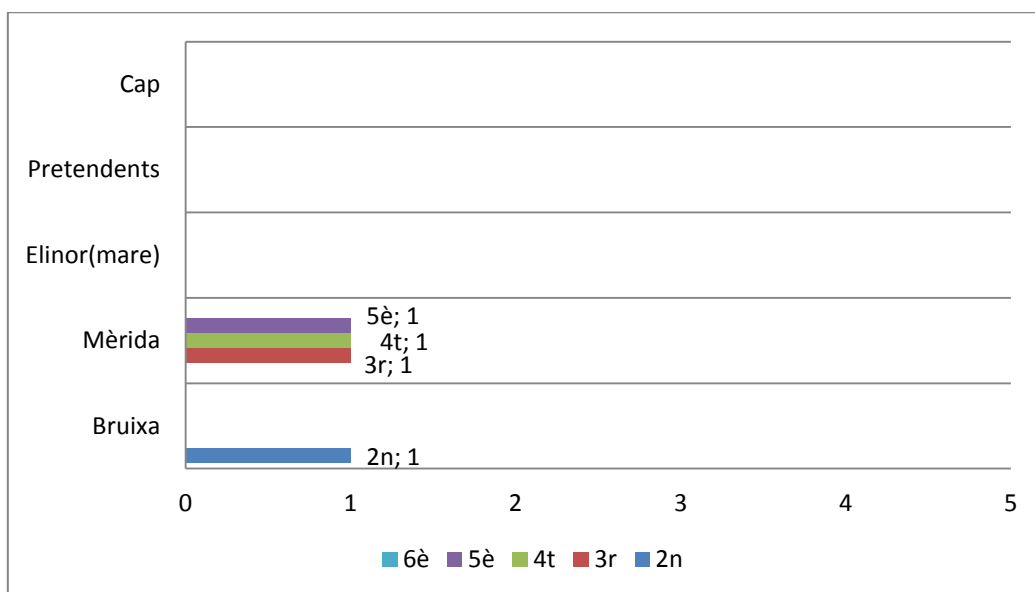


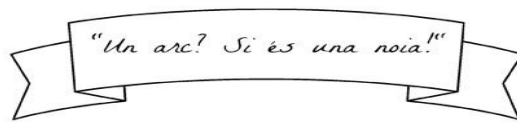
- Mèrida

- 2n:
  - Perquè pensa.
- 4t:
  - Perquè sap moltes coses.
- 5è:
  - És qui raona i pensa.

## Personatge més valent/a

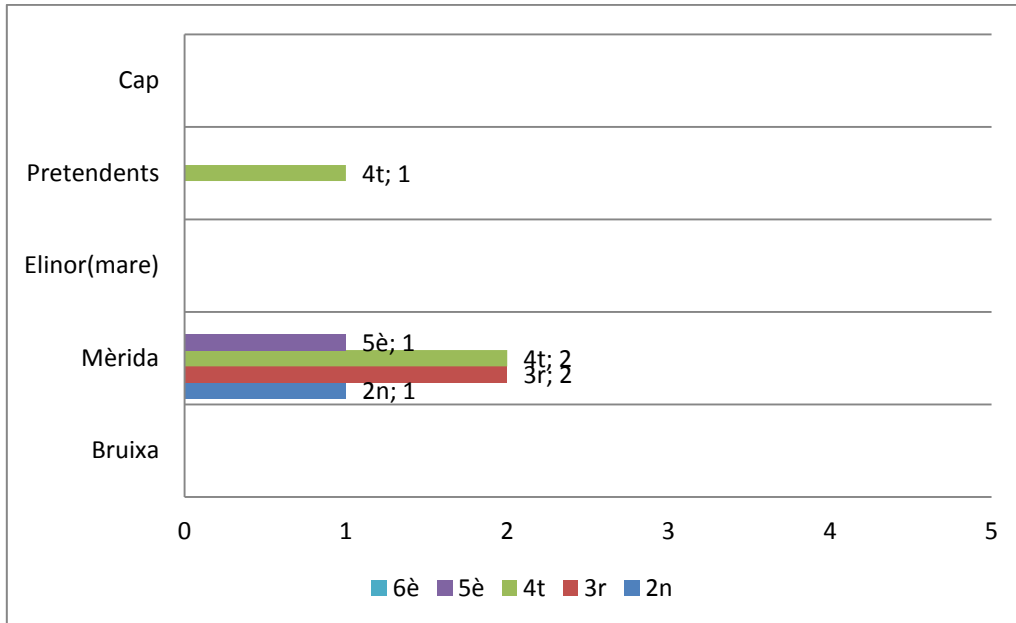
## NENS





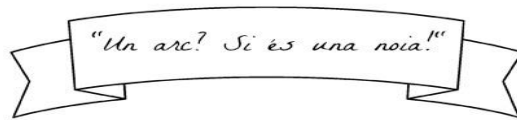
- Mérida
  - 4t
    - Perquè s'atreveix a tot.
  - 5è
    - Perquè és forta.

## NENES



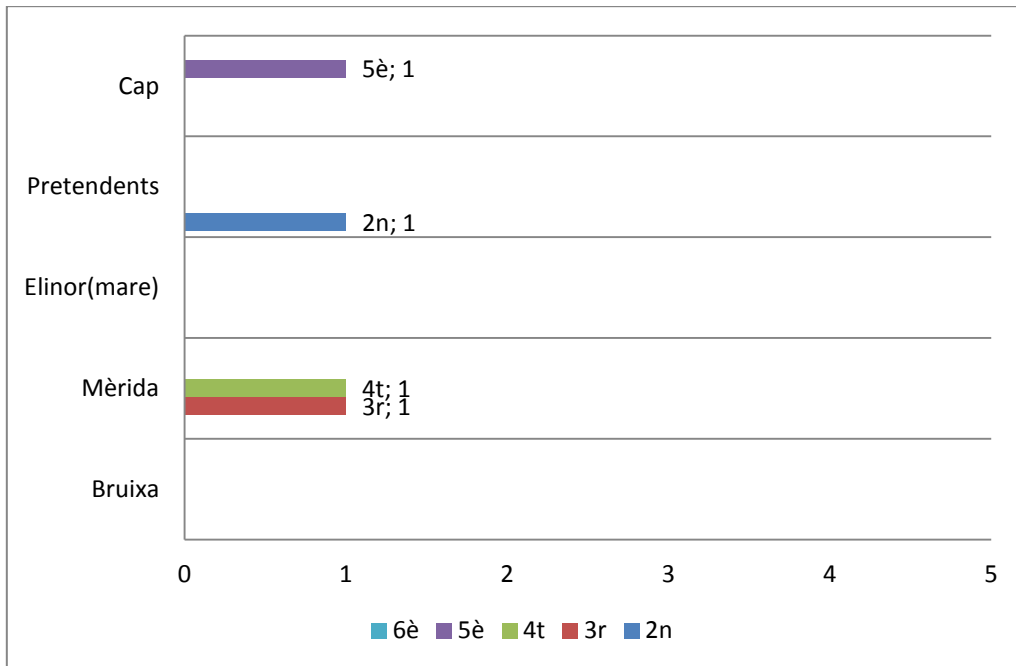
- Mérida
  - 3r
    - Perquè lluita amb una óssa molt gran.
  - 4t
    - Perquè no té por.
  - 5è
    - Perquè lluita i no té por.



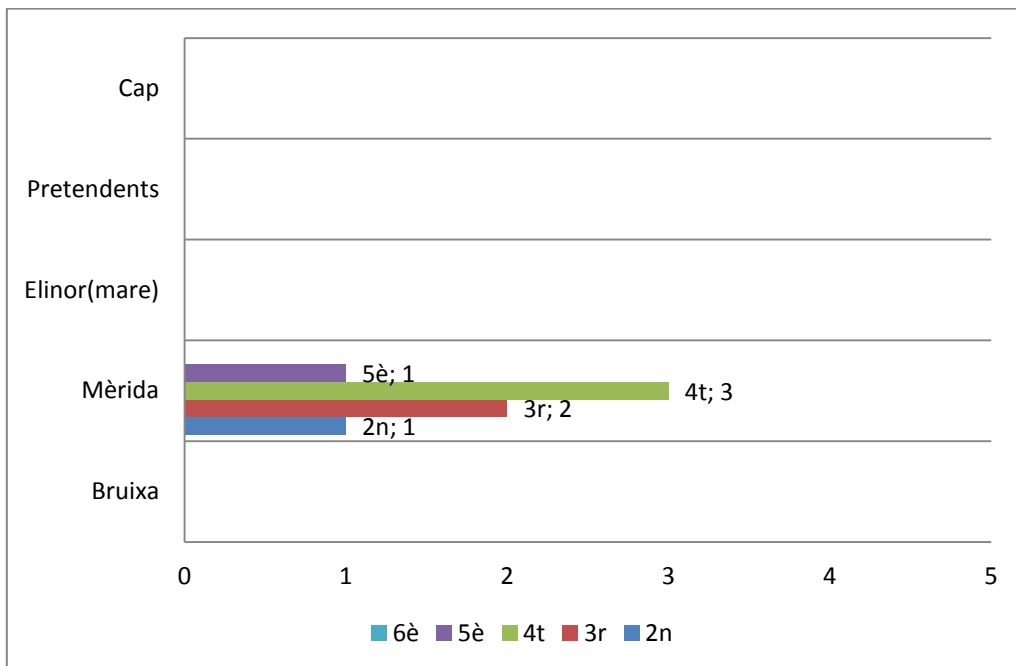


## Personatge més guapo/a

### NENS



### NENES

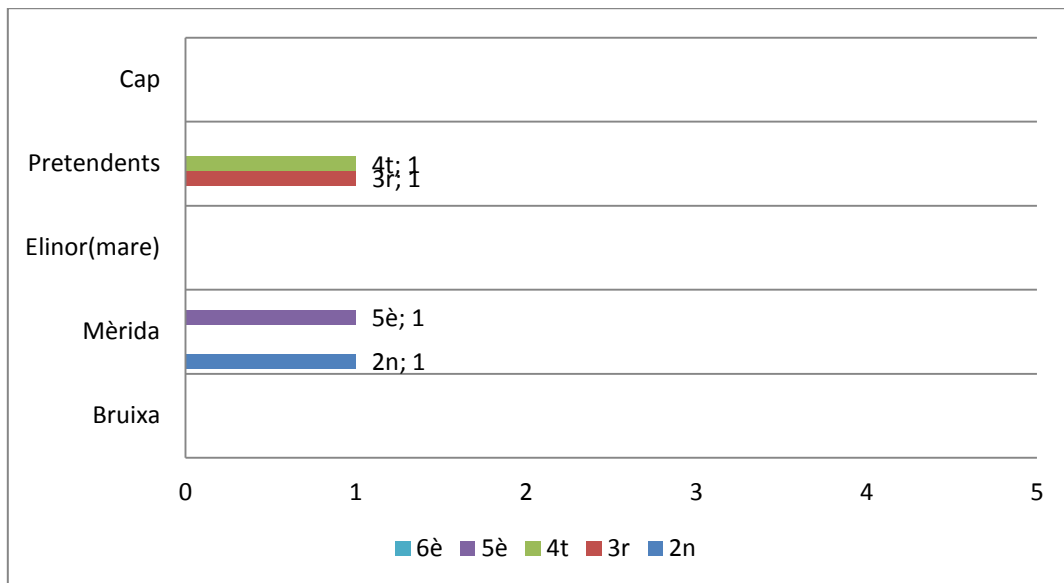


- Mèrida
  - 3r
    - Perquè té el cabell arrissat i m'agrada.
  - 5è
    - És la que més m'agrada d'aspecte.



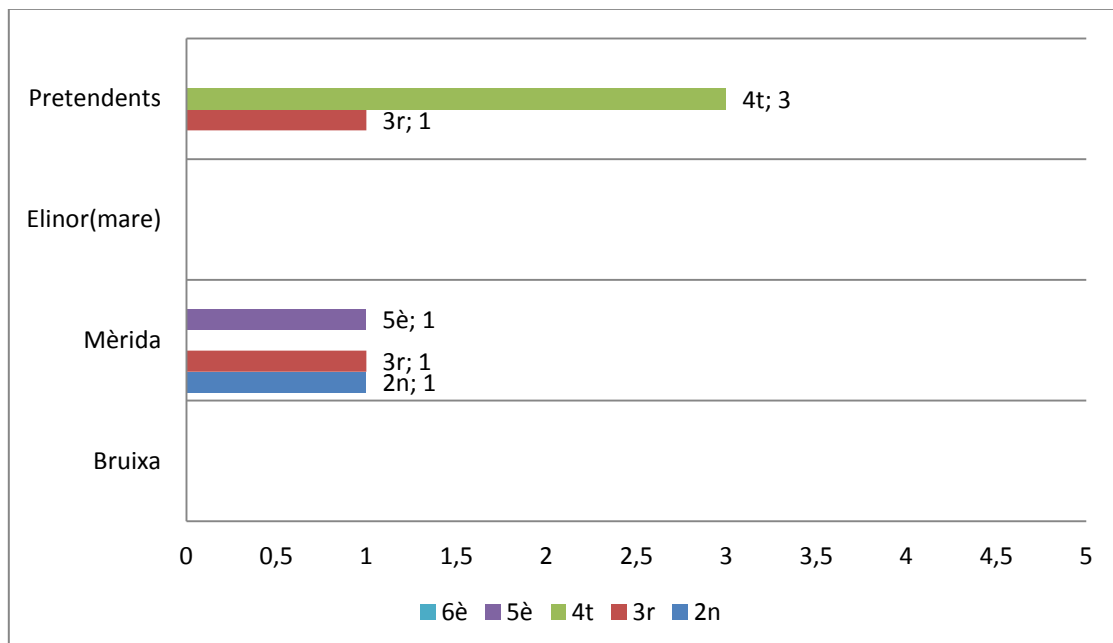
## Personatge més fort/a

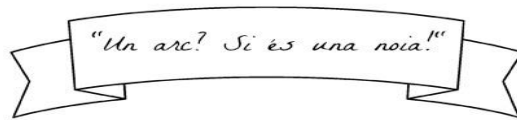
### NENS



- Mèrida
  - 5è
    - Perquè és valenta.
- Pretendents
  - 3r
    - Perquè lluiten molt bé.

### NENES

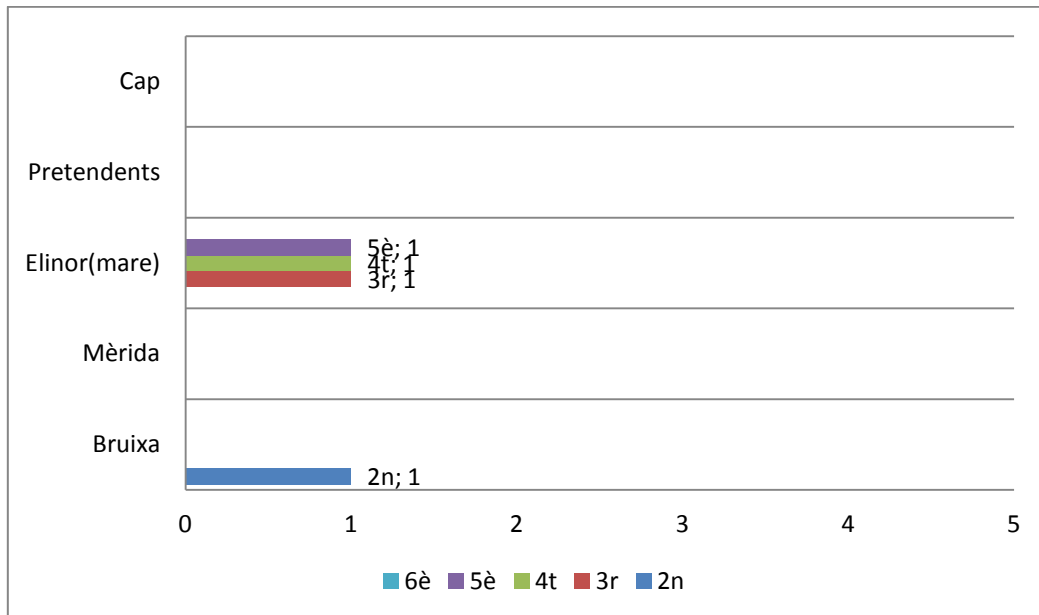




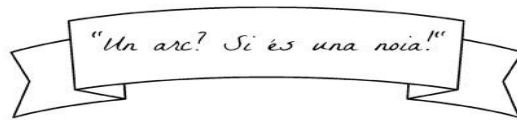
- Mérida
  - 5è
    - Perquè no deixa que els pretendents es casin amb ella.

## Personatge més curós/a

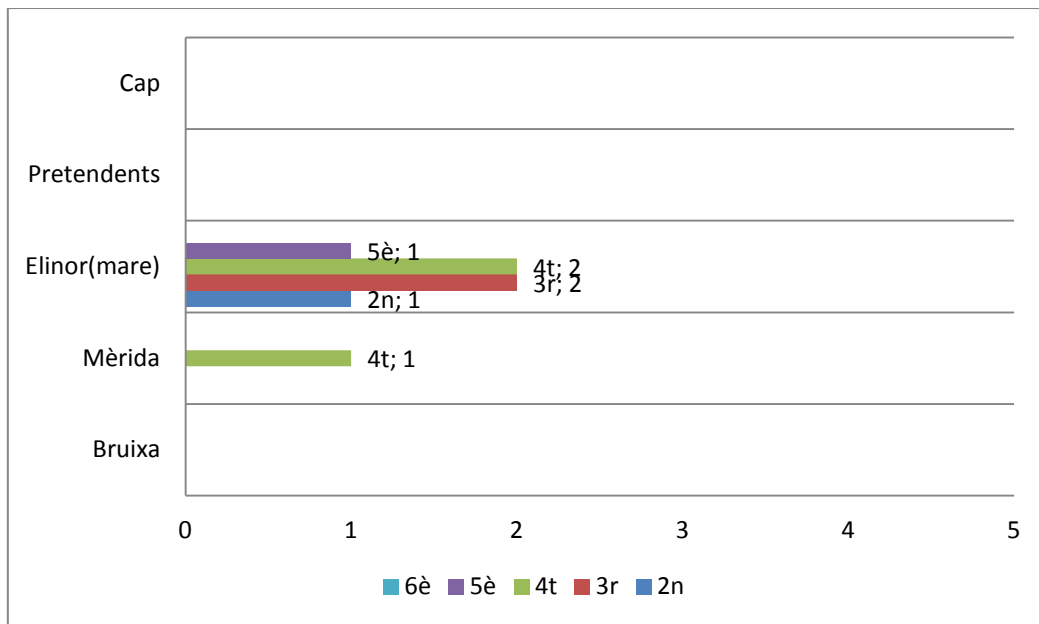
### NENS



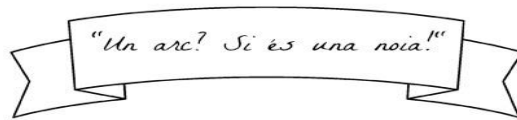
- Elinor
  - 4t
    - Perquè cuida a la filla.
  - 5è
    - Perquè és la mare.



## NENES

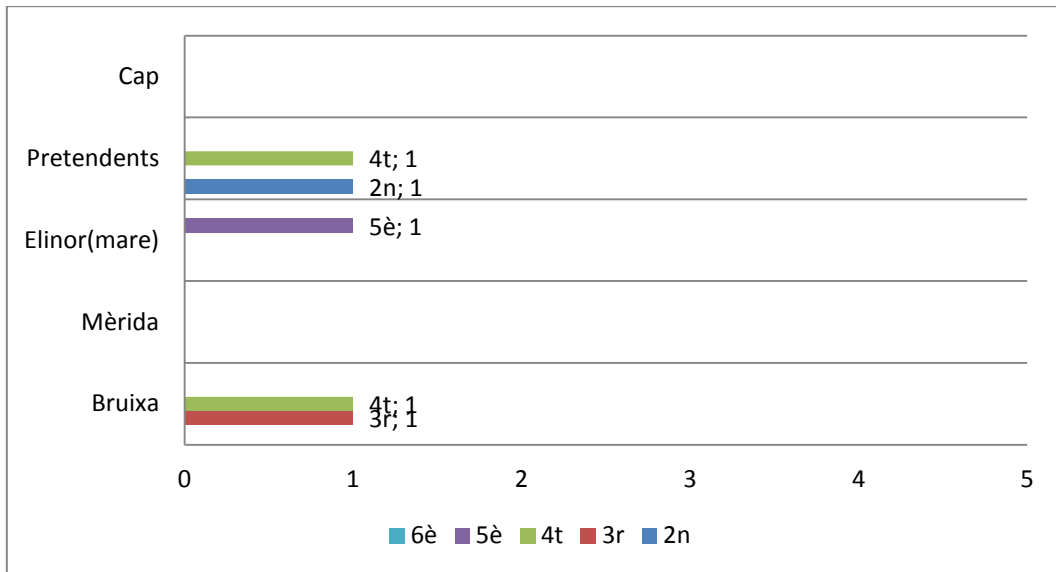


- Mérida
  - 4t
    - Perquè està molt neta.
- Elinor
  - 3r
    - Perquè sempre es preocupa.
  - 4t
    - Perquè és la seva mare.
  - 5è
    - Cuida la seva filla i no vol que li passi res.



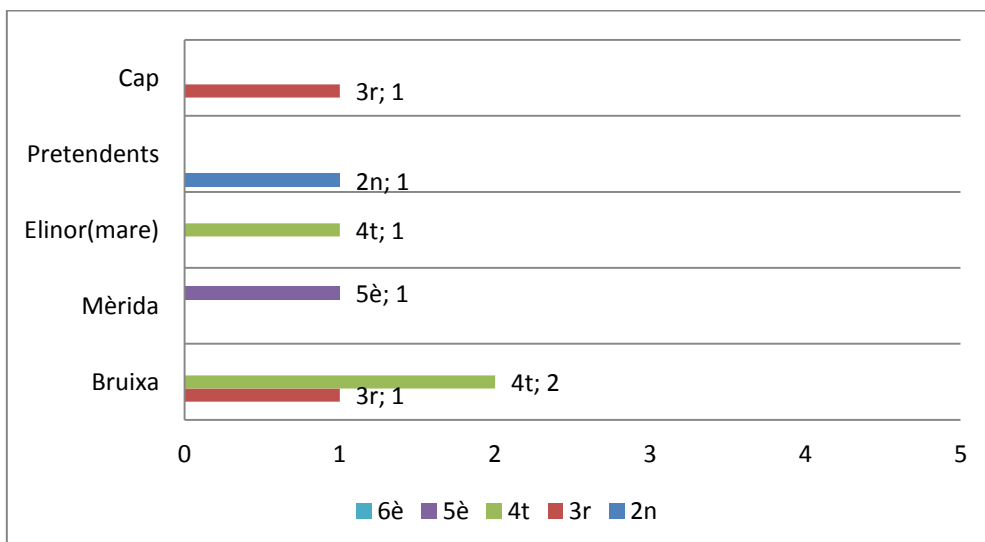
## Personatge més sensible

### NENS

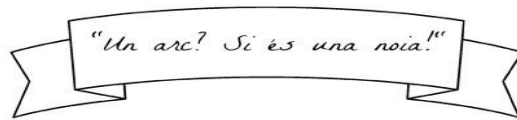


- Elinor
  - 4t
    - Perquè cuida a la filla.
  - 5è
    - Perquè és la mare.

### NENES



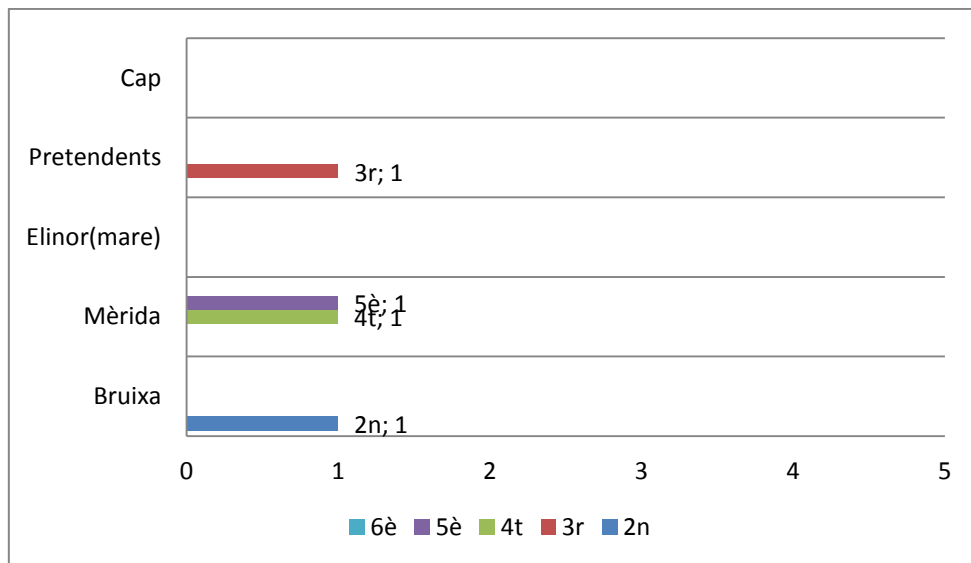
- Mèrida
  - 4t
    - Perquè està molt neta.



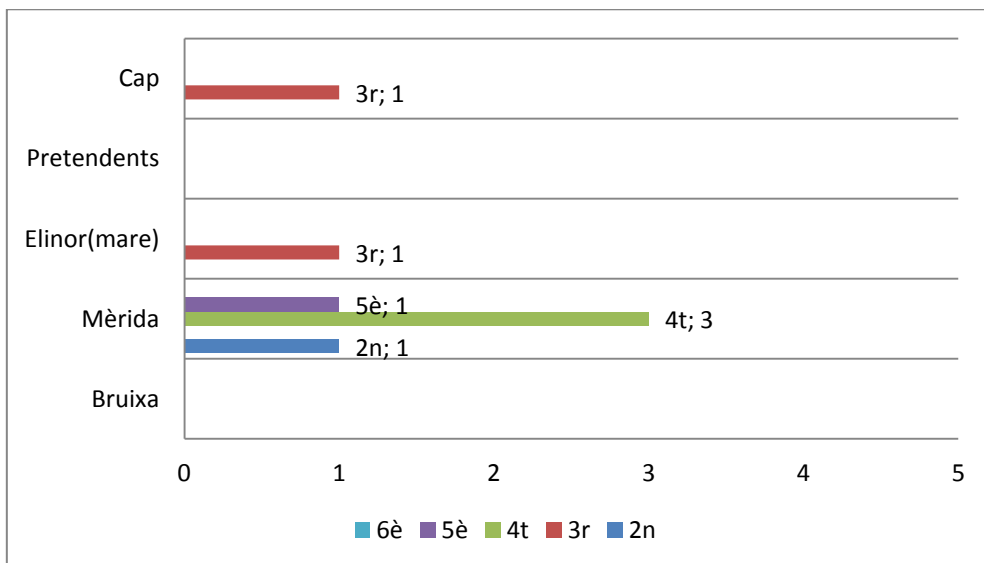
- Elinor
  - 3r
    - Perquè sempre es preocupa.
  - 4t
    - Perquè és la seva mare.
  - 5è
    - Cuida la seva filla i no vol que li passi res.

## Personatge més important

### NENS



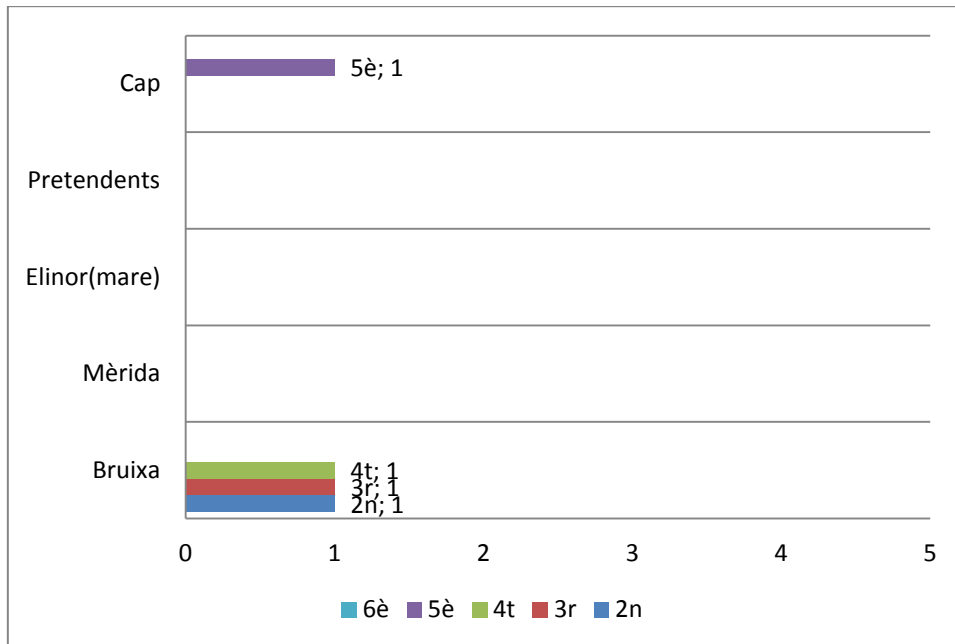
### NENES



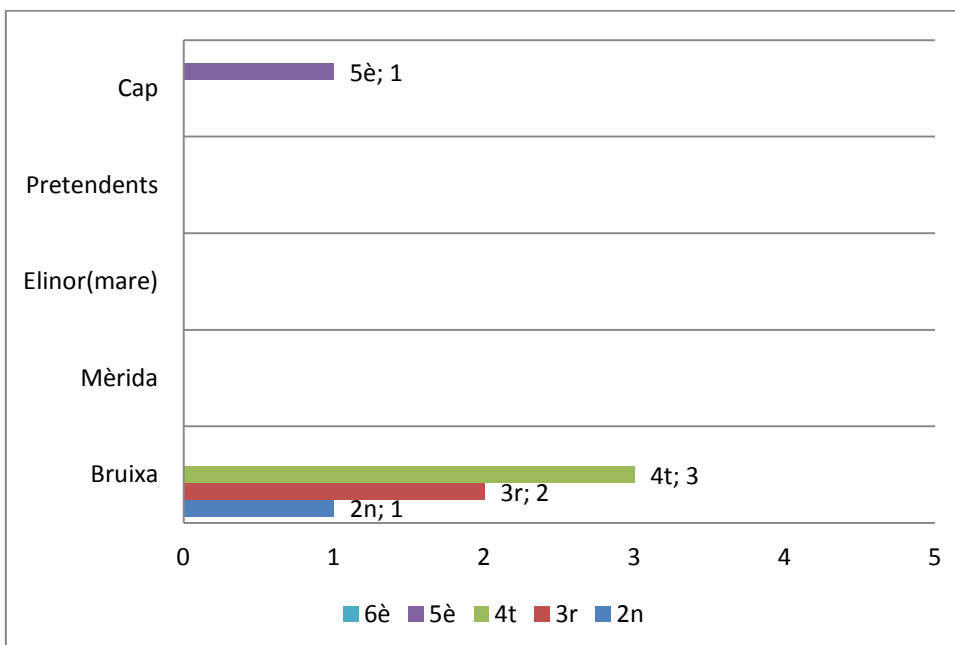


## Personatge més dolent/a

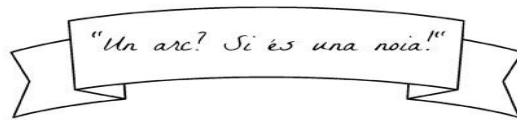
### NENS



### NENES

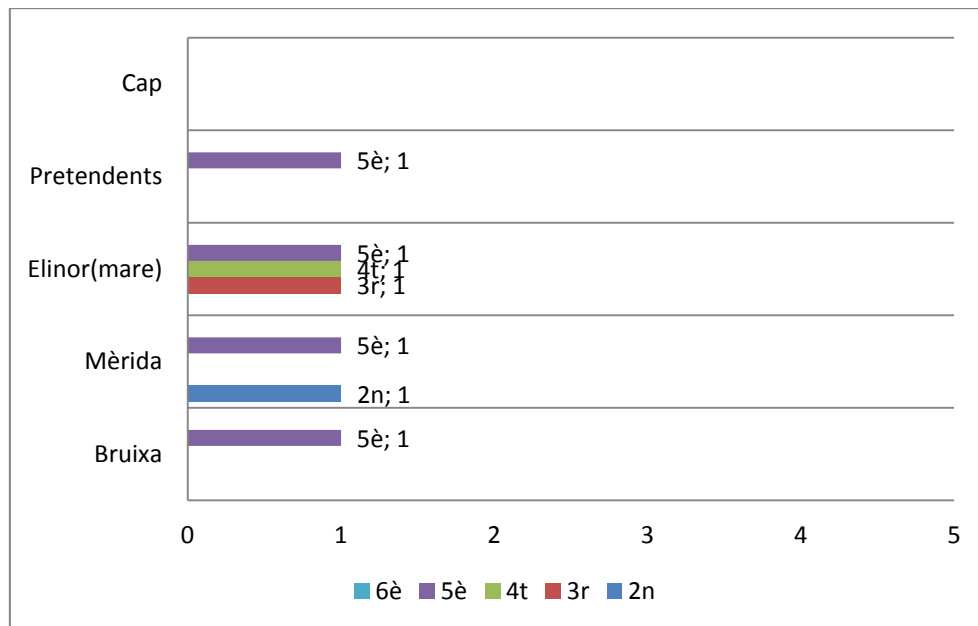


- No fan res dolent.



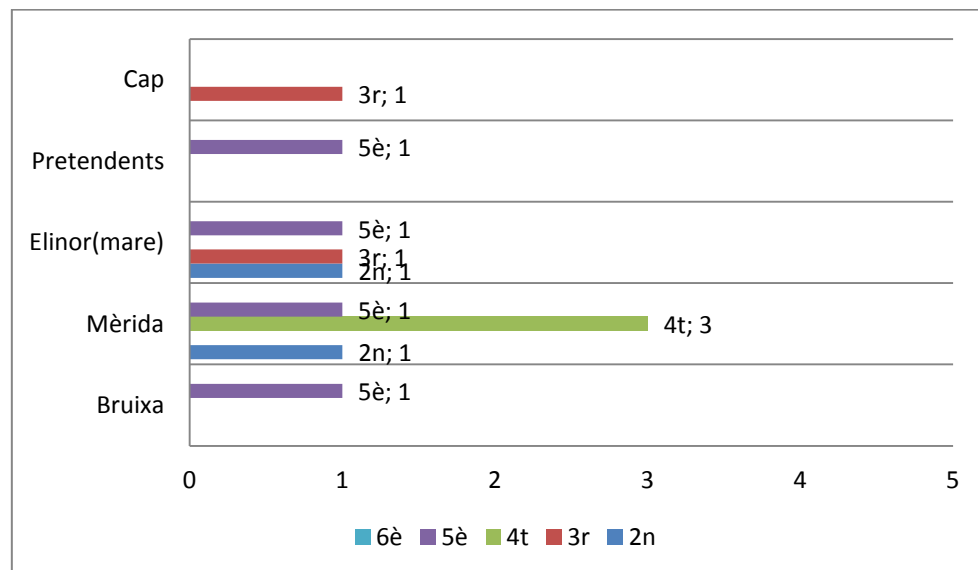
## Personatge més bo/na

### NENS



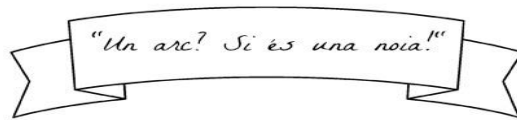
- Elinor
  - 4t
    - Estimava molt a la seva filla.
- Tots són bons
  - No volen fer res dolent

### NENES



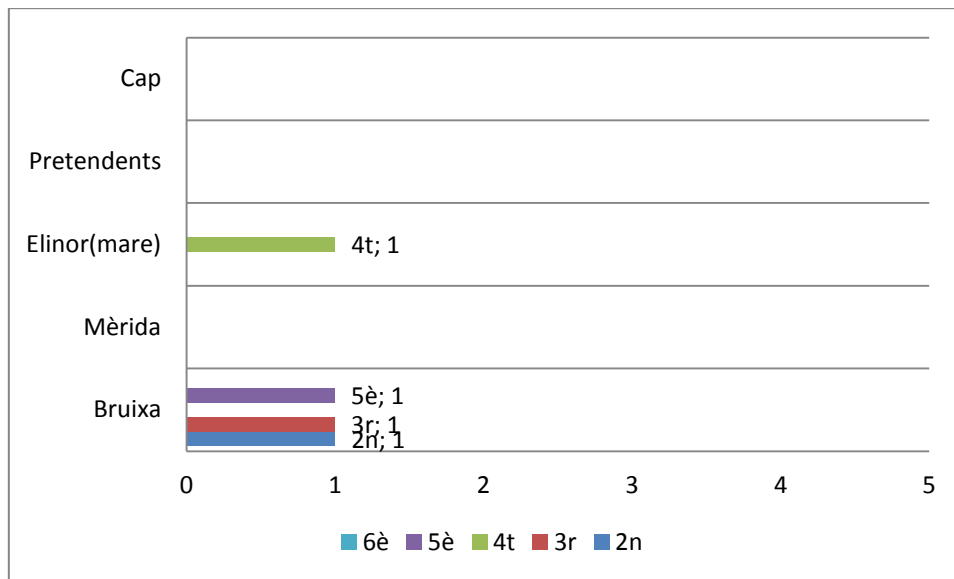
- Tots són bons
  - No fan cap cosa dolenta.





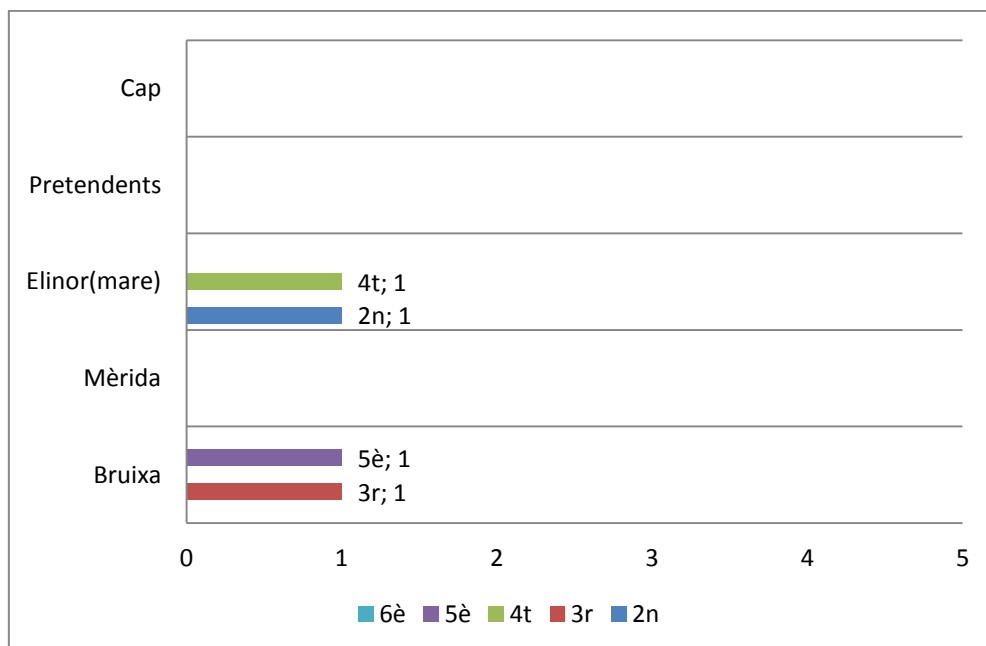
## Quin personatge està més a casa

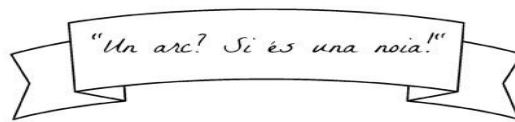
### NENS



- Bruixa
  - 3r
    - Perquè vol
- Elinor
  - 4t
    - Es passa el temps netejant.

### NENES

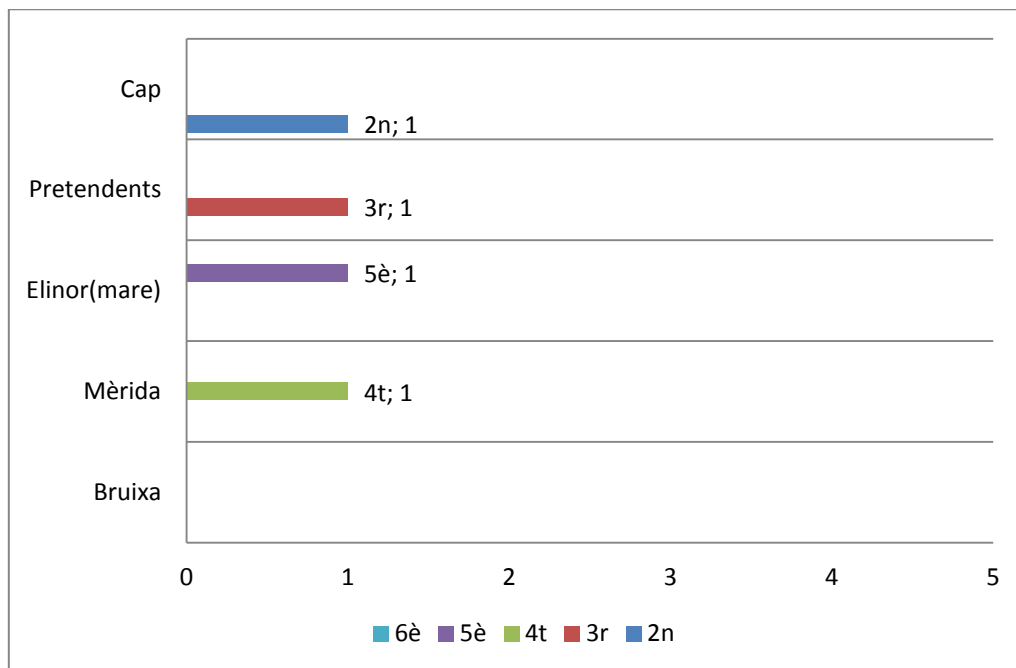




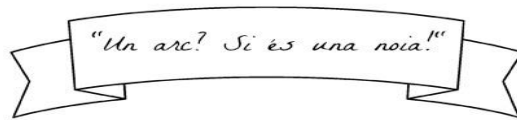
- Elinor
  - 3r
    - Perquè fa el dinar i es queda perquè vol.
  - 4t
    - Perquè és la mare.
    - Perquè es passa el temps netejant.
  - 5è
    - Perquè és la mare i ha de cuidar la família.

## Personatge per amic/ga

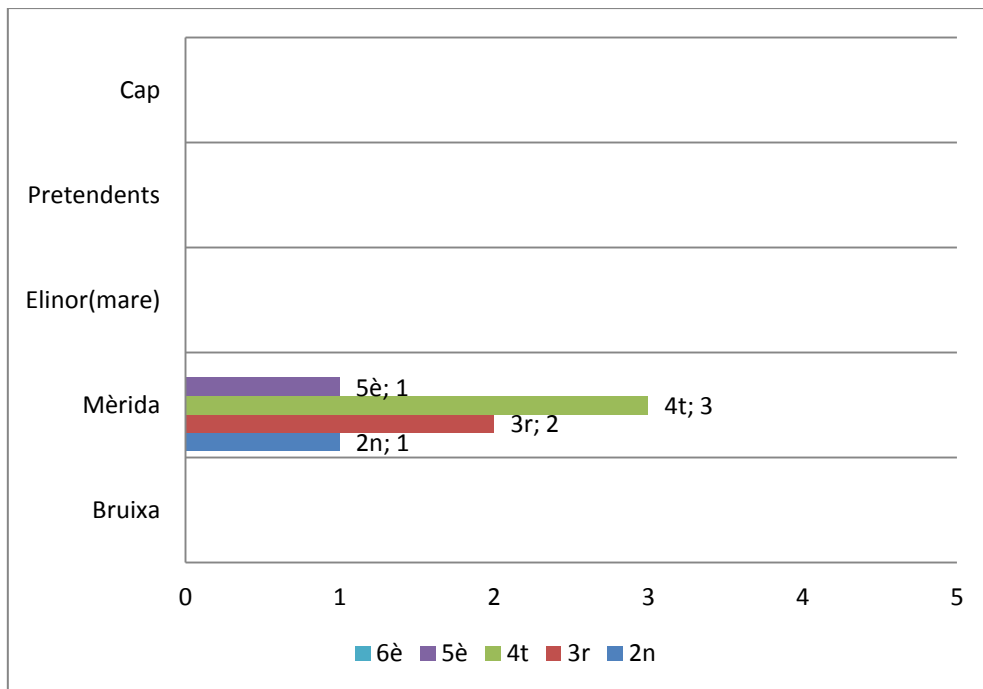
### NENS



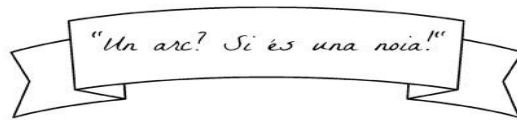
- Elinor
  - 5è
    - Perquè és la mare.
- Pretendent
  - 3r
    - És molt fort.



## NENES

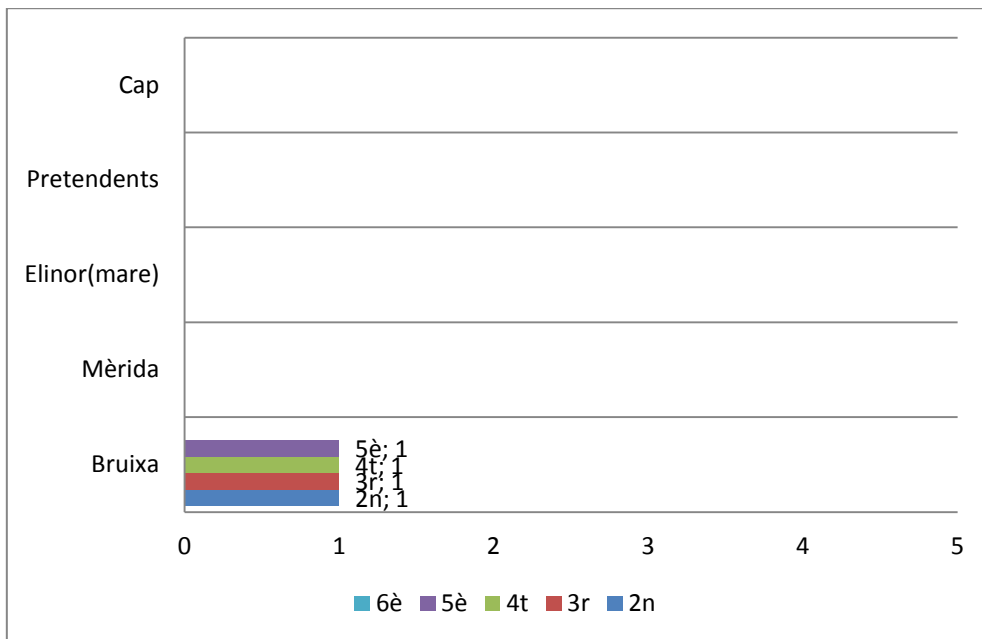


- Mérida
  - 2n
    - Perquè és intel·ligent.
  - 4t
    - Perquè és valenta.
  - 5è
    - És la més simpàtica.



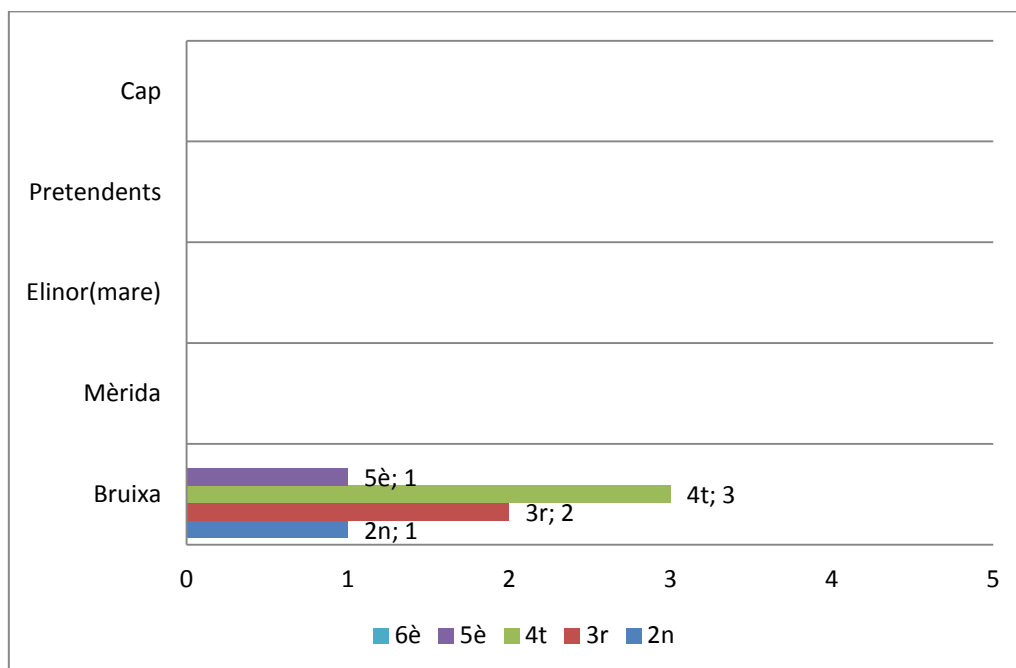
## Personatge no amic/ga

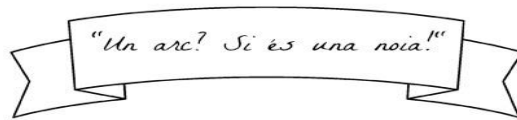
### NENS



- Bruixa
  - 5è
    - Té pinta de bruixa.

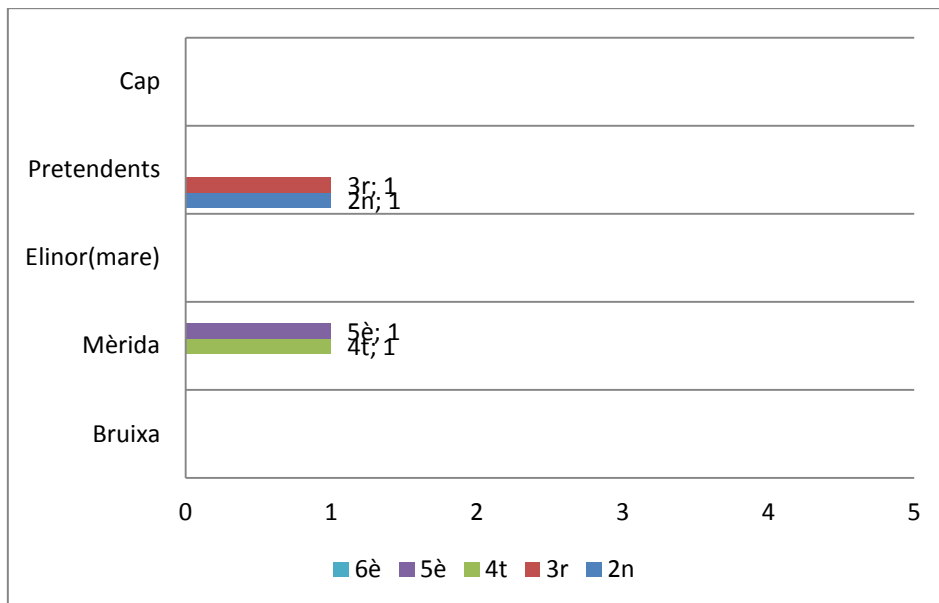
### NENES





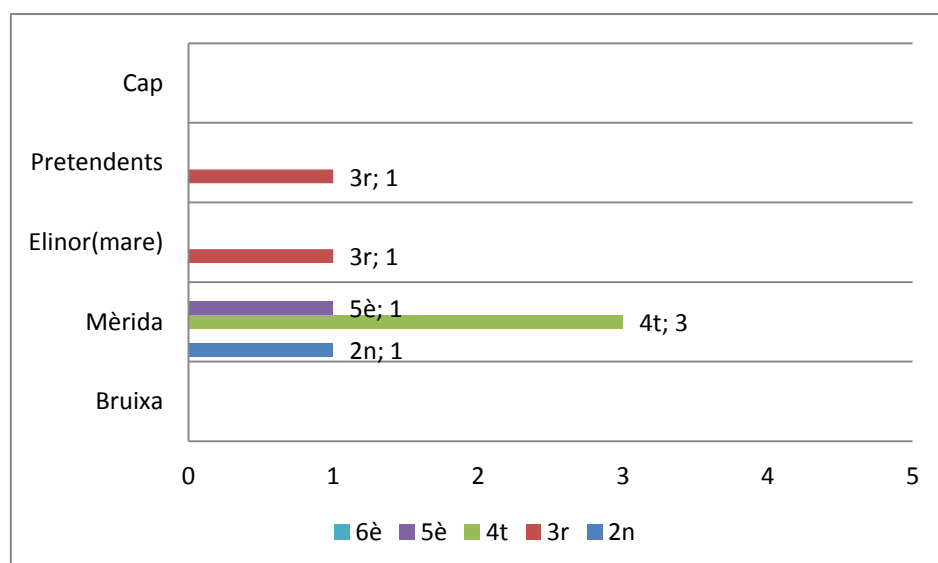
## Amb quin personatge t'identifiques

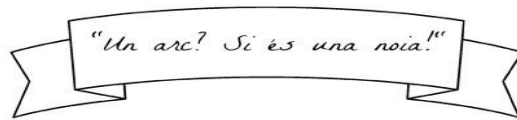
### NENS



- Mèrida
  - 5è
    - Perquè és la més simpàtica.
- Pretendent
  - 3r
    - És prim com jo.

### NENES





- Mérida
  - 2n
    - Perquè és valenta.
  - 4t
    - Perquè és rossa i amable.
    - Perquè a mi també m'agraden les aventures.
  - 5è
    - També és simpàtica i bona nena com jo.

#### 1.1.2.4.1. Buidatge de les opinions dels infants

Les eleccions possibles en aquesta pel·lícula són:

- ✓ Mérida
- ✓ Elinor
- ✓ Bruixa
- ✓ Pretendents
- ✓ Cap

En el cas del personatge més intel·ligent la elecció és unànime i surt elegida Mérida amb diferència. Els infants argumenten la seva elecció de la següent manera:

*“Mérida és la més intel·ligent perquè és qui raona i pensa” (nena, 5è)*

El personatge més valent és, novament, Mérida segons la opinió dels nens i les nenes. Les seves raons són:

*“Mérida és la més valenta de Brave perquè lluita i no té por” (nena, 5è)*

*“Mérida és la més valenta de Brave perquè s'atreveix a tot” (nen, 4t)*

En quant el personatge més guapo, el personatge més elegit pels nens i les nenes torna a ser Mérida. Cal apuntar que per primera vegada no utilitzen el vestuari de Mérida com argument.

Troblem el primer cas de dubte per part dels nens en el punt de quin personatge és el més fort. Mentre que els nens dubten entre els pretendents i Mérida, les nenes semblen tenir clar que els pretendent són els més forts. Una de les raons que donen són:

*“Els pretendents són els personatges més forts perquè lluiten molt bé” (nen, 3r)*



En el cas de triar el personatge més curós, ambdós sexes tornen a elegir el mateix personatge: Elinor, i ho argumenten de la següent manera:

*“Elinor és el personatge més curós perquè cuida a la seva filla i no vol que li passi res” (nena, 5è)*

Coincideixen en que el personatge més curós és la bruixa però els nens dubten amb els pretendents. Tot i les seves eleccions no han donat raons en cap dels casos.

En quant al personatge més important, nens i nenes tornen a coincidir a l'hora d'elegir un personatge i creuen que el més important de tots és Mérida, tot i que, novament, no ho argumenten de cap manera.

Ni nens ni nenes dubten a l'hora de elegir quin és el personatge més dolent: la bruixa. Tot i que realment cap personatge sigui dolent, sembla ser que els infants es deixen portar per la idea clàssica que dicta que els personatges lletjos són dolents. No argumenten la seva posició de cap manera però cal dir que hi ha una nena que remarca que no hi ha cap personatge dolent.

Per contra, hi ha diferències a l'hora d'elegir quin és el personatge més bo, ja que els nens opinen que és Elinor i les nenes creuen que és Mérida. Els nens ho argumenten però les nenes no i una de les raons que expliquen és la següent:

*“Elinor és el personatge més bo perquè estimava molt la seva filla” (nen, 4t)*

Aquesta vegada al elegir el personatge que es passa més temps a casa són les noies les que dubten, i ho fan entre la bruixa i Elinor. Els nois ho tenen clar i elegeixen a la bruixa com el personatge que es passa més temps a casa. Expressen les seves opinions de la següent manera:

*“Elinor és el personatge que s'està més a casa perquè és la mare i ha de cuidar de la família” (nena, 5è)*

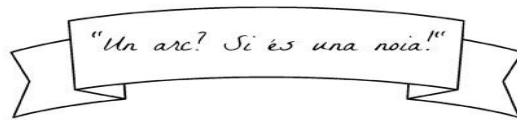
*“La bruixa és el personatge que s'està més a casa perquè vol” (nen, 3r)*

Quan es tracta de triar un personatge per amic o amiga els nens no donen cap resposta clara que reflecteixi la multitud ja que cada resposta és la opinió d'un nen, i les nenes trien a Mérida i és una elecció unànime. Ho justifiquen de la següent manera:

*“Voldria tenir per amiga a Mérida perquè és intel·ligent” (nena, 2n)*

*“M'agradaria tenir Mérida amiga perquè és valenta” (nena, 4t)*

Novament la bruixa es guanya l'animadversió dels nens i nenes, i es basen en el seu aspecte de bruixa per justificar la seva elecció.

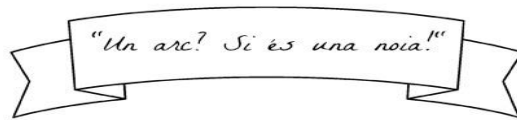


Al moment d'identificar-se els nens dubten entre els pretendents, pel simple fet que són nois com ells, o amb Mérida. Les nenes però, no dubten en elegir a Mérida. Ho argumenten dient:

*"M'identifico amb Mérida perquè és la més simpàtica" (nen, 5è)*

*"M'identifico amb Mérida perquè a mi també m'agraden les aventures" (nena, 4t).*

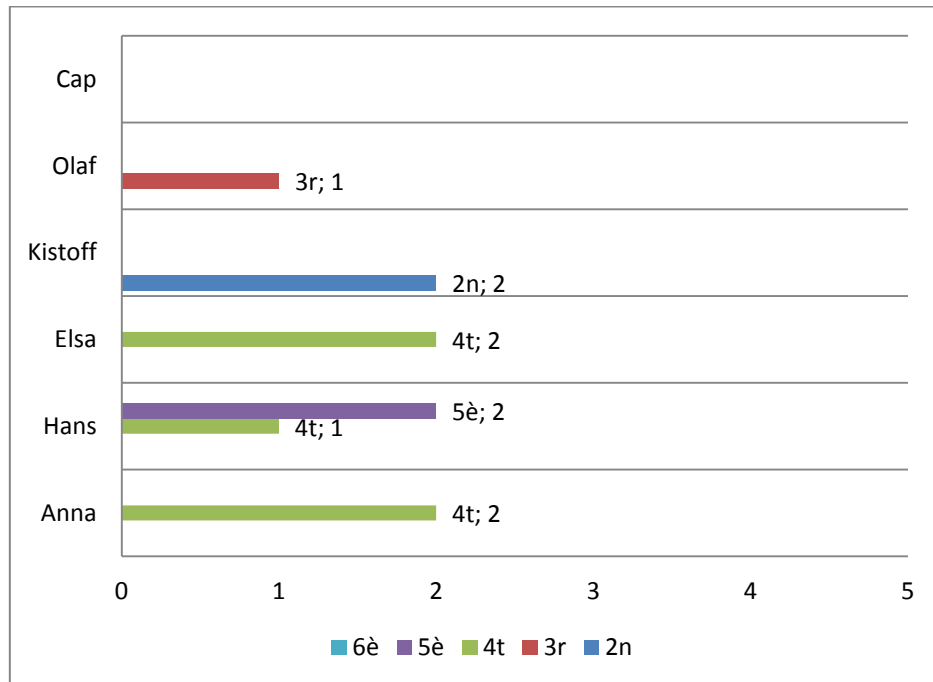




## 1.1.2.5. FROZEN

### Personatge més intel·ligent

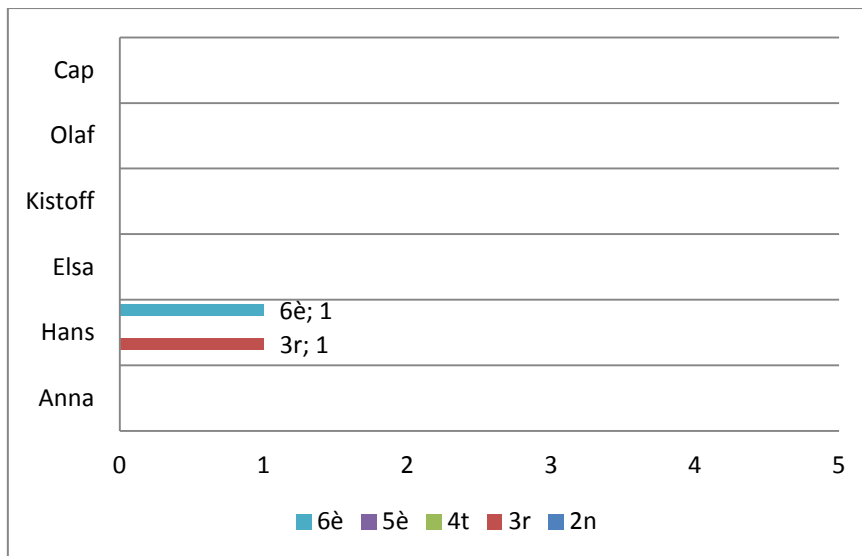
#### NENS



- Hans:
  - 4t
    - Enganya a tothom.
  - 5è
    - Va enganyar a l'Anna.
- Kristoff:
  - 2n
    - Perquè té moltes idees.



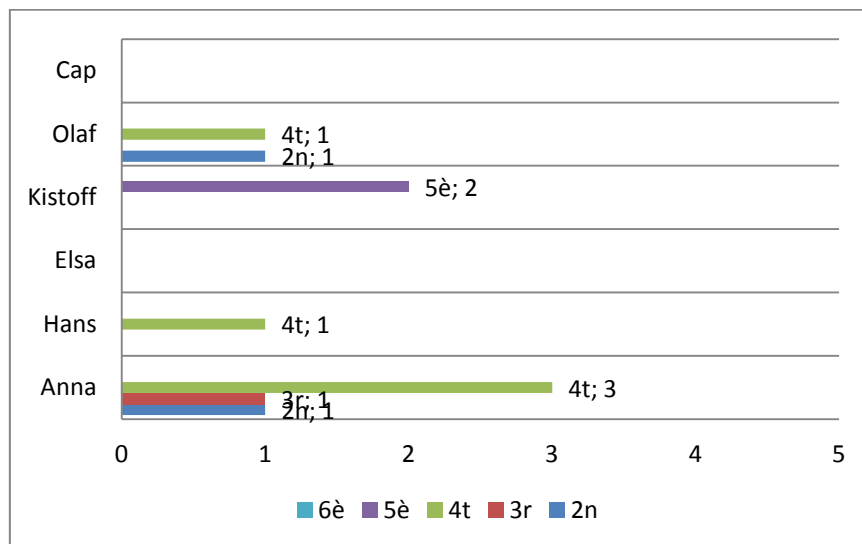
## NENES



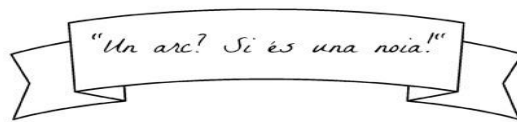
- Hans:
  - 3r
    - Perquè va convèncer l'Anna.

## Personatge més valent/a

## NENS

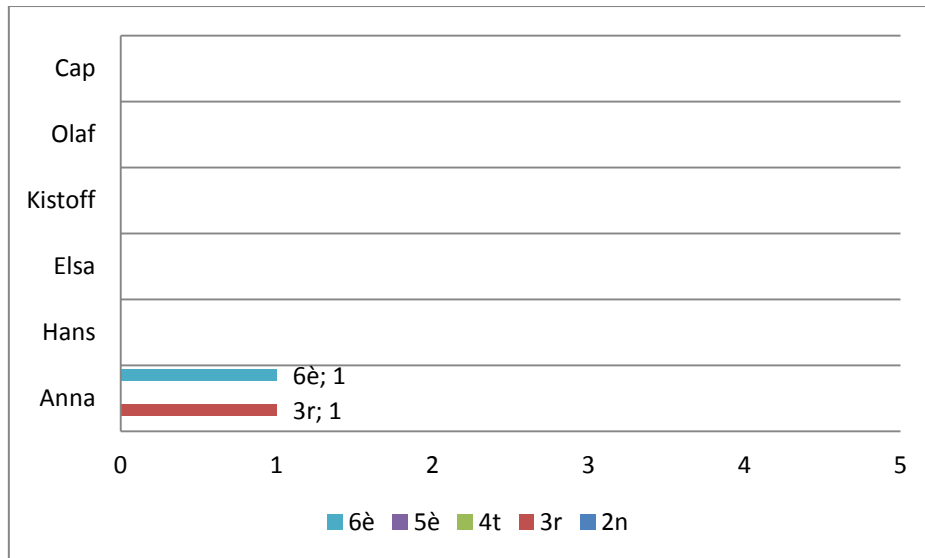


- Anna
  - 4t
    - Arrisca la vida per salvar la germana.
- Kistoff
  - 5è
    - Ajuda a l'Anna.
    - No té por.

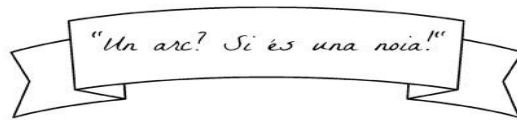


- Olaf
  - 4t
    - S'enfronta al monstre.

## NENES

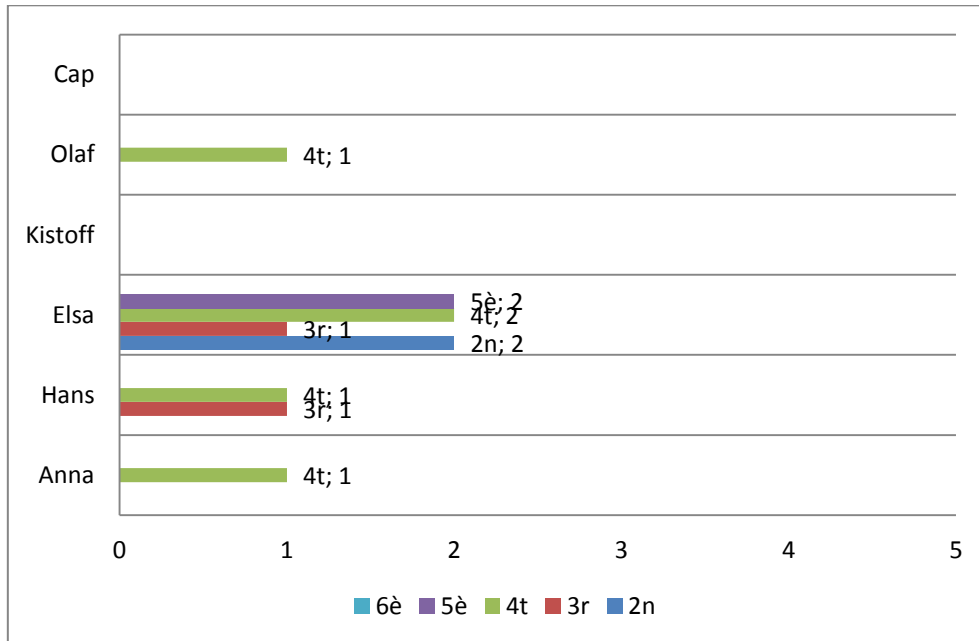


- Anna
  - 3r
    - Perquè va anar a buscar a Elsa.
  - 6è
    - S'atreveix a buscar a sa germana.

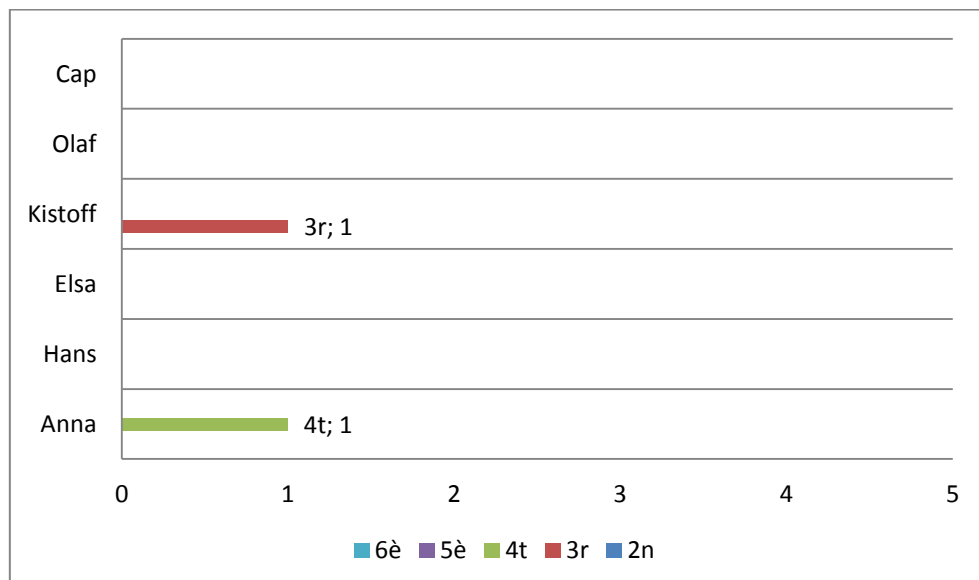


## Personatge més guapo/a

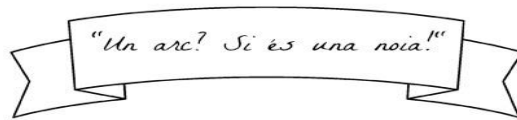
### NENS



### NENES

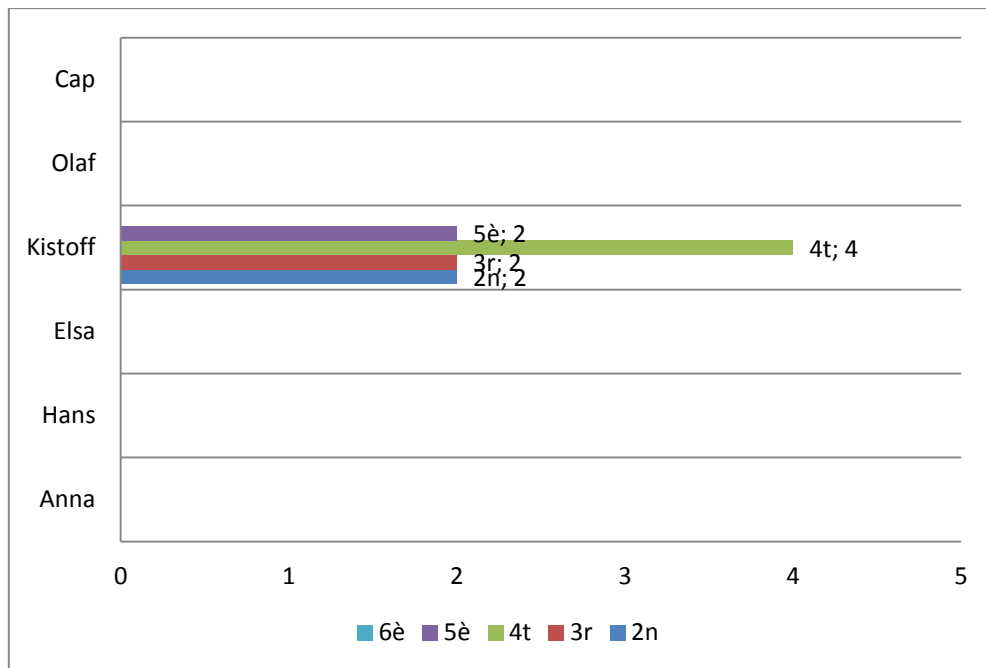


- Anna
  - 6è
    - Perquè és bonica de veritat: per fora i per dintre.



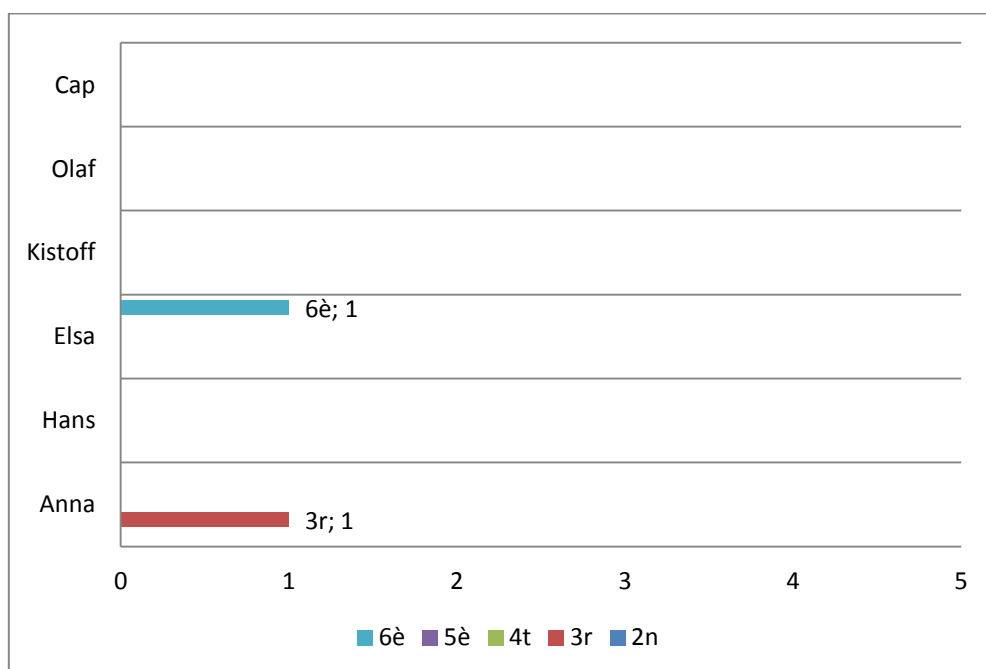
## Personatge més fort/a

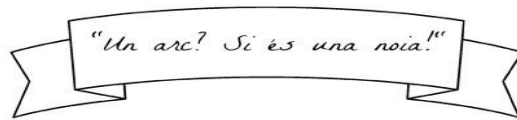
### NENS



- Kistoff
  - 4t
    - Perquè porta un trineu.
  - 5è
    - Perquè aguanta el fred.

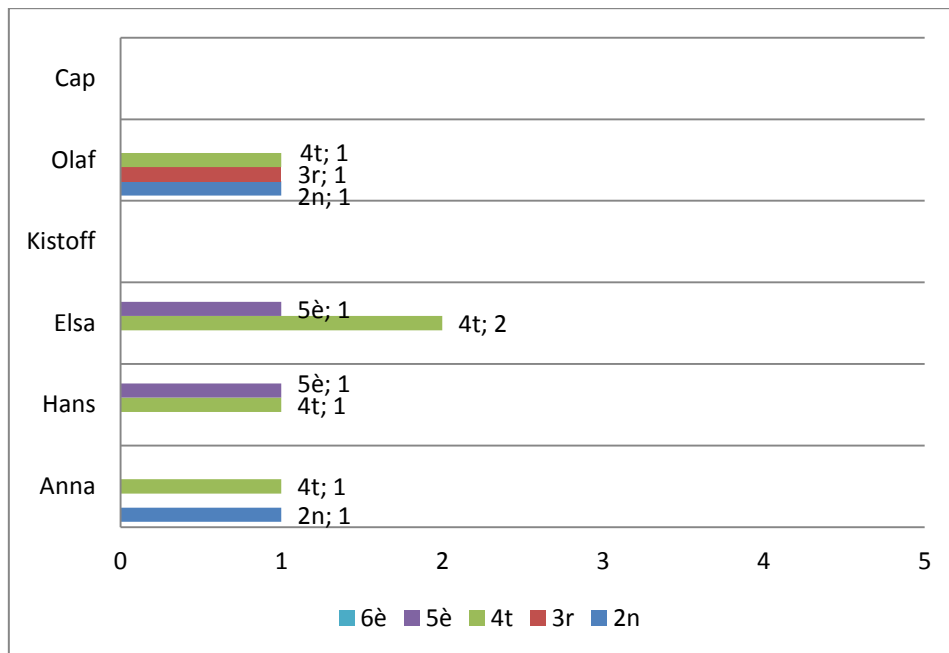
### NENES





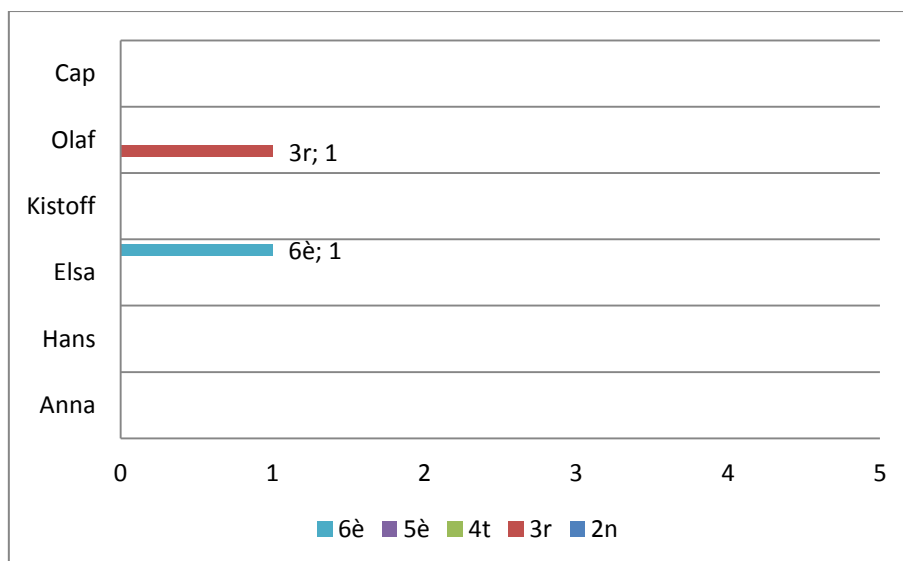
## Personatge més curós/a

### NENS



- Elsa
  - Es preocupa per la seva germana.
    - 5è
  - No vol fer mal a la germana.

### NENES

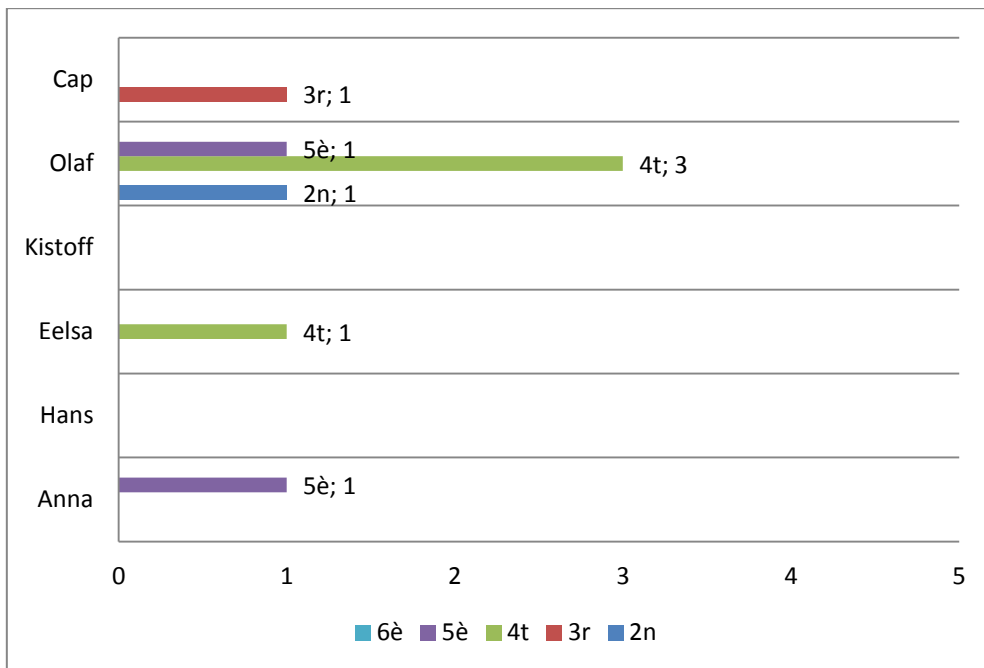


- Elsa
  - 6è
  - Cuida de no fer mal a ningú.



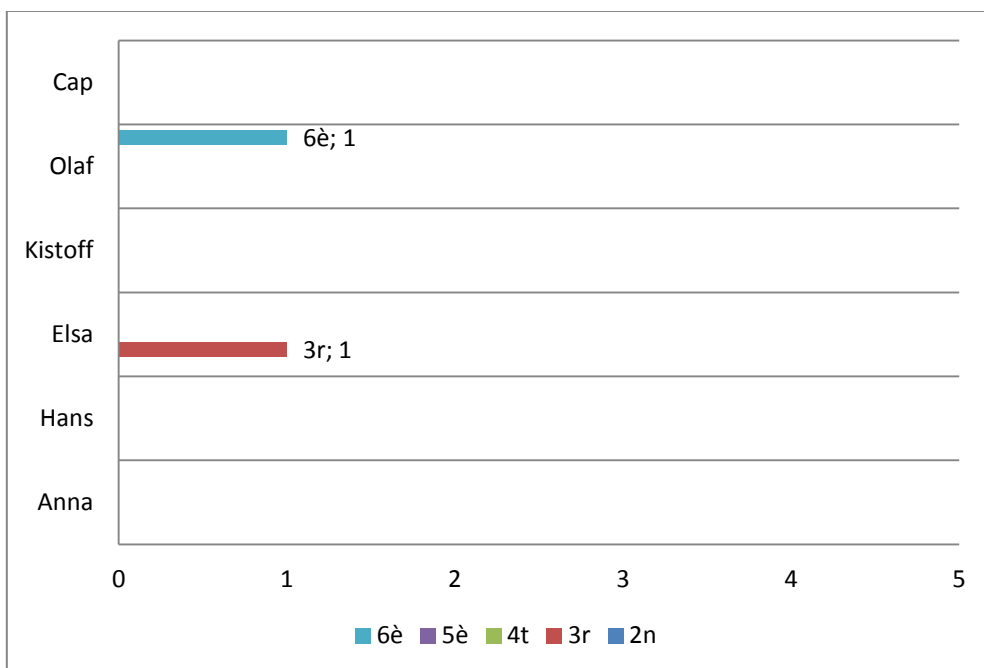
## Personatge més sensible

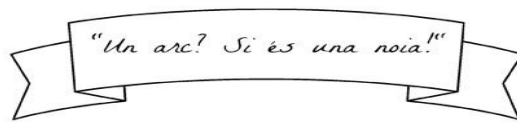
### NENS



- Anna
  - 5è
    - Quan veu que no pot fer res per sa germana, es posa trista.

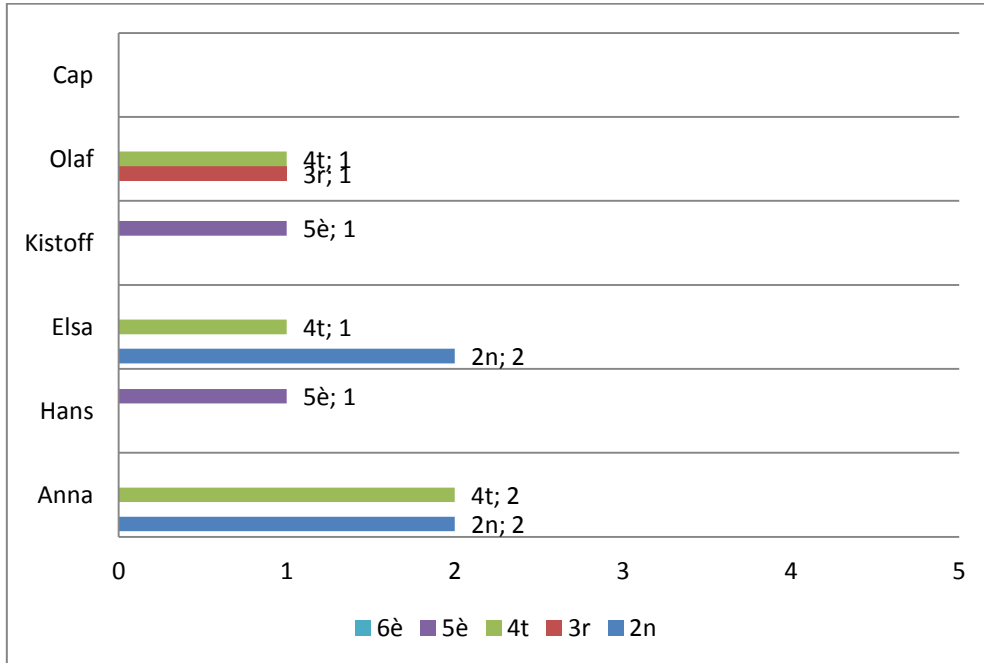
### NENES





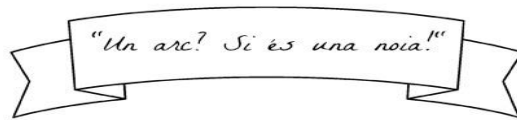
## Personatge més important

### NENS

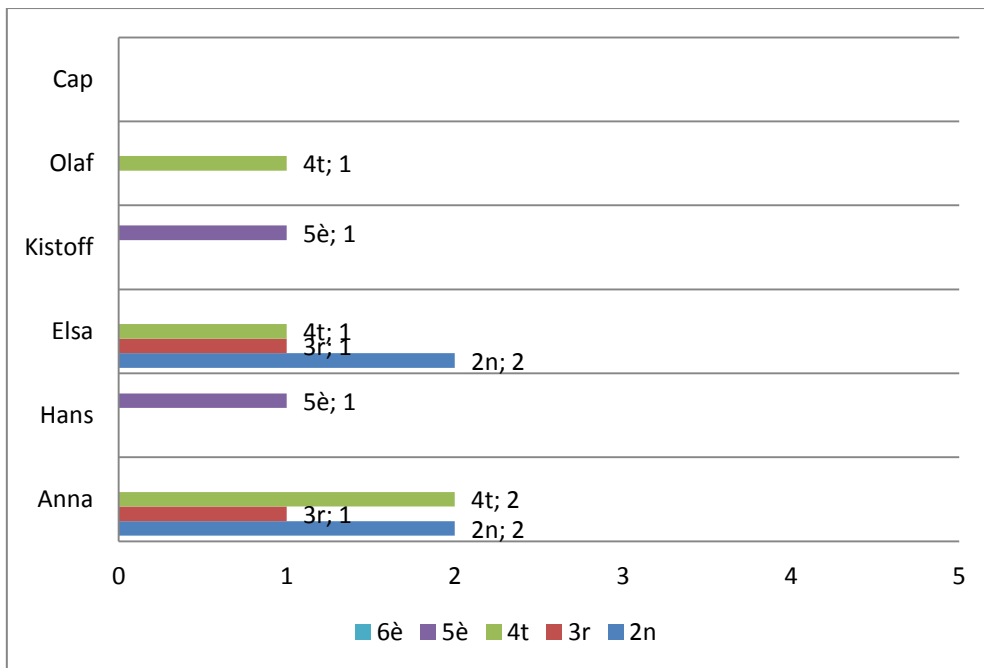


- Hans
  - 5è
    - Perquè serà un príncep.
- Kistoff
  - 5è
    - Si no l'Anna no hauria pogut pujar.
- Olaf
  - 4t
    - Perquè ajuda molt.
- Tots són importants perquè si no, no hi ha peli.(4t)



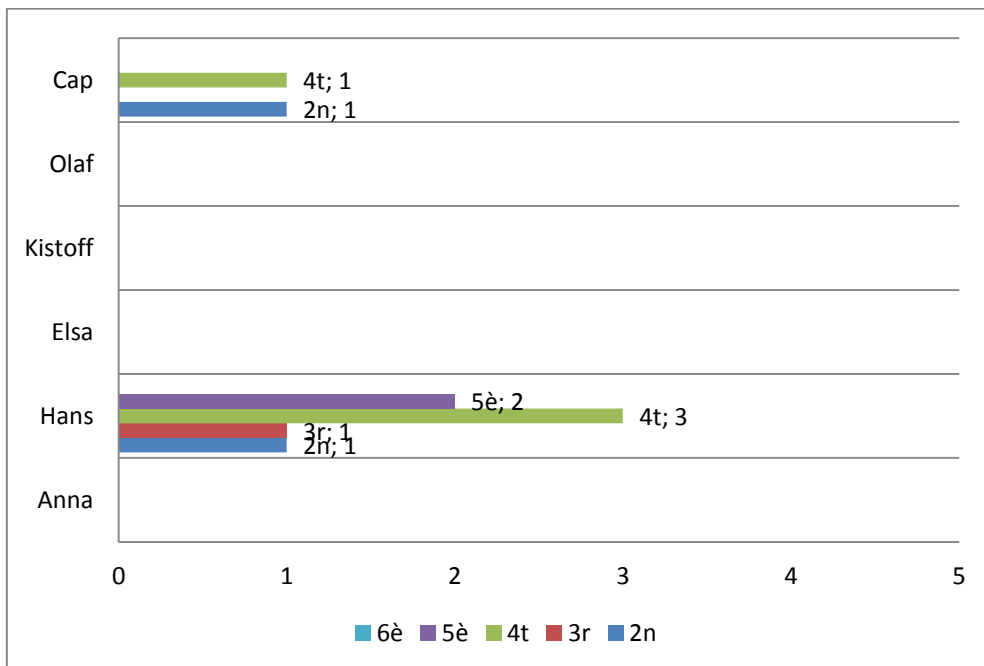


## NENES



## Personatge més dolent/a

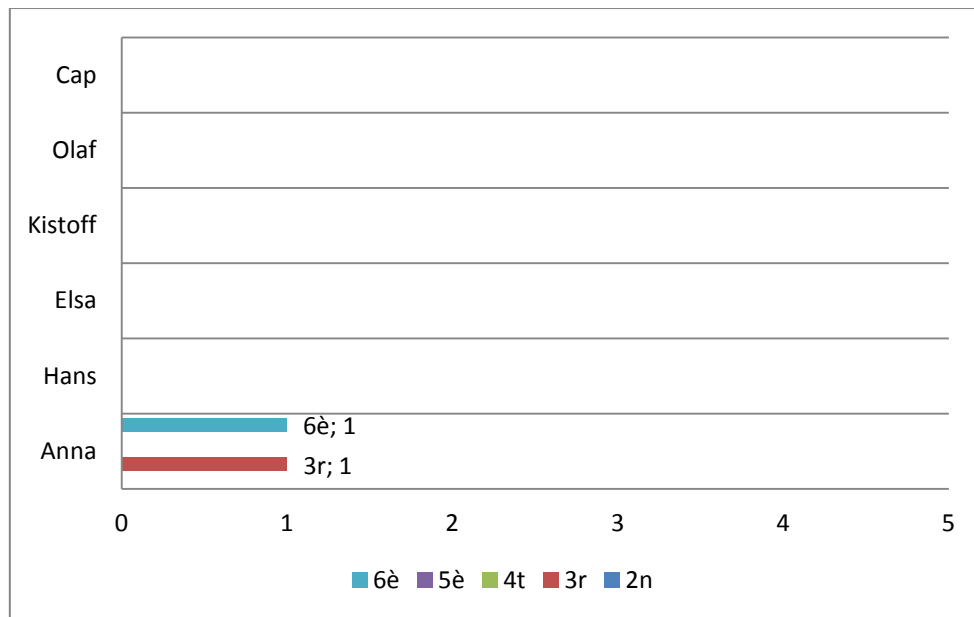
## NENS



- Hans
  - 5è
    - Vol quedar-se el poder.
    - Enganya a l'Anna

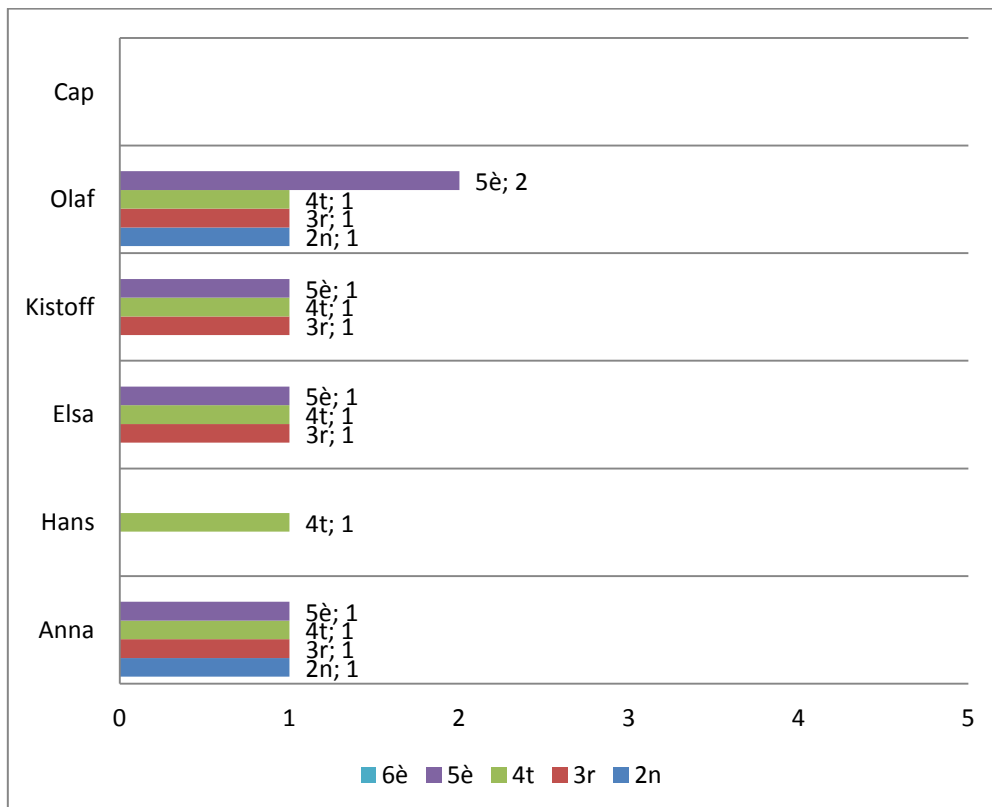


## NENES

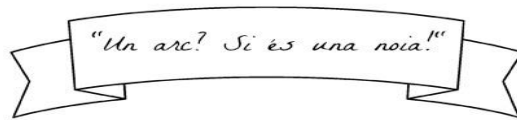


## Personatge més bo/na

## NENS

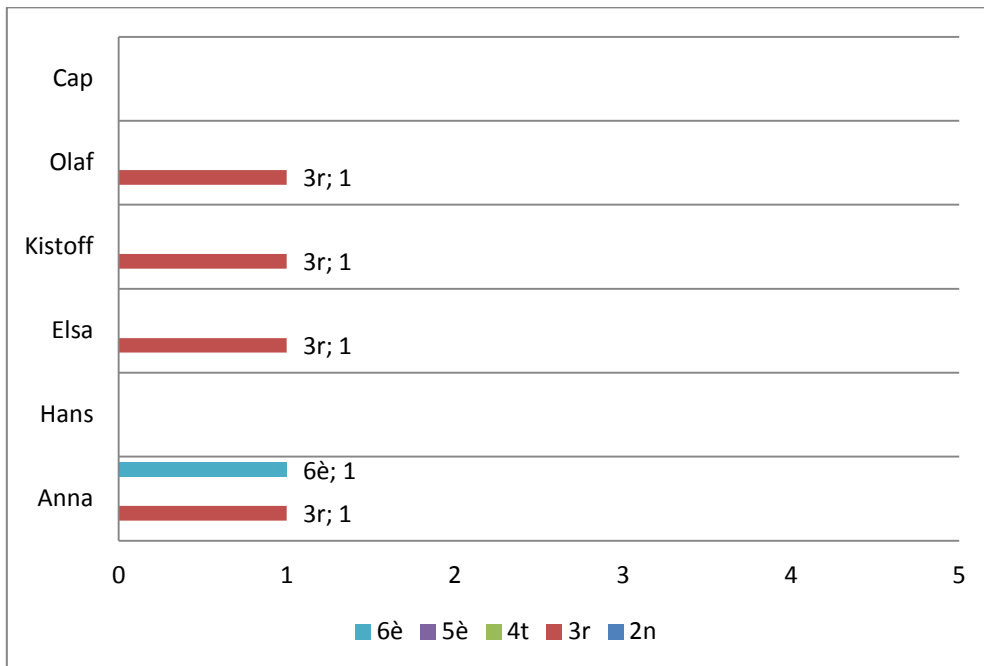


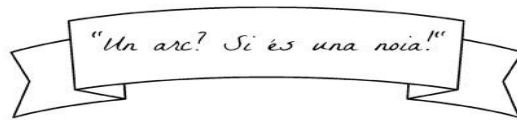
- Anna
  - 4t
    - És molt amable.



- Olaf
  - 5è
    - Perquè acompanya a l'Anna.
- Tots
  - 5è
    - Tots demostren ser bons.

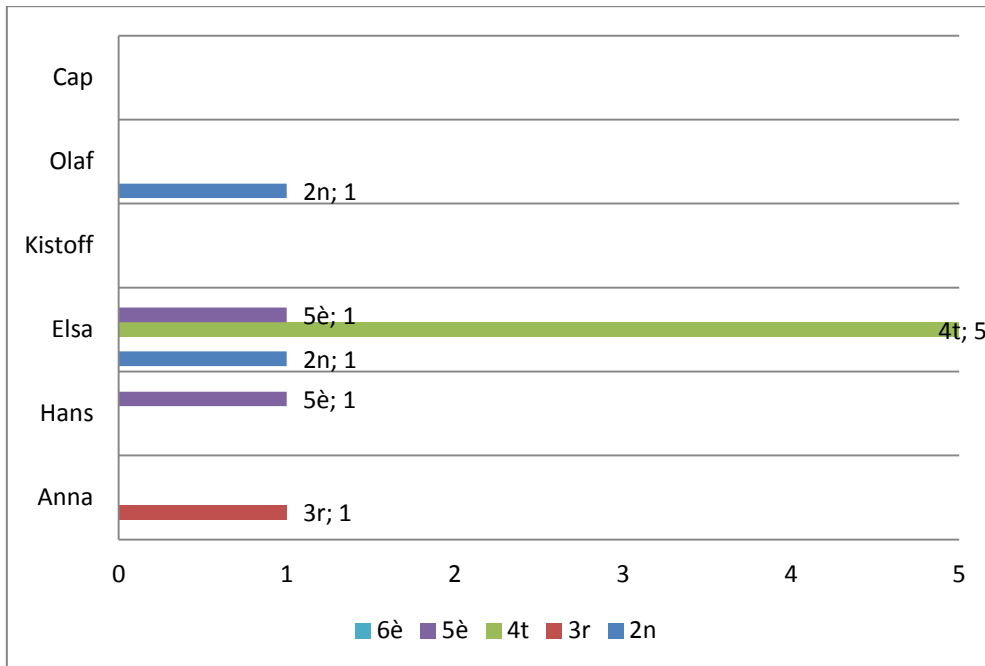
## NENES



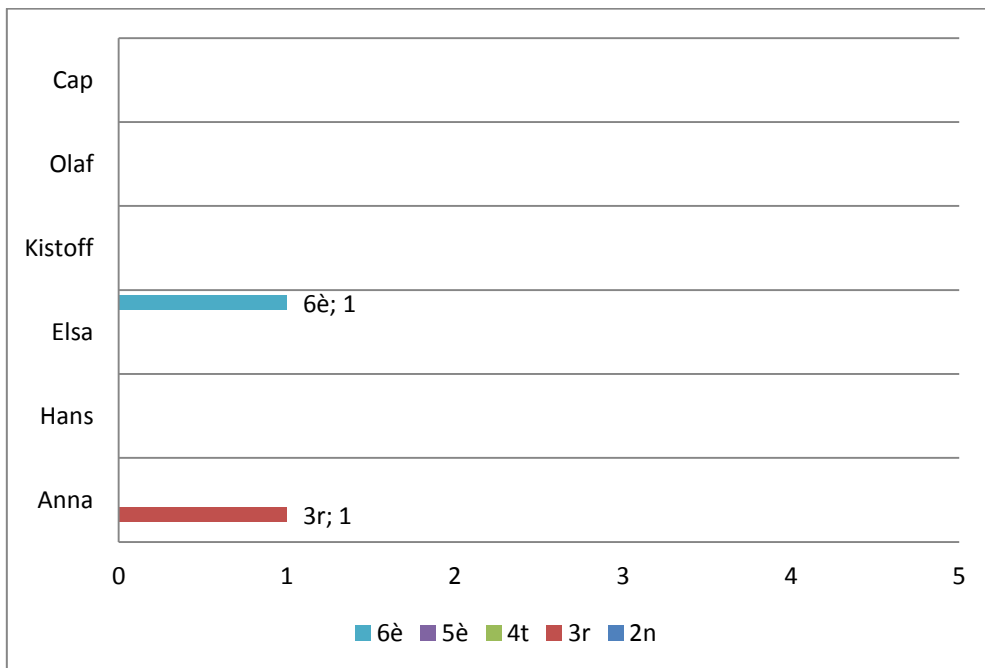


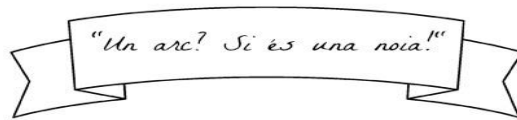
## Personatge més a casa

### NENS



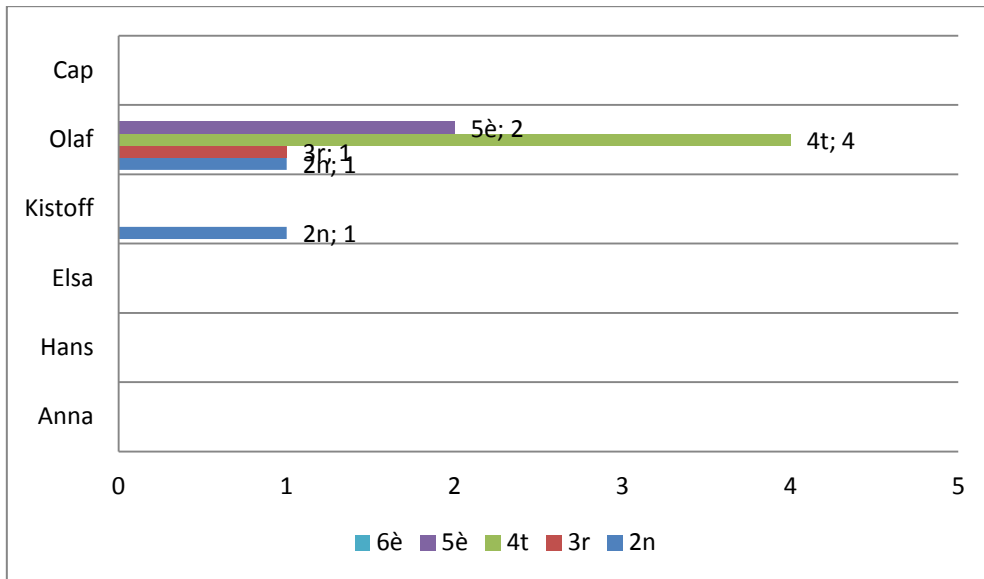
### NENES





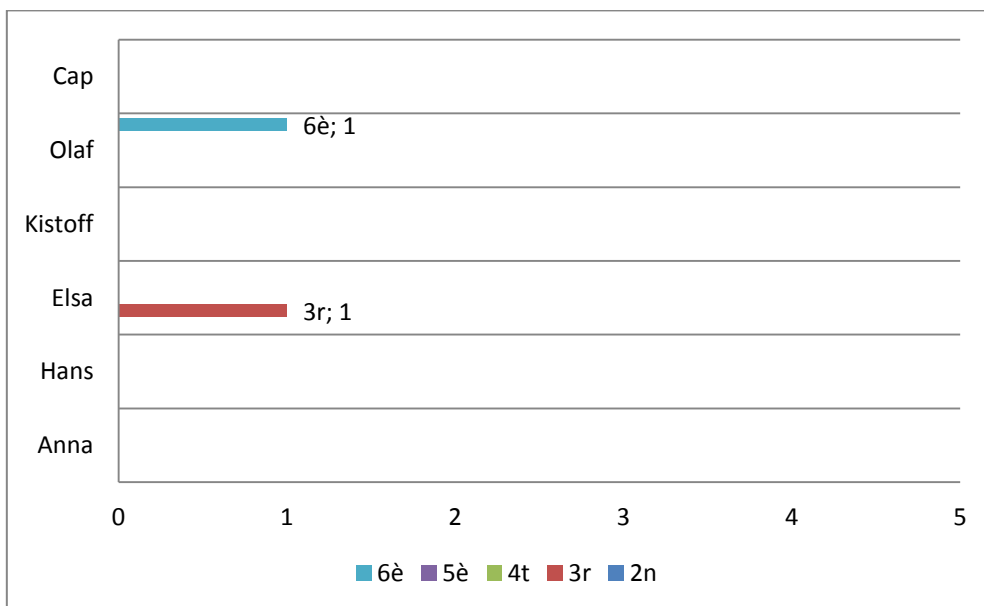
## Quin personatge voldries per amic/ga

### NENS

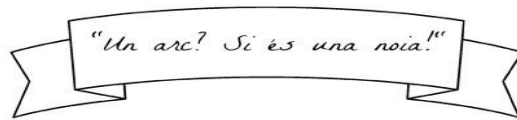


- Olaf
  - 2n
    - És molt divertit
  - 4t
    - És molt divertit

### NENES

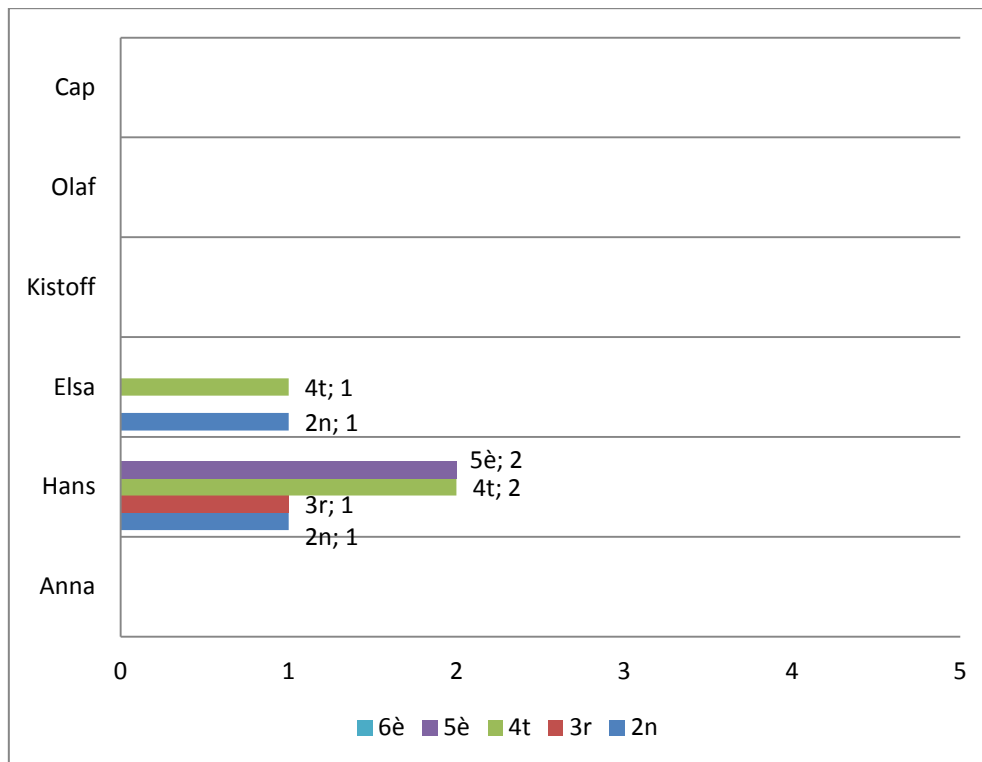


- Olaf
  - 6è
    - Sempre el tens amb tu i és molt graciós.



## Quin personatge no voldries per amic/ga

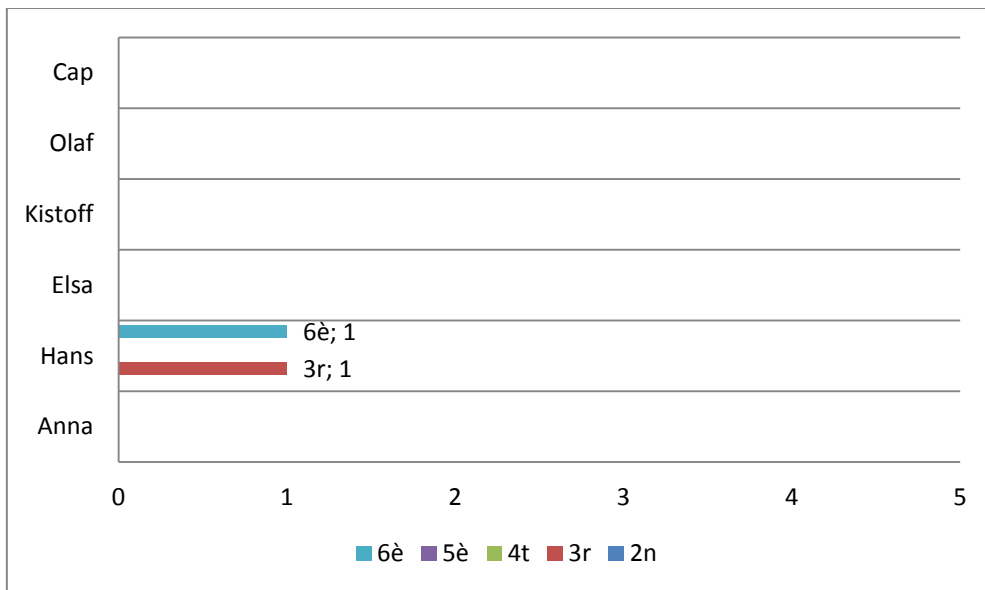
### NENS



- Hans
  - 2n
    - Perquè és dolent
  - 5è
    - No voldria que m'enganyés a mi amb altres coses.
  - 6è
    - Perquè és egoista.
- Elsa
  - 2n
    - Perquè congela.

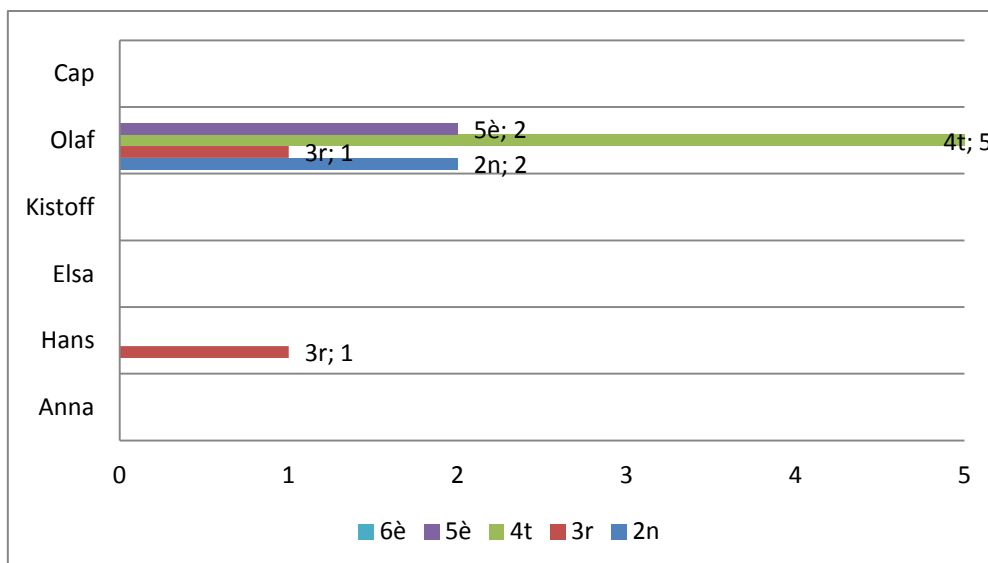


## NENES

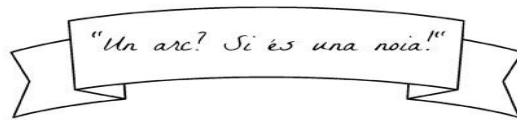


## Amb quin personatge t'identifiques

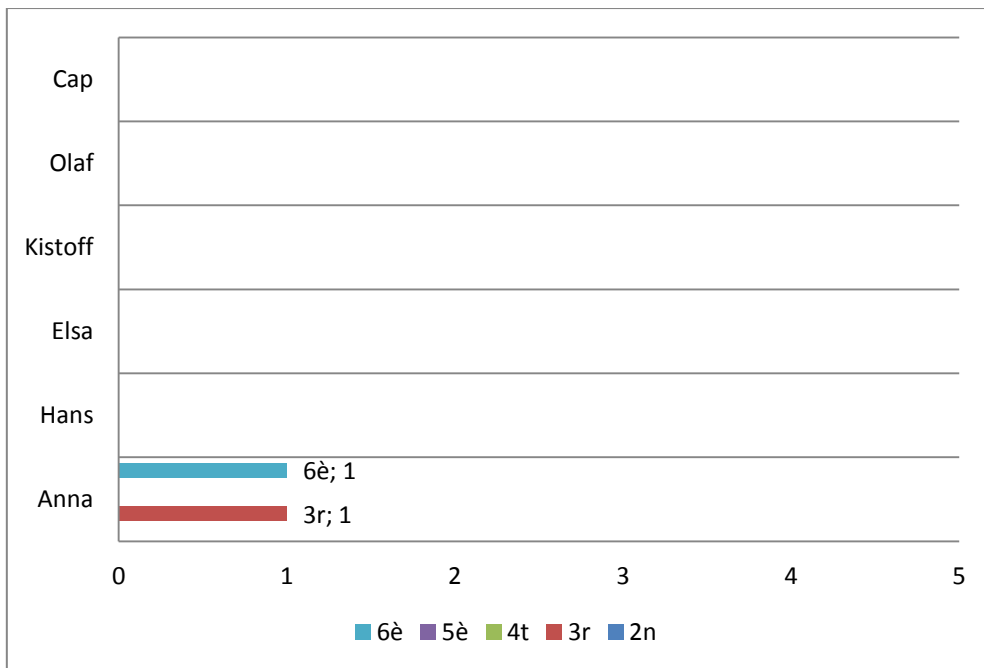
## NENS



- Olaf
  - 2n
    - Perquè és molt divertit.
    - Perquè també sóc molt divertit.
  - 4t
    - Perquè és divertit.
  - 5è
    - Perquè a vegades sóc divertit com ell i sempre ric.



## NENES



- Anna
  - 3r
    - Perquè és igual de caràcter que jo.
  - 6è
    - Vol lo millor i és divertida.

### 1.1.2.5.1. Buidatge de les opinions dels infants

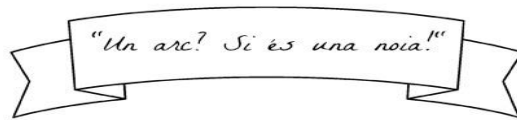
Els personatges d'aquesta pel·lícula que es van presentar als nens i nenes són:

- ✓ Anna
- ✓ Hans
- ✓ Elsa
- ✓ Kristoff
- ✓ Olaf

Ara les protagonistes són dues noies però entra amb força el personatge d'Olaf que acompanya als protagonistes pràcticament durant tota la pel·lícula. Aquest personatge tan especial està molt ben considerat per tots i adquireix una importància semblant a la dels humans protagonistes, sent preferit a ells en molts aspectes.

Crida l'atenció que el primer personatge triat tant per nenes com per nens sigui Hans. Considerat intel·ligent per l'astúcia i les mlesarts amb que vol enganyar a Anna. Ho argumenten donant raons com:





*“Hans és el personatge més intel·ligent perquè va enganyar a l’Anna”  
(nen, 5è)*

*“Hans és el personatge més intel·ligent perquè va convèncer l’Anna”  
(nena, 3r)*

També hi ha una gran majoria que tria a Anna com el personatge més valent. Les seves raons són:

*“Anna és el personatge més valent perquè arrisca la vida per salvar la germana” (nen, 4t)*

En quant el personatge més guapo, pels nens és Elsa i per les nenes tant Kristoff com Anna, què es tria per la següent raó:

*“Anna és el personatge més bonic perquè és bonica de veritat: per fora i per dintre” (nena, 6è)*

Pel que fa al personatge més fort, els nens trien unànimement a Kristoff i les nenes es divideixen entre Elsa i Anna. Argumenten:

*“Kristoff és el personatge més fort perquè porta un trineu” (nen, 4t)*

En el cas de triar el personatge més curós, ambdós estan d’acord i tant els nens com les nenes trien a Olaf i a Elsa. Argumenten:

*“Elsa és el personatge més curós perquè es preocupa per la seva germana” (nen, 4t)*

*“Elsa és el personatge més curós perquè cuida de no fer mal a ningú”  
(nena, 6è)*

El personatge més sensible segons els nens, és Olaf. Les nenes en canvi, també trien a Elsa. No argumenten raons per les seves eleccions. Anna es porta l’argumentació més clara:

*“Anna és el personatge més sensible perquè quan veu que no pot fer res per sa germana, es posa trista.” (nen, 5è)*

El personatge considerat més important és Anna, tant pels nens com per les nenes. Els resulta difícil triar, i un nen diu:

*“Tots els personatges són importants perquè si no, no hi ha peli” (nen, 4t)*

Hans és el personatge més dolent pels nens. Les nenes consideren a Anna el personatge més dolent, encara que no ho argumenten. Els nens ho expressen així:



*“Hans és el personatge més dolent perquè vol quedar-se el poder” (nen, 5è)*

Per contra, Olaf és el personatge més bo pels nens. Les nenes consideren a tots els personatges, excepte a Hans, com personatges bons. Alguns nens no fan cap exclusió i expliquen que tots són bons:

*“Tots demostren que són bons” (nen, 5è)*

Elsa es el personatge més triat pels nens com el personatge que està més temps a casa mentre les nenes consideren a Elsa i Anna. No expliquen cap raó.

Quan es tracta de triar un personatge per amic o amiga els nens i nenes elegeixen per majoria a Olaf. Ho justifiquen de la següent manera:

*“Voldria tenir a Olaf com amic perquè sempre el tens amb tu i és molt graciós.” (nena, 6è)*

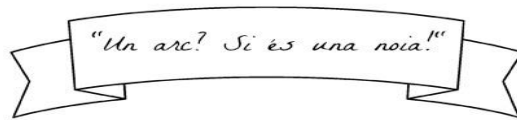
Una altra vegada, Hans es porta tota l'enemistat dels nens i nenes ho expliquen clarament:

*“No voldria a Hans per amic perquè no voldria que m'enganyés a mi amb altres coses” (nen, 5è)*

Al moment d'identificar-se els nens no tenen dubte en fer-ho amb Olaf i les nenes amb Anna. Ho argumenten dient:

*“M'identifico amb l'Anna perquè és igual de caràcter que jo” (nena, 3r)*

*“M'identifico amb Olaf perquè a vegades sóc divertit com ell i sempre ric”(nen, 5è)*



## 1.1. Entrevistes (DVD)

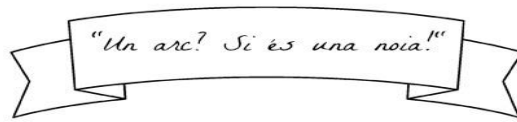
Pel que fa a les entrevistes, cal remarcar que tots els nens i nens foren molt participatius en tot moment.

Analitzades i comparades les respostes expressades en els videos es veu que concorden amb les idees manifestades en les proves escrites. En quant als enraonaments és necessari dir que oralment s'expressen amb més matissos.

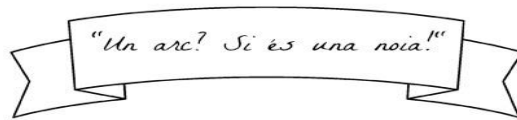
A més a més hi ha la possibilitat per part de la entrevistadora de repreguntar i intentar aclarir possibles incongluències.

En general van es mostraven molt sincers, com és l'exemple d'un nen anomenat Biel, que ens explicà que no s'assemblava a Mérida perquè tot i que intentava ser valent, no ho era.

També hi van haver casos però, en els que els nens es mostraven molt reticents a contestar, doncs consideraven (i així ho va expressar algú) que eren pel·lícules de nenes. Tot i això van acabar parlant, deixant de banda les seves reserves anteriorment mostrades.



## **IV. CONCLUSIONS**



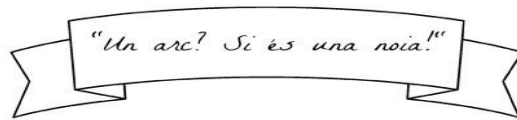
Després de realitzar el meu treball he arribat a una sèrie de conclusions que nombraré i explicaré a continuació:

1. La primera i més important és que les grans companyies audiovisuals com Disney ofereixen una cultura sexista que adoptem sense qüestionar-la. Després d'haver entrevistat diversos nens i nenes i, fins i tot, haver comentat el tema amb gent del meu voltant, he arribat a la conclusió que per molt moderna que pugui semblar la societat en la que ens trobem, es continuen acceptant els rols de gènere cegament.

És molt important obrir els ulls, s'ha de ser conscient de quins són els nostres drets i s'ha de saber defensar-los. Si es permet que les multinacionals dictin com s'ha d'actuar, no s'està tenint en compte els drets que tenim les persones com a éssers humans. Si les grans companyies com Disney transmetessin la igualtat de gènere, un dia es podria arribar a viure en un món on els rols de gènere no hi tindrien cabuda.

2. Com a segona conclusió, tal com s'ha comprovat després de realitzar les enquestes, empreses com Disney tenen un gran nivell de control sobre els més menuts. Abans de realitzar el treball intuïa que els infants són altament influenciables, però després de realitzar aquest estudi s'evidencia més clarament el control que té Disney sobre els nens i nenes.

Al realitzar el marc pràctic vaig observar que molts nens i nenes relacionen uns valors amb un gènere determinat, sense saber explicar el per què. Per una part semblen adoptar els criteris que transmet Disney, però no semblen tenir clares les raons que ho justifiquen. A més a més, el pas de la imatge de la dona que limita la seva vida a la neteja cap a una imatge de dona independent, encara no està assumit per tota la societat. En aquest ambient de confusió és on viuen aquests nens i nenes entrevistats. Pot ser és per aquest motiu que els costa donar raons i confonen alguns conceptes. Si aquesta és la raó per la qual els infants entrevistats no es veuen capaços d'argumentar les seves respostes, significarà que la igualtat de gènere no es troba tan lluny. D'altra banda, si han adoptat les idees conservadores dominants en el seu entorn com a pròpies, pot significar que es veguin incapaços de defensar-les a causa de la manca de comprensió dels conceptes anomenats anteriorment. En aquest cas significarà que la cultura sexista encara està molt present i les princeses continuaran menjant-se la llibertat de les nenes.



3. En aquest punt comentaré la idea que n'he tret de com Disney encara els rols de gènere. Disney, com ja he mencionat anteriorment, transmet una cultura sexista. Inculca la idea que les dones sempre han de mantenir les formes i mai poden perdre els nervis. Una representació de la dona completament irreal. A més a més, es representen les dones com el prototip de noia perfecta, físicament i psíquica, i, sobretot, dolça i bona persona. Així doncs, Disney procura implantar un model de comportament que és impossible de dur a terme com a éssers humans, ja que ningú està determinat per actuar d'una sola manera, tal com transmet Disney (els bons actuant sempre bé i els dolents sempre actuant malament), degut a que les persones actuem segons la situació en la qual ens trobem.
4. Una altra conclusió a la qual he arribat una vegada haver acabat el treball és que Disney ha canviat la manera de tractar els rols de gènere a mesura que ha passat el temps, és a dir, trets que caracteritzaven les primeres princeses ja no estan presents en les princeses actuals i viceversa.

En les primeres princeses es veia clarament com prenen un rol completament passiu, com les seves aspiracions més allà de la neteja eren poques i com el fil motor de la trama era l'amor i casar-se. En les dues últimes pel·lícules analitzades però, les princeses adoptaven un paper molt més actiu. A més a més, en *Brave*, la pel·lícula més actual, la princesa no duu a terme feines de la llar i aspira a la pròpia llibertat, entre d'altres trets molt significatius que la diferencien, completament, de les primeres princeses Disney. Possiblement, la influència de Pixar en Disney ha pogut fer evolucionar les tendències conservadores d'aquesta empresa audiovisual.

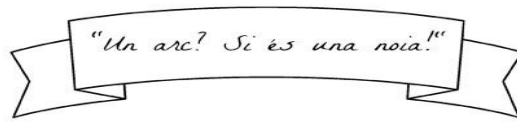
Un fet que ha canviat considerablement en Disney és la manera de presentar l'amor: en *Blancaneus* es presenta com un amor pur, un amor a primera vista i que durarà per sempre, a l'igual que en *Ventafocs*. En quant a la *Bella i la Bèstia* l'amor ja es presenta d'una manera molt més complexa ja que el físic, al menys per part de Bella, no intervé en l'enamorament, el que realment importa és la bellesa interior, per dir-ho d'alguna manera. Per últim, en *Brave* es presenta un amor completament diferent als altres, l'amor maternal (és difícil de mostrar aquesta classe d'amor en les pel·lícules anteriors, ja que totes les princeses analitzades anteriorment són orfes de mare). Així doncs podem dir que passem d'una imatge de dona passiva i submissa a una imatge de dona independent i amb poder.



5. Al realitzar la part pràctica, tant en les entrevistes com en les enquestes, es pot observar que els infants tenen una visió molt sexista del món, fet realment sorprenent. Els personatges masculins solien emportar-se els valors positius però els personatges femenins eren qualificats amb valors negatius com “fràgil” i, inclús, en alguna ocasió han arribat a utilitzar arguments amb poc fonament com per exemple: “perquè és un noi” o “perquè és una noia”. Realment encara hi ha molta feina per fer perquè aquests nens i nenes deixin de relacionar exclusivament uns valors a un sexe determinat. Així doncs, queda clara la imatge dels rols de gènere que tenen els nens i nenes, i lo sexistes que són els mitjans de comunicació i la societat en general.
  
6. Com a última conclusió trobo necessari comentar que, com més petits eren els nens i nenes entrevistats, més sexistes eren les seves opinions i més concordaven amb els rols de gènere transmesos per Disney (a excepcions d'alguns, clar). A més a més, als més petits els hi costava argumentar molt més que als més grans, els quals podien arribar a conclusions més ben raonades. En canvi, quan preguntava als més menuts de tots, als de 2n, moltes respostes les argumentaven amb un “no ho sé” o, simplement, silenci.

Cal considerar que les opinions sexistes no van eclipsar les opinions contràries, ja que tots els nens i nenes tenen idees i opinions diferents i que l'edat va tenir molt a veure a l'hora de respondre i argumentar. El camí cap a la igualtat encara és llarg però com deia Martí i Pol:

*“Tot està per fer i tot és possible”.*

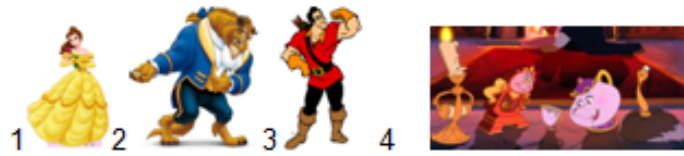


## **V. ANNEXOS**



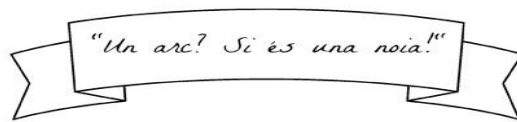
"Un arc? Si és una noia!"

# 1. Fitxa de les proves escrites



	Quin és el personatge més...	Número	Per què?
1	Intel·ligent		
2	Valent/a		
3	Guapo/a		
4	Fort/a		
5	<u>Cur/a</u>		
6	Sensible		
7	Important		
8	Dolent/a		
9	Bo/na		










	Quin ...	Nom	Per què?
10	Personatge es passa més temps a casa?		
11	Personatge com amic/ga?		
12	Quin no vols per amic/ga?		
13	Amb quin t'identifiques més?		

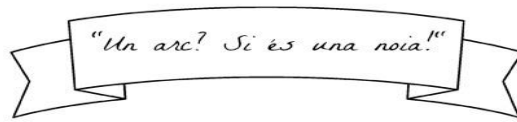
*"Un arc? Si és una noia!"*

Encercla:

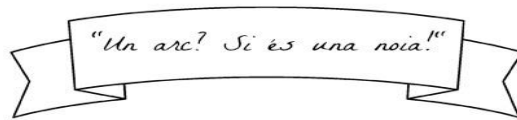
NENA

NEN

Has vist la pel·lícula?	SI / NO	Saps el títol?	Marca la pel·li preferida
			
			
			
			
			



## **VI. BIBLIOGRAFÍA**



BENERÍA FARRÉ , Lourdes; *¿Patriarcado o sistema económico? Una discusión sobre dualismos metodológicos.*, en AMORÓS, Celia. Ed.: Mujeres: ciencia y práctica política, Madrid, Universidad Complutense, 1987

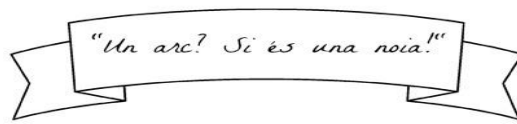
COBO, R.; «Género», *10 palabras claves sobre la mujer*, editorial Verbo Divino, Estella Navarra, 1995

DEL VALLE, Teresa Y OTROS.; *Modelos emergentes en los sistemas y las relaciones de género*, Narcea Ediciones, Madrid, 2002

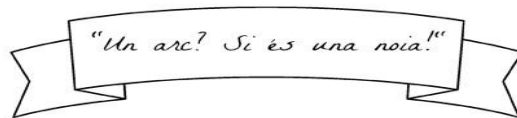
MAQUIEIRÍA, Virginia I BELTRÁN, Elena; *Feminismos: debates teóricos contemporáneos*, Editorial Alianza, Madrid, 2001.

MARTÍN CASARES, Aurelia; *Antropología de género*, Editorial Cátedra, Madrid, 2006

MASCIA-LEES, Frances i JOHNSON BLANCK, Nancy.; *Gender and Anthropology, Prospect Heights*, Waveland Press, Illinois, 2000



## VII. WEBGRAFÍA



**El cine de animación:** <file:///l:/El%20cine%20de%20animaci%F3n.htm>

**Temas de psicología social: rol de género:** <http://apsic.blogspot.com.es/2005/10/rol-de-gnero.html>

**Los roles de genero en la actualidad:** <http://www.academica.mx/blogs/roles-sexuales-en-la-actualidad-alin-castellanos>

**Hombres y mujeres en el cine: cuestiones de género:**  
<http://www.foroellacuria.org/publicaciones/HomMuiCine.htm>

**Trabajo final de máster comunicación y educación en la red:**  
<http://trabajofinmaster.pbworks.com/w/page/18417627/FrontPage>

**Representación, estereotipos y roles de género:**  
<http://www.pilarlopezdiez.eu/pdf/RepreEstereoRoles.pdf>

**Dona i amb èxit: quan el sostre de vidre s'esberla:** [http://www.ara.cat/premium/Dona-sostre-sesberla-volta-conciliacio\\_0\\_1086491347.html](http://www.ara.cat/premium/Dona-sostre-sesberla-volta-conciliacio_0_1086491347.html)

**Identitat de gènere:**  
[http://www.wikilingua.net/ca/articles/i/d/e/Identidad\\_de\\_g%C3%A9nero.html#cite\\_note-0](http://www.wikilingua.net/ca/articles/i/d/e/Identidad_de_g%C3%A9nero.html#cite_note-0)

**Gender & Gender Identity:** <http://www.plannedparenthood.org/health-info/sexual-orientation-gender/gender-gender-identity>

**Publicidad, roles sociales y discurso de género:**  
[http://www3.udg.edu/publicacions/vell/electroniques/congenere/ponencies/02\\_publicidad\\_r\\_ollessociales\\_discurso.pdf](http://www3.udg.edu/publicacions/vell/electroniques/congenere/ponencies/02_publicidad_r_ollessociales_discurso.pdf)

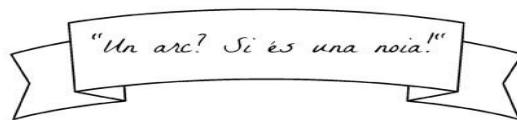
**Identitat, gènere i adolescència:**  
<http://www.xtec.cat/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/628fc112-a949-44d6-8f2e-76e7b3444d24/ccaro.pdf>

**Publicidad, roles sociales y el discurso de género:**  
[http://www3.udg.edu/publicacions/vell/electroniques/congenere/ponencies/02\\_publicidad\\_r\\_ollessociales\\_discurso.pdf](http://www3.udg.edu/publicacions/vell/electroniques/congenere/ponencies/02_publicidad_r_ollessociales_discurso.pdf)

**Contexto familiar, rol de género y sociedad: una reflexión:**  
<http://www.monografias.com/trabajos36/contexto-familiar/contexto-familiar2.shtml>

**Discriminación por género en la escuela:**  
<http://www.monografias.com/trabajos28/genero-en-escuela/genero-en-escuela.shtml>

**La perspectiva de género en la educación:**  
<http://www.eumed.net/rev/ced/28/rchm.htm>



**«La escuela aún reproduce los roles de género tradicionales»:**

<http://www.elcomercio.es/gijon/20090916/gijon/escuela-reproduce-roles-genero-20090916.html>

**La desigualdad de género y el sexismo en las redes sociales:**

[http://www.euskadi.net/contenidos/noticia/liburua\\_sexismoa\\_gazteak\\_7/es\\_def/adjuntos/sexismo\\_gizarte\\_sareetan\\_c.pdf](http://www.euskadi.net/contenidos/noticia/liburua_sexismoa_gazteak_7/es_def/adjuntos/sexismo_gizarte_sareetan_c.pdf)

**Cuentos infantiles y roles de genero:** [http://www.emakunde.euskadi.net/u72-rev87con/es/contenidos/informacion/sen\\_revista/es\\_emakunde/adjuntos/emakunde\\_75.pdf](http://www.emakunde.euskadi.net/u72-rev87con/es/contenidos/informacion/sen_revista/es_emakunde/adjuntos/emakunde_75.pdf)

**Estereotipos femeninos en Disney: hacia un cuento no sexista:**

[http://repositori.uvic.cat/bitstream/handle/10854/2454/trealu\\_a2013\\_escandell\\_mari\\_na\\_estereotipos.pdf?sequence=1](http://repositori.uvic.cat/bitstream/handle/10854/2454/trealu_a2013_escandell_mari_na_estereotipos.pdf?sequence=1)